

П. Г. УДХАУС
ЗАМЪКЪТ БЛАНДИНГС И
ДРУГИ ИСТОРИИ

Част 0 от „Бландингс“

Превод от английски: Правда Митева, 1991

chitanka.info

ЗАМЪКЪТ БЛАНДИНГС И НЕГОВИТЕ ОБИТАТЕЛИ

ПОПЕЧИТЕЛСТВО НАД ТИКВАТА

Утринното слънце се изсипа като златен дъжд над Замъка Бландингс и заля с весели отблясъци обраслите с бръшлян стени, просторните паркове, градините, стопанските постройки, къщите и онези от обитателите му, които в този миг бяха излезли на чист въздух. Докосна зелени ливади и широки тераси, величествени дървета и пъстроцветни лехи. Докосна и провисналото дъно на панталоните на Ангъс Макалистър, главен градинар на деветия граф Емсуърт, който се беше навел, за да изтръгне с мрачна шотландска решителност някакъв гол охлюв от унеса, в който беше изпаднал върху едно марулево листо. Докосна белия спортен костюм на Достопочтения^[1] Фреди Трипуд, помалкия син на лорд Емсуърт, който бързо крачеше сред ливадите. Докосна също и самия лорд Емсуърт, и Бийч, предания му иконом. Двамата бяха застанали на кулата над западното крило — първият поставил на окоото си мощен телескоп, вторият — стиснал в ръка шапката, която го бяха изпратили да донесе.

— Бийч — каза лорд Емсуърт.

— Да, милорд?

— Измамили са ме. Тази проклета измишльотина не работи.

— Може би милорд не вижда много ясно?

— Аз изобщо не виждам, дявол да го вземе. Всичко е черно.

Икономът имаше наблюдателно око.

— Може би, ако сваля капачката от предната част на инструмента, милорд ще получи по-задоволителни резултати.

— Ъ? Каква капачка? Има ли капачка? Виж ти, имало. Свали я, Бийч.

— Много добре, милорд.

— Ааааа! — В гласа на лорд Емсуърт прозвуча доволство. Той позавъртя, донагласи туй-онуй и блажено се ухили. — Да, сега е по-добре. Сега е отлично. Бийч, виждам една крава.

— Наистина ли, милорд?

— Долу в ливадите. Забележително. Сякаш е на два метра от мен. Добре, Бийч, няма да ми трябваш повече.

— А шапката ви, милорд?

— Сложи я на главата ми.

— Много добре, милорд.

Извършил и това богоугодно дело, икономът се оттегли. Лорд Емсуърт продължи да съзерцава кравата.

Деветият граф Емсуърт беше заваян, добродушен старец със слабост към новите играчки. Независимо, че главният интерес в живота му бе градината на замъка, той винаги беше готов да опита и нещо странично, а последното странично нещо бе именно този телескоп. Поръчан от Лондон в изблик на ентузиазъм — резултат от прочита на статия по астрономия в едно месечно списание — той беше монтиран предната вечер. В момента се осъществяваше неговото първо изпробване.

Скоро притегателната сила на кравата започна да избледнява. Като крава тя наистина беше великолепен екземпляр, но и у нея, както у толкова други нейни посестрими, липсваше стаен драматизъм. След малко, преситен от гледката на изцъклените ѝ очи и преживяща уста, лорд Емсуърт реши да завърти съоръжението с надежда да попадне на нещо поне малко по-въълнуващо. И тъкмо се канеше да го стори, когато в обсега на зрителното му поле се появи достопочтеният Фреди. Той пъргаво крачеше по тревата като овчар от митологията, забързан за среща със своята нимфа. Внезапен облак помрачи ведрото чело на лорд Емсуърт. Облакът неизменно се появяваше при вида на Фреди, защото с годините този младеж се превръщаше във все по-голяма грижа за притеснения си родител.

За разлика от мъжката риба треска, която — оказала се внезапно баща на три милиона и петстотин хиляди малки тресчици, бодро решава да дари с любовта си всичките, английската аристокрация е склонна да гледа накриво по-малките си синове. А Фреди Трипуд беше от онези по-малки синове, които си просеха кривите погледи. На главата на семейството ѝ се струваше, че не съществува начин да се справи с това момче. Ако му разреши да живее в Лондон, той трупаше камара от дългове и вършеше щуротии; изтеглеше ли го в непорочните простори на Замъка Бландингс, Фреди просто се шляеше наоколо, изпаднал в блеещо униние. Присъствието на Хамлет в Елсинор сигурно се е отразявало на втория му баща както присъствието на Фреди Трипуд в Бландингс на лорд Емсуърт. И нищо

чудно причината, която караше последния да го държи под око с помощта на телескопа, да бе поведението му — така загадъчно весело, така интригуващо освободено от обичайното смазващо страдание. Някакъв вътрешен глас подсказа на лорд Емсуърт, че този усмихнат скоклив младеж се кани да извърши нещо нередно и трябва да го държи под око.

Вътрешният глас се оказа прав. Само след тридесет секунди доводите му изцяло се потвърдиха. Едва милорд бе успял да си помечтае (както неизменно се замечтаваше при вида на отрочето си), че Фреди има съвсем друг нрав, поведение и външност, че е син на някой друг, който живее много, много далеч, когато от малката горичка в края на поляната изскочи момиче. А Фреди, след като хвърли предпазлив поглед през рамо, незабавно го сграбчи в пламенна прегръдка.

Лорд Емсуърт беше видял достатъчно. Когато се откъсна от телескопа си, той бе съсипан човек. Една от най-любимите му мечти беше как някое момиче от сой и с пари се явява един хубав ден и го отървава от Фреди. Само че вътрешният глас, сега по-уверен от всякога, му подсказваше, че това не е тя. Фреди не би се промъквал така потайно, за да се среща с момичета от сой, нито пък можеше да допусне, че някое момиче от сой, ако е с всичкия си, ще се метне така възторжено на врата му. Не, имаше само едно обяснение. Фреди бе успял да се обвърже в отшелническото уединение на Бландингс, далеч от столицата с всичките ѝ предимства в това отношение. Запенен от мъка и гняв, лорд Емсуърт бързо се спусна по стълбите и излезе на терасата. Тук той се зае да дебне като застарял леопард в очакване на обеди си, докато най-сетне сред дърветата, които растяха покрай алеята, нещо се белна и бодро свирукане възвести приближаването на обвиняемия.

Погледът, с който лорд Емсуърт наблюдаваше сина си, бе навъсен и враждебен. Той намести пенснето си и с негова помощ успя да установи, че лицето на младежа е озарено от глупава усмивка на задоволство, която му придаваше вид на сияеща овца. От бутониерата му стърчеше китка полско цвете, която Фреди от време на време галеше с ласкава ръка.

— Фредерик! — изрева милорд.

Злосторникът замръзна на място. Потънал в розови блянове, той не беше забелязал баща си. Но толкова бе лъчезарно настроението му, че дори този сблъсък не успя да го помрачи. Той щастливо заприпка нагоре по стълбите.

— Здравей, папа — пропя Фреди и прерови ума си за приятна тема за разговор — нещо, което винаги му създаваше затруднения при подобни срещи. — Прекрасен ден, а?

Милорд обаче нямаше намерение да се разсейва с обсъждане на времето. Той пристъпи крачка напред, като в този миг удивително заприлича на удушвача на младите принцове в Тауър.^[2]

— Фредерик, кое беше онова момиче? — попита той.

Достопочтеният конвулсивно потръпна и с мъка преглътна нещо едро и нащърбено.

— Момиче ли? — треперливо повтори той. — Момиче? Момиче ли каза?

— Онова момиче, с което преди десет минути се целувахте на ливадата.

— О! — каза Достопочтения Фреди. После замълча. — О, аха! — той замълча отново. — О, да! Тъкмо за това исках да поговорим.

— Искал си да поговорим, така ли?

— Естествено. Ами да, разбира се. Работата е съвсем почтена. Нищо нередно, искам да кажа. Няма такива работи. Тя ми е годеница.

Лорд Емсуърт изрева така, сякаш някоя от жужащите в лавандулата пчелички за разнообразие го бе жилнала по врата.

— Коя е тя? — изгърмя гласът му. — Коя е тази жена?

— Казва се Доналдсън.

— Коя е тя?

— Аги Доналдсън. Аги е съкратено от Ниагара. Родителите ѝ прекарвали медения си месец край водопада. Американка е и прочие. Какви шантави имена дават на децата си тия американци — лекомислено продължи да бърбри Фреди. — Ама че работа! Ниагара! Представяш ли си?

— Коя е тя?

— Ужасно е умна. Страхотен мозък. Ще ти хареса.

— Коя е тя?

— И на саксофон може да свири.

— Коя е тя? — за шести път зададе въпроса си лорд Емсуърт. — И къде си се запознал с нея?

Фреди се прокашля. Усещаше, че повече не може да укрива сведенията и същевременно до болка му беше ясно, че едва ли би могъл да ги включи в списъка на големите радостни новини.

— Как да ти кажа, папа, пада се нещо като братовчедка на Ангъс Макалистър. Дошла е в Англия на гости и е отседнала у стария. Така се запознахме.

Очите на лорд Емсуърт изхвъркнаха от орбитите и от гърлото му се изтръгна глух хрип. Много неприятни видения, свързани с бъдещето на сина му, го бяха спохождали, но никога не си беше представял, че ще влезе в църквата с нещо като братовчедка на главния си градинар.

— О — изрева той. — Така значи?

— Това е голата истина, папа.

Лорд Емсуърт вдигна ръце към небето, сякаш го призоваваше да стане свидетел как тормозят един добър човек, и в ситен тръс се изнесе от терасата. След като препуска няколко минути из парка, той изнамери жертвата си в дъното на тисовата алея.

При шума от стъпките му главният градинар се обърна. Беше среден на ръст здравеняк с вежди, които по биха отивали на високо чело, а така, в комбинация с острата рижа брада, му придаваха зловещо и безкомпромисно изражение. Това бе лице, на което не липсваха нито честност, нито интелигентност, но трудно бихме го нарекли приветливо и лъчезарно.

— Макалистър — втурна се милорд без всякакво предисловие право в същината на въпроса. — Момичето! Незабавно трябва да го отпратиш!

Израз на недоумение помрачи онази част от лицето на Макалистър, която не беше прикрита от брадата и веждите.

— Какво момиче?

— Момичето, дете е отседнало у вас. Веднага да се маха!

— Къде да се маха?

Лорд Емсуърт не беше в настроение да го занимават с дреболии.

— Къде да е — отвърна той. — Не искам да остане тук нито ден повече.

— Защо? — позаинтересува се мистър Макалистър, който обичаше винаги да е наясно.

— Няма значение защо. Незабавно трябва да я отпратиш.

Макалистър излезе с необорим довод.

— Тя ми плаща по две лири седмично — простичко рече той.

Милорд не заскърца със зъби, защото подобен начин за изразяване на чувствата не беше в стила му, но пък подскочи трийсетина сантиметра във въздуха и изпусна пенснето си. И макар че при нормални обстоятелства беше човек с широки възгледи и добре разбираше, че един съвременен граф трябва да помисли два пъти преди да се прави на феодал пред подчинените си, този път се запъна като едър земевладелец от ранния нормандски период и се зае да кастри крепостния си селянин.

— Слушай, Макалистър! Добре слушай какво ще ти кажа! Или ще изпратиш това момиче да си върви още днес, или ти самият ще си отидеш. Говоря ти съвсем сериозно.

Върху лицето на шотландеца Макалистър се появи странно изражение — като не пропуснем да изключим, разбира се, обраслите участъци. Това бе изражението на човек, който не е забравил Банскбърн^[3] и Робърт Брус^[4]. В гърлото му заклокочиха шотландски звуци.

— Милорд ще получи молбата ми за напускане — изрече той със сдържано достойнство.

— Ще ти платя заплатата за един месец като компенсация за това, че не съм те предупредил, и ще си отидеш още днес следобед — непреклонно отвърна лорд Емсуърт.

— Хм! — изфуча мистър Макалистър.

Лорд Емсуърт напусна бойното поле с приповдигнат дух, все още в лапите на животинската ярост от стълкновението. Не изпита и капка угризение, че Макалистър му е служил вярно десет години, нито пък му мина през ума, че градинарят може да му липсва.

Вечерта обаче, докато лордът, пушеше последната за деня цигара, Здравият разум, така грубо прогонен, плахо се промъкна до трона си и ледена ръка стисна сърцето на лорд Емсуърт.

След като прогони Макалистър, какво ще стане с тиквата?

Може би е редно да поясним с няколко думи какво място заемаше тази тиква в живота на лорд Емсуърт. Всеки древен английски

род има своя пропуск в списъка на великите си дела. Същото важеше и за рода на лорд Емсуърт. Поколения наред неговите предци бяха вършили забележителни подвизи: от Замъка Бландингс бяха излезли държавници и воители, губернатори и народни водачи, но това — според сегашния притежател на титлата — не беше достатъчно. Колкото и бляскава на пръв поглед да изглеждаше историята на рода, това с нищо не променяше факта, че нито един граф Емсуърт не беше спечелил първа награда за тикви на изложението в Шрузбъри. За рози — да. За лалета — вярно. За зелен лук — положително. Но не и за тикви. И лорд Емсуърт изживяваше дълбоко липсата. Не едно и две лета той неуморно се бе стремил да изтрие това петно от фамилияния герб, само за да стане свидетел на опропастените си надежди. Тази година обаче победата като че ли най-сетне се задаваше на хоризонта, защото в земите на Бландингс бе благоволила да поникне състезателка с такива размери, че милорд, наблюдавал растежа ѝ от семка, не можеше да допусне провал. Няма начин, казваше си той, докато наблюдаваше златистата ѝ окръгленост, дори сър Грегъри Парслоу-Парслоу от Мачингъм Хол, победител в три последователни години, да произведе нещо, което да се сравнява с този изумителен зеленчук.

А сега, уволнявайки Макалистър, той рискуваше благополучието на тази великолепа тиква. Защото Ангъс Макалистър беше нейният старши треньор. Той разбираше тиквата и дори, макар и сдържано, по шотландски я обичаше. А сега, след като Ангъс вече го нямаше, какво ще да стане с нея?

Такива работи минаваха през главата на лорд Емсуърт, докато обмисляше новосъздалото се положение. И макар че, докато дните се нижеха, той се опитваше да си внуши, че Ангъс Макалистър не е единственият човек, който разбира от тикви и че той има пълно и непоклатимо доверие в Робърт Баркър — доскоро и помощник на Ангъс, а сега издигнат в ранг главен градинар и първи опекун на Надеждата на Бландингс, милорд много добре съзнаваше, че това бе само голо перчене. Когато си собственик на тиква и голямата победа е в ръцете ти, изискванията ти към хората неимоверно се повишават. С всеки изминат ден ставаше все по-ясно, че Робърт Баркър е само едно бледо подобие. След седмица лорд Емсуърт вече копнееше за Ангъс Макалистър.

Може би това бе плод на въображението му, но във възбуденото състояние, в което се намираше, на милорд му се струваше, че тиквата също чезне по Ангъс. Вехне и линее. Лорд Емсуърд не можеше да се отърве от ужасяващата мисъл, че е започнала да се спаружва. А на десетата нощ след заминаването на Ангъс Макалистър сънува нещо много странно. Беше тръгнал с крал Джордж да покаже на Негово Величество тиквата, като му обещавахе, че ще изпита едно от най-големите удоволствия в живота си; но когато пристигнаха, там, в ъгълчето ги чакаше нещо сбръчкано, с големината на грахово зрънце. Събуди се облян в пот, а разочарованите крясъци на неговия повелител още кънтяха в ушите му. След този сън Гордостта потръпна в последни конвулсии и се предаде. Да възстанови правата на Ангъс означаваше да признае поражението си, но трябваше да го направи.

— Бийч — каза лорд Емсуърд по време на закуска, — случайно..., ъ-ъ-ъ... да имаш адреса на Макалистър?

— Да, милорд — отвърна икономът. — Той е в Лондон. Живее на номер единайсет в „Бъкстън Кресънт“.

— „Бъкстан Кресънт“ ли? За пръв път чувам.

— Предполагам, милорд, че става дума за частен пансион или нещо подобно, недалеч от Кромуел Роуд. Когато посещаваше столицата, Макалистър винаги отсядаше там, защото е близо до Кенсингтънските градини. Той обича — добави Бийч с почтителен укор в гласа, защото Ангъс му беше приятел от девет години — да бъде близо до цветята, милорд.

Двете телеграми, преминали в следващите дванайсет часа през пощата на градчето Маркет Бландингс, дадоха храна на много приказки.

Първата гласеше:

Макалистър
Бъкстън Кресънт №11
Кромуел Роуд
Лондон

Върни се незабавно

Емсуърт

Втората:

Лорд Емсуърт
Замъкът Бландингс
Шропшър

Няма

Макалистър

Лорд Емсуърт притежаваше мозък, който, ако изобщо се стигнеше дотам, можеше да подслони една-единствена мисъл, затова не му беше хрумвало, че Ангъс Макалистър ще откаже да се върне. На милорд му бе трудно да се нагоди към новия проблем, но най-после успя. Преди мръкнало беше взел решение. Робърт Баркър, тази неблагоприятна личност, можеше да се грижи за тиквата още ден-два, а междуременно той ще отиде в Лондон и ще си намери истински главен градинар, най-добрият главен градинар, който може да се купи с пари.

Доктор Джонсън^[5] поддържал мнението, че в Лондон има всичко, което животът би могъл да предложи. Ако човек, твърдял той, е уморен от Лондон, значи е уморен от самия живот. Стига, разбира се, да знаеше за това твърдение, лорд Емсуърт щеше разпалено да го оспори. Той мразеше Лондон. Ненавиждаше тълпите му, миризмите, шума, омнибусите, такситата и твърдите тротоари. И като връх на всичките си други недостатъци, този нещастен град не можеше да предложи нито един свестен главен градинар. Лорд Емсуърт обикаляше агенция след агенция, разговаряше с кандидатите, но нито един от тях не се доближаваше и на миля до неговите изисквания. Не му харесваха лицата им, не вярваше на препоръките им. Жестоко беше да изрече такова нещо за когото и да било, но да пукне, ако и най-добрият от тези изобщо можеше да се сравнява с Робърт Баркър.

Ето защо, когато на третия ден от посещението си, след скромния обяд в Клуба на заслужилите консерватори милорд излезе на огряното от слънце стълбище, настроението му беше така мрачно и киснатото. Да не говорим, че се чудеше как по дяволите да прекара и

този следобед. Сутринта премина в отхвърляне на главни градинари, а следващата партида беше определена чак за другата сутрин. А какво друго може да прави един разумен човек в този безнадежден град, освен да отхвърля главни градинари?

И тогава в съзнанието му изплува забележката на Бийч във връзка с цветята в Кенсингтън. Той също може да отиде в Кенсингтънските градини и да погледа цветята.

Тъкмо лорд Емсуърт се канеше да махне на някое от спрелите край тротоара такситата, когато от хотела отсреща излезе млад човек. Този млад човек започна да пресича улицата и колкото повече се приближаваше, толкова повече на лорд Емсуърт му се струваше, че във външния му вид има нещо странно познато. Той дълго гледа преди да се довери на очите си, а после с нечленоразделен вик се юрна надолу по стълбите, тъкмо когато другият започна да ги изкачва.

— О, здравей, папа — възкликна Достопочтеният Фреди, очевидно изненадан.

— Какво... какво правиш тук? — запита лорд Емсуърт.

Говореше разпалено и с пълно право. След няколко бурни лудории, все още незабравени от бащата, който трябваше да плати сметките, Лондон беше забранена територия за Фреди.

Младежът очевидно се чувствуваше в небрано лозе. Имаше вид на човек, когото бутат към опасна и заплашително скърцаща машина, в която не му се иска да попада. Той запристъпя от крак на крак, после повдигна левия и започна да бърше обувката си в десния крачол.

— Работата е там, папа, че...

— Много добре знаеш, че ти е забранено да идваш в Лондон.

— Разбира се, папа, но работата е там, че...

— И не виждам защо изобщо човек, стига, разбира се, да не е пълен идиот, би пожелал да дойде в Лондон, когато може да си стои в Бландингс...

— Знам, папа, но работата е там, че... — Фреди положи блуждаещия си крак на земята, повдигна другия и затърка с него левия крачол. — Искях да те видя — каза той. — Да, особено държах да те видя.

Това не беше съвсем вярно. Последният човек на света, когото Достопочтеният Фреди искаше да види, бе собственият му родител. Беше дошъл в Клуба на заслужилите консерватори, за да остави една

предпазливо съчинена бележка, след което намеренията му бяха да си плюе на петите. Тази непредвидена среща обаче обърка плановете му.

— Да ме видиш ли? — учуди се лорд Емсуърт — Защо?

— Имам... ъ-ъ-ъ... да ти казвам нещо. Имам новина за теб.

— Надявам се, че е достатъчно важна, за да оправдае идването ти в Лондон, въпреки изричната ми забрана.

— О, да. О, да, ами да, да. О, разбира се. Дяволски важно е. Да, откровено казано, дяволски е важно. Слушай, папа, смяташ ли, че си във форма да понесеш малък удар?

Злокобна мисъл проблесна в съзнанието на лорд Емсуърт. Тайнственото пристигане на Фреди... странното му поведение... необяснимото неудобство и колебание... можеха ли да означават...? Той трескаво сграбчи ръката на младежа.

— Фредерик! Говори! Кажи ми! Да не са я докопали котките?

Това беше фикс-идея на лорд Емсуърт, която никакъв довод не можеше да обори. Беше си внушил, че котките са в състояние да сторят непоправимо зло на тиквата му и само я дебнат ден и нощ. Затова поведението му беше оставило незаличими следи в паметта на едно от тези животни, което, бродейки из задната градина, го забелязало да съзерцава Надеждата на Бландингс и имало неблагоприятното дружелюбно да се отърка в крака му.

Фреди се втрещи.

— Котки ли? Защо? Къде? Какви котки?

— Фредерик! Случило ли се е нещо с тиквата?

В този груб, материален свят с положителност ще се намерят малцина, чиито сърца да не трепнат при споменаването на думата „тиква“. Достопочтеният Фреди Трипуд беше един от тях. Той имаше навика да се отнася подигравателно към всички тикви. Беше стигнал дотам, че най-непочтително се обръщаше към Надеждата на Бландингс с „Пърси“. Ето защо тревогите на баща му само предизвикаха у него кикот.

— Аз поне не съм чул за такова нещо — отвърна той.

— Тогава, какво означава всичко това? — прогърмя гласът на лорд Емсуърт, който бе разтърсен до дън душа от този кикот. — Защо по дяволите се появяваш тук, та да ми изкараш акъла? Какви са тези глупости, че съм щял да понеса удар?

Достопочтеният Фреди внимателно огледа разпенения си родител. Пръстите му се плъзнаха в джоба, напипаха сгушената вътре бележка и я измъкнаха.

— Виж какво, папа — притеснено измънка той — Мисля, че най-добре ще е да прочетеш това. Смятах да го оставя на портиера да ти го предаде. Това е... хвърли му едно око. Довиждане, папа. Имам среща с един човек.

И като напъха бележката в ръката на баща си, Достопочтеният се обърна и дим да го няма.

Озадачен и раздразнен, лорд Емсуърт го видя как изприпка по улицата и скочи в едно такси. Задуши го безсилен гняв. На практика поведението на сина му Фредерик винаги можеше да го раздразни, но когато на всичкото отгоре се държеше тайнствено и говореше несвързано, направо го влудяваше.

Милорд погледна писмото в ръката си, обърна го и го опипа. После изведнъж му хрумна, че ако иска да разбере какво пише вътре, най-добре ще е да го прочете, затова разкъса плика.

Бележката бе кратка, но затова пък съдържателна.

Скъпи папа,

Ужасно съжалявам и прочие, но не мога да издържам повече. Отскочихме с Аги до Лондон тази сутрин и се бракосъчетахме. По едно време работата за една бройка да се изпорти, но Агиният папа, който е пристигнал от Америка, успя да оправи нещата, като уреди специално разрешително или нещо подобно. Много го бива. Ще дойде да се запознаете. Искан надълго и широко да си поприказвате за цялата работа. Прояви гостоприемство и гледай хубавичко да го напоиш, защото е страхотен арабия и ще ти хареса.

Хайде чао.

Твой любящ син Фреди

P.S. Нали нямаш нищо против временно да задържа колата? Може да ни потрябва за медения месец.

Клубът на заслужилите консерватори е здрава, масивна постройка, но когато, след прочитането на писмото, лорд Емсуърт вдигна поглед, определено му се стори, че тя се е понесла във вихрен танц. Всъщност, милорд имаше чувството, че вибрира целият квартал, обвит в гъста мъгла. Беше втрещен. Дори няма да преувеличим, ако кажем, че писмото го разтърси до дъното на душата. На никой баща не му е приятно да бъде пренебрегван и предизвикван от сина си; да не говорим, че е крайно неоснователно да очакваме ведро отношение към живота от човек, застрашен до края на дните си да издържа по-малък син, съпругата на същия, а вероятно и няколко внучета.

Лорд Емсуърт дълго стоя като вкопан на сред тротоара. Минувачи се бутаха в него или, мърморейки, го заобикаляха, за да избегнат сблъсъка. Кучета душеха глезените му. Опърпани субекти се опитваха да насочат вниманието му към себе си, за да го запознаят с финансовите си проблеми. Той никого не забелязваше. Стоеше на мястото си, зеещ като риба на сухо, докато изведнъж разумът му като че ли отново се върна.

Милорд почувствува жизнена необходимост от цветя и зелени дървета. Шумът на уличното движение и нажежените от слънцето камъни на уличната настилка го измъчваха като кошмар. Той енергично замахна на минаващото такси.

— Кенсингтънските градини — каза и се отпусна върху тапицираната седалка.

След като плати на шофьора и потъна в прохладните сенки на градината, в душата на лорд Емсуърт плахо пропълзя нещо като спокойствие. Още от улицата бе зърнал ободрителните жълти и червени багри, а когато зави по асфалтовата алея, цветните лехи се ширнаха пред погледа му с цялото си умиротворително великолепие.

— А-а-а! — възторжено въздъхна милорд и поспря пред пламтящ килим от лалета. Някакъв човек с вид на парков служител (носеше униформа и фуражка) се приближи, когато чу възкликанието и го изгледа с одобрение, дори с обич.

— Чудесно време, нали? — отбеляза той.

Лорд Емсуърт не отговори. Не беше чул. Има нещо в една добре подредена цветна леха, което действа като наркотик на хората, които обичат градините си, и той беше изпаднал в транс. Вече напълно бе забравил къде се намира и му се струваше, че отново се е върнал в рая

на Бландингс. С вид на сетер, открил дивеч, милорд пристъпи още една крачка напред.

Одобрителното отношение на парковия служител се засили. Човекът с фуражката беше пазачът, упълномощен да раздава правосъдие в тази част на градината. Той също обичаше цветните лехи и му се стори, че в лорд Емсуърт е открил сродна душа. Повечето хора, унесени в личните си грижи, бяха склонни да ги подминават и това често го наскърбяваше. Затова сега реши, че лорд Емсуърт е човек на място.

— Чудесно... — започна той.

Наложи се да прекъсне изказването си и да нададе пронизителен писък. Ако не беше видял със собствените си очи, никога нямаше да повярва. Уви, грешка нямаше. Трябваше да понесе ужасен удар, защото изведнъж прозря, че този симпатичен непознат го е заблудил. Прилично, макар и небрежно облечен, чист и почтен на пръв поглед, в действителност непознатият се оказа опасен престъпник, най-страшният злосторник в класацията на пазача. Това беше Крадец-на-цветя. Защото, още докато произнасяше думата „чудесно“, онзи бе прекрачил ниската ограда, прегазил тревната ивица и преди пазачът да успее да каже „време“, вече се бе заловил за тъмното си дело. В краткия миг, в който гласните струни на пазача отказваха да му служат, той го бе изпреварил с две лалета и посягаше към трето.

— Ей!!! — изрева пазачът, който рязко си възвърна дар слово. — Ей, ти там!!!

Лорд Емсуърт стреснато се обърна.

— О, Господи! — засрамено продума той.

Разумът му, доколкото изобщо го имаше, си дойде на мястото, така че той напълно осъзна мащабите на своето деяние и съкрушено потътри крака назад към алеята.

— Драги човече... — разкаяно започна милорд.

Пазачът заговори скорострелно и обстоятелствено. От време на време лорд Емсуърт раздвижваше устни и правеше умотелни жестове, но не можеше да заприщи пороя. Речта на пазача ставаше все по-гръмка и реторични, а бързо увеличаващата се тълпа от зяпачи — все по-гъста и любопитна. И тогава, насред словесния порой, се разнесе друг глас.

— К'во става тук?

Властта се бе материализирала във внушителната фигура на здравеняк-полицай.

Пазачът безпогрешно отгатна, че е изместен. Той все още не млъкваше, но вече не беше баща, който гълчи съгрешилия си син. Сега поведението му по-скоро напомняше за по-голям брат, призоваващ за справедливо наказание на извършилия нарушение хлапак. В единствен прочувствен пасаж той успя да изложи случая.

— Значи — безпристрастно обобщи полицаят, като натъртваше началото на всяка дума, сякаш насреща си имаше малограмотен чужденец. — Значи Вие Късахте Цветята.

— С очите си го видях. Бях на две крачки от него.

— Той Ви Е Видял — разясни полицаят. — Стоял Е Съвсем Наблизо.

Лорд Емсуърт се чувствуваше омаломощен и объркан. Без да има намерение да обиди или стори някому зло, той бе отприцил разбунтувалите се страсти на една същинска Френска революция; и в същия миг си рече, че е несправедливо именно той — човек и без това смазан от бreme, по-тежко от това на библейския Йов, да понесе поредния удар на съдбата.

— Трябва да запиша името и адреса ви — рече полицаят малко по-делово.

Огризък от молив потъна за миг в неумолимата му уста и увисна, обилно и прилежно наплюнчен, над все още девствената страница на тефтерчето му — това всяващо ужас тефтерче, при вида на което шофьори на таксите се смаляват, а закоравели кондуктори ги втриса.

— Аз... аз... драги човече... искам да кажа, старши... аз съм граф Емсуърт.

Много нещо е изписано за психологията на тълпата с цел да се докаже колко странна и неподлежаща на обяснение е тя, но в повечето случаи това са преувеличения. Обикновено тълпата се държи съвсем естествено и понятно. Когато например тя види как човек в измачкан костюм и шапка, от която би трябвало да се срамува, го насапунисват за кражба на цветя от парка и същият този несретник твърди, че е граф, тя се смее. Така че тълпата избухна в смях.

— Ами? — полицаят не падна толкоз ниско, че да се присъедини към веселбата на простолюдието, но устните му язвително трепнаха. — Да имате визитна картичка, милорд?

Никой познат на лорд Емсуърт не би задал такъв глупав въпрос. Визитните картички бяха второто нещо след чадъра, което той губеше веднага след пристигането си в Лондон.

— Ами аз... боя се, че...

— Аха! — каза полицаят, а тълпата се закикоти като стадо хиени. Толкова оскърбително прозвуча това, че милорд повдигна глава и събра сили да хвърли един възмутен поглед. В същия миг изражението на преследвано животно изчезна от очите му.

— Макалистър! — изрева той.

Тълпата току-що се беше попълнила с двама новодошли и тъй като бяха едри и яки, вече бяха успели да заемат по-предни позиции. Единият беше висок, хубав, гладко избръснат господин с властна външност и ако не носеше очила, щеше да прилича на римски император. Другият беше по-нисък и набит, с остра рижа брада.

— Макалистър! — жално изстена милорд. — Макалистър, скъпи, кажи, моля ти се, на този човек кой съм.

След случилото се между него и бившия му работодател, някой по-дребнав от Ангъс Макалистър би погледнал на затрудненото положение, в което беше изпаднал лорд Емсуърт, като на заслужено възмездие. Някой не толкова великодушен би изпитал злорадство.

Но не и този доблестен шотландец.

— Да — каза той. — Това е лорд Емсуърт.

— Кой сте вие? — изпитателно попита полицаят.

— Бях главен градинар в замъка.

— Точно така — проблея лорд Емсуърт. — Съвсем вярно. Моят главен градинар.

Полицаят беше потресен. Лорд Емсуърт може и да не приличаше на граф, но видът на Ангъс Макалистър беше поразително главноградинарски и по това две мнения не можеше да има. Верен почитател на аристокрацията, полицаят прозря, че усърдието му този път го е вкарало в заблуда.

Но и в този кризисен миг той се оказа на висотата на полагаемото се на един полицай умение властно и същевременно тактично да се справя с положението. Свъси вежди срещу заинтригуваната тълпа и изкомандува строго:

— Разотивайте се, моля! Разотивайте се! Стига сте задръствали движението! Разотивайте се!

И отмина, като побутваше тълпата пред себе си.

Римският император с очилата се приближи до лорд Емсуърт, протегнал напред едра десница.

— Радвам се най-после да се запозная е вас, лорд Емсуърт — каза той. — Казвам се Доналдсън.

Известно време името не будеше асоциации у милорд. След малко обаче неговото значение се стовари с цялата си тежест върху му и той високомерно се натопорчи.

— Надявам се, ще ни извините, Ангъс — продължи мистър Доналдсън. — Крайно време е да си поприказваме, лорд Емсуърт.

Милорд се канеше да отговори, но улови погледа на събеседника си. Той имаше властни, проникателни, спокойни сиви очи. Необикновено твърдият поглед накара лорд Емсуърд да изпита необяснимо чувство за малоценност. Нищо чудно мистър Доналдсън да бе изкарал онези курсове за изграждане силата на личността, които, според рекламите в списанията, само след десет урока, изпратени по пощата, даряват ученика със способността с един поглед да накара шефа си да посърне. Мистър Доналдсън погледна лорд Емсуърт в очите и лорд Емсуърт посърна.

— Много ми е приятно — немощно издума той.

— Вижте какво, лорд Емсуърт — продължи мистър Доналдсън. — Няма смисъл, след като вече сме роднини, да се гледаме накриво. Доколкото разбирам, вече сте научили, че вашето момче и моето момиче бързо-бързо уредиха работата? Лично аз много се радвам. Момчето е чудесно.

Лорд Емсуърт премигна.

— За сина ми Фредерик ли става дума? — попита недоверчиво.

— За сина ви Фредерик. В момента несъмнено се чувствувате засегнат. Не ви обвинявам. Имате пълно право да сте дори по-засегнат. Но не бива да забравяте, че това е млада кръв. Сигурен съм, че до края на живота си този чудесен младеж с мъка ще си спомня отношението ви...

— Все още за сина ми Фредерик ли говорите?

— Да, за Фредерик. Както казах, мисълта, че си е навлякъл гнева ви, ще е мъчителен спомен за него. Трябва да му простите, лорд Емсуърт. Нужна му е вашата подкрепа.

— Как няма да му е нужна! — съкрушено отвърна милорд. — Не мога да го оставя да умре от глад.

Ръката на мистър Долалдсън описа широка величествена окръжност.

— За това не се безпокойте. Тук грижата ще имам аз. Не съм богат човек, но...

— О! — мрачно възкликна лорд Емсуърт. Нещо в широтата на жеста бе подхранило надежди у него.

— Съмнявам се — откровено продължи мистър Доналдсън, защото вярваше, че за тези неща трябва да се говори искрено, — че ако направим сметка на капиталите ми, ще се съберат и десет милиона.

Лорд Емсуърт се олюля като фиданка, огъната от вятъра.

— Десет милиона ли? Десет милиона? Десет милиона ли казахте?

— Някъде между девет и десет. Не повече. Не бива да забравяте — каза мистър Доналдсън с нотка на извинение, — че напоследък положението в Америка много се измени. Преживяхме тежки времена, дяволски тежки времена. Доста мои приятели пострадаха по-зле и от мен. Но всичко се връща на мястото си. Да, сър, нещата се връщат на мястото си. Аз съм твърд привърженик на Президента Рузвелт и Новия курс^[6]! При Новия курс американското куче започна да яде повече бисквити. Може би трябваше да спомена, че това е моята специалност. Аз съм „Кучешките бисквити на Доналдсън“.

— „Кучешките бисквити на Доналдсън“? Наистина ли? Я виж ти! Да не повярва човек!

— Чували ли сте за „Кучешките бисквити на Доналдсън“? — развълнувано попита техният собственик.

— Никога — чистосърдечно си призна лорд Емсуърт.

— О! Е, както и да е. Това съм аз и както казах, след депресията бизнесът започна бързо да се съвзема. Търговските ми пътници от цялата страна носят вести, че американското куче отново обръща поглед към бисквитите. Ето защо имам възможност, с ваше съгласие естествено, да предложа на Фредерик солидна и най-вероятно доходна работа. Предлагам, винаги с вашето съгласие, разбира се, да го изпратя в Лонг Айланд Сити, където ще започне да се учи на занаят. Не се съмнявам, че след време ще бъде много полезен за фирмата.

Лорд Емсуърт не проумяваше по какъв начин Фреди би могъл да бъде полезен на фирма за кучешки бисквити, освен може би като дегустатор, но нищо не каза, за да не охлади ентузиазма на събеседника си. Впрочем мисълта, че младият човек на практика сам ще изкарва прехраната си и то на три хиляди мили от Замъка Бландингс и без туй го бе лишила от дар слово.

— Пращи от желание за работа. Но, според мен, за да може да даде най-доброто от себе си и изведе „Бисквитите на Доналдсън“ до необходимите висоти, той трябва непременно да чувствава моралната ви подкрепа, лорд Емсуърт, бащината ви подкрепа.

— Да, да, да — сърдечно отвърна милорд. Беше го завладяло чувство на дълбоко възхищение от мистър Доналдсън. Той самият не бе успял да се отърве от Фреди цели двадесет и шест години, а този богоподобен производител на кучешки бисквити го постигна за по-малко от седмица! Какъв човек! — мислеше си лорд Емсуърт. — О, да, да, да! — повтори той. — Да, разбира се. Категорично!

— Те заминават в сряда.

— Отлично!

— Рано сутринта.

— Превъзходно!

— Значи мога да предам поздравите ви? И бащината ви благословия?

— Разбира се, разбира се, разбира се. Кажете на Фредерик, че му желая всичко най-добро.

— Ще му кажа.

— Споменете му, че ще наблюдавам бъдещото му развитие с огромен интерес.

— Естествено.

— Уведомете го, че се надявам да работи упорито и да си спечели добро име.

— Точно така.

— И — завърши лорд Емсуърт с бащинско вълнение, което беше в унисон с тържествения миг, — предайте му... ъ-ъ-ъ... да не бърза да се прибира у дома.

И стисна ръката на мистър Доналдсън с чувство твърде силно, за да се изрази с думи. После пъргаво заприпка към Ангъс Макалистър, който стоеше замислен край лехата с лалетата.

— Макалистър!

Брадата на главния градинар мрачно се поклати. Той вдигна към бившия си работодател хладен взор. Никак не е трудно да се направи разлика между огорчен шотландец и слънчев лъч, и лорд Емсуърт, който се взираше в намусената му физиономия, веднага разбра към коя категория спада Ангъс Макалистър. Езикът сякаш залепна за небцето му, но той направи усилие и заговори:

— Макалистър... иска ми се... питам се...

— Дааа?

— Чудя се... много ми се иска... Искам да кажа — смутено заекна лорд Емсуърт, — започнал ли си вече работа на друго място?

— Все още обмислям две предложения.

— Върни се при мен! — примоли се милорд с треперещ глас. — Робърт Баркър е по-скоро вреден, отколкото полезен. Върни се при мен!

Ангъс Макалистър бе втренчил безжизнен поглед в лалетата.

— Добре... — най-сетне изрече той.

— Ще се върнеш значи? — щастливо извика лорд Емсуърт. — Чудесно! Отлично! Превъзходно!

— Не съм казал, че ще се върна.

— Стори ми се, че каза „добре“ — сломено промълви лорд Емсуърт.

— Не казах „добре“, а „добре...“ — неотстъпчиво настоя Макалистър, — което значи, че може да се върна, а може и да не се върна.

Лорд Емсуърт постави разтреперана ръка върху рамото му.

— Макалистър, ще ти повиша заплатата.

Брадата потрепери.

— Ще я удвоя, по дяволите!

Веждите се повдигнаха.

— Макалистър... Ангъс... — тихо промълви лорд Емсуърт. — Върни се! Тиквата има нужда от теб!

Във век, припрян и забързан като днешния, когато времето никому не стига, е възможно тук-там, из средите на прочелите тази хроника, да се намерят един-двама, които по най-различни причини не са успели да посетят Селскостопанската изложба в Шрузбъри. Заради тях се налага да добавя някои разяснения.

Сър Грегъри Парслоу-Парслоу от Мачингъм Хол беше там, разбира се, но от окоето на по-внимателния наблюдател не би убягнал фактът, че в изражението му липсваше високомерната надменност, тъй характерна за него през изминалите години. От време на време, докато кръстосваше шатрата, в която бяха изложени зеленчуците, той хапеше устни и имаше замислен вид, какъвто сигурно е имал и Наполеон при Ватерло.

Но сър Грегъри не беше замесен от какво да е тесто. Той беше джентълмен и спортсмен. В традицията на рода Парслоу нямаше нищо подло и дребнаво. Той спря напред шатрата, с бърз, мъжествен жест протегна ръка и дрезгаво продума:

— Поздравявам ви, Емсуърт.

Лорд Емсуърт, който беше потънал в дълбок размисъл, стреснато вдигна поглед.

— Ъ? О, благодаря. Благодаря, драги, благодаря, благодаря. Много ви благодаря. — Той се поколеба. — Ъ-ъ-ъ... не може и двамата да сме първи, нали?

Сър Грегъри се замисли над думите му и се убеди, че е прав.

— Така е — каза той. — Разбирам какво искате да кажете. Не можем и двамата да сме първи. Няма две мнения по въпроса.

Той кимна и отмина, разяждан кой знае от какви терзания. А лорд Емсуърт, край когото беше застанал Ангъс Макалистър — този безмълвно клатещ брада свидетел на току-що разигралата се сцена — отново се обърна и с благоговение се вторачи в онова, което лежеше върху покритото със слама дъно на най-голямата щайга, появявала се някога в град Шрузбъри.

От външната ѝ страна беше закачено картонче със следния лаконичен надпис:

ТИКВИ. ПЪРВА НАГРАДА.

---

[1] По този начин се титулуват децата на перовете — Б.пр. ↑

[2] Има се предвид Ричард III. — Б.пр. ↑

[3] Село в Шотландия, където през 1314 г. шотландската армия разгромява войските на английския крал Едуард II във войната за

независимост на Шотландия. — Б. пр. ↑

[4] Крал на Шотландия, разбил английските войски в битката при Банокбърн. — Б. пр. ↑

[5] Самюел Джонсън (1709–1784) — виден английски писател и лексикограф — Б. пр. ↑

[6] Програмата на Рузвелт за излизане от кризата. — Б.пр. ↑

ЛОРД ЕМСУЪРТ ДЕЙСТВУВА С ДОБРИ НАМЕРЕНИЯ

Стаята на домоуправителката в Замъка Бландингс — Генералния щаб на прислугата, която се грижеше за нуждите на граф Емсуърт, — при обикновени обстоятелства беше приятно и приветливо помещение. Следобедното слънце обилно проникваше вътре, а тапетите, покрили стените, бяха избирани от веселяк, твърдо убеден, че е изключено окото да съзира деветдесет и седем розови птички накацали едновременно върху деветдесет и седем сини рози, без да се отмори и ободри. Въпреки всичко обаче, когато Бийч, икономът, влезе вътре, в стаята заедно с него пропълзя и ледена печал; а домоуправителката, мисис Туемлоу, отпусна плетката на колене и го изгледа стреснато.

— Какво се е случило, мистър Бийч?

Икономът бе втренчил мрачен взор през прозореца.

Лицето му беше измъчено, а дишането тежко, като на човек страдащ едновременно от силно вълнение и запушен нос. Слънчевият лъч, който весело се плъзгаше по килима, зърна лицето му и сконфузено се изниза навън.

— Взех важно решение, мисис Туемлоу.

— За какво?

— Още откакто милорд започна да я пуска, имах предчувствие за приближаващото нещастие, а сега вече решението ми е окончателно. Щом милорд се върне от Лондон, ще си подам оставката. Осемнадесет години служа в това домакинство. Започнах като лакей и се издигнах до сегашното си положение, но краят настъпи.

— Не е възможно да си отидете само защото милорд си е пуснал брада!

— Няма друг начин, мисис Туемлоу. Тази брада разклаща авторитета на милорд в цялата околност. Знаете ли, например, че на последния пикник на Неделното училище чух възгласи „Козльо! Козльо“!?

— Не може да бъде!

— Да! Неуважението и подигравките ще се разпространяват. Нещо по-лошо — брадата започва да отчуждава най-доблестните

елементи на графството. Аз лично видях с какво неодобрение я гледаше сър Грегъри Парслоу-Парслоу, когато вечеря у нас миналия петък.

— Не е красива — призна домоуправителката.

— Не е. И милорд трябва да бъде уведомен за това. Докато съм на служба при него обаче, ми е невъзможно да изказвам мнения. Затова ще си подам оставката. Направя ли го, езикът ми вече няма да е вързан. Това там препечени филийки с масло ли са, мисис Туемлоу?

— Да, мистър Бийч. Вземете си. Това ще ви поободри.

— Да ме поободри! — глухо като погребален звън се изсмя икономът.

За щастие, по време на този разговор лорд Емсуърт седеше в пушалнята на Клуба на заслужилите консерватори в Лондон и нищо не подозираше за непоправимото бедствие, което щеше да се стовари върху него; защото и без туй тревогите му бяха не една и не две.

През последните дни всичко като че ли вървеше наопаки. Ангъс Макалистър, главният градинар, бе докладвал за застрашителното нашествие на листната въшка сред розите. Една от любимите му крави, към която хранеше дълбоко уважение и обич заради състезанието по млеконадой на предстоящата Селскостопанска изложба, беше пипнала някакво тайнствено заболяване, останало загадка за местния ветеринар. И на всичкото отгоре се получи телеграма от по-малкия му син Фредерик Трипуд, в която Достопочтеният го известяваше, че се е върнал в Англия и желае незабавно да се види с баща си. Както си мислеше лорд Емсуърт, докато гледаше накриво щастливата групичка заслужили консерватори отсреща, това беше най-големият удар. Какво, по дяволите, правеше Фреди в Англия? Преди осем месеца се беше оженил за единствената дъщеря на „Кучешките бисквити на Доналдсън“ от Лонг Айланд Сити в Съединените щати; и именно в Лонг Айланд Сити трябваше да бъде и усърдно да допринася за производството на кучешки бисквити. Вместо това, той се намираше в Лондон и, съдейки по телеграмата, беше закъсал.

Лорд Емсуърт разсеяно докосна брадичката си с цел да стимулира своя мисловен процес и изпита смътно раздражение от препятствието, което срещнаха пръстите му. Съсредоточи всичките си способности, доколкото изобщо ги имаше, и стигна до извода, че това

е брадата му. Изпита силна досада. Доскоро, в подобни тежки мигове, досегът с гладко избръснатата кожа винаги му бе носил облекчение. А сега имаше чувството, че е заврял ръка във водорасли и съвършено несправедливо — защото младият човек нямаше нищо общо с решението му да си пусне брада — раздразнението, което изпитваше по адрес на Достопочтения Фреди, се засили.

В същия миг забеляза и чедото си, задало се с бърза стъпка насреща му.

— Здравей, папа — каза Фреди.

— Е, Фредерик? — рече лорд Емсуърт.

Последва мълчание. Фреди си мислеше, че не е виждал баща си от деня, когато напъха в ръката му бележката със съобщението за женитбата си с момиче, което лорд Емсуърт беше виждал само веднъж, и то през телескоп — когато той, Фреди, я целуваше на поляната в Замъка Бландингс. От своя страна лорд Емсуърт разсъждаваше върху словосъчетанието „в беда“, заемащо толкова важно място в телеграмата на сина му. Петнадесет години с неохота беше измъквал Достопочтения от всякакви беди и сега, когато му се струваше, че завинаги се е отървал от него, всичко започваше отначало.

— Седни де — сприхаво каза милорд.

Фреди стоеше на един крак и смутеният му вид дразнеше лорд Емсуърт.

— Готово — рече Достопочтеният и взе един стол. — Откога тази растителност, папа?

— Какво?

— Брадата. Не можах да те позная.

Нова вълна на раздразнение заля лорд Емсуърт.

— Ти не се занимавай с моята брада!

— Няма, няма — сговорчиво отвърна Фреди. — Страшно мило от твоя страна, че така бързо довтаса в града.

— Дойдох, защото в телеграмата ти пишеше, че си в беда.

— Постъпка на истински англичанин — с одобрение отбеляза Фреди.

— Макар че в каква беда може да си изпаднал, умът ми не го побира. Надявам се, че не става въпрос за вари?

— О, не. Не е за пари. Иначе щях да се обърна към драгоценния си тъст. Старият папа Доналдсън е цар. Мисли ме за голяма работа.

— Така ли? Срещал съм мистър Доналдсън само веднъж, но ми направи впечатление на разумен човек.

— Нали и аз това ти разprávям. Смята ме за истинско чудо. Ако ставаше въпрос за мангизи, мигом щях да го издоя. Но бедата не е в парите, а в Аги. Между другото, така се казва жена ми.

— Е?

— Напусна ме.

— Напуснала те е!

— Сто процента. Заминала и забучила бележка на игленика. Сега е в „Савой“ и не ми разрешава да се доближа до нея, а аз съм наел апартамент в една къща на Кинг Стрийт и си хапя задника, ако разбираш какво искам да ти кажа...

От гърдите на лорд Емсуърт се отрони дълбока въздишка. Гледаше мрачно сина си и не можеше да проумее как един млад човек като Фреди, колкото и тясно да е специализиран по забъркването на каши, успява с такава последователност да си обърква живота. По някакво чудо безценната му рожба бе съумяла да подлъже милионерска щерка да се омъжи за него; а сега, както по всичко личеше, я беше изтървал. На времето, когато беше млад и както повечето младежи, романтичен, милорд понякога съжеляваше, че родът Емсуърт, макар и древен, няма своето Семейно проклятие. Но изобщо не подозираше, че не след дълго сам ще му бъде баща.

— Предполагам — глухо изрече милорд, — че вината е твоя?

— Донякъде, да. Но...

— Какво точно се случи?

— Ето как стана всичко, папа. Нали знаеш, че си падам по киното? Гледам всички филми и прочие. Та една нощ, както си лежах буден, изведнъж ме осени идеята сам Да напиша сценарий. При това страхотен. Беден човек претърпява злополука и ония от болницата казват, че ще остане жив само ако му се направи операция. Само че отказват да го оперират, ако не внесе предварително петстотин долара. Той обаче няма пари. Тогава жена му докопва някакъв милионер...

— Какви са тия щуротии, дете ми ги разprávяш? — прекъсна го лорд Емсуърт.

— Как щуротии, бе папа? — засегна се Фреди. — Нали ти разказвам сценария.

— Не желая да го слушам. Това, което искам да науча и то по възможност сбито, е причината за раздялата между теб и жена ти.

— Нали това ти разправям. Всичко започна от сценария. След като го написах, естествено пожелах да го продам на някого. Точно тогава Полин Петит пристигна от Холивуд и нае къща в Грейт Нек, а един мой приятел ме представи...

— Коя е тази Полин Петит?

— Божичко, папа! — Фреди не можеше да повярва на ушите си. — Нима искаш да кажеш, че не си чувал за Полин Петит! Кинозвездата! Не си ли гледал „Роби на страстта“?

— Не съм.

— А „Копринени окови“?

— Не.

— А „Страст в мораво“? „Златни окови“? „Съблазън“? Господи, папа, ами че ти не си живял!

— Та какво общо има тази жена?

— Един приятел ни запозна и аз започнах да си плета кошницата. Трябваше да я накарам да се заинтересува от сценария ми. Защото, хареса ли го тя, работата е в кърпа вързана. По тази причина трябваше често да се срещаме, нали разбираш, но една вечер, както си хапвахме в една кръчма, насреща ми, не щеш ли, Джейн Йорк!

— Боже всемогъщи!

— Спокойно, папа! Всичко си беше съвсем често и почтено. Чисто делови контакт. Бедата е там, че не бях казал на Аги, защото исках да я изненадам. Исках да отида при нея с вече приетия сценарий и да ѝ докажа, че не съм такъв глупак, какъвто изглеждам.

— Жена, способна да повярва на това...

— За нещастие ѝ бях казал, че същата вечер заминавам за Чикаго по работа. Та като сметнеш две и две... С една дума, както вече ти казах, тя е в „Савой“, а аз...

— Коя е Джейн Йорк?

Черен облак забули ведрото лице на Фреди.

— Досадница, папа. От най-зловредните. Чистокръвна пепелянка. Ако не беше тя, щях да се справя с положението. Тя обаче се лепна за Аги, отмъкна я и я насъска срещу мен. Тази жена, папа, има брат и искаше Аги да се омъжи за него. Убеден съм, че се опитва да я накара да отскочи до Париж за развод, та да даде на проклетото си

братче още една възможност, мътните го взели. Така че, папа, сега е време да действуваме. Трябва да обединим усилията си. Разчитам на теб.

— На мен? Какво, по дяволите, очакваш да направя?

— Как какво? Ами да отидеш и да се застъпиш за мен. Така правят във филмите. Гледал съм хиляди филми, където беловласият стар баща...

— Дрън-дрън! — прекъсна го лорд Емсуърт дълбоко засегнат, защото като повечето запазени мъже на зряла възраст и той живееше с убеждението, че косата му е само леко прошарена. — На каквото си си постлал, на такова ще легнеш.

— Ъ?

— Искам да кажа, че ще си сърбаш попарата, която си надробил. Сам си си навлякъл беда с малоумното си поведение, сам ще си носиш и последствията.

— Нима няма да се застъпиш за мен?

— Няма!

— Искаш да кажеш „да“?

— Искам да кажа „не“.

— Няма да се застъпиш за мен? — повтори Фреди, за да няма двусмислици.

— Отказвам да бъда въввлечен в тази история.

— Дори няма да й се обадиш по телефона?

— Няма.

— О, папа, хайде, не се опъвай. Номерът на апартамента й е шейсет и седем. Само срещу два пенса можеш тутакси да го набереш и да ме защитиш. Моля ти се, въртни една шайба.

— Не.

Фреди се изправи. Върху лицето му беше изписана решимост.

— Много добре — развълнувано каза той. — При това положение, папа, съм длъжен да ти заявя, че за мен животът вече няма смисъл. Бъдещето с нищо не ме привлича. Песента ми е изпята. Ако Аги отиде в Париж и получи развод, аз ще се оттегля в някое тихо местенце, за да изживея малкото, което ми остава. Защото сега аз съм само една клета развалина. Сбогом, папа.

— Сбогом.

— Би-бийт! — мрачно се отзова Фреди.

Като правило лорд Емсуърт си лягаше рано и спеше непробудно. Едно от малкото качества, което го сродяваше с Наполеон Бонапарт, бе способността му да заспива в мига, в който главата му докосне възглавницата. Тази нощ обаче, сломен от тревоги, той напразно търсеше забрава в съня, докато най-после, в ранните часове на утринта, се изправи разтреперан в леглото. Внезапно го бе осенила, зловеща мисъл.

Фреди беше заявил, че ако жена му получи развод, ще се оттегли до края на живота си в някое тихо местенце. Ами ако под „тихо местенце“ имаше предвид Замъка Бландингс? При тази възможност лорд Емсуърт се разтреесе като от малариен пристъп. Фреди и друг път беше посещавал Бландингс за по-дълги периоди от време, в резултат на което милорд бе останал с непоклатимото убеждение, че момчето е по-страшна напаст за безметежното съществуване на провинциална Англия от паразитните червеи, листните въшки и шапа по говедата. Възможността синът му да пребивава в Бландингс постоянно подействува на милорд като шамар по тила.

Мислите му затекоха в свършено нова посока. Беше ли, питаше се той, достатъчно мил по време на последния разговор с Фреди? Не беше ли се държал малко рязко? Не беше ли проявил известна липса на съчувствие? Беше ли изпълнил докрай бащиния си дълг?

Отговорите на въпросите по реда на задаването им, бяха следните: Не. Да. Да. И не.

След като се събуди от късно споходилия го сън и докато пийваше първата чаша чай за деня, лорд Емсуърт се почувствува преизпълнен с решимост. Вече бе променил мнението си. Сега намеренията му бяха да отиде при тази своя снаха и да ѝ се моли, като никой тъст не се е молил.

Човек, прекарал неспокойна нощ, не е в най-добра форма на другата сутрин. Преди да се наобядва, лорд Емсуърт усещаше, че главата му е твърде мътна, за да се покаже в добра светлина като просител. Но една разходка сред цветята на Кенсингтънските градини и фантастичният котлет, полят с половин бутилка бордо в „Риджънт Грил“, възвърнаха добрата му форма. Тежестта изчезна от главата му и той се почувствува бодър и прозорлив.

Така например, при пристигането си в хотел „Савой“, милорд прояви съобразителност, на каквато и не подозираше, че е способен.

Тъкмо се канеше да съобщи името си на администратора, когато се сепна. Ами, помисли си, ако снаха му, преизпълнена с враждебни чувства към всички представители на рода Емсуърт, откаже да го приеме, след като чуе, че чака долу? Та нали по този начин ще попари в зародиш цялата му програма. По-добре да не рискува, реши той. И като се отдалечи от администрацията, милорд се упъти към асансьора и не след дълго се озова пред шейсет и седми апартамент.

Почука на вратата, но отговор не последва. Почука повторно и след като отново не получи отговор, изпадна в известно затруднение. Милорд не се отличаваше с особена далновидност и вероятността снаха му да не си е в къщи изобщо не му беше минала през ума. Тъкмо се канеше да си тръгне, когато забеляза, че вратата е открената. Побутна я и тя взе, че се отвори. Въмъкна се и се озова в уютна всекидневна, отрупана с всевъзможни цветя, което никак не е учудващо за една женска стая.

Цветята винаги го бяха привличали като магнит и той прекара няколко щастливи минути, като обикаляше от ваза на ваза и ги душеше.

Чак след двайсетото подушване у милорд се зароди впечатлението, че в стаята има някакво странно ехо. Имаше чувството, че при всяко негово подушване някой друг също започва да души. От друга страна стаята очевидно беше празна. За да подложи акустиката на последва проверка, лорд Емсуърт подуши още веднъж. Този път обаче, ехото, което последва, бе от по-зловещо естество и поразително прозвуча като ръмжене.

Такова си и беше. При случаен поглед надолу милорд незабавно установи, че в непосредствена близост до глезените му се намира дамски маншон. Но тъй като този следобед мозъкът му работеше с особена пъргавина, в следващия миг лорд Емсуърт съобрази, че това не е никакъв маншон, а миниатюрно кученце от ония, които жените са склонни да ръсят из всекидневните си.

— Боже Господи! — възкликна той, като побърза набожно да повери безопасността си в сигурни ръце, както бяха правили многобройни негови мъжествени прадеди по средновековните бойни полета.

Милорд разтревожено заотстъпва назад. Кучето го последва. То очевидно нямаше крака и се придвижваше с помощта на

провидението.

— Чиба, сър! — подкани го лорд Емсуърт.

Той ненавиждаше малките кученца. Те хапеха. Само да си отместиш погледа и току те заръфали за глезена. В същия миг милорд установи, че в резултат на ловките си маневри, се бе озовал до някаква врата, така че реши да я използва за прикритие. Отвори я чевръсто и дим да го няма. Кръвта вода не става. Друг един Емсуърт се беше изпокрил вдън земя при Аженкур^[1].

Беше попаднал в спалня и като преценяваше как се развиват събитията, очевидно скоро нямаше да я напусне. Пухкавото кутре, измамено от един висш интелект, вече не правеше опити да скрие разочарованието си. Бе свалило маската на неутралитета и пронизително джафкаше със зловеща настойчивост, а от време на време, задавено от ярост, дращеше с нокти по вратата.

— Чиба, сър — прогърмя храбро гласът на лорд Емсуърт.

— Кой е там?

Милорд подскочи като опърлен. Убеждението му, че апартаментът е празен, бе толкова дълбоко, че гласът, прозвучал там, където не би трябвало да се чуе глас, взриви като шрапнел нервната му система.

— Кой е?

Загадката, която вече граничеше със свръхестественото, се разбули. Отсреща имаше врата и именно иззад нея се обаждаше гласът. Лорд Емсуърт тъжно заключи, че това е поредното проявление на обичайната злонамереност на Съдбата — да направи своето официално посещение на добра воля точно когато снаха му се къпе.

Приблужи се до вратата ѝ и заговори успокоително.

— Моля ви, не се вълнувайте.

— Кой сте вие? Какво правите в стаята ми?

— Няма никакъв повод за тревога...

Милорд рязко млъкна, защото в същия миг се оказа, че думите му не съдържат и капка истина. Причина за тревога имаше, и то основателна. Вратата на спалнята се беше отворила и маншоноподобната топка от квичаша омраза препусна безкрако право към глезените му.

При смъртна опасност човек е способен на неподозирани подвизи. Лорд Емсуърт не беше акробат, но подскокът, който направи

при тези кризисни обстоятелства, би сторил чест на всеки професионален циркаджия. Издигна се във въздуха като пощенски гълъб, литнал да изпълни куриерската си задача. Леглото се намираще на съществено разстояние, но той мигом го достигна и разтреперан кацна на самия му ръб. Под него пухкавото кутре се пенеше и бушуваше като океан о скалист бряг.

В този миг милорд си даде сметка, че на прага на вратата, през която току-що беше влязъл, стои млада жена.

Критичното око на един познавач на женските прелести би открило у нея доста несъвършенства. Беше твърде ниска, твърде ъгловата и твърде набита. Извивката на брадичката ѝ бе твърде решителна. И косата ѝ бе с неприятен рижав оттенък. Но онова, което лорд Емсуърт най-много не хареса у нея, бе пистолетът, който бе насочила към главата му.

Изад вратата на банята долетя жалостив глас.

— Кой е там?

— Един мъж — отвърна момичето с пистолета.

— Знам, че е мъж. Вече говорих с него. Кой е той?

— Не знам. На вид е отвратителен. Видях го да се навърта из коридора, грабнах пистолета и дойдох. Хайде, излизай!

— Не мога. Мокра съм.

Никак не е лесно за човек, покачен върху легло е вдигнати нагоре ръце, да говори с достойнство, но лорд Емсуърт се постара да го стори.

— Уважаема госпожо!

— Какво търсите тук?

— Видях, че вратата е откряната...

— И влязохте да проверите дали няма откряната и някоя кутия с бижута. Според мен — заключи младата жена, като повиши глас, за да я чува и невидимата къпеща се, — това е Доупи Смит.

— Кой?

— Доупи Смит. Същият, дето се опита да задигне бижутата ти в Ню Йорк. Сигурно те е последвал и тук.

— Не съм никакъв Доупи Смит — възмути се милорд. — Аз съм граф Емсуърт.

— Така ли?

— Да, така!

— Аха! Как ли не!

— И дойдох да се срещна със снаха си...

— Е, ето я и нея.

Вратата на банята се отвори и отвътре се появи прелестна фигура, загърната с кимоно. Дори в този изпълнен с напрежение миг лорд Емсуърт се улови, че с недоумение си задава въпроса как е могло толкова момиче да се омъжи за син му Фредерик.

— Та кой казваш е този? — попита снаха му и като улови здраво рошавото куче, предизвика у милорд още по-силно чувство на одобрение.

— Твърди, че е граф Емсуърт.

— Аз наистина съм граф Емсуърт.

Докато милорд слизаше от леглото, момичето в кимоното внимателно се взираше в него.

— Знаеш ли, Джейн — каза с нотка на известна неувереност, — може и да е. Много прилича на Фреди.

Тази зловеща нападка срещу външния му вид накара лорд Емсуърт да онемее. Като всеки друг и той бе имал своите черни мигове, когато външността му не го бе задоволявала изцяло, но никога през ум не бе му минало, че в лицето си има някаква, дори бегла прилика с Фреди.

Момичето с пистолета нададе смразяващ писък.

— Господи! Нима не виждаш?

— Какво да виждам?

— Ами че това е самият Фреди! Опитва се да се добере до теб по този начин. Точно такъв номер от киното би му допаднал. Свали брадата, измамнико — познах те!

Тя протегна ръка, сграбчи с железни пръсти брадата на милорд и задърпа с всичката сила на едно съвременно момиче, тренирало от дете хоккей, тенис и гимнастика.

Само миг преди туй лорд Емсуърт бе твърдо убеден, че нищо не е в състояние да направи положението му по-неприятно. Сега разбра, че дълбоко се е лъгал. Болка, надхвърляща и най-страшните му кошмари, прониза сгърченото му тяло.

Момичето го изгледа озадачено.

— Хм! — каза разочаровано. — Май че е истинска. Освен ако — в гласа ѝ се прокрадна оптимистична нотка — не е използвал специално лепило. Я да опитам отново.

— Недей — обади се снаха му. — Не е Фреди. Веднага щях да го позная.

— Тогава наистина излиза, че е мошеник. Бъдете така любезен да влезете в този долап, докато позвъня на полицията.

Лорд Емсуърт подскочи няколко пъти.

— Няма да влизам в никакви долапи! Настоявам да бъда изслушан. Не знам коя е тази жена...

— Името ми е Джейн Йорк, ако това ви интересува.

— Аха! Жената, която насъсква съпругата на сина ми срещу него! Знаем всичко за вас! — Той се обърна към момичето в кимоното. — Вчера синът ми Фредерик с телеграма ме помоли да дойда в Лондон. Срегнахме се в моя клуб. Накарайте това куче да млъкне!

— Защо да млъква? — обади се мис Йорк. — То е в собствения си дом.

— Та той ми каза — продължи лорд Емсуърт, като повиши глас, — че между вас е възникнало недоразумение.

— Недоразумение е добре казано — прекъсна го мис Йорк.

— Поканил онази жена на вечеря с определена цел.

— И още щом ги видях — додаде мис Йорк, — ми стана ясно каква е целта.

Достопочтената мисис Трипуд погледна разколебано приятелката си.

— Мисля, че е вярно — каза тя. — Той наистина е лорд Емсуърт. Очевидно знае какво се е случило. Откъде ще го научи, ако не от Фреди?

— Ако е мошеник, дошъл от Америка, разбира се, че ще знае. Та нали цялата история излезе в „Бродуейски шушукания“ и „Градски клюки“.

— И все пак...

Телефонът рязко издрънча.

— Уверявам ви... — започна лорд Емсуърт.

— Така! — каза неприятната мис Йорк в слушалката. — Кажете му да се качи. — Тя изгледа милорд победоносно, с блеснали очи. — Нямата късмет, приятелю. Лорд Емсуърт току-що е пристигнал и се качва по стълбите.

Има мигове, когато на разсъдъка човешки е простено да се замъти. В този миг разсъдъкът на лорд Емсуърт не само се замъти, а

направо прокисна. По природа замечтан и заваян, той и без това не се беше чувствувал удобно в грубата житейска неразбория, но изпитанието, на което бе подложен този следобед, спокойно можеше да изкара от релси и най-практичния човек. Ето защо това необикновено съобщение, стоварило се като капак на всичко преживяно, му дойде твърде много. Той се дотътри сломен до всекидневната и се срути в един стол. Беше убеден, че сънува кошмар.

И действително фигурата, която влезе след малко, с нищо не допринесе за промяна на мнението му. Тя можеше да се вмести във всеки кошмар и да се чувства там като у дома си.

Фигурата бе на висок слаб човек с бяла коса и развята дълга брада в същата достолепна окраска. Колкото и да бе невероятно, явно притежателят на подобна външност не е бил застрелян на място още в началото на жизненото си поприще и очевидно затова бе достигнал тази изключително напреднала възраст. Той или беше на сто и петдесет години, но младолик, или на сто и десет, но съсипан от тревоги.

— Мило дете! — заскърца фигурата с немощен треперлив гласец.

— Фреди! — възкликна момичето в кимоното.

— О, по дяволите! — съкруши се фигурата. Възцари се тишина, нарушавана единствено от хълцукащите стенания, изтръгнаха се от гърдите на лорд Емсуърт. С всеки изминат миг милорд рухваше от напрежението.

— Боже господи, папа! — извика фигурата, която чак сега го забеляза.

Жена му посочи към лорд Емсуърт.

— Фреди, това баща ти ли е?

— Ами да. Естествено. Разбира се. Абсолютно. Само че той каза, че няма да дойде.

— Промених решението си — обади се лорд Емсуърт с тих, отпаднал глас.

— Аз нали ти казвах, Джейн! — рече снахата. — През цялото време бях сигурна, че е лорд Емсуърт. Е, сега вече не може да не забележиш приликата.

От устата на милорд се изтръгна вопъл.

— И аз ли изглеждам така? — съкрушено попита той. Погледна снаха си още веднъж и затвори очи.

— Е — обади се мис Йорк с отвратителния си заповеднически глас, като обърна властна осанка към новодошлия, — след като така и така си дошъл, Фреди Трипуд, издокаран като Дядо Коледа, кажи поне какво си намислил? Аги те предупреди никога повече да не се доближаваш до нея.

Всеки по-мекушав мъж панически би си плюл на петите при подобно нападение, но очевидно Любовта беше вляла желязо във вените на Фреди Трипуд. Той отлепи вежди и брада и хвърли на мис Йорк изпепеляващ поглед.

— Не желая да разговарям с теб — каза. — Ти си скорпион в пазвата. Искам да кажа — змия под възглавницата.

— О, така ли?

— Да, така. Ти отрови съзнанието на Аги, като я насъска срещу мен. Ако не беше ти, щях да седна с нея на четири очи и да си кажем всичко като истински мъже.

— Добре де, да го чуем сега. Имал си достатъчно време да го изрепетираш.

Фреди се обърна към жена си с широк жест.

— Аз... — той замълча. — Хей, Аги, страхотна си в това кимоно.

— Не се отплесвай от въпроса — обади се мис Йорк.

— Точно това е въпросът — каза мисис Фреди и в гласа ѝ се промъкнаха по-меки нотки. — Щом като мислиш, че съм страхотна, защо търчиш подир разни кино актриси с оранжеви коси?

— Златисто червени — подсказа Фреди благоговейно.

— Оранжеви!

— Вярно, оранжеви са. Права си. Никога не са ми харесвали.

— Тогава защо вечеря с нея?

— Да, защо? — заразитва и мис Йорк.

— Стига си се месила! — сприхаво рече Фреди. — Не разговарям с теб.

— Хайде да чуем какво ще кажеш, макар че това няма да ти помогне.

— Млъкни, Джейн! Е, Фреди!

— Аги — започна достопочтеният — всичко стана така...

— Никога не вярвай на мъж, който започва по този начин — намеси се мис Йорк за пореден път.

— Ако обичаш да не се обаждаш, Джейн. Е, Фреди?

— Опитвах се да пробутам на оранжевото създание един сценарий и не ти казах, защото исках да те изненадам.

— Фреди, скъпи, това вярно ли е?

— Нима искаш да кажеш... — с недоумение започна мис Йорк.

— Самата истина. И за да поддържам добри отношения с тази жена — макар че, да си призная, от самото начало никак не ми беше симпатична, — трябваше от време на време да я поя и храня.

— Разбира се!

— С тези хора не може иначе.

— Естествено.

— Съвсем друго си е, ако ги натъпчеш с храна преди да им заговориш за работа.

— Разликата е от тук до небето.

Мис Йорк, която от известно време трудно си поемаше дъх, постепенно си възвърна дар слово.

— Само не ми казвай, че вярваш на тези врели-некипели — отчаяно извика тя, като се обръщаше към измамената съпруга.

— Разбира се, че вярва — каза Фреди. — Нали, съкровище?

— Естествено, сладурче.

— А да не говорим — продължи Достопочтеният, като измъкваше от вътрешния си джоб жълтеникав лист хартия с вида на човек, извадил от ръкава си петото асо, което ще преобърне хода на крайно оспорваната партия покер, — че мога да го докажа. Тази телеграма пристигна сутринта от филмовата компания „Супер-Ултра-Арт“. Предлагат ми цели хиляда долара за сценария. Така че, друг път се въздържай от злобни оценки и не съди за хората единствено въз основа на гнусното си въображение.

— Да — подкрепи го и жена му. — Трябва да ти заявя, Джейн, че ти напакости с каквото можа. Ако обичаш в бъдеще да не се бъркаш в хорските работи.

— Казано сбито, но с много чувство и здрав разум — одобри Фреди. — Аз пък бих искал да добавя...

— Ако питаш мен — не се предаваше мис Йорк, — това е лъжа и измама.

— Кое е лъжа и измама?

— Телеграмата.

— Как така? — възмути се Фреди. — Прочети я сама.

— Нищо по-лесно от това да получавааш телеграми, изпратени до теб, като телеграфираш на някой приятел в Ню Йорк да ти телеграфира.

— Не ми стана много ясно — недоумяваше Фреди.

— На мен пък ми е ясно — обади се жена му, а в очите ѝ светеше пламъчето, което свети само в очите на съпруги, които, повярвали веднъж в оправданията на мъжете си, негодуват срещу разрушителната критика на другите. — Не желая повече да те виждам, Джейн Йорк!

— Аз също — подкрепи я Фреди. — Ако беше в Турция, щяха да те напъхат в чувал и да те хвърлят в Босфора.

— Тогава по-добре да си вървя — каза мис Йорк.

— И не се връщай — добави Фреди. — Вратата е зад теб.

Състоянието на транс, в което беше изпаднал лорд Емсуърт по време на гореописаната размяна на реплики, постепенно се разсейваше. И сега, забелязал, че останалите от компанията изпитват същата липса на симпатия към мис Йорк, както и той самият, бавно започна да се съживява. Възстановяването му бе ускорено от затръшването на вратата и от поведението на Фредерик, сграбчил в обятията си съпругата, за която милорд нито за миг не забравяше, че е щерка на единствения милионер в света, проявил необяснимото желание да го отърве от сина му. А това в неговите очи беше най-благородното качество, на което е способен един милионер.

Той се надигна и немощно запримигва. Макар и да се чувствуваше много по-добре, все още беше отпаднал.

— За какво се разказва в сценария ти, сърчице мое? — попита мисис Фреди.

— Ще ти кажа, ангелче. Само че дали да не събудим папа? Изглежда ми оклюмал.

— По-добре го остави да си почине. Тази Джейн го разстрои.

— Тя е в състояние всекиго да разстрои. На този свят най-много мразя нахалниците, които се пъхат между мъж и жена с цел да ги скарат. Искам да кажа, че не е редно да се застава между съпрузи. Та сценарият ми е за двама съпрузи. Мъжът е беден — няма пари, ако загряваш какво имам предвид, но претърпява злополука и ония катили от болницата заявяват, че няма да го оперират, ако не им пусне преди

това пет стотака. Откъде обаче да ги вземе? Положението ти е ясно, нали?

— О, да.

— Силно, а?

— Страхотно силно.

— Това е нищо. Ти да видиш какво става по-нататък. Жената пипва някакъв милионер, съблазнява го и го кара да ѝ обещае, че ще снесе мангизите. Междувременно следват телефонни разговори с лекаря от болницата. Тя се смее весело, за да не може оня, милионерът, да загрее, че сърцето ѝ се къса. Забравих да ти кажа, че операцията трябва да се направи незабавно, иначе нашият човек ще хвърли топа. Драматично, а?

— Ужасно.

— И така, идва време милионерът да си поиска своето. Смятам да го нарека „Цената на една жена“.

— Чудесно.

— Следва най-големият удар. Влизат в спалнята и... О, здрасти, папа! По-добре ли си?

Лорд Емсуърт се беше изправил. Малко замяташе крак, като вървеше, но на душата му бе спокойно.

— Много по-добре, благодаря.

— Мисля, че се познаваш с жена ми?

— Ах, лорд Емсуърт — извика мисис Фреди, — така ужасно съжалявам. За нищо на света не бих допуснала да се случи такова нещо, но...

Лорд Емсуърт бащински я потупа по ръката. И отново изпадна в недоумение как синът му Фредерик е успял да спечели сърцето на толкова красиво, симпатично и тъй чудно богато момиче.

— Вината беше изцяло моя, мило дете. Но... — той млъкна. Ясно беше, че нещо го тормози. — Кажи ми, когато Фредерик беше с онази брада... когато Фредерик беше... беше... беше с онази брада, наистина ли приличаше на мен?

— О, да. Много.

— Благодаря ти, мила. Това исках да знам. А сега ви оставям. Сигурно искате да бъдете сами. И при първа възможност трябва да ми дойдеш на гости в Бландингс, мило дете.

След което милорд замислено излезе от стаята.

— В този хотел има ли бръснарница? — попита той момчето от асансьора.

— Да, сър.

— Тогава би ли ми показал къде е.

Лорд Емсуърт седеше в библиотеката си в Замъка Бландингс и блажено отпиваше от последното за деня уиски със сода. През отворения прозорец нахлуваха ароматът на цветя и кроткото шумолене на лятната нощ.

На душата му би трябвало да е спокойно, защото откакто се бе върнал, много неща подсладиха живота му. Ангъс Макалистър беше докладвал, че листните въшки се поддават успешно на унищожение с разтвор на китова мас, а заболялата крава изведнъж тръгна към подобрене и според последните сведения се бе изправила на крака и се хранеше почти с предишния си апетит. Да не говорим, че погладеше ли се по гладко избръснатата брадичка, милорд не само се чувствуваше по-добър, но и някак олекотен, сякаш от плещите му се бе стоварил тежък товар.

Но въпреки всичко лорд Емсуърт седеше, а челото му беше сбърчено от размисъл.

Той разклати звънеца.

— Да, милорд?

Лордът изгледа с одобрение предания си иконом. Дяволски дълго бе служил Бийч в замъка и несъмнено щеше да служи още много години. Когато се завърна, милорд остана много доволен от начина, по който очите на икономата заблестяха, сякаш видът на господаря му бе донесъл огромно облекчение.

— Бийч — каза лорд Емсуърт, — ще бъдеш ли така добър да поръчаш междуградски разговор с Лондон.

— Много добре, милорд.

— Свържи се с шейсет и седми апартамент в хотел „Савой“ и говори с мистър Фредерик.

— Да, милорд.

— Кажу ми, че силно се интересувам как завършва сценарият му.

— Сценарий ли казахте, милорд?

— Да, сценарий.

— Много добре, милорд.

Лорд Емсуърт отново потъна в съзерцание. Мина известно време. Икономът се върна.

— Говорих с мистър Фредерик, милорд.

— И какво?

— Каза да ви предам поздравите му и че когато милионерът и жената на вашия човек влезли в спалнята, за крака на леглото бил завързан черен ягуар.

— Ягуар ли?

— Ягуар, милорд. Госпожата заявила, че той бил там, за да брани честта ѝ, при което милионерът се размекнал, дал ѝ парите и двамата запели дует. Вашият човек се възстановил напълно след операцията, милорд.

— Уф! — облекчено въздъхна лорд Емсуърт — благодаря ти, Бийч. Това е всичко.

---

[1] Село във Франция, където през 1415 г. английските войски на крал Хенри V разбиват френската армия по време на Стогодишната война. — Б.пр. ↑

ГУЦ-КОО-О-О-О-О-У!

Благодарение на гласността, дадена от вестниците „Бриджнорт“, „Шифнъл“ и „Олбрайтън Аргус“ (който е обединен със „Зърнопроизводителски глас“ и „Животновъдско ехо“) днес целият свят знае, че сребърният медал за най-гойно прасе в Осемдесет и седмата ежегодна селскостопанска изложба в графство Шропшър бе спечелен от Императрицата на Бландингс — черната бъркширска свиня на лорд Емсуърт.

Малцина обаче си дават сметка, че само косъм делеше в един момент това великолепно животно от лелеяната чест.

Сега вече историята може да бъде разказана.

Тази кратка глава от Тайните архиви на Замъка Бландингс най-вероятно е започнала през нощта на осемнайсети юли, когато Джордж Сирил Ненагледния (двадесет и девет годишен), свинар на работа при лорд Емсуърт, бил арестуван от полицаия Еванс в селото Маркет Бландингс, защото в нетрезво състояние нарушавал обществения ред в кръчмата „Козел и перушина“. На деветнайсети юли, след като първо направил опит да се извини, после обяснил, че имал рожден ден, а накрая си измислил и алиби, Джордж Сирил съвсем справедливо бил осъден на четиринайсет дни затвор без право да бъде освободен под гаранция.

На двайсети юли Императрицата на Бландингс, известна с огромния си, да не кажа, необуздан апетит, за пръв път в живота си обърнала гръб на всякаква храна. А на дваiset и първи юли сутринта ветеринарният лекар, повикан да постави диагнозата и да се справи с тази необяснима въздържаност, бил принуден да признае пред лорд Емсуърт, че случаят надхвърля професионалното му умение.

Нека прели да минем нататък се уверим, че не сме допуснали грешка в датите.

18 юли — Празнична оргия на Сирил Ненагледния

19 юли — Същият хвърлен в затвора

20 юли — Свинята отказва насъщния

21 юли — Ветеринарният лекар вдига ръце.

Така.

Въздействието от съобщението на ветеринарния лекар върху лорд Емсуърт бе съкрушително. По принцип житейските несгоди на нашето съвремие оставят свършено незасегнат този заваян, добродушен пер. Стига да грее слънце, храната му да се поднася редовно и по-малкият му син Фредерик да го освободи от присъствието си, той е спокоен и щастлив. Но и в неговата броня има уязвими брънки и ето, че една от тях бе уцелена онази сутрин. Зашеметен от току-що получената вест, той стоеше до прозореца на голямата библиотека в Бландингс и се взираше навън с незрящи очи.

Междувременно вратата се отвори Лорд Емсуърт се обърна и след като премигна веднъж-дваж, както правеше винаги, когато нещо се изпречеше насреща му, съобрази, че току-що влязлата красива и властна жена е сестра му — лейди Констанс Кийбъл. И нейното поведение, подобно на неговото, издаваше дълбоко безпокойство.

— Кларънс! — извика тя. — Случи се нещо странно!

Милорд поклати безнадеждно глава.

— Знам. Той току-що ми каза.

— Как? Той е бил тук?

— Няма и минута откакто излезе.

— Как можа да го пуснеш! Нима не знаеш, че искам да го видя?

— Каква полза от това?

— Поне можех да му изкажа съчувствието си — рязко отвърна лейди Констанс.

— Да, вярно — съгласи се лорд Емсуърт, след като добре обмисли тази възможност. — Само че, това говедо не заслужава никакво съчувствие. Тъп е като галош.

— Нищо подобно. Той е изключително интелигентен за годините си младеж.

— Младеж? Смяташ ли, че може да мине за младеж? Ако питаш мен, петдесетте не му мърдат.

— Ти да не си се побъркал? Хичъм на петдесет!

— Не Хичъм. Смидърс.

Както често й се случваше, когато разговаряше с брат си, лейди Констанс усети, че й се завива свят.

— Ще бъдеш ли така любезен, Кларънс, с прости думи да ми обясниш за какво, според теб, става дума?

— За Смидърс. Императрицата на Бландингс отказва да яде, а Смидърс заяви, че нищо не може да направи. И това ми било ветеринарен лекар!

— Тогава значи не си чул? Кларънс, случи се нещо ужасно, Анджела развали годежа си с Хичъм.

— А селскостопанската изложба е другата сряда!

— Но какво общо има това, за бога? — извика лейди Констанс и отново усети познатия световъртеж.

— Какво общо ли? — разпалено отвърна милорд. — Моята рекордърка, на която ѝ остават по-малко от десет дни да се подготви за изключително тежко състезание с целия свински елит в графството, изведнъж отказва да се храни...

— Ще престанеш ли най-после да бръщолевшиш за това отвратително прасе и ще обърнеш ли внимание на нещо наистина важно? Казах ти, че Анджела — племенницата ти Анджела — е развалила годежа си с лорд Хичъм и е заявила, че ще се омъжи за онзи безнадежден пройдоха Джеймс Белфърд.

— Синът на стария Белфърд, енорийския свещеник?

— Да.

— Не може да го стори. Той е в Америка.

— Не е в Америка. В Лондон е.

— Не — настоя лорд Емсуърт и мъдро поклати глава. — Грешиш. Спомням си, че преди две години срещнах баща му на пътя край двайсетакровата нива на Мийкър и той съвсем членоразделно ми каза, че на следващия ден момчето заминава за Америка. Би трябвало вече да е стигнал.

— Толкова ли не можеш за проумеееш? Той се е върнал.

— Ами? Върнал се е. Значи ясно. Върнал се е, казваш.

— Нали помниш, че навремето имаше нещо между него и Анджела, но една година след заминаването му тя се сгоди за Хичъм и аз реших, че всичко е приключено. Сега обаче излиза, че миналата седмица е ходила в Лондон, срещнала се е с този Белфърд и историята е започнала отначало. Заяви ми, че е писала на Хичъм и е развалила годежа.

Настъпи мълчание. Брат и сестра останаха известно време потънали в размисъл. Лорд Емсуърт заговори пръв.

— Опитвахме с жълъди — каза той. — Опитвахме с обезмаслено мляко и картофени обелки. Не и не. Не ще да ги погледне.

Усетил с чувствителната си кожа изпепеляващия поглед на две сестрински очи, милорд стреснато се върна към действителността.

— Абсурдно! Нелепо! Смешно! — бързо занарежда той. — Да развали годежа! Тц-тц-тц! Каква глупост! Аз лично ще поговоря с този младеж. Ако смята, че може да си разиграва коня, както си иска и да зарязва племенницата ми без да...

— Кларънс!

Лорд Емсуърт премигна. Като че ли нещо не беше наред, само че не можеше да проумее какво. Беше убеден, че с последните си думи е уцелил верния тон — силни, убедителни, властни думи.

— Ъ?

— Годежът е бил развален от Анджела!

— А, от Анджела?

— Този Белфърд ѝ е замаял главата. Въпросът е как да постъпим сега?

Лорд Емсуърт се замисли.

— Дръж твърда политика — решително посъветва той. — Няма да се съгласяваш с никакви глупости. Не им изпращай сватбен подарък.

След време лейди Констанс несъмнено щеше да намери подходящите жлъчни слова, с които да съкруши това малоумно предложение, но тя още си поемаше дъх, за да даде воля на езика си, когато вратата се отвори и в стаята влезе едно момиче.

Беше красива девойка с руса коса и сини очи, които в благоприятни времена вероятно са навеждали тоз или онзи на мисли за две задрямали под южното слънце лагуни. Сега обаче, за съжаление, времената не бяха такива. При среща с погледа ѝ лорд Емсуърт получи усещане за досег с оксигенова горелка и доколкото нещо, нямащо отношение към сина му Фредерик, изобщо бе в състояние да го разтревожи, може да се твърди, че този поглед го смути. Стори му се, че Анджела е разстроена и му домъчня. Той обичаше Анджела. За да разведри наелектризираната атмосфера, милорд каза:

— Анджела, мила, разбираш ли нещо от прасета?

Момичето се изсмя. Смехът ѝ беше рязък и горчив — особено неприятен непосредствено след закуска.

— Да, разбирам. Ти си именно прасе.

— Кой, аз?

— Да, ти! Леля Констанс каза, че ако се омъжа за Джими, няма да ми дадеш парите.

— Пари ли? Пари, казваш? — лорд Емсуърт беше леко озадачен.

— Какви пари? Ти никога не си ми давала пари.

Чувствата на лейди Констанс намериха излаз в звук, силно наподобяващ гъргорене на прегрят радиатор.

— Убедена съм, че прословутата ти разсеяност е просто отвратителна преструвка, Кларънс. Много добре знаеш, че след смъртта на клетата Джейн ти стана настойник на Анджела.

— И докато не навърша двадесет и пет години, не мога да докосна парите си без твое съгласие.

— Добре де, на колко си години?

— На двадесет и една.

— Тогава за какво се тревожиш? — недоумяваше лорд Емсуърт.

— Няма повод за тревоги още цели четири години. Господ ми е свидетел, че парите ти са непокътнати и на сигурно място.

Анджела тропна с крак. Вярно — жест неподобаващ на една дама, но все пак за предпочитане пред ритника, с който нисшите ѝ инстинкти я подтикваха да дари вуйчо си.

— Казах на Анджела — обясни лейди Констанс, — че щом не можем да я принудим да се омъжи за лорд Хичъм, можем поне да опазим парите ѝ от онзи пройдоха, с когото си е наумила да се зачерни.

— Той не е пройдоха! И си има достатъчно пари да се оженим, само че му трябва известен капитал, за да влезе в съдружие с...

— Пройдоха е. Нима не го изпратиха в чужбина, защото...

— Това беше преди цели две години. Сега...

— Мила Анджела, можеш да спориш до...

— Не споря. Просто ти казвам, че ще се омъжа за Джими, та ако ще и двамата да умрем от глад на улицата.

— На коя улица? — попита лорд Емсуърт, като с мъка откъсна блуждаещите си мисли от проблема с жълъдите.

— Коя да е.

— Виж какво, Анджела, моля те да ме изслушаш.

Лорд Емсуърт имаше впечатлението, че около него ужасно много се говори. Чувствуваше се като жалка отломка, подхвърляна от женски гласове сред разбунтувала се стихия. По всичко личеше, че и племенницата му, и сестра му, имаха да си казват много неща и ги казваха едновременно и фортисимо. Очите му с копнеж се обърнаха към вратата.

Направи го изключително елегантно. Леко завъртане на дръжката и вече беше далеч от тези гласове, там, където имаше покой. Милорд весело заприпка надолу по стълбите и се втурна навън, където грееше слънце.

Веселието му обаче не бе дълготрайно. Най-после получили възможността да се съсредоточат върху истински сериозните жизнени проблеми, мислите му станаха тъжни и мрачни. Облакът, помрачаващ настроението му преди да започне цялата Хичъм-Анджело-Белфърдска история, отново скри слънцето от взора му. Всяка стъпка, която го приближаваше към кочината с линеещата вътре Императрица, му тежеше повече от предишната. Милорд стигна до кочината, облегна се на перилата и кахърно се вторачи в необятната свинска маса пред себе си.

Защото въпреки диетата напоследък, Императрицата на Бландингс не бе изпосталяла. Тя наподобяваше огромен балон с уши и опашка и беше точно толкова кръгла, колкото може да е едно прасе, без да се пръсне. Независимо от това лорд Емсуърт я съзерцаваше и неутешимо тъгуваше. Още малко да се понатъпче и нито едно прасе в цялото графство Шропшър няма да може да остане в нейно присъствие с гордо вдигната глава. А сега, точно защото отказваше да погълне това „малко“, изумителното добиче щеше да бъде вписано в обидно безразличната графа „И други“. О, колко жестоко, колко жестоко!

Постепенно милорд осъзна, че някой му говори и като се обърна, забеляза редом със себе си сериозен младеж с бричове за езда.

— Аз такава... — издума младежът.

Милорд предпочиташе самотата, но все пак с облекчение установи, че нашественикът не е от противоположния пол. Жените са склонни да пилеят мислите си разнопосочно, докато мъжете са практични и на тях може да се разчита, че ще се придържат към

главното. Освен това младият Хичъм вероятно също отглеждаше прасета и нищо чудно да го изненада с някой полезен съвет.

— Аз такова... наминах да видя дали не мога да направя нещо във връзка с тази ужасна история.

— Изключително предвидливо и мило от ваша страна, приятелю — затрогнат отвърна лорд Емсуърт. — Боя се, че работата е доста безнадеждна.

— За мен е пълна загадка.

— За мен също.

— Та само миналата седмица нищо й нямаше.

— До онзи ден нищо й нямаше.

— Изглеждаше съвсем бодра, весела и прочие.

— Прав сте.

— И изведнъж това — като гръм от ясно небе, така да се каже.

— Точно. Необяснимо. Направихме всичко възможно да събудим апетита й.

— Апетита й? Нима Анджела е болна?

— Анджела? Не, едва ли. Преди няколко минути изглеждаше съвсем здрава.

— Значи сте я виждали тази сутрин? Каза ли нещо за тази ужасна история?

— Не. Говореше за някакви пари.

— Всичко е толкова неочаквано.

— Като гръм от ясно небе — съгласи се лорд Емсуърт. — Такова нещо досега не й се е случвало. Започвам да се боя от най-лошото. Според рецептурника на Улф и Лемън здравето прасе трябва да приема на ден храна, съдържаща петдесет и седем хиляди и осемстотин калории, от които два килограма и сто и петдесет грама протеин, дванадесет килограма въглехидрати...

— Какво общо има това с Анджела?

— С Анджела ли?

— Дойдох да разбера защо Анджела е развалила годежа ни.

Лорд Емсуърт се съсредоточи. Имаше смътната представа, че беше чувал някой да споменава нещо подобно. Постепенно си припомни всичко.

— Ами да, разбира се. Развалила е годежа, нали? Предполагам, защото обича друг. Да, да, сега се сещам, че недвусмислено го заяви.

Спомням си съвсем ясно. Анджела е решила да се омъжи за друг. Бях сигурен, че има разумно обяснение. Кажете ми, драги приятелю, как гледате на лененото кюспе?

— Това пък с лененото кюспе как да го разбирам?

— Ами, как... ленено кюспе — поясни лорд Емсуърт, който не беше в състояние да намери друго определение. — Като храна за прасета.

— О, по дяволите всички прасета!

— Какво! — В гласа на лорд Емсуърт прозвучаха едновременно ужас и недоверие. Младият Хичъм по принцип не му беше особено симпатичен, защото милорд не беше от хората, които с лекота се привързват към по-младите, но никога не бе допускал, че е способен на подобни анархистични изказвания. — Какво казахте?

— Казах „По дяволите всички прасета!“ Непрекъснато ми говорите за прасета. Какво ме интересуват прасетата? Не желая да разговарям за прасета. Да пукнат дано всички прасета!

Той си тръгна, а лорд Емсуърт се загледа подире му със смесени чувства. Възмущение, че един земевладелец и син на негов приятел е способен да произнесе подобни кощунствени слова, и облекчение, че човек, способен да произнесе такива кощунствени слова, няма да се ожени за член на неговото семейство. По свойствения си заваян начин милорд винаги бе обичал племенницата си Анджела и сега му стана приятно, че детето е толкова проникателно и трезвомислещо. Много момичета на нейна възраст биха се заслепили от бляскавото обществено положение и богатство на младия Хичъм; тя обаче, с необикновена за годините си интуиция, бе прозряла, че възгледите му за прасетата са крайно погрешни и се бе отдръпнала преди да стане късно.

Приятна топлинка се разля в гърдите на лорд Емсуърт, за да изстине миг по-късно при вида на сестра му Констанс, която връхлетя отгоре му. Лейди Констанс бе красива жена, но имаше моменти, когато очарователното ѝ лице се загрозяваше от доста странно изражение. От най-ранно детство лорд Емсуърт беше разбрал, че това изражение му носи неприятности. Тъкмо то бе изписано върху лицето ѝ и сега.

— Кларънс — изсъска тя. — Мисля, че достатъчно търпях глупостите на Анджела и младия Белфърд. Това повече не може да продължава. Трябва да заминеш за Лондон с влака в два часа.

— Какво? Защо?

— Ще се срещнеш с този Белфърд и ще му кажеш, че щом Анджела държи да се омъжи за него, няма да получи нито пени още четири години. Много ще се изненадам, ако тази вест не сложи край на цялата история.

Лорд Емсуърт замислено се зае да почесва Императрицата по необятния гръб, но върху добродушното му лице се изписа бунтовен израз.

— Не виждам защо да не се омъжи за него — промърмори той.

— Да се омъжи за Джеймс Белфърд?

— Не виждам защо не. По всичко изглежда, че го обича и прочие.

— Никога не си имал капка мозък в главата си, Кларънс. Анджела ще се омъжи за Хичъм.

— Не мога да го понасям. Схващанията му за прасетата са напълно погрешни.

— Кларънс, не желая повече разсъждения и спорове. Ще заминеш за Лондон с влака в два часа. Ще се срещнеш с мистър Белфърд и ще му кажеш за парите на Анджела. Ясно ли ти е?

— Добре де, добре — мрачно отстъпи милорд. — Добре, добре, добре.

Чувствата, които изпитваше на следващия ден, докато седеше срещу госта си, Джеймс Бартоломю Белфърд, в централния салон на Клуба на заслужилите консерватори, не бяха особено ведри. Не стига, че изобщо се намираше наред Лондон в такъв прекрасен слънчев ден, ами го бяха натоварили и със задачата да зачерни любовта на двама млади, към които хранеше най-топли чувства. Това му беше особено неприятно.

Защото сега, след като беше отделил известно време, за да размисли над въпроса, лорд Емсуърт си спомни, че младият Белфърд винаги му е харесвал. Мило момче, с подчертан вкус към селския начин на живот, който толкова допадаше и на него самия. Не би седнал да ругае и да говори с пренебрежение за прасетата като класа, и то в присъствието на Императрицата на Бландингс. Тогави на милорд му хрумна, както бе хрумвало на не един или двама преди него, колко неправилно са разпределени парите на този свят. Откъде накъде

свинемразецът Хичъм ще получава от аренда десетки хиляди, а напълно заслужаващият ги младеж да няма нищо?

Тези мисли не само натъжиха лорд Емсуърт, ами го накараха да се почувствува и неловко. Мразеше неприятностите, а изведнъж прозря, че при спомена колко сигурно е скътан капиталът на Анджела зад четири врати, откъдето няма вероятност и пени да се измъкне, разговорът с младия човек неминуемо ще придобие нежелана окраска.

Милорд намисли да отложи момента. По време на обяда, реши той, приветливо ще побъбри за туй-онуй, а подир това, докато се сбогува с госта си, ще му изплюе камъчето на бърза ръка и ще се гмурне обратно в дебрите на клуба.

Значително ободрен, че така изкусно е разрешил проблема, той се разприказва:

— Градините на Бландингс са особено привлекателни това лято. Главният ми градинар, Ангъс Макалистър, е човек, с когото не винаги сме на едно и също мнение, особено по въпроса за ружите, където намирам възгледите му дори до известна степен пагубни; но никой не може да отрече, че разбира от рози. Розариумът...

— Много добре си спомням този розариум — отрони лека въздишка Джеймс Белфърд и си сипа още малко от брюкселското зеле. — Там в летните вечери обичахме да се срещаме с Анджела.

Лорд Емсуърт премигна. Началото не беше обнадеждаващо, но династията Емсуърт се отличава с борбената си природа. Той опита пак:

— Рядко съм виждал такива великолепни цветове, каквито се наблюдават там през юни. Двамата с Макалистър единодушно възприехме твърда политика срещу голите охлюви и листните въшки. В резултат, градината стана за чудо и приказ. И дамаските рози, и еърширските, и...

— За да оцени истински розите — прекъсна го Джеймс Белфърд, — човек трябва да ги види като фон за момиче като Анджела. С прекрасните си руси коси, искрящи сред зелените листа, тя превръща розариума в истински рай.

— Несъмнено — рече лорд Емсуърт. — Несъмнено. Радвам се, че сте харесали розариума ми. В Бландингс, разбира се, се радваме на естествена глинеста почва, богата на хранителни вещества и хумус; но, както често повтарям на Макалистър и по този въпрос също не сме

имали разногласия, само глинестата почва не е достатъчна. Необходим е и оборски тор. Ако всяка есен лехите се наторяват обилно и буците се раздробяват напролет преди прекопаването...

— Анджела каза — обади се Джеймс Белфърд, — че не ни давате да се оженим.

Лорд Емсуърт се задави с пилешкото. На такава прямота, рече си той с парещо самосъжаление, младите англичани се научават в Америка. Дипломатическите извъртания процъфтяват само сред поленивите цивилизации, а в онези енергични и силни среди човек се научава да Говори Прямо и Да Го Прави Сега, и на всякакви други работи, дето поставят човек в затруднено положение.

— Ами... да, понеже отворихте дума, трябва да ви кажа, че се взе такова неофициално решение. Разбирате ли, приятелю, сестра ми Констанс е твърдо убедена, че...

— Разбирам. Смята ме за прахосник.

— Не, не, драги приятелю. Никога не е казвала такова нещо. Думата, която употреби, беше пройдоха.

— Хм, в началото може би наистина бях такъв. Но от мен да го знаете — озовеш ли се на работа в някоя ферма в Небраска, собственост на спиртосан от ябълкова ракия старец с яки разбирания за работата и солен речник, на бърза ръка се сдобиваш с положителни навици.

— Във ферма ли работите?

— Работех.

— Прасета? — с тих, развълнуван глас попита лорд Емсуърт.

— Покрай останалото.

Милорд преглътна. Пръстите му конвулсивно замачкаха покривката.

— Тогава, млади приятелю, може би сте в състояние да ми дадете съвет. От два дни моята свиня-рекордърка Императрицата на Бландингс отказва да приеме храна. А селскостопанската изложба е другата сряда. Направо ще откача от тревога.

Джеймс Белфърд замислено свъси вежди.

— Какво смята свинарят ви по въпроса?

— Свинарят ми от два дни е в затвора. От два дни!

За пръв път значимостта на съвпадението порази лорд Емсуърт.

— Мислите ли, че това може да има нещо общо със загубата на апетит?

— Разбира се. Вероятно тъгува по него.

Милорд беше поразен. Съвсем бегло познаваше Джордж Сирил Ненагледния, но доколкото го беше виждал, трудно можеше да му се припише чак такъв фатален чар.

— Може би й липсва обедният му зов.

Милорд отново изпадна в недоумение. Не бе допускал в мислите си, че свинете се придържат толкова педантично към светските условности.

— Зов ли?

— Все трябва по някакъв начин да я е викал на обяд. Това е едно от първите неща, които човек научава във фермата — да зове. Прасетата са чувствителни животни. Не ги ли позовеш, готови са да умрат от глад, но няма да сложат и троха в уста. Позовеш ли ги обаче правилно, ще те следват с проточени лиги до края на света.

— Боже всемогъщи! Виж ти какви работи!

— Самата истина, уверявам ви. В различните краища на Америка зоват различно. В Уискънсин например, думите „Грух, грух, грух“ докарват свинското вкъщи и в прекия и в преносния смисъл. В Илиноис мисля, че им викат „Тц, тц, тц“, докато в Айова предпочитат „Гуц, Гуц, Гуц“. Ако продължим към Минесота, ще чуем „Праси, Праси, Праси“ или пък „Гъци, Гъци, Гъци“, докато в Милуоки, където заселниците са предимно от немско потекло, ще чуем доброто старо тевтонско „Ойларипи, майне швайне!“ О, да, свинският зов варира в широки граници. От „Гуц-Гуц-Гуц“ в Охайо, до „Грух-праси, грух-праси“ в Масачузетс, без да броим различните местни подходи, като чукане по консервени кутии с брадва, или подрънкване на камъчета в куфар. Познавах един човек в Небраска, който зовеше прасетата си като им чукаше по копанята с дървения си крак.

— Сериозно?

— Случи му се обаче голямо нещастие. Една вечер, като чули някакъв кълвач, те се опитали да се покатерят на дървото и когато човекът излязъл, намерил ги натръшкани наоколо с прекършени вратове.

— Моментът не е подходящ за шеги — засегна се лорд Емсуърт.

— Не се шегувам. Стопроцентова истина. Всеки в Америка го знае.

Лорд Емсуърт прокара ръка по пламналото си чело.

— Но щом разнообразието е толкова голямо, няма начин да разберем точно кой зов е използвал Ненагледния...

— О! — прекъсна го Джеймс Белфър. — Не бързайте. Още не съм ви казал всичко. Има и универсален зов.

— Какъв зов?

— Повечето хора не го знаят, но аз го чух лично от устата на Фред Пацел, шампион на свински зов в Западните щати. Какъв човек само! Виждал съм го да кара пържолите да изскачат от чиниите. Той ми довери, че независимо дали животното е научено да откликва на илинойското „Тц, Тц“ или на минесотското „Праси“, то винаги ще реагира незабавно на тази магическа комбинация от звуци. За свинята то било като притегателната сила на масонството за хората. „Тц, Тц“ в Минесота или „Праси“ в Илинойс и животното само повдига вежди и гледа непроницаемо. Но в който и щат да извикате „Гуц-коо-о-о-оу!“...

Върху лицето на лорд Емсуърт се изписа изражението на удавник, зърнал спасителната сламка.

— Това ли е универсалният зов, за който споменахте?

— Да.

— Гуц...!

— ... коо-о-о-оу!

— Гуц-коо-о-о-оу!

— Не е точно така. Първата сричка трябва да бъде произнесена кратко и стегнато, втората да се удължи и извиси във фалцет — високо, без фалш.

— Гуц-коо-о-о-оу!

— Гуц-коо-о-о-оу!

— Гуц-коо-о-о-оу! — изквича лорд Емсуърт, като отметна глава назад и от гърлото му излезе висок пронизителен тенор, който накара деветдесет и тримата заслужили консерватори, които обядваха наоколо, да замръзнат от ужас и негодувание.

— Повече живот в „коо“ — посъветва го Джеймс Белфърд.

— Гуц-коо-о-о-оу!

Клубът на заслужилите консерватори е едно от малкото места в Лондон, където посетителите не са свикнали на музика по време на

хранене. Финансисти с бели бакенбарди впиха сурови погледи в олисели политици, сякаш безмълвно ги питаха как трябва да се постъпи. Плешиви политици отвърщаха на погледите на бакенбардести финансисти, с което се опитваха да им внушат, че представа си нямат. Из въздуха обаче витаеше смътно оформилата се единодушна решителност да протестираат пред Управителния съвет.

— Гуц-коо-о-о-оу! — провикна се лорд Емсуърт. В същия миг погледът му попадна върху часовника над камината. Стрелките сочеха два без дваисет.

Той конвулсивно потръпна. Най-удобният влак през деня за Маркет Бландингс тръгваше от гара „Падингтън“ точно в два часа. Сетне нямаше друг чак до пет и пет.

Милорд не беше мислещ човек, но затова пък случеше ли му се да мисли, за него това означаваше и да действа. Миг по-късно той вече ситнеше към вратата, извеждаща на широкото стълбище.

Сега вече залата взе единодушното решение да протестира със силни думи пред Управителния съвет. Но от мозъка на лорд Емсуърт, доколкото изобщо го имаше, миналото — с изключение на този единствен зов „Гуц-коо-о-о-оу!“ — бе напълно изличено.

Като шепнеше магическите звуци, той забърза към гардероба и взе шапката си. Изричайки ги отново и отново, скочи в едно такси. Все още ги повтаряше, когато влакът излезе от гарата; и несъмнено щеше да продължава да ги повтаря по целия път до Маркет Бландингс, ако не беше паднал жертва на непоклатимите си навици и не бе заспал още в първите десет минути от пътуването.

Когато влакът спря в Суиндън Джънкшън, милорд стреснато се събуди. Надигна се и както имаше навик в подобни случаи, започна да се чуди кой е и къде се намира. Паметта му се възвърна, но уви, това не беше вече една пълна памет. Спомни си как се казва. Спомни си, че се прибира у дома след посещение в Лондон. Но какво трябва да кажеш на прасето, когато го поканиш на софрата, беше напълно изтрито от съзнанието му.

Според мнението на лейди Констанс Кийбъл, облечено недвусмислено в словесна форма в кратките мигове по време на вечерята, когато бяха сами, и посредством телепатията, когато икономът Бийч допринасяше с достолепното си присъствие към церемонията, при експедицията си в Лондон с цел да постави ребром

въпроса пред Джеймс Белфърд, брат ѝ Кларънс се бил държал като формен идиот.

Изобщо не било необходимо да кани този Белфърд на обяд; но след като вече го е поканил, само един слабоумен кретен би го оставил да си седи спокойно, без да му заяви категорично, че Анджела няма да види нито пени още четири години. Още от дете лейди Констанс не бе хранила никакви илюзии, че брат ѝ има мозък поне колкото една...

Тук Бийч влезе, за да надзирава сервирането на последното блюдо, та тя трябваше да се въздържа от по-нататъшни констатации.

Подобен разговор не е никак приятен на една чувствителна натура и милорд се оттегли от взривоопасната зона при първа възможност. Сега той седеше в библиотеката, отпиваше си портвайн и напрягаше мозъка си, непригоден от природата за такива тежки натоварвания. Опитваше да си спомни магическите заклинания, от които го бе лишил отвратителният му навик да дреме във влака.

— Гуц...

Само това си спомняше, но каква полза имаше от една единствена сричка? Да не говорим, че колкото и немошна да бе паметта му, нещо му подсказваше, че същината, гвоздеят бе в онова, което следваше. „Гуц“ беше само едно просто встъпление.

Лорд Емсуърт допи чашата си и се надигна. Беше му притеснено и душно. Струваше му се, че лятната нощ го зове тъй както сладкоглас свинар вика своето прасе. Нищо чудно, рече си, глътка свеж въздух да се отрази благотворно на мозъчните му клетки. Милорд се спусна по стълбите и след като изрови от дрешника някаква оскърбителна за човешкия взор капела, укривана там, за да не може сестра му Констанс да я конфискува и изгори, той излезе с натежали стъпки в градината.

Тътреше безцелно крака недалеч от задния вход на замъка, когато пътят му бе препречен от крехка женска фигура. Разпозна я без особено задоволство. Всеки непредубеден съдник би рекъл, че така, както се открояваше в мекия здрач, племенницата му Анджела приличаше на ефирна пратеница от Луната. Лорд Емсуърт обаче не беше непредубеден съдник. На него Анджела му приличаше по-скоро на куп Неприятности с голямо „Н“. Цивилизацията бе дарила съвременната девойка с богат речник и способности да го използва, каквито баба ѝ никога не бе притежавала. Поради тези причини милорд би предпочел да срещне баба ѝ.

— Ти ли си, мила? — притеснено смутолеви той.

— Аз съм.

— Не те видях на вечеря.

— Не ми се вечеря. Ако сложа нещо в уста, сто на сто ще се задавя. Не мога да ям.

— И с моето прасе е така — рече милорд. — Според младия Белфърд...

Във величественото презрение на Анджела внезапно проблесна искрица оживление.

— Ти си се видял с Джими? Какво каза той?

— Точно това не мога да си спомня. Започваше с „Гуц“...

— Имам предвид, след като сте говорили за твоите работи. Не спомена ли, че ще идва?

— Доколкото си спомням, не.

— Сигурно не си слушал добре. Отвратителен навик имаш, вуйчо Кларънс — майчински го порица Анджела. — Просто изключваш и докато хората ти говорят, блееш нанякъде. Да знаеш, че ужасно дразниш всички. Джими не каза ли нещо за мен?

— Сигурно. Да, почти съм сигурен, че каза нещо.

— Добре де, какво?

— Не помня.

Нещо рязко изтрака в тишината. Горните предни зъби на Анджела се срещнаха с долните. Последва и безсловесно възклицание. По всичко личеше, че любовта и уважението, които една племенница трябва да храни към вуйчо си, в този миг бяха силно подкопани.

— Никак не ми е приятно като правиш така — жално се оплака лорд Емсуърт.

— Какво правя?

— Тракаш със зъби.

— Ще тракам! Да знаеш, вуйчо Кларънс, че се държиш като бохункус.

— Като какво?

— Бохункусът — хладно обясни племенницата му, — е нисш червей. Не като онзи, който се среща из ливадите и е достоен за уважение, а една крайно деградирала твар.

— Защо не се прибереш, мила? От нощния въздух може да настинеш.

— Няма да се прибера! Излязла съм да гледам луната и да си мисля за Джими. А ти какво правиш тук, ако не е тайна?

— Дойдох да си помисля. Много съм разтревожен за моята свиня Императрицата на Бландингс. От два дена отказва да се храни и младият Белфърд твърди, че няма да прояде, докато не чуе определен вик или зов. Той беше така любезен да го сподели с мен, но за зла чест аз го забравих.

— Чудя се с какви очи си карал Джими да те учи на свински зов, като се има предвид как се отнасяш с него.

— Но...

— Като с прокажен! Но ще ти кажа, че ако си спомниш този зов и Императрицата вземе да прояде, редно е да се засрамиш, че не ми даваш да се омъжа за него.

— Мила моя — развълнувано рече лорд Емсуърт, — ако със съдействието на младия Белфърд убедим Императрицата отново да прояде, нищо не бих му отказал. Нищо!

— Честна дума?

— Обещавам ти най-тържествено.

— И няма да допуснеш леля Констанс да те разубеди?

— В никакъв случай — гордо отвърна милорд. — Винаги съм готов да се вслушам в мнението на леля ти Констанс, но има случаи, когато държа да действавам според собствените си убеждения. — Той млькна и се замисли. — Започваше с „Гуц“...

Отнякъде наблизко се чу музика. Прислугата, привършила работата за деня, се забавляваше с грамофона на домоуправителката. За лорд Емсуърт обаче тези звуци бяха само допълнителен дразнител. Напомняха му за по-малкия му син Фредерик — посредствен, но неразубедим певец както в уединението на банята, така и извън нея.

— Да, дотук си го спомням съвсем ясно. Гуц... Гуц...

— Кой...

Лорд Емсуърт подскочи като ударен от електрически ток.

— „Кой открадна моето сърце?“ — виеше грамофонът. — „Кой...“

Победоносен крясък разтърси лятната нощ.

— Гуц-коо-о-о-оу!

Отвори се прозорец и навън се подаде едра плешива глава. Нечий глас попита с достойнство:

— Кой е там? Кой вдига този шум?

— Бийч! — изкрещя лорд Емсуърт. — Веднага слез долу!

— Да, милорд.

Не след дълго чудната лятна нощ стана още по-прекрасна, обогатена от неотразимото присъствие на иконома.

— Бийч, чуй това.

— Да, милорд.

— Гуц-коо-о-о-о-оу! Хайде, сега ти!

— Аз, милорд?

— Да. Така се зоват прасета.

— Аз не зова прасета, милорд — хладно възнегодува икономът.

— Защо караш и Бийч да вика? — попита Анджела.

— Две глави струват повече от една. Ако и двамата го научим, няма да е страшно, ако го забравя отново.

— Ами да, разбира се! Хайде, Бийч! Напъни жилите! — развълнувано го подкани момичето. — Това е въпрос на живот и смърт. Давай, Бийч, напълни дробовете и зови!

Икономът възнамеряваше първо да заяви, че вече осемнадесет години служи в замъка, а сетне сдържано да обясни на лорд Емсуърт, че не му подобава да се блещи срещу луната и да упражнява свински зовове. Щеше да добави, че ако милорд вижда нещата от друг ъгъл, но тогава той, Бийч, смята за свой мъчителен дълг да си подаде оставката, която да влезе в сила един месец след днешна дата.

Намесата на Анджела обаче направи всичко това не по силите на един мъж с рицарско сърце. Бащинската обич, която хранеше към момичето, го накара да преглътне думите, които пареха на езика му. Та нали още в най-невръстните й години бе лазил на четири крака, за да изобрази — и то много сполучливо, защото фигурата му бе напълно подходяща за целта — хипопотам, с цел да я забавлява. А сега тя го гледаше с искрящите си очи, пред които дори издаването на свински звуци беше съвсем нищожна саможертва.

— Много добре, милорд — каза той тихо, а лицето му бе бледо и решително на лунната светлина. — Няма да щадя сили, за да останете доволен. Само бих се осмелил да ви предложа, милорд, за се отдалечим малко от помещението на слугите. Ако случайно ме чуе някой от низшата прислуга, това съществено ще подрони авторитета ми и ще се отрази пагубно на дисциплината.

— Какви сме глупаци! — вдъхновено извика Анджела. — Най-добре да застанем пред кочината на Императрицата. Тогава, ако има резултат, ще можем да проверим въздействието на този зов на дело.

Известно време смисълът на предложението остана неизяснен за лорд Емсуърт, но постепенно проникна до съзнанието му.

— Анджела — каза той, — ти си изключително интелигентна девойка. Интересно откъде си наследила толкова мозък? Положително не е по моя линия.

На лунна светлина будоарът на Императрицата на Бландингс изглеждаше крайно уютен и спретнат. В живота обаче дори и в най-красивите неща често се таи прикрита печал. В конкретния случай тази печал се олицетворяваше от дългото ниско корито, преливащо от сочна помия и жълъди. Постите недвусмислено продължаваха.

Кочината се намираще на известно разстояние от стените на замъка, така че лорд Емсуърт може да направи репетиция с малкия си хор. И когато се наредиха покрай оградата, двамата му сътрудници владееха партиите си като по вода.

— Едно, две, три! — изкомандува милорд. Лятната нощ се разцепи от странен и сложен звук, който накара задрямалите птички да изхвъркнат като попарени от гнездата си. Чистият сопран на Анджела звънко ехтеше в тишината. Пригласяше му дрезгавият тенор на лорд Емсуърт. А басовият рев на Бийч може би извади птичките от равновесие повече от останалите номера в програмата.

Замълчаха и се заслушаха. От будоара на Императрицата долетя шум на размърдало се туловище. До слука им достигна и озадачено грухтене. В следващия миг зеблото, покриващо входа, бе избутано встрани и благородното животно се подаде навън.

— Сега! — отново изкомандува лорд Емсуърт.

Благозвучният зов повторно разтърси притихналата нощ. Но Императрицата не откликна. Тя стоеше неподвижно, с вирната муцуна, провиснали уши, а погледът ѝ се рееше навсякъде другаде, но не и в коритото, където по всички правила вече трябваше да е заровила зурла. Грозно разочарование пропълзя в душата на лорд Емсуърт, последвано от бурен изблик на гняв.

— Трябваше да се досетя — ядосано каза той, — че този млад негодник ме заблуждава. Той просто се е подиграл с мен.

— Не! — възмутено извика Анджела. — Нали, Бийч?

— Не познавайки обстоятелствата, мис, не се осмелявам да взема отношение по въпроса.

— Добре де, защо тогава не дава резултат? — питаше лорд Емсуърт.

— Не можем да очакваме да ѝ подействува веднага. Нали не отричаш, че я размърдахме? Че я накарахме да се замисли? Следващият път номерът ще мине. Готов ли си, Бийч?

— Напълно, мис.

— Тогава започваме, когато кажа „три“. И този път, вуйчо Кларънс, недей да виеш, за бога. Само това е достатъчно да отблъсне всяко прасе. Нека гласът излиза елегантно и леко. А сега — готови. Едно, две, три!

Постепенно ехото заглъхна. В същия миг се обади някакъв глас.

— Хорово пеене, а?

— Джими! — извика Анджела и се обърна.

— Здравей, Анджела, Здравейте, лорд Емсуърт. Здравсти, Бийч.

— Добър вечер, сър. Щастлив съм да ви видя отново.

— Благодаря. Дойдох за няколко дни да видя баща си. Пристигнах с влака в пет и пет.

Лорд Емсуърт раздражено сложи край на размяната на любезности.

— Младежо — сурово рече той, — какво целеше, когато ми каза, че прасето ще откликне на този зов? То изобщо не реагира!

— Сигурно не сте го изпълнили както трябва.

— Повторих го точно според указанията. Освен това ми помагаха Бийч и племенницата ми Анджела...

— Нека да го чуя.

Лорд Емсуърт прочисти гърло.

— Гуц-коо-о-о-о-оу!

Джеймс Белфърд поклати глава.

— Нищо подобно. Започва с „Гуц“ ниско, миньорно, върху две четвъртини ноти в такт четири четвърти, след което извисяваш постепенно до кресчендо, докато накрая при фа бемол заехтява в пълно форте и след като се колебае в ритерданто върху две половинки ноти, се излива като душ от случайни фиуритури.

— Боже всемогъщи! — ужасено извика лорд Емсуърт. — Никога не ще го мога!

— Джими ще го направи вместо теб — каза Анджела. — Сега, след като вече сме сгодени, той става член на семейството и непрекъснато ще прескача насам. Може да го прави всеки ден, докато мине изложбата.

Джеймс Белфърд кимна.

— Мисля, че този план е много разумен. Съмнявам се дали някой аматьор изобщо може да постигне резултат. Тук трябва глас, трениран в откритите прерии, придобил дълбочина и сила в ръкопашна схватка със стихииите. Нужен е мъжествен, обветрен и обгорял от слънцето глас, в който се долавя пукотът на царевична шума и шепотът на вечерния бриз във фуража.

И като постави ръце на перилата пред себе си, Джеймс Белфърд се заиздува пред очите им като нов балон. Мускулите на лицето му изпъкнаха, челото му се сбърчи и чак ушите му затрептяха. В следващия миг, когато напрежението беше достигнало връхната си точка, той нададе своя зов, който се издигна като величествено аленуя, както е казал поетът.

— ГУЦ-КООООО-ООО-ООО-О-О-ОУ!

Всички го зяпнаха със страхопочитание. Постепенно заглъхвайки над хълмове и долини, необятният вик замря. И внезапно в настъпилата тишина се чу друг, по-приглушен звук. Нещо като мляскане, гвачкане, преглъщане и бълбукане, нещо като хиляда гладни мъже, сърбаци супа в чуждестранен ресторант. Лорд Емсуърт изквича възторжено.

Императрицата се хранеше.

КОМПАНИЯ ЗА ГЪРТРУД

Достопочтеният Фреди Трипуд, женен за очарователната дъщеря на „Кучешките бисквити на Доналдсън“ от Лонг Айланд Сити, щата Ню Йорк, и изпратен в Англия от тъста си да стимулира търговията на фирмата в тази страна, веднага се сети за леля си Джорджина. В нейно лице, разсъждаваше той, всеки би видял един невъздържан консуматор на кучешки бисквити. При последното си посещение в Англия я беше забелязал в компанията на четири пекинеза, два шпица, един фокстериер, пет кокершпаньола, една руска хрътка и един бултериер, до един нейна собственост. Ако това не беше перспективен пазар за „Кучешката радост на Доналдсън“ („Накарайте кучето си да мисли ала Доналдсън“, гласеше рекламата), тогава кое беше? Според него, всяка седмица тази негова кръвна роднина би трябвало да купува поне десет опаковки от по два и половина шилинга едната.

И тъй, ден-два след пристигането си, Фреди припна към „Ъпър Брук Стрийт“ за делови преговори; малко по-късно, когато разговорът бе приключил и той напускаше къщата в доста облачно настроение, Достопочтеният се сблъска с Бифи Бингъм, негов състудент от Оксфорд. Доста вода бе изтекла откакто третокурсникът Бифи, тогава нафукан млад състезател от осморката по гребане, бе препуснал е велосипед край реката и бе крещял в мегафона неприлични слова по адрес на неговата (на Фреди) мъжка издръжливост, но той го позна веднага. И то въпреки факта, че неумолимият ход на годините явно бе направил от стария Бифърс свещеник. Защото внушителната фигура на Бингъм сега бе загърната в строго черно расо с една от онези яки, които се крепят на място единствено със силата на волята.

— Бифърс! — извика Фреди, чиято тъга незабавно се разсея от тази щастлива среща.

Макар че преподобният Рупърт Бингъм учтиво отвърна на поздрава му, той съвсем не преливаше от възторг. Изглеждаше унил и мрачен, сякаш сред паството му бе настъпил разкол. Когато заговори, гласът му бе на човек, разяждан от скрита мъка.

— А, здрасти, Фреди. От години не съм те виждал. Изглеждаш чудесно!

— Тип-топ, Бифърс, стари приятелю, тип-топ. А ти?

— Всичко е наред — отвърна преподобният Рупърт все със същата необяснима скръб. — Какво си правил в тази къща?

— Опитах се да продам кучешки бисквити.

— Ти кучешки бисквити ли продаваш?

— Да, когато хората имат достатъчно мозък, за да проумеят, че „Кучешката радост на Доналдсън“ е стока с ненадминати достойнства. Но мислиш ли, че успях да убедя твърдоглавата си леля? Не, Бифърс, не, макар че говорих цял час и я обсипах с рекламни брошури като...

— Леля ти ли? Не знаех, че лейди Олстър е твоя леля.

— Сериозно? Мислех, че е известно на цял Лондон.

— Тя каза ли ти за мен?

— Какво ще ми каже за теб? Боже господи! Да не би ти да си въпросният несретник без пени в джоба, който иска да се ожени за Гъртруд?

— Аз съм.

— Гледай ти, гледай ти!

— Обичам я, Фреди — призна преподобният Рупърт Бингъм. — Обичам я така, както нито един мъж не...

— Да. Разбира се. Естествено. Знаем. Както обикновено. И тя също те обича, нали?

— Да. А те я изпратиха в Бландингс, за да не се виждаме.

— Подло. Много подло. Но защо си обеднял? Ами десятъка? Винаги съм знаел, че вашето брата много намазва от десятъка.

— Там, където съм аз, няма никакъв десятък.

— Как така няма?

— Ами ей-така.

— Хм. Слаба работа. Добре де, какво смяташ да правиш?

— Мислех да посетя леля ти и да се опитам да я убедя.

Фреди съчувствено улови приятеля си за ръката и го задърпа настрана.

— Загубена работа, братко. Щом една жена отказва да купи „Кучешката радост на Доналдсън“, това означава, че дъската й сериозно се е разхлопала и е безсмислено да правиш опити да я убеждаваш. Трябва да измислим нещо друго. Та казваш, че Гъртруд е в

Бландингс? Естествено. За роднините Бландингс е нещо като Бастилията. Винаги когато някой от младите прегреши и се влюби в неподходяща партия, незабавно го заточават в Бландингс да се поправи. Папа често се оплаква от това. Чакай сега, остави ме да помисля.

Навлязоха в „Парк Стрийт“. Няколко работници трескаво рушаха паважа с пневматични бургии, но бръмченето в главата на Фреди успешно ги заглушаваше.

— Измислих! — най-сетне каза той и чертите му се разведриха след нечовешкото напрежение. — Голям късмет имаш, мойто момче, че снощи гледах този супер-филм „Изоставени млади сърца“ с Розали Нортън и Ото Винг. Бифърс, стари приятелю, още днес отпрашваш за Бландингс.

— Какво!

— С първия следобеден влак. За всичко съм помислил. В този супер филм „Изоставени млади сърца“ беден, но достоен младеж се влюбва в дъщерята на богати и надменни родители и те я завеждат в провинцията, за да го забрави. След няколко дни обаче се появява тайнствен непознат, спечелва благоразположението на родителите и казва, че иска да се омъжи за дъщеря им. Те се съгласяват, правят сватбата и тогава той си отлепва бакенбардите и се оказва, че е Джим!

— Да, но...

— Никакво но! Всичко е уредено. Леля ми има нужда от сериозен урок. Човек би помислил, че една жена ще рипне от щастие при възможността да подпомогне бизнеса на свой кръвен роднина, особено след като са й показани мостри и са й предложили двуседмичен изпитателен срок, при това безплатно. Но не! Упорито се е вкопчила в „Кучешката храна на Питърсън“ — далеч по-посредствен продукт, в който между другото подразбрах, че липсват основни витамини — така че отсега нататък, стари приятелю, с душа и сърце съм на твоя страна.

— Бакенбарди ли каза? — недоверчиво попита преподобният Рупърт.

— Ти нямаш нужда от бакенбарди. Папа никога те е виждал. Или те е виждал?

— Не сме се срещали с лорд Емсуърт.

— Тогава всичко е наред.

— Но каква полза ще имам, ако спечеля благоразположението на баща ти? Та той е само вуйчо на Гъртруд.

— Каква полза ли? Драги приятелю, предполагам ти е известно, че освен Бландингс папа владее и цялата околност на мили разстояние! И че има в запас всякакви средства за препитание — просто прелива от десетъци — и има властта да ги раздава на когото си пожелае? Знам, защото по едно време имаха намерение да ме правят свещеник. Само че аз не пожелах и да чуя за това.

Лицето на преподобния Рупърт се проясни.

— Фреди, в думите ти има нещо.

— Да пукна, ако няма.

— Но как бих могъл да спечеля благоразположението на баща ти?

— Много лесно. Навъртай се край него. Слушай го с отворена уста. Прояви интерес към заниманията му. Прави му дребни услуги. Помагай му, когато става от стола... Боже господи, аз бих се нагърбил да спечеля благоразположението и на Сталин, стига да имам полза от това! Отивай да си вземеш четката за зъби, а аз ще се обадя на папа по телефона.

Горе-долу по същото време, когато в Лондон се водеше този съдбоносен разговор, в далечен Шропшър, Кларънс, девети граф Емсуърт, седеше умислен в библиотеката на Замъка Бландингс. Съдбата, обикновено снизходителна към този заваян аристократ, изведнъж бе проявила невъздържаност и му бе нанесла жесток, непозволен удар под кръста.

Говори се, че Великобритания все още била сила от първа величина, която благоденствува и печели уважението на останалите нации. Ако е така, това, разбира се, е изключително приятно. Но какво да кажем за бъдещето? Ето това бе въпросът, който си задаваше лорд Емсуърт. Можеше ли настоящето безметежно състояние да продължава дълго? Според него, не. Без да е черноглед, милорд не виждаше как е възможно да оцелее страна, в която живееха хора като сър Грегъри Парслоу-Парслоу от Мачингъм Хол.

Силно? Несъмнено. Жестоко? Съгласен. Но не. Ако питате мен, не е много силно, нито пък при дадените обстоятелства прекомерно жестоко. Погледнете фактите.

Скоро след триумфа на Императрицата на Бландингс — елитната свиня на лорд Емсуърт, в клас Угоени прасета в осемдесет и седмото издание на ежегодната селскостопанска изложба в Шропшър, Джордж Сирил Ненагледния, свинар на лорд Емсуърт, изрази желание да си подаде оставката и да потърси работа другаде; добродушният граф естествено се бе нажалил, но не изпита гняв. Приписа всичко на неспокойния дух на Ненагледния. На Джордж Сирил, предположи той, му е дотегнало в Шропшър и иска да опита късмета си в някое от южните или източните графства. Несъмнено, голяма неприятност, защото в трезво състояние човекът определено се радваше на успех сред свинете. Притежаваше индивидуалност и обаяние. Прасетата го обичаха. Но щом желанието му бе да се оттегли, какво да се прави?

Когато обаче, няма и седмица по-късно, на милорд му донесоха, че вместо да замине за Съсекс, Норфък Кент или където и да било другаде, Джордж Сирил практикува само на крачка от Бландингс, в съседното село Мъч Мачингъм и служи под знамената на сър Грегъри Парслоу-Парслоу от Мачингъм Хол, капациите паднаха от очите му. Той осъзна, че е станал жертва на черно предателство. Джордж Сирил Ненагледния се беше продал за злато, а сър Грегъри Парслоу-Парслоу, доскоро смятан за великодушен приятел и колега мирови съдия, бе разкрил същността си на възможно най-низко създание човешко — прелъстител на чужди свинари.

И никой нищо не можеше да му направи.

Чудовищно.

Но вярно.

Така дълбоко бе потънал лорд Емсуърт в размишления по повод умопомрачителния развой на събитията, че почукването на вратата трябваше да се повтори два пъти, преди да достигне до съзнанието му.

— Влез — вяло се обади милорд.

Искрено се надяваше да не е племенницата му Гъртруд. Меланхолично младо създание. Точно сега не беше в състояние да преглътне присъствието ѝ.

Не беше Гъртруд, а икономът Бийч.

— Мистър Фредерик желае да разговаря с милорд по телефона.

Докато се тътреше надолу по голямото стълбище към телефона, още един черен облак забули душата на лорд Емсуърт. От опит знаеше, че всеки контакт с Фреди е сигнал за главоболие.

Но в бодро звучащия по жицата глас на сина му нямаше и намек за беда.

— Здравей, родителю.

— Е, Фредерик?

— Как е положението в Бландингс?

Лорд Емсуърт не беше от хората, дето ще разкрият мъката, раздираща душата, на дрънкало като достопочтения Фреди. Затова, колкото и да болеше, той отвърна, че в Бландингс всичко е наред.

— Чудесно! — извика Фреди. — Развалината претърпяна ли е с народ?

— Ако имаш предвид Замъка Бландингс — хладно отвърна милорд, — засега тук няма никой освен мен и братовчедка ти Гъртруд. Защо? — добави той, давайки словесен израз на бързо обземащата го паника. — Да не смяташ да идваш?

— Опазил ме бог! — с не по-малък ужас извика синът му. — Искам да кажа, би ми било много приятно, разбира се, но точно сега съм прекалено зает с „Догджой“.^[1]

— Кой Попджой?

— Попджой ли? Попджой? А, да... Това е един мой приятел, И тъй като ти се шириш из замъка като пет пари в кесия, бих искал да го приютиш за известно време. Свястно момче. Ще ти допадне. Съгласен, нали? Ще пристигне с влака в три и петнайсет.

Лицето на лорд Емсуърт придоби такова изражение, че Достопочтеният имаше голям късмет, задето видеотелефонът все още не беше внедрен в английските телефонни централи. Милорд тъкмо се канеше да го съкруши с отказа си, придружен от пояснението, че не желае приятел на сина му да приближава Бландингс и на петдесет мили разстояние, когато Фреди се обади отново:

— Тъкмо ще прави компания на Гъртруд.

При тези думи у лорд Емсуърт настъпи промяна, забележима дори с невъоръжено око. Демоничният блясък изчезна от погледа му.

— Ами да, разбира се! Точно така! — възкликна той. — Точно така, разбира се. В три и петнайсет, казваш? Ще изпратя колата в Маркет Бландингс да го посрещне.

Компания за Гъртруд. Приятна мисъл. Нежна, освежаваща, стимулираща мисъл. Още в мига, в който сестра му Джорджина му

натресе Гъртруд, милорд бе започнал да се моли някой да го отървава сегиз-тогиз от нея.

Най-неприятното в случаите, когато се налага да забавляваш в дома си девойка, изживяваща любовна мъка, е твърдата ѝ решимост да върши добри дела. Тя се придържа неотстъпно към възгледа, че единственото, за което си струва да се живее отсега нататък, е да бъде мила към останалите. И тя е непоколебима, че ще го прави, та ако ще това да им струва живота. От две седмици красивата му племенница се влачеше из замъка със скръбна физиономия и вършеше добрини наляво и надясно; и понеже милорд винаги ѝ беше под ръка, най-често той беше изкупителната жертва.

Когато лорд Емсуърт излезе от телефонната кабина и съзря, че обектът на мислите му се задава насреща, на устните му грейна първата за деня искрена усмивка.

— Е, мила моя — бодро каза той. — Как прекарваш времето си?

Върху лицето на племенницата му не се появи ответна усмивка. Всъщност, ако човек я загледаше по-внимателно, той щеше да забележи, че това е девойка, забравила да се усмихва. Навяваше асоциации за някои от символите на Метерлинк.

— Подреждах кабинета ти, вуйчо Кларънс — безжизнено отвърна тя. — Вътре цареше ужасна бъркотия.

Лорд Емсуърт премигна като човек с установени навици, който неблагоприятно е допуснал чистачката да проникне незабелязана в кабинета му, но храбро продължи със същия бодър тон.

— Тъкмо говорих с Фредерик по телефона.

— Да? — Гъртруд въздъхна и сякаш през вестибюла премина леден полъх. — Връзката ти се е изкривила, вуйчо Кларънс.

— Обичам да я нося накриво — отвърна милорд и отстъпи крачка назад. — Имам новина за теб. Тази вечер пристига един приятел на Фредерик. Ще ни погостува известно време. Доколкото разбрах, името му е Попджой. Най-последно ще има млад човек да ти прави компания.

— Не искам никакъв млад човек да ми прави компания.

— Е, хайде, хайде, мила.

Гъртруд го изгледа замислено с огромните си тъжни очи. От гърдите ѝ се изтръгна поредната тежка въздишка.

— Сигурно е чудесно човек да бъде стар като теб, вуйчо Кларънс.

— Ъ? — стреснато възкликна милорд.

— Да чувствуваш, че ти остава една съвсем нищожна крачка до тихия гроб, до неизразимия вечен покой... А пред мен като дълга и прашна пустиня се простира безкраен живот. Двадесет и три! Само на толкова съм. Само на двадесет и три. А всички в рода ни живеят до шейсет.

— Как така до шейсет? — извика лорд Емсуърт с разпалеността на човек, който ще ги навърши догодина. — Клетият ми баща беше на седемдесет и седем, когато го убиха по време на лов. Чичо Робърт живя почти до деветдесет. Братовчед ми Клод беше на осемдесет и четири, когато си счупи врата, опитвайки се да прескочи една порта. Братът на майка ми, Алистър...

— Недей! — изстена момичето и потръпна. — Недей! Така всичко изглежда още по-безнадеждно.

Да. Ето каква беше Гъртруд. Според лорд Емсуърт тя определено се нуждаеше от компания.

Първото впечатление на лорд Емсуърт от младия Попджой, когато го видя в гостната преди вечеря, беше изключително благоприятно. Приятелят на сина му бе необикновено едър и силен младеж с честно, открито и простодушно лице, чийто цвят напомняше за вътрешностите на съомга. Изглеждаше и малко притеснен. Това обаче говореше само в негова полза. Милорд се почувствува приятно изненадан от факта, че в един представител на младото поколение открива такова необикновено качество като стеснителността.

Ето защо той намираще оправдание за навика му да се смее истерично, дори когато обсъжданата тема съвсем не беше чак толкова смешна, като например разпространението на листната въшка сред розариума. Извини го и когато Попджой откри нещо неудържимо забавно в съобщението, че барометърът се покачва. А когато, скачайки на крака при влизането на Гъртруд, младежът изпълни няколко сложни стъпки в дует с масичката, отрупана с порцелан и рамкирани фотографии, милорд сам се присъедини към веселието, което това постижение предизвика не само у госта, но и у Гъртруд.

Да, колкото и да изглеждаше странно, при вида на младия Попджой племенницата му Гъртруд изведнъж неудържимо и щастливо се разсмя. Сякаш изчезна цялата ѝ меланхолия от последните две седмици. Тя се смееше. Младежът се смееше. Вечерята премина в бурно веселие, донякъде напомнящо за хор на гуляйджии от старомодна комична опера, празнуващи хитро скроен някому номер.

Междувременно младежът разсипа супата си, счупи една винена чаша и когато се втурна да отваря вратата, изпълни поредния главозамайващ отскок. На всичко това Гъртруд се смя, и Попджой се смя, и милорд се смя — макар че може би не с искреността на младите хора, защото винената чаша беше от сервиз, който той особено ценеше.

И все пак, докато отпийваше от портвайна и претегляше на везните плюсовете и минусите, лорд Емсуърт реши, че те все пак се накланят в правилната посока. Вярно, по всичко личеше, че бе прибрал в къщата си някакъв смахнат акробат, но от друга страна подобно слабоумие се очаква от всеки приятел на сина му Фредерик и в края на краищата важното беше, че компанията на госта явно допада на Гъртруд. Милорд с блаженство си представяше поредицата от безкрайни слънчеви дни, които му предстояха, и безметежието, далеч от скъпите на сърцето му същества. Дни, в които щеше да работи в градината си без плътно преследващия го през последните две седмици страх, че ще зърне трагичната омърлушена физиономия на племенницата си, която го пита разумно ли е да бъде навън в този пек. Сега тя си имаше компания и нямаше да ходи по петите му.

Впечатленията на милорд за умствената недостатъчност на госта му се потвърдиха късно същата нощ, когато чу стъпки по терасата. Той подаде глава навън и съзря младежа, който стоеше под прозореца и му изпращаше въздушни целувки.

При вида на лорд Емсуърт като че се посмути.

— Каква приятна вечер — каза той и придружи словата с характерния си хиеноподобен кикот. — А... ъ-ъ-ъ... помислих си... всъщност... искам да кажа... Ха-ха-ха.

— Случило ли се е нещо?

— Не, не! Не! Не, благодаря, не! Не! Не, не! Аз... ъ-ъ-ъ... хо-хо-хо! Просто излязох да се поразходя, ха-ха!

Лорд Емсуърт се върна в леглото си леко замислен. Може би някакво предчувствие за онова, което щеше да последва, измъчваше

подсъзнанието му, защото, докато се пъхаше между завивките, той потрепери. Постепенно обаче дрямката го налегна и самообладанието му се възвърна.

Като обмисли нещата спокойно, милорд реши, че можеше да бъде и по-зле. В края на краищата, разсъждаваше той, — а талазите на съня започваха да оказват обичайното си благотворно въздействие, — в Бландингс можеше да гостува и някой от племенниците му, или една от сестрите му, или дори — тази мисъл го смрази — по-малкият му син Фредерик.

Когато описва събитията, в които са преплетени многообразни чувства, летописецът не винаги съумява да бъде така точен, както би желал. Исква му се строго да спазва хронологията, но все не може да отдели един определен миг от времето, да го прикове за щателно проучване от Потомството и да заяви: „Това бе мигът, в който лорд Емсуърт усети, че му се иска гостът да се прекатури от някой висок прозорец и да си счупи врата“. Милорд беше убеден, че това е била постоянна негова мечта още от самото начало, но случаят не беше такъв. Когато на втората сутрин от гостуването на Попджой гонгът за обяд ги завари увлечени в разговор в библиотеката и младежът с поривист отскок протегна ръка колкото свински бут, нежно го подхвана и му помогна да се изправи, лорд Емсуърт остана много доволен от тази учтива проява на внимание.

Но когато онзи започна да прави същото ден подир ден, нощ подир нощ и общо взето всеки път, когато го заловеше седнал; когато му предлагаше ръката си, за да прекоси помещението, когато му помагаше да изкачва стълби и да пресича коридори, съпровождаше го по пътеки и в стаи, държеше му шлифера; когато изтръгваше предмети от ръцете му, за да не му тежат; когато в росни вечери изхвърчаше от къщата, натоварен с одеяла, шалове, шапки, а веднъж съвсем определено довлече и проклетия респиратор... тогава вече гордият дух на лорд Емсуърт се разбунтува. Той беше държелив старец и както повечето държеливи старци не обичаше младите да го смятат за нещо, което едва крета по земята в очакване края на земните си дни.

Когато Гъртруд играеше ролята на негова бавачка беше лошо. Но това беше сто пъти по-лошо. Очевидно Попджой изпитваше необяснима, задушжаваща го привързаност и се бе лепнал за него все

едно, че му беше брат. За пръв път лорд Емсуърт започна да се досеща как се е чувствувала Мери от детската песничка, възбудила подобна любов в гърдите на своето агне, което я следвало навсякъде и отказвало за миг дори да се отдели от нея. Струваше му се, че е Възрастен Гражданин, попаднал сред група бойскаути, до един извършващи Добри Дела, при това едновременно, и горко съжеляваше за това. Душевното му състояние най-добре можеше да се илюстрира със следния пример. Ако към края на гостуването го бяха накарали да избере с кого да се поразходи из гората — с Попджой или със сър Грегъри Парслоу-Парслоу, той щеше да предпочете сър Грегъри.

И тогава, като капак на всичко, му дойде премеждието със сгъваемата стълба.

Достопочтеният Фреди Трипуд, който беше решил да прескочи и лично да провери как се развиват събитията, научи подробностите за тази твърде неприятна случка от братовчедка си Гъртруд. Тя го посрещна на гарата в Маркет Бландингс и Фреди от пръв поглед отгатна, че нещо тежи на душата ѝ. Не че се беше върнала към образа си на героиня от Метерлинк, но красивите ѝ очи излъчваха тъга. И Фреди, напълно убеден, че щом като надарен мозък като неговия дирижира съдбата ѝ, те би трябвало само да греят от щастие и радост, се разтревожи.

— Не ми казвай, че планът ни се е провалил — загрижено каза той.

Гъртруд въздъхна.

— Всъщност — и да, и не.

— Как така и да, и не? Ако се изпълнява както трябва, планът не може да се провали. Това говори, че е проявена небрежност. Бифърс опита ли се да спечели благоразположението на папа?

— Да.

— Съгласяваше ли се с всяка негова дума? Интересуваше ли се от заниманията му? Вършеше ли му дребни услуги? И това е продължило цели две седмици? Боже всемогъщи! Досега папа би трябвало да се е привързал към него като към свиня-рекордърка. Защо не е така?

— Не съм казала такова нещо. До днес следобед дори мислех, че го обича. Във всеки случай Рупърт твърди, че вуйчо Кларънс често го

гледал с особен стаен копнеж в очите. Само че след случката днес следобед се боя, че не е останал много доволен.

— Какво се случи?

— Историята със сгъваемата стълба. Ето как стана. След обяда Рупърт и аз излязохме да се поразходим и докато го убедя, че трябва да намери вуйчо Кларънс и да продължи да му се подмазва, вуйчо Кларънс беше изчезнал. И така Рупърт дълго време го търсил, докато най-сетне дочул шум от рязане на клони и го открил в най-отдалечения край на градината. Бил се покатерил на сгъваемата стълба и подрязвал с ножици клоните на някаква слива. Рупърт казал: „А, ето ви и вас!“, а вуйчо Кларънс отвърнал, да, ето ме и мен, и Рупърт продължил: „Мислите ли, че е редно да се изморявате? Защо не ми позволите аз да свърша тази работа вместо вас?“

— Уцелил е верния тон — одобри Фреди. — Усърдие. Старание. После?

— После вуйчо Кларънс казал: „Не, благодаря!“ Рупърт обаче чул само „Благодаря“. Та Рупърт стоял отдолу и поддържал разговора, докато изведнъж се сетил да каже на вуйчо, че си се обадил по телефона и пристигаш същата вечер. В този миг изглежда на вуйчо му изтръпнал кракът, защото според Рупърт, той хлъцнал и целият се разтресъл. Това, естествено, станало причина стълбата да се разклати. Рупърт се хвърлил да я задържи, но така и не разбрал как тя изведнъж се захлопнала като ножица. Следващото, което си спомня, е вуйчо Кларънс, седнал в тревата и според Рупърт не изглеждал много доволен. Бил се понатъртил и навехнал глезена си, и изобщо не примирал от щастие. Според Рупърт нищо чудно да е разклатил леко позициите си.

Фреди склочи вежди и се замисли. Изпитваше мъката на пълководец, съсипал се, докато планира голямата офанзива, а после установил, че войниците му са неспособни да я осъществят.

— Много жалко — продължи Гъртруд. — Съвсем наскоро лекарят посъветвал един от пасторите в околността да замине за южна Франция, а правото да назначи друг на негово място принадлежи на вуйчо Кларънс. Ако Рупърт можеше да получи това място, щяхме да се оженим. Той обаче му е купил мехлем.

Фреди се стресна. Върху изтерзаното му от грижи лице се появи по-ведро изражение.

— Мехлем ли?

— За глезена.

— Браво, че се е сетил. Освен че му е дал да разбере колко силно се разкайва, той му е подарил и лекарство, а за папа лекарството е като валерианът за котките. Душа дава за самодейното домашно лечение. По принцип го изпробва върху някой друг — преди две години накара една от прислужниците да се намаже с някакъв илач против измръзване, та жената опищя къщата — но щом случаят е спешен, несъмнено с радост ще го изпробва и върху себе си. Стариат Бифърс е улучил вярната нотка.

Когато предричаше, че лорд Емсуърт ще оцени подарения му мехлем, Фреди бе проявил безпогрешно познаване на бащиния си характер.

Господарят на Бландингс бе от ония завеяни старци, за които няма по-голяма радост от това да изпробват нови медикаменти. В една по-безкритична епоха милорд щеше да е същински Борджия. Той обаче забеляза увитото в хартия шише върху нощната си масичка, чак когато си лягаше. Тогава си спомни, че по време на вечерята онази напаст Попджой беше измънкал, че му е купил нещо за навехнатия глезен. Той разкъса хартията и заоглежда с видимо задоволство съдържанието на шишето. Течността беше мръсносива на цвят и при разклащане приятно пльокаше. Наименованието върху етикета — Балсам на Блейк — му бе непознато, което само по себе си вече беше препоръка.

Глезенът отдавна бе престанал да го боли и за всеки друг това щеше да е достатъчно основание да се откаже да го облива с балсам, но не и за лорд Емсуърт. Той отля внушителна доза от течността върху дланта си. Подуши я. Имаше остър, здрав, освежителен аромат. През следващите пет минути той старателно я втрива в кожата си. След това загаси лампата и заспа.

Банално е да се твърди, че в света, поне както понастоящем е скроен, малко неща могат да имат по-фатални последици от случайността на раждането. Нищо чудно лорд Емсуърт да бе подозирал това. Сега вече получи и преки доказателства. Ако вместо наследник на графство се беше родил кон, балсамът щеше да е тъкмо за него. Защото Блейк беше предназначил балсама си за коне, макар че преподобният Рупърт Бингам бе пропуснал да забележи тази

подробност; а всеки, който има макар и повърхностна представа от коне и графове, знае, че най-съществената разлика между тях е понежната кожа на последните.

Когато се събуди в два без петнайсет, сънувал, че индианците го горят на клада, лорд Емсуърт установи, че страда от жестока болка в десния глезен.

Беше малко изненадан. Не бе предполагал, че падането от стълбата го е наранило толкова тежко. И тъй като самодейното лечение беше в кръвта му, той храбро стисна зъби и взе незабавни мерки да се справи с положението. След като клати бутилката докато течността около гърлото ѝ се запени, той втри в кожата си още една щедра доза балсам. Хрумна му, че може би първия път е действувал повърхностно и небрежно, затова сега не спести усилията си. Втрива и масажира около два̀сет минути. После отново се опита да заспи.

Природата е сътворила някои хора по-досетливи от други. Лорд Емсуърт беше от онези с по-ленивите мозъци. Наближаваше четири часът, когато той най-после прозря истината. Тъкмо се канеше за пети път да втрие балсам в кожата си. Застина на място, запуши шишето, изхвърча от леглото, втурна се към умивалника и се опита да вмести колкото се може по-голяма част от телосложението си под студената струя.

Облекчението бе осезателно, макар и мимолетно. В пет се намокри отново и още веднъж в пет и половина.

В шест без петнайсет успя да задреме, но сънят му, смущаван от непрестанно ръфаци го акули, продължи до осем и нещо. Тогава скочи, сякаш стреснат от будилник, и разбра, че за повече спане и дума не може да става.

Стана от леглото и надникна през прозореца. Навън беше прелестна утрин. През нощта беше ваяло и светът, сякаш току-що изваден от пералнята, искреше под благите слънчеви лъчи. Кедри хвърляха дълги сенки върху равни зелени морави. Успокоително грачеха врани. Дроздове цвъртяха по характерния си мелодичен, галещ ухото начин. Въздухът бе изпълнен с лятно жужене. От света на насекомите лорд Емсуърт съзря няколко представителни комара.

Отвъд терасата сред дърветата проблясваха и се синееха водите на езерото. Те сякаш го мамеха с тръбен зов. И въпреки че напоследък се бе позанемарил, за лорд Емсуърт нямаше нищо по-приятно от

ранното утринно къпане преди закуска: да не говорим, че сега всичко, свързано с водата, особено силно го привличаше. Междувременно болките в глезена бяха затихнали до тъпи пулсации и на милорд му се струваше, че ако поплува, ще изчезнат напълно. Той си облече халата, obu чехлите, извади банския костюм от чекмеджето и слезе долу.

Прелестите на истински хубавото английско лято са толкова много, че всекиму е простено, ако пропусне да забележи всичките едновременно. Едва след като пронизващата агония от първия досег с водата попремина и лорд Емсуърт вече плуваше в средата на езерото, той осъзна, че по необясним начин е пропуснал да забележи безспорно най-доброто, което тази прекрасна утрин можеше да му предложи. Когато гледаше през прозореца си бе забелязал слънцето, сенките, птичките, дърветата и насекомите, но не бе доценил факта, че никъде в този божествен свят, простиращ се отпреде му, няма и помен от неговия млад гостенин Попджой. По всичко личеше, че за пръв път от две седмици насам милорд е съвсем самичък и чудно лишен от присъствието му.

Лорд Емсуърт се носеше по гръб, гледаше тюркоазеното небе и преливаше от доволство. Бодро подритна в пристъп на неописуем възторг. Това обаче му се стори недостатъчно. Не изразяваше напълно безбрежното му щастие. Само чрез музиката, този мистичен език на душата, можеше достойно да възхвали прелестите на златната утрин. В следващия миг летният покой, надвиснал над градините на Замъка Бландингс, бе пронизан от внезапен треперлив крясък, който можеше да означава само едно — че нейде човешко същество е изпаднало в беда. Всъщност това бе гласът на лорд Емсуърт, извисен в химн на радостта.

Звукът смразяваше кръвта и бе способен да стресне и най-държеливия: двете пчелички, жужащи сред лавандулата, се заковаха на място като една и се спогледаха с повдигнати вежди. Но не само те бяха сред пострадалите. Охлювите се прибраха в черупките си; катеричката, демонстрираща гимнастическото си умение върху клоните на кедъра, едва не падна, и — придвижвайки се една крачка по-нагоре в животинското царство — преподобният Рупърт Бингъм, прикрит зад рододендроновите храсти и недоумяващ докога трябва да

чака възлюбената му да се яви на уречената среща, се стресна, изпусна цигарата си, трескаво свали сако и се юрна към водата.

А там, наред езерото, изстъпленията на лорд Емсуърт продължаваха с несекваща мощ. Неуморните му крака изригваха гейзер от бяла пяна, късогледите му, но искрящи очи, бяха вторачени в небесната синева. От гърлото му излизаше пронизителен вой.

— Ти бъди моя любима — пееше лорд Емсуърт, — и света-а-а-а е за двами-и-и-на!

— Запазете самообладание — каза някакъв глас в ухото му. — Запазете спокойствие. Запазете пълно спокойствие. Всичко ще е наред.

Дори днес, в епохата на радиото, всеки глас от небето има доста стряскащо въздействие върху човешката психика. Ако беше на твърда почва, лорд Емсуърт щеше да подскочи. Но тъй като под него имаше три метра вода, той просто изчезна под нея, сякаш го бяха натиснали надолу. В същия миг почувствува, че се задушаваше, после болезнено бе сграбчен за месестата част на ръката и измъкнат на повърхността, пръхтящ и плюещ вода.

— Запазете пълно спокойствие — продължи да твърди гласът. — Няма никаква опасност.

Чак сега милорд позна чий бе той.

Има граница, отвъд която човешкият мозък губи родството си с твореца и се превръща в разбунена маса от разпенени пагубни страсти. Малайците, докарани отвъд тази граница, свалят старата кама от стената, излизат навън и накълцват съседите си. Жените изпадат в истерия. Графовете, ако лорд Емсуърт може да ни послужи за пример, вдигат десните си юмруци и ги размахват толкова силно, колкото им позволяват възрастта и физическите данни. Лорд Емсуърт бе търпял този прилепчив младеж с привидно самообладание, но напрежението явно си бе казало думата. Подтисканите страсти винаги са най-опасни. Малко по малко, ден след ден, милорд постепенно се бе превръщал в кипящ вулкан, който най-накрая изригна.

Той бушуваше, обзет от чувство на непоносимо оскърбление. Нима не му стигаше, че тази отвратителна лепка не се отделяше от него на сушата? Трябваше ли да го преследва и сред водната шир и да го мачка в ръце, точно когато изпитваше най-голямо удоволствие от плуването това лято? В цялата дълга и героична история на рода му нямаше самозабравил се Емсуърт, който да наруши свещените закони

на гостоприемството и да насини окоето на госта си. Да, но тук никога не бяха идвали и такива гости. Милорд силно изпръхтя, яростно измъкна дясната си ръка от водата, замахна и удари.

По-неразумно и недалновидно не би могъл да постъпи. Ако имаше нещо, което преподобния Рупърт Бингъм — дългогодишен плувец в отбора на Оксфорд — бе овладял до съвършенство, то бе умението да се справя със съпротивляващи се удавници. Нещо като твърд и възлест овнешки бут халоса със страшна сила лорд Емсуърт зад ухото: слънцето изгасна, на негово място изгряха звездите, много от тях с открояващата се яркост; чу се шум на прииждаща вода и той загуби свят.

Когато дойде в съзнание се оказа, че лежи в легло. И тъй като мястото му се стори удобно и приятно, той не помръдна. Главата го цепеше, но милорд не ѝ обръщаше внимание — толкова беше зает с мислите, които се пенеха вътре в нея. Разсъждаваше върху поведението на младия Попджой; размишляваше за сър Грегъри Парслоу-Парслоу и от време на време се чудеше кой от двамата му е по-противен. Проблемът бе прекалено необятен за човешкия ум. От една страна в продължение на две седмици ти вадят душата и накрая за малко не те убиват, но не ти крадат свинарите; от друга ти крадат свинарите, но все още не са стигнали до физическо насилие над личността ти. Кой би се наел да сложи тези двама на везните?

Милорд тъкмо си припомняше балсама и се чудеше дали няма да се окаже решителният коз в това съревнование за званието ненадмината отрепка на човешкия род, когато вратата се отвори в стаята се намъкна Достопочтеният Фреди Трипуд.

— Здравей, папа.

— Е, Фредерик?

— Как се чувствуваш?

— Безкрайно зле.

— Трябва да знаеш, че можеше да е и по-лошо.

— Ха!

— Моряшки гроб и прочие.

— Дрън-дрън! — каза лорд Емсуърт.

Възцари се мълчание. Фреди се защура из стаята, като последователно повдигаше ту някой стол, ту ваза, четка за коса, гребен, или кутия кибрит. После се върна по обратния път и повторно

си поигра с тях. Най-сетне се приближи до леглото на баща си и се надвеси над него като същински звяр, разтворил паст — или поне така изглеждаше в очите на предубедения страдалец.

— Папа.

— Да, Фредерик?

— Ама едва отърва кожата, а?

— Хм!

— Не искаш ли да благодариш на безстрашния си спасител?

Лорд Емсуърт впи нокти в одеялото.

— Ако този човек само се доближи до мен — промълви той, — не отговарям за последствията.

— Ъ? — втрещи се Фреди. — Не го ли харесваш?

— Да го харесвам ли! Мисля, че това е най-отвратителният младеж, когото съм срещал.

Прието е при подобни изявления присъстващите да се изключват, но лорд Емсуърт беше тъй развълнуван, че пропусна да го стори. Фреди, след като обяви, че е като гръмнат, се отмести от леглото, защура се отново из стаята и заопипва четката за зъби, сапунерката, една обувка, наръчника за пролетните луковици и копчето за яка.

— Папа...

— Да, Фредерик?

— Всичко това е много хубаво, папа — каза Достопочтеният, като се върна на поста си, сякаш извличаше подкрепа от досега с таблата на леглото, — но след всичко случило се ми се струва, че си длъжен да дадеш гласа си в подкрепа на този съюз, ако следиш мисълта ми.

— Съюз ли? За какво говориш? Какъв съюз?

— Между Гъртруд и Бифърс.

— Кой по дяволите е този Бифърс?

— Ах, да, забравих да ти кажа. Името на този Попджой не е Попджой, а Бингъм. Старият Бифи Бингъм. Тъкмо за него леля Джорджи не дава на Гъртруд да се омъжи.

— Ъ?

— Опитай се да си спомниш. Заточиха я в Бландингс, за да не го вижда. На мен пък ми хрумна да го изпратя тук инкогнито, за да спечели благоволения ти. Според сценария, след като го обикнеш,

ще му пуснеш някоя свободна енорийка и така ще им помогнеш да се оженият. Защото Бифърс е свещеник, нали разбираш?

Лорд Емсуърт не отвърна. Всъщност, не ударът от разкритието го накара да занемее, колкото втрещяващият факт, че някой мъж би пожелал да се ожени за Гъртруд и някое момиче да вземе за съпруг този Попджой. Както много други философи преди него и той разбра, че ексцентричността на човешките вкусове е наистина безгранична. От тази мисъл чак главата му се замая.

Когато обаче престана да се мае, милорд съобрази, че това е само едната страна на въпроса. Пред него стоеше човекът, който собственооръчно му бе натресъл Попджой. С осанка, силно напомняща за крал Лир, лорд Емсуърт бавно се надигна от възглавницата. Думите трептяха на устните му, но той ги отхвърли като недостатъчно силни и трескаво затърси други.

— Знаеш ли, папа — изпревари го Фреди, — нищо не ти пречи да изпълниш дълга си и само ако пожелаеш, можеш да събереш две млади сърца в свещен съюз. Докторът е наредил на стария Брейтуейт от Мъч Мачингъм да отпътува за Южна Франция, така че се освобождава едно местенце, където ще трябва да настаниш някого.

Лорд Емсуърт се свлече отново върху възглавниците.

— Мъч Мачингъм!

— По дяволите, папа, трябва да знаеш Мъч Мачингъм. На една крачка е отук. Там живее старият Парслоу.

— Мъч Мачингъм!

Лорд Емсуърт премигваше, заслепен от ярка светлина. Колко несправедлив, колко жестоко измамен и лишен от вяра е бил, когато в заблудата си е мислел, че съдбата не предлага средства за възмездие на невинните, чиито свинари са били придумани от Изметта на Обществото да напуснат службата си и другаде да дирят по-високо заплащане. Съвестта не можеше да принуди сър Грегъри Парслоу-Парслоу да се разкае, а законът в сегашното си несъвършенство беше безсилен да го накаже. И все пак начин имаше. Ако младият Попджой, или Бингъм, или както му беше името се засели за постоянно на не повече от сто метра от вратите на парка му, щеше ли сър Грегъри Парслоу-Парслоу отново някога да си вдъхне безгрижно и волно глътка въздух? В резултат на своето кратко, но наситено със събития

познанство с младия Бингъм или Попджой лорд Емсуърт беше убеден, че това е изключено.

Наказанието беше сурово, но кой има очи да твърди, че сър Грегъри не го е заслужил?

— Прекрасна идея — приветливо се отзова лорд Емсуърт. — Разбира се, че ще дам мястото в Мъч Мачингъм на твоя приятел.

— Наистина?

— Още сега.

— Браво, папа! — извика Фреди. — Страхотен си!

---

[1] Кучешка радост (англ.) — Б. пр. ↑

ПРОБИВЕН МЪЖ

Докато кръстосваше из градините на Замъка Бландингс, върху иначе гладкото лице на Достопочтения Фреди Трипуд се забелязваше лекото, но забележимо начумерено изражение на човек, чийто дух не е спокоен. Беше разгарът на лятото, когато градините са най-красиви, но по всичко личеше, че великолепието им не му носи утеха. Калцеолариите, които биха изтръгнали възторжени възклицания от старческите гърди на баща му, го оставяха равнодушен. Взираше се в лобелиите с незрящи очи, сякаш смразяваше с поглед неприятен познат.

Онова, което тревожеше младия човек, бе продължаващата търговска неподатливост на леля му Джорджина. От мига, в който се ожени за единствената дъщеря на „Кучешките бисквити на Доналдсън“ от Лонг Айланд Сити, щата Ню Йорк, Фреди Трипуд бе вложил цялата си душа и сърце в продажбата на фирменото производство. И, изпратен в Англия да потърси евентуални пазари, той, както вече споменахме, бе съзрял в Джорджина, лейди Олстър, клиентка, която плътно се доближаваше до идеала на един производител на кучешки лакомства. Притежателка на четири пекинеза, два шпица, един фокстериер, пет кокершпаньола, една руска хрътка и един бултериер, тя се радваше на несъкрушим авторитет в киноложките среди. Осигуряването на покровителството ѝ щеше да е от огромна полза за Фреди. Щеше да му излезе име на енергичен и предприемчив бизнесмен. Освен това тъст му щеше да остане много доволен, а собственикът на „Кучешките бисквити на Доналдсън“ и при далеч по-незначителни поводи за радост пръскаше като гейзер чекове за по пет хиляди долара.

До този момент обаче, въпреки цялото му красноречие, лейди Олстър грубо незначиташе кръвните роднински връзки и произтичащите от тях задължения и отказваше да даде подписа си. Тя предпочиташе да трови менажерията си с жалките отпадъци, наречени „Кучешка храна на Питърсън“.

Фреди мрачно изсумтя. Ехото все още заглъхваше, когато Достопочтеният установи, че вече не е сам. Към него се беше присъединила братовчедка му Гъртруд.

— Здравсти! — дружелюбно я поздрави Фреди. Той обичаше Гъртруд и не я винеше, че има майка, неспособна да оцени от пръв поглед хубавата кучешка бисквита. Между него и Гъртруд отдавна съществуваше здрав съюз. Затова, когато семейството се опита да провали годежа ѝ с добрия стар Бифи Бингъм, тя се обърна за помощ именно към него: а той така добре ѝ помогна, че сега годежът бе общоприет факт и нещата се развиваха чудесно.

— Фреди — рече Гъртруд — би ли ми дал за малко колата си?

— Разбира се. Съвсем естествено. При стария Бифърс ли отиваш?

— Не — отвърна Гъртруд и някой по-наблюдателен събеседник би забелязал в поведението ѝ известно смущение. — Мистър Уоткинс иска да го закарам до Шрузбъри.

— Така ли? Нямам нищо против. Случайно да си виждала някъде майка си?

— Мисля, че седи на поляната.

— Чудесно. Благодаря.

Фреди се упъти в указаната посока и скоро съзря роднината си. Бултериерът лежеше в краката ѝ. Един от пекинезите заемаше скута ѝ. А тя бе втренчила невиждащи очи в далечината, сякаш и нейните грижи бяха не по-малко от тези на Племенника ѝ.

Онзи, който би извадил подобно заключение от вида ѝ, нямаше да сбърка. Лейди Олстър беше разтревожена.

Жена, служеща *in loco parentis*^[1] на четиринайсет кучета, с положителност има своите грижи, но не безсловесните ѝ приятели занимаваха сега мислите ѝ. Онова, което я тревожеше, беше обезпокоителното поведение на дъщеря ѝ Гъртруд.

Макар и сгодена за преподобния Рупърт Бингъм, Гъртруд напоследък изглеждаше запленена от Орло Уоткинс — лиричния тенор. Той бе от онези надарени младежи, които лейди Констанс Кийбъл, домакинята на Бландингс, толкова обичаше да кани през лятото на дълги гостувания.

Що се отнася до преподобния Рупърт Бингъм, напоследък мнението на лейди Олстър за него коренно се бе променило.

Първоначално вероятността да ѝ стане зет я бе натъжила и разстроила. После, когато случайно научи, че е племенник и наследник на един от възможно най-богатите корабни магнати, той се издигна в очите ѝ от низините до главозамайващи висини. Сега лейди Олстър беше силно про-Бингъмски настроена. Усмиваше му се сърдечно, а след като го назначиха викарий в Мъч Мачингъм, най-близкото село до Маркет Бландингс, тя доведе Гъртруд в замъка, за да могат младите хора по-често да се виждат.

Но вместо да се вижда често с годеника си, Гъртруд изглежда предпочиташе да се шляе с този Орло Уоткинс, обещаващия тенор. Дни наред вече двамата бяха неразделни.

А всички много добре знаем какво представляват тези лирични тенори. Опасни дяволи. Сядат на пианото, впиват поглед в очите на момичето и запяват с глас, който звучи като спукана тръба газ, за Любовта, Луната и Теб и докато се усетиш, момичето било дузпата на свестния и перспективен млад свещеник, за когото е сгодено, и изчезнало с човек, чийто единствен източник на препитание е по някой и друг договор с Би Би Си.

Ако една майка няма право да потръпва пред такава възможност, интересно на какво има право.

Така че лейди Олстър продължи да потръпва; и все още потръпваше, когато дремливият летен покой бе нарушен от отвратителна врява. Пекинезът и бултериерът лавнаха едновременно и като вдигна поглед, лейди Олстър видя, че насреща ѝ се задава племенникът ѝ Фредерик.

И тя потръпна отново, защото в погледа на Фреди безпогрешно долови познатия ѝ делови ентусиазъм, стария блясък, неразривно свързан с кучешките бисквити.

Лейди Олстър и друг път беше притискана в кюшето от Фреди и опитът я бе научил, че може да спре отприцилия се поток само ако веднага заговори на друга тема. Тя храбро се опита да постъпи така и сега.

— Виждал ли си Гъртруд, Фреди? — попита лейди Олстър.

— Да. Взе колата ми, за да отиде до Шрузбъри.

— Сама?

— Не. С Уоткинс. Врескалото.

Лейди Олстър се раздруса от поредния спазъм.

— Фреди — каза тя, — ужасно съм обезпокоена.

— Защо?

— За Гъртруд.

— Няма какво да се безпокоиш за нея — успокои я Фреди. — По-добре се тревожи за тези кучета. Забеляза ли как лаят по мен? Нерви. Кълба от нерви. И защо? Защото неправилно ги храниш. Докато упорстваш и им даваш от „Кучешката храна на Питърсън“, в която липсват основни витамини, ще откачат при вида на човешко същество на хоризонта. А сега, за да те убедя в това, за което приказвахме тази сутрин, смятам да извърша една малка демонстрация.

— Не можеш ли да й намекнеш, Фреди?

— На кого?

— На Гъртруд.

— Да, предполагам, че мога да й намекна. За какво?

— Прекалено често се вижда с този Уоткинс.

— Аз също, между другото. Всеки, който го е видял повече от веднъж, се е виждал с него прекалено често.

— Струва ми се, че съвсем е забравила за годежа си с Рупърт Бингъм.

— Рупърт Бингъм ли каза? — изведнъж се оживи Фреди. — Ще ти кажа, нещо важно за Рупърт Бингъм. Той има едно куче на име Ботълс, което от пеленаче е захранено с „Кучешката радост на Доналдсън“. Само да можеше да го видиш! Той пращи от здраве благодарение на съставките, които подпомагат растежа на костите. Прекрасно, добре сложено куче, с очи, които искрят от радост, че живее, и с крака, здраво стъпили на земята. Гордост за стопанина си.

— Не ме интересува кучето на Рупърт!

— А би трябвало! Не можеш да не го забележиш. Защото е куче, с което трябва да се съобразяваш. Куче, което тежи на мястото си. И всичко — само благодарение на „Кучешката радост на Доналдсън“.

— Не искам да чувам повече за „Кучешката радост на Доналдсън“.

— Аз пък искам. Искам да ти направя една демонстрация. Може би не знаеш, лельо Джорджина, но ние в Америка рекламираме този толкова богат на витамини продукт по следния начин: караме демонстратора да застане на видно място пред тълпата, да извади една

бисквита, да отчупи от нея парче и да го сдъвче. По този начин доказваме, че „Кучешката радост на Доналдсътн“ е толкова полезна, че става и за човешка консумация. Нашият демонстратор не само яде бисквитата — той ѝ се наслаждава. Премията я из устата си. Дъвче я и я смесва със слюнката си...

— Фреди, моля те...

— Със слюнката си — твърдо повтори Фреди. — Същото прави и кучето. То дъвче бисквитата. Наслаждава ѝ се. Става по-голямо и по-добро куче. Сега аз също ще изям една кучешка бисквита на Доналдсътн.

И пред погнушената физиономия на леля си Фреди се отдаде на противния си подвиг.

Демонстрацията беше впечатляваща, но се провали поради една малка подробност. Ако искаше да я изпълни без грешка, Фреди не биваше да се дави. Причината за злополуката бе липсата на опит. Закоравели демонстратори на „Кучешката радост на Доналдътн“ се създават след дълги години на тренировки. Те започват постепенно с късчета килим, минават през гвоздеи и залежала юфка, докато най-сетне се подготвят за големия подвиг. Фреди беше новак. При опит да преметне бисквитата в устата си, тя попадна в трахеята му.

Усещането, че е погълнал смес от сажди и счукани тухли, бе последвано от дълъг и мъчителен пристъп на кашлица. И когато най-сетне очите на страдалеца се избистриха, погледът му не срещна нито една човешка фигура. Замъкът беше там. Поляната беше там. Градината беше там. Но лейди Олстър бе изчезнала.

Добре известен факт е обаче, че целеустремените мъже са като „Кучешките бисквити на Доналдсътн“ — от тях трудно можеш да се спасиш, нито можеш лесно да ги преглътнеш. Петдесетина минути по-късно преподобният Рупърт Бингъм, който седеше в кабинета си, бе уведомен, че има посетител. След малко в стаята нахълта Достопочтеният Фреди Трипуд, покрит с прах от главата до петите и силно куцащ.

— Здравей, Бифърс — каза той. — Дошъл съм да ти искам Ботълс на заем.

Той се наведе към кучето, изтегнало се на постелката си край камината, и любезно го ръгна в ребрата. Ботълс добродушно махна с дългата си опашка. Беше хубаво куче, макар и със съмнително

потекло. Майка му беше прочута в околията красавица със завидна доза сексапил, а въпросът за родословието на баща му би принудил цял генеалогически институт озадачено да свие рамене.

— Здравсти, Фреди — отвърна преподобният Рупърт.

Младият пастир на душите говореше разсеяно и челото му бе свъсено. Странно, но факт (което идва да покаже в какъв свят живеем): от четирите чела, описани дотук в тази хроника, три бяха сбърчени от грижи. И ако девойките изобщо имат съвест, челото на Гъртруд също би трябвало да е свъсено и по този начин да попълни бройката.

— Вземи си един стол и сядай — гостоприемно го покани Рупърт.

— Предпочитам канапето — отвърна Фреди. — Чувствувам се поизморен. Копитата ми се подбиха, докато дойда.

— Какво се е случило с колата ти?

— Гъртруд я взе, за да закара Уоткинс в Шрузбъри.

Преподобният Рупърт известно време тъна в мълчание. Лицето му, едро и червендалесто, посърна. Дори мощното му телосложение, благодарение на което за малко не получи медал за гребане в Оксфорд, като че се бе смалило. Толкова очебийна бе мъката му, че и Фреди я забеляза.

— Случило ли се е нещо, Бифърс? — попита той.

Вместо отговор, преподобният Рупърт протегна подобната си на свински бут ръка и му подаде писмо, написано е разкрячен девически почерк.

— Чети.

— От Гъртруд?

— Пристигна тази сутрин. Е?

Фреди привърши четенето и върна документа на собственика. Видът му беше угрижен.

— Изглежда ти е била дузпата.

— И аз така мисля.

— Дълго е — рече Фреди, — и объркано. Пълно е с изрази от рода на „Сигурни ли сме?“ и „Знаем ли какво искаме?“ и „Няма ли да е по-добре, ако...“, но според мен ти е била дузпата.

— Нищо не разбирам.

— Аз пък — да — каза той. — Сега ми става ясно какви ги дрънкаше леля Джорджина. Опасенията ѝ са били основателни. Онази

змия Уоткинс ти е отмъкнал Гъртруд.

— Мислиш ли, че Гъртруд е влюбена в Уоткинс?

— Мисля. И ще ти кажа защо. Той е врескало, а момичетата си падат по такива. Те крият за тях неотразима привлекателност.

— Не съм забелязал Уоткинс да има някаква привлекателност. Винаги ми е напомнял за водорасло.

— Може да е водорасло, Бифърс, но знае как да си опече работата. Не разполагам с обяснение, но определен тип лирични тенори действуват на момичетата като валериан на котките.

Преподобният Рупърт задиша учестено.

— Ясно — каза той.

— Бедата е там, Бифърс — продължи Фреди, — че Уоткинс е романтичен, а ти не си. Сериозни добродетели имаш. Романтика — нито капка.

— Значи излиза, че шансовете ми не са големи.

Фреди се замисли.

— Не можеш ли да й се представиш в романтична светлина?

— Как?

— Ами... спри в движение някой избягал кон.

— Къде е конят?

— Мммм, дааа — каза Фреди. — Като че ли това е най-голямото затруднение. Конят. Къде е той?

Известно време и двамата мълчаха.

— Е, да става каквото е писано — обади се накрая Фреди. — Мога ли да взема Ботълс?

— За какво ти е?

— За демонстрация. Искам да го покажа на леля Джорджина, за да се убеди нагледно какви висоти могат да се достигнат, когато едно куче системно се храни с „Кучешката радост на Доналдсън“. Големи главоболия си имам с тази жена, Бифърс. Опитах всички хитрости, които водят до успех в търговията, но никакъв резултат. Нещо обаче ми подсказва, че ако види Ботълс, ако го бодне в ребрата и усети коравата му мускулна тъкан, в мисленето й може да настъпи прелом. Във всеки случай, от опит глава не боли. Ще го взема със себе си, нали може?

— Добре.

— А що се отнася до твоята неприятност, ще помисля много сериозно и върху нея. Нали ще наминеш след вечеря?

— Сигурно — мрачно отвърна преподобният Рупърт.

Вестта, че лесно впечатлителната ѝ щерка е тръгнала да се скита из околността в двуместен автомобил с този опасен Уоткинс, бе тежък удар за лейди Олстър. Затова, когато седна на терасата (един час след като Фредерик напусна Мачингам Хол и пое изнурителното пътешествие назад към къщи), сърцето ѝ тежеше като олово.

Бултериерът беше изчезнал по свои лични работи, но пекинезът все така дремеше в скута ѝ. Завиждаше на безметежната му незаинтересованост. За нея бъдещето бе мрачно и всичко наоколо вещаеше гибел.

Само едно светло петънце проблясваше между буреносните облаци в нейната душа. Племенникът ѝ Фредерик никакъв не се виждаше. Всякаква друга местна напаст — комари, мухи и буболечки — беше налице, но не и Фредерик. По всичко личеше, че е извън границите на имението.

След малко обаче клетата жена беше лишена дори от тази дребна утеха. Като накуцваше леко, сякаш го убиваше обувката, Достопочтеният се измъкна от храстите и се запъти към нея по алеята, придружен от нещо, което външно наподобяваше на куче.

— Здравей, лелю Джорджина!

— Е, Фреди? — примирено въздъхна лейди Олстър.

Пекинезът отвори едно око, огледа младия човек, замисли се дали си струва да лае, очевидно реши, че е прекалено горещо и отново заспа.

— Това е Ботълс — рече Фреди.

— Кой?

— Ботълс. Животното, за което стана дума неотдавна. Погледни каква мускулатура.

— За пръв път в живота си виждам такъв мелез.

— По-добре златно сърце, отколкото златна корона — мъдро рече Фреди. — В момента ни интересува физиката, а не родословието на този пес, за което съм склонен да допусна, че не е отбелязано в хералдическите справочници. Хранено изключително с „Кучешката радост на Доналдсън“, то крачи по света с гордо вирната глава, прямо и безстрашно. Бих те помолил, ако нямаш нищо против, да дойдеш с

мен до конюшните и да го видиш как действа с плъховете. Мисля, че това ще ти помогне да придобиеш известна представа за неговите неоспорими данни.

И той щеше да продължи да я убеждава, ако в същия миг, точно както и по време на предишния им разговор, не се случи нещо, което съсипа целия ефект от ораторското му изкуство.

Докато разговаряха, Ботълс любознателно се щуреше насам-натам, според обичая на кучетата, попаднали в непозната обстановка. Подуши дърветата. Повъргна се из тревата. Но сега той за пръв път забеляза, че в скута на жената лежи нещо много особено.

Какво бе то, Ботълс не знаеше. Като че беше живо. Обзе го силно желание да разбули загадката. За да сме съвсем точни, трябва да споменем, че той се доближи до шезлонга, завря любопитен нос в нещото и вдъхна дълбоко.

В следващия миг, за най-голямо негово изумление, нещото избухна като бомба, скочи на земята и бързо взе да се приближава към него.

Ботълс не се поколеба. Мъжествените схватки с равностойни противници му доставяха удоволствие. Тези схватки, ако можем така да се изразим, бяха солта на неговия живот. Но тук случаят беше различен. За пръв път в живота си срещаше пекинез и никой нямаше да остане по-изненадан от него, ако му кажеха, че това странно и всестранно окосмено нещо е куче. Той лично го възприе като наказание свихе и напълно деморализиран обиколи три пъти поляната в тръс, като междуременно опита да се покатери на едно дърво. След като опитът му не успя, Ботълс подви рунтавата си опашка и скоропостижно напусна сцената.

Удивлението на достопочтения Фреди Трипуд можеше да се сравни единствено с огорчението му. Лейди Олстър беше започнала да изразява мнението си за случката и нейният присмех и подигравки, както и неприкритите ѝ намеци, бяха просто непоносими. Ако, каза тя, постоянните консуматори на „Кучешката радост на Доналдсън“ така позорно подвиват опашка пред едно нищо и никакво пекинезче, тя била доволна, че не е допуснала слабост и не се е оставила да бъде убедена да ги даде на питомците си.

— Добре, че Сюзън не е плъх — добави лейди Олстър с жесток, подигравателен тон. — Един плъх щеше да докара инфаркт на твоя

мелез.

— Ботълс — неотстъпчиво отвърна Фреди, — особено го бива с плъховете. Мисля, че елементарното чувство за справедливост те задължава да дойдеш до конюшните и да му дадеш възможност да се покаже в истинската си светлина.

— Благодаря. Това, което видях, ми стига.

— Значи няма да дойдеш да видиш как се справя с плъховете?

— Няма.

— В такъв случай — мрачно заключи Фреди, — няма какво повече да се направи. Ще трябва да го върна на собственика му.

— Къде е собственикът му?

— В Мъчингъм Хол.

— Това да не е кучето на Рупърт?

— То е, естествено.

— Тогава ти си се видял с Рупърт?

— Разбира се.

— Предупреди ли го? За мистър Уоткинс?

— Беше твърде късно за предупреждения. Вече бе получил писмо от Гъртруд, че му бие дузпата.

— Какво!

— Е, пише *Сигурен ли е?* и *Дали двамата знаят какво искат?*, но ако питаш мен, то си е чиста дузпа. И все пак, да се върнем на въпроса за Ботълс, лельо Джорджина. Според мен трябва да вземеш под внимание факта, че неотдавнашната му среща с пекинеза бе съвършено ново изживяване за него и следователно е естествено да не се прояви в най-добрата си светлина. Отново ти повтарям, че трябва да го видиш как действа сред плъховете.

— О, Фреди!

— Какво има?

— Как можеш да ме занимаваш с това окаяно псе, когато цялото бъдеще на Гъртруд е поставено на карта? Крайно наложително е да я излекуваме някак си от това опасно увлечение...

— Добре, щом искаш, ще поговоря с нея, но ако ме питаш, болестта се е разпростряла. Онова врескало Уоткинс е завладяло душата ѝ. Но ще направя каквото мога. А сега ме извини, лельо, ще те напусна.

От съседния храст се подаваше честната муцуна на Ботълс. Той изглежда искаше да се увери, че е свирен отбой.

В часа на вечерния аперитив Фреди за пръв път успя да проведе обещания разговор с Гъртруд. Нашият амбициозен търговец и предприемчив бизнесмен не падаше лесно по гръб. И сега, докато решеше косата си, внезапно го осени хрумването как да спечели леля Джорджина за делото. Наперено слезе в салона, където видът на Гъртруд му напомни за неговата мисия. Момичето замечтано седеше пред пианото и свиреше нежни мелодии.

— Искам да поговорим, Гъртруд — каза Фреди. — Какви са тези глупости, които научавам за теб и за Бифърс?

Лицето на момичето пламна.

— Виждаш ли си Рупърт?

— Разговарях с него днес следобед. Всичко ми каза.

— О!

— Много е потиснат.

— О?

— Да, много е потиснато горкото момче и не го обвинявам, щом момичето, за което е сгоден, се развява из околностите, увлечено по разни тенори. За пръв път виждам такова нещо, по дяволите! Какво толкова намиращ в този Уоткинс? Къде се крие обаянието му? Във всеки случай не във вратовръзките му, защото са направо ужасни. Същото важи и за цялото му облекло. Има вид на човек, който си купува дрехите на старо от битпазар. И не стига това, ами си е пуснал и къси, но видими с невъоръжено око бакенбарди. Не мога да допусна, че сериозно си решила да зарежеш стопроцентов симпатяга като стария Бифърс, заради някакво бакенбардесто врескало.

Настъпи мълчание. Гъртруд отново засвири замечтано.

— Нямам намерение да разговарям — каза тя. — Това не е твоя работа.

— Извинявай много! — извика Фреди. — Ще прощаваш, ама ако напрегнеш малко паметта си и се върнеш във времето, когато Бифърс те ухажваше, може би ще си спомниш, че не друг, а аз уредих цялата работа. Ако не бяха моите находчивост и изобретателност, ти и оня заплес никога нямаше да се сгодите. Затова имам пълното право да се смятам за ваш ангел-хранител и като такъв съм длъжен да разнищя

историята докрай. Разбира се, — продължи Фреди, — много добре знам как се чувствуваш. Ясно ми е и защо си направила фаталната грешка. Този Уоткинс те е запленил с чара си и ти смяташ, че старият Бифърс е скучен и неромантичен мухльо. Но запомни едно, момиче...

— Не ми е приятно да ме наричаш „момиче“.

— Запомни едно, стара глупачке, — поправи се Фреди. — И го запомни добре. Бифърс е изпробван в бой, честен и доблестен. Човек, на когото може да се разчита. Докато Уоткинс, ако добре съм изтълкувал бакенбардите му, е от онези, които веднага ще те зарежат в тежък миг. И тогава, когато вече е твърде късно, ще дойдеш разревана при мен, ще рониш солени сълзи и ще кършиш ръце: „Ех, защо не го разбрах навреме?“ А аз ще ти отвърна: „Нещастно твърдоглаво създание...!“

— О, защо не вървиш да продаваш кучешките си бисквити, Фреди!

Гъртруд отново засвири. Устата ѝ бе упорито стисната. Фреди я изглежда неодобрително.

— Има някаква нечиста примес в кръвта — констатира той. — По женска линия. И ти като проклетата си майка по рождение си лишена от способността да разсъждаваш логично. И двете сте еднакво дебелоглави. Да продавам кучешките си бисквити казваш? Ха! Като че ли не ги хвалих на леля Джорджина, докато ми излезе пяна на устата. И с какъв резултат? Засега нулев. Но почакай до довечера.

— Вече е довечера.

— Искам да кажа, малко по-късно довечера. И наблюдавай малкия ми експеримент.

— Хм!

— Какво значи това „Хм!“?

— Просто „Хм!“.

По време на вечерното кафе над Замъка Бландингс витаеха мир и покой. Повърхностният наблюдател, надникнал през френския прозорец в кехлибарения салон, щеше да си помисли, че с обитателите на този почтен английски дом всичко е наред. Лорд Емсуърт седеше в един ъгъл и четеше указания как се отглеждат болни и здрави прасета. Сестра му, лейди Констанс Кийбъл, шиеше. Другата му сестра, лейди

Олстър, гледаше Гъртруд. Гъртруд гледаше Орло Уоткинс. А Орло Уоткинс зяпаше в тавана и пееше разлигавено своята песен за Розите.

Достопочтеният Фреди Трипуд липсваше от сцената. И ако човек се довери на мнението на баща му, лорд Емсуърт, това само по себе си вече бе достатъчна предпоставка за приятно прекарване.

Но под спокойната повърхност бушуваха подмолни течения. Лейди Олстър наблюдаваше Гъртруд и все повече ставаше жертва на униинето. Не ѝ харесваше начина, по който Гъртруд гледаше Орло Уоткинс. Гъртруд от своя страна, в резултат на скорошния разговор с Фреди, изпитваше пристъпи на угризения и съмнения. Лейди Констанс още не се беше успокоила след тазвечерните откровения на лейди Олстър по повод слабоумието на домакините, които съзнателно допускат разни лигави тенори свободно да се шляят из замъците. А лорд Емсуърт бе изпаднал в онова състояние на свадлива раздражителност, което обзема отваяните старци, които желаят да четат за Прасета, а вниманието им се раздвоява от гласове, пеещи за Рози.

Само Орло Уоткинс беше щастлив. Скоро обаче и той щеше да се присъедини към редиците на скърбящите. Защото тъкмо беше започнал да дава воля на гласа си, за да подкара песента както си му е редът, когато иззад вратата се разнесе силен лай. Очевидно навън имаше куче. Да оставим настрана факта, че той мразеше всички кучета и се боеше от тях, но тенорите ненавиждат и конкуренцията.

В следващия миг вратата се отвори и в стаята нахълта Достопочтеният Фреди Трипуд с чувалче в ръка. Придружаваше го Ботълс, чието обичайно равновесие очевидно бе нарушено от нещо.

Върху лицето на Достопочтения беше изписано мрачното изражение, присъщо на онези, решили да изпробват късмета си на една-единствена карта — или да спечелят, или всичко да загубят. Същински Наполеон при Ватерло. Защото Фреди беше решил да заложи всичко на една-единствена карта.

Много младежи на негово място, предизвикани ОТ своя леля, категорично отказала да отскочи до конюшните, за да види как едно куче се реабилитира сред плъховете, мрачно биха се признали за победени. Но Фреди беше замесен от по-качествено тесто.

— Лельо Джорджина — каза той, като държеше високо торбата, около която възбудено подскачаше Ботълс. — Днес ти отказа да

дойдеш до конюшните, за да наблюдаваш това животно в действие. Животно, отхранено с „Кучешката радост на Доналдсън“. Следователно не ми остава друга възможност, освен да извърша демонстрацията на твой терен.

Лорд Емсуърт вдигна поглед от книгата.

— Фредерик, престани да дрънкаш щуротии. И махни това куче оттук.

Лейди Констанс вдигна поглед от ръкоделието си.

— Фредерик, ако ще влизаш, влизай и сядай. И махни това куче оттук.

Лейди Олстър отмести поглед от Гъртруд и стана изразителка на значително по-малко любезност, отколкото би могло да се очаква от една любеща леля.

— О, Фреди, моля ти се, изчезвай! Ужасно си досаден. И махни това куче оттук.

Достопочтеният отмина всичко с благородно презрение.

— Тук, лельо Джорджина — настоя той, — има няколко обикновени плъха. Ако бъдеш така добра да излезеш на терасата, с удоволствие ще ти покажа нещо, което според мен би трябвало да сломи дори твоя инат.

Членовете на компанията приеха съобщението всеки по свой неповторим начин. Лейди Олстър изпищя. Лейди Констанс се метна към звънеца. Лорд Емсуърт изпръхтя. Орло Уоткинс пребледня и се скри зад гърба на Гъртруд. А Гъртруд, като го забеляза как побеля, като видя как се крие зад нея, сви устни. Израснала на село, тя беше на „ти“ с плаховете и тази проява на страх у човека, когото бе издигнала на пиедестал, определено я обезпокои.

Вратата се отвори и в салона влезе Бийч. Беше дошъл да изпълни обичайното си задължение — да изнесе чашките от кафето, но още с появата си установи, че го товарят с нови задачи.

— Бийч! — гласът беше на лейди Констанс. — Махни тези плъхове оттук.

— Плъхове ли казахте, миледи?

— Вземи тази торба от мистър Фредерик!

Бийч разбра. И да се беше учудил от факта, че по-малкият син на господаря стои наред кехлибарения салон на замъка с торба плъхове в ръка, той с нищо не го показа. Тихо му се извини, пое торбата и тръгна

към вратата. В задълженията му не влизаше да разнася плъхове, но добрият иконом винаги е готов за всякакви непредвидими подвизи. Само така може да се съхрани удобното съществуване в едно голямо провинциално имение.

— И гледай да не ги изтървеш проклетниците — предупреди го лорд Емсуърт.

— Много добре, милорд.

Достопочтеният Фреди се беше тръшнал на един стол и мрачно подпираше брадичката си с ръка. Като амбициозен и предприемчив бизнесмен той тежко понесе този тираничен акт, насочен срещу търговската му дейност.

Лорд Емсуърт се върна към книгата си.

Лейди Констанс се върна към ръкоделието си.

Лейди Олстър се върна към мислите си.

На пианото Орло Уоткинс се опитваше да обясни подбудите, които преди няколко мига само го бяха принудили предвидливо да потърси убежище зад гърба на Гъртруд.

— Мразя плъховете — сподели той. — Лазят ми по нервите.

— Нима? — отвърна Гъртруд.

— Естествено, не се боя от тях, но ме отвращават.

— Нима? — повтори Гъртруд.

В погледа ѝ бе застинало странно изражение. За какво ли си мислеше това романтично девойче? Може би за онази вечер преди няколко седмици, когато, внезапно съзряла в здрача огромен прилеп, тя бе намерила в лицето на преподобния Рупърт Бингъм силен и неустрашим защитник? Дали не си го представяше такъв, какъвто го видя тогава — храбър, безстрашен, да сече въздуха с широкополата си свещеническа шапка и непрекъснато да ѝ вдъхва кураж с думи и дела?

Очевидно беше точно така, защото само подир миг тя попита:

— А как сте с прилепите?

— Прилепите ли?

— Да, прилепите.

— О, прилепите?

— Боите ли се от прилепи?

— Не обичам прилепи — призна Орло Уоткинс. След това изостави темата, отново седна пред пианото и запя за Юни и Аромата на Невидими Цветя.

Досега не сме споменали само за един член от компанията в кехлибарения салон.

Бидейки животно със забавени мисловни процеси, Ботълс отначало не си даде сметка какво стана с торбата. В мига, когато Бийч пое грижите за нея, той беше зает с душенето на един стол. И чак когато вратата започна да се затваря, Ботълс осъзна тежката загуба, която заплашваше да го сполети. Той заквича отчаяно и се метна напред, но беше твърде късно. Муцуната срещна коравото дърво. А когато се зае яростно да драци дървото, преряза го остра болка. Книгата за отглеждане на прасета, болни и здрави, запратена с похвална ловкост, безпогрешно го бе улучила в ребрата. Тогава и той като своя временен настойник, достопочтения Фреди Трипуд, седна и застрада.

— Изведи оттук това проклето, отвратително, дяволско изчадие — изкрещя лорд Емсуърт.

Фреди вяло се изправи.

— Кучето е на Бифърс — рече, — а той ще дойде всеки момент. Нека сам се оправя с него.

Гъртруд се стресна.

— Нима Рупърт ще дойде тази вечер?

— Така каза — отвърна Фреди и се оттегли от сцената.

Прекалено дълго време бе престоял в компанията на кръвните си роднини и не изпитваше желание да се бави повече. Смяташе да отскочи със спортната си кола до Маркет Бландингс, да утеша изранената си душа — доколкото това изобщо бе възможно — в местното кино, да изпие една бира в кръчмата, а после да подири забрава В съня.

Гъртруд потъна в размисъл. Черен облак забулваше хубавото ѝ младо лице. Силен смут владееше душата ѝ. Когато предната вечер написа и пусна онова писмо, тя не бе предвидила, че преподобният Рупърт ще се появи толкова скоро.

— Не знаех, че Рупърт ще идва тази вечер — каза тя.

— Ще дойде, ще дойде — бодро отвърна лейди Олстър.

— „Като нежен зов вовек ще ме преследва онази юнска нощ със теб“ — пееше Орло Уоткинс.

А Гъртруд го гледаше и за пръв път изпита странното усещане, че не би могла да пее с този обрасъл с бакенбарди младеж. Искаше ѝ се

той да млъкне. Пречеше ѝ да мисли.

Междувременно Ботълс бе възобновил изследователската си дейност. Кучетата са мъдри философи. Те бързо забравят. Не губят време да жалят по нещо безвъзвратно отминало. Ботълс с лекота се приспособи към промяната в условията и с добродушна любознателност тръгна да проучва обстановката. Погледна лорд Емсуърт, обмисли възможността да провери как мирише, но сметна за по-разумно да не го прави. Сетне се упъти към френския прозорец. Нещо шумолеше навън и той реши, че не би било зле да провери какво е, а чак след това да подуши крака на лейди Констанс.

И почти беше стигнал до целта си, когато бултериерът на лейди Олстър, който временно бе отскочил да зарови един кокал и затова отсъствуваше от салона, сега връхлетя вътре, изпълнил кучешките си задължения и вече готов да се впусне във водовъртежа на светския живот.

Като видя Ботълс, той се закова на място.

После двамата започнаха бавно и предпазливо да се придвижват рачешката, но напред. Когато се приближиха достатъчно, замръзнаха на място. Ноздрите им потръпваха. Очите им бяха подбелени. До слуха на присъстващите достигна отначало слаб, нисък, гърлен звук, наподобяващ хъркането на осемдесетгодишен старец е тежка бронхиална астма.

Звукът постепенно се извиси до кресчендо. Миг по-късно враждебните действия вече се вихреха.

Когато подценяваше качествата на Ботълс и се надсмиваше над боевите му способности, лейди Олстър дълбоко грешеше. Макар да бе способен да прояви известна плахост в присъствието на женски пекинез, в характера на това достойно животно нямаше и следа от мекушавост. Беше взел страха на всички кучета в Мъч Мачингам и всеобщото мнение за него — от „Синия глиган“ на Хай Стрийт до „Кравата и гъсеницата“ на Шрузбъри Роуд — беше, че е същинско украшение за енорията и гордост за расото на господаря си. Още повече, че при сегашните обстоятелства смелостта му се подхранваше и от убеждението, че правото е на негова страна. Независимо от студенината, проявена от обитателите на замъка, и болката в ребрата — там където го бе уцелила книгата за прасетата и тяхното отглеждане, — очевидно нямаше съмнение, че този салон оттук

нататък е неговият дом. И като реши, че тези прекрасни хора разчитат именно на него да закриля интересите им и да държи по-далеч всички чужди и вредни явления, Ботълс с охота се нагърби със задачата да ги отърве от натрапника.

Ала и бултериерът не бе склонен да отстъпи. Той също не се чувствуваше чужденец в този кръг. В Хайд Парк, където правеше ежедневните си разходки, познаваше всички редовни посетители и достойно се беше представял. Кучета от Мейфеър, кучета от Бейзуотър, кучета от такива отдалечени квартали като Бромтън Роуд и Уест Кенсингтън отдавна бяха наясно от какво тесто е замесен. Ботълс донякъде му напомни за един пес от Понт Стрийт, когото веднъж срази на брега на Серпантината^[2]. Затова самоуверено се хвърли в боя.

Обитателите на провинциални имения реагират на кучешки сбивания наред гостната според индивидуалните си особености. Лейди Олстър, която в резултат на дългото съжителство с тази животинска разновидност се бе превърнала в почетно куче, запази спокойствие. Тя извади лорнет в кокалена рамка и с непоклатимо хладнокръвие се зае да наблюдава бойните действия. Единственото, което я учуди, бе определеното надмощие на Ботълс. Харесваше ѝ как пъргаво действа с краката. Дълбоко впечатлена, тя бе принудена да признае, че ако с „Кучешката радост на Доналдсън“ може да се отгледа такъв воин, вероятно тези бисквити заслужават вниманието ѝ.

Ала останалите в салона не бяха на нивото на нейната невъзмутимост. Двете воюващи страни създаваха впечатлението — съвсем обичайно в подобни случаи, — че са едновременно навсякъде и определено всяваха ужас у зрителите. Лейди Констанс се беше прилепила до стената, откъдето напълно безрезултатно запрати една възглавница. Лорд Емсуърт, оттеглил се в ъгъла, немощно търсеше амуниции и съжаляваше, че е изпуснал пенснето си, без което присъствието му не беше от полза в този критичен момент.

А Гъртруд? Гъртруд гледаше Орло Уоткинс, който с необичайни за младежките си години находчивост и хладнокръвие току-що се беше покатерил върху един от шкафовете, пълнен с порцеланови сервизи.

Краката му бяха на нивото на очите ѝ и тя съзря, че са глинени^[3].

И точно в този миг, когато девойката се взираше в душата си, вратата се отвори.

— Мистър Бингъм — оповести Бийч.

Мъже с телосложението на преподобния Рупърт Бингъм като правило не са велики мислители. От най-крехка детска възраст преподобният Рупърт бе наддавал по-скоро на мускули, отколкото на мозък. Но и най-големият дръвник, прекрачил този праг, щеше да се досети, че вътре се бият кучета. Бифи Бингъм се ориентира мигновено в обстановката и незабавно предприе съответните мерки.

Съществуват множество начини за прекратяване на подобна нездравословна дейност. Някои препоръчват обливане с вода, други предпочитат да ръсят участниците с пипер. Според една от школите добри резултати давала запалена клечка кибрит под носа на най-близкия участник в сражението.

Бифи Бингъм обаче нямаше търпение да се отдава на подобни изтънчени прийоми. За Бифи сцената не криеше свежестта на неизпитано досега преживяване. Понякога дори имаше чувството, че откакто бе станал Пастир на Душите, половината от времето му минаваше да разтървава Ботълс и кучетата, собственост на малкото му паство. Опитът го беше принудил да си изработи и съответен похват. Той сграбчи с една мощна ръка врата на бултериера, а с другата — врата на Ботълс и силно дръпна.

— Рупърт! — извика Гъртруд.

В този миг той толкова приличаше на героите от древността. Никой не можеше да отрече, че позата, която бе заел този млад човек — с изцъклен поглед и с по едно гърчещо се куче във всяка ръка — беше неимоверно внушителна. Приличаше на статуя на Доброто, вече възтържествувало над Злото.

Така поне си мислеше Гъртруд. Струваше й се, че капациите са паднали от очите й и тя се е разбудила от кошмарен сън. Възможно ли бе, питаше се, да се е отвърнала от този благороден младеж и да се захласне по човек, който макар и с многообещаващо бъдеще на алпинист, бе достоен само за презрение?

— Рупърт! — повтори Гъртруд.

Бифи Бингъм вече бе приключил героичното си дело. Беше изхвърлил Ботълс през френския прозорец и бе затворил след него. После тръшна бултериера на килима, където онзи остана да клечи замислен и да ближе раните си, а той самият извади носна кърпичка и я прокара по пламналото си чело.

— О, Рупърт! — каза Гъртруд и се хвърли в прегръдките му.

Преподобният не каза нищо. В подобни случаи свещениците не хабят думи напразно.

Не каза нищо и Орло Уоткинс. Той просто се беше изпарил. Може би там горе, от птичи поглед, бе прочел в очите на Гъртруд погледа, който всеки на негово място би изтълкувал като напомняне незабавно да се качи в стаята си и да започне да си стяга багажа в очакване на телеграмата, която неминуемо щеше да получи сутринта и която щеше да го призове спешно да се завърне в Лондон. Така или иначе, той се изпари.

Късно същата нощ Достопочтеният Фреди Трипуд се завърна в бащиния си дом. Докато се събличаше, унило и с изненада установи, че някой чука на вратата на стаята му.

Влезе леля му Джорджина. Върху лицето ѝ безпогрешно се четеше изражението на майка, чиято дъщеря е прозряла истината и скоро ще се омъжи за перспективен млад свещеник, чийто вуйчо, стар ерген, заема високо място в корабостроителната промишленост.

— Фреди — рече лейди Олстър, — онези бисквити, за които плещиш непрестанно, забравих как се казват...

— „Кучешката радост на Доналдсън“ — отвърна Фреди. — Могат да се купят или в малки опаковки от по шилинг и три пенса, или в големи от два шилинга и половина. Всяка поръчка има гаранция. Неповторими с полезните за здравето съставки...

— Като начало ще взема два тона — прекъсна го лейди Олстър.

---

[1] Вместо родител (лат.) — Б. пр. ↑

[2] Езеро в Хайд Парк. — Б. пр. ↑

[3] От Библията, Книга на Пророк Даниила (глава II, 1–33): Огромен беше този истукан... видът му беше страшен, главата му от чисто злато, гърдите и ръцете — от сребро, коремът и бедрата — медни, пищялите му железни, нозете му — част железни, част глинени. — Б. пр. ↑

ЛОРД ЕМСУЪРТ И СЪРДЕЧНАТА МУ ПРИЯТЕЛКА

Денят бе тъй топъл, тъй прекрасен, такова невероятно съчетание от слънчеви лъчи, небесна синева и птичи трели, че всеки, който познаваше Кларънс, Девети граф Емсуърт, и знаеше как обича хубавото време, би си го представил сияещ и щастлив в тази лятна утрин. Вместо това, сгърбен над масата за закуска, той бе вперил такъв изпепеляващ поглед в безукорно приготвената херинга, че рибата още малко и да зацвърчи в чинията. И всичкото, защото днес бе онзи празничен ден през август, когато според милорд Замъкът Бладингс заприличваше на същинска преизподня.

В този ден паркът и градините се превръщаха в шумно свърталище на люлки, въртележки, шатри, детски балончета и книжни кесийки, а приливните вълни на селячеството и пискливите им дечурлига заливаха това убежище на вековен покой. През този августовски ден на милорд му забраняваха да скита из градините си, облечен в старото сако. Тъмни сили извън неговия контрол му нахлузваха колосана яка и цилиндър и му нареждаха да излезе навън и да бъде общителен. А паднеше ли прохладната спокойна привечер, покачваха го върху платформа и го караха да държи реч. Какво чудно тогава, че за човек, пред когото се простира подобен ден, хубавото време изглежда като зловна подигравка.

Сестра му, лейди Констанс Кийбъл, му хвърли сияен поглед над кафеника.

— Каква прекрасна сутрин! — възкликна тя.

Тъгата на лорд Емсуърт се задълбочи. Изяждаше се от мъка, че го призовават — и то не друг, а именно тази жена — да се държи, като че всичко на този свят е от весело по-весело. Ако не беше сестра му Констанс с орловия си поглед, мислеше той, можеше да се отърве поне от цилиндъра.

— Пригответе ли си речта?

— Да.

— И бъди така добър този път да я научиш наизуст, за да не хъмкаш и пелтечиш като миналата година.

Лорд Емсуърт избута настрани чинията с рибата. Беше загубил всякакъв апетит.

— И не забравяй, че сутринта трябва да отскочиш до селото, за да оцениш цветните градини на селяните.

— Добре, добре, добре — сопна се милорд. — Не съм забравил.

— Мисля да сляза с теб до селото. Сега там са отседнали група деца от Лондон, дошли да дишат чист въздух, и трябва да ги предупредя да се държат прилично на нашето празненство. Нали ги знаеш тези гражданчета. Макалистър казва, че онзи ден заварил едно от тях да бере цветя в градината.

По всяко друго време вестта за подобно черно престъпление щеше да жегне лорд Емсуърт. Но сега чувството на самосъжаление бе тъй дълбоко, че той дори не потръпна. Отпиваше от кафето с вид на човек, който дълбоко съжالياва, че не поглъща отрова.

— Между другото, снощи Макалистър отново ми говори за чакълестата настилка на тисовата алея. Струва ми се, че има голям мерак да я направи.

— Хлъц! — отвърна лорд Емсуърт, което, както ще ви обясни всеки филолог, е звук, който издават ранени право в сърцето перове, докато си пият кафето.

Много е писано по въпроса за Глазгоу — този голям търговски и индустриален център в графство Ланаркшир, Шотландия. Ендиклопедия Британика се отнася така лирично към това място, че описанието изпълва цели двадесет и седем страници преди да събере сили да се откъсне от него и да прехвърли вниманието си върху Глас, Гластънбъри, Глац и Глобер. Единствената особеност обаче, която интересува настоящия летописец, е фактът, че жителите на града са мрачни, намусени, упорити и неотстъпчиви хора; мъже с рижи бакенбарди, които прекрасно знаят какво искат и как да го постигнат. Такъв беше и Ангъс Макалистър — главен градинар в Замъка Бландингс.

От години вече заветната мечта на Макалистър беше да направи чакълена настилка на прочутата тисова алея на Замъка. Години наред бе излагал проекта си пред своя работодател, макар че у всеки друг не дотам бакенбардест мъж неприкритата неприязън на последния би предизвикала известен смут. И сега по всичко личеше, че градинарят отново е подновил атаките си.

— Чакълена настилка! — жилестото тяло на лорд Емсуърт се вдърви от презрение. Твърдо беше убеден, че природата е отредила тисовата алея да бъде покрита с мъх. Но независимо от възгледите на Природата, той лично по-скоро би пукнал, отколкото да допусне някакви си личности с шотландски акценти и лица като сипаничави картофи да съсипят този изумителен килим от зелено кадифе. — Чакълена настилка, как не! А защо не асфалт? Защо не и няколко реклами за чернодробен цяр, че и бензиностанция? Може би тогава най-сетне ще миряса.

Лорд Емсуърт изпитваше горчивина, а в подобни състояния той бе способен на съсипващ сарказъм.

— Защо? Аз мисля, че идеята му е много добра — безотговорно заяви сестра му. — Тогава ще минаваме оттам и в дъждовно време. Мокрият мъх съсипва обувките.

Лорд Емсуърт се изправи. Не можеше повече да издържа. Напусна масата, стаята и къщата, но когато няколко минути по-късно стигна до тисовата алея, с отвращение установи, че тя вече е окупирана лично от Макалистър. Впил поглед в мъха, главният градинар изглеждаше като върховен жрец от древността, готов да забие камата в сърцето на нещастника, отреден за жертвоприношението.

— Добро утро, Макалистър — хладно поздрави лорд Емсуърт.

— Добро утро, милорд.

Настъпи мълчание. Макалистър повдигна стъпало с размерите на калъф за цигулка и го стовари върху мъха. Символиката на жеста бе недвусмислена. Той изразяваше презрение, неприязън, с една дума антимвховото си становище. А лорд Емсуърт присви очи и огледа през пенснето човека отпреде си. Макар че рядко му се случваше да размишлява на богословски теми, сега се питаше за какъв дявол на Провидението, ако толкова му се е налагало да сътворява главни градинари, е било нужно да ги прави чак пък и шотландци. А в случая с Макалистър, ако отидем една крачка по-напред, защо изобщо го е направило човек? Всички съставни части на едно първокласно муле бяха отишли на вятъра. Милорд беше убеден, че ако Макалистър беше муле, сигурно щеше да му е много симпатичен.

— Вчера разговарях с миледи.

— О?

— Разговарях с миледи за чакълената настилка.

— О?

— Миледи смята, че идеята е добра.

— Така ли? Виж...

Лицето на лорд Емсуърт беше станало тъмномораво и той тъкмо се канеше да изрече смразяващите думи, които от само себе си се лееха от съзнанието му, когато изведнъж улови погледа на главния градинар и с трясък си затвори устата.

Ангъс Макалистър го гледаше много особено и той добре познаваше този поглед. „Само една дума“, казваха очите му — на шотландски естествено — „само една думичка и си подавам оставката“. В същия миг лорд Емсуърт бе осенен от мъчителното прозрение, че е напълно във властта на този човек.

Милорд отчаяно затъпка на място. Да, той беше безпомощен. Като изключим прищявката за чакълената алея, Макалистър беше градинар, какъвто се среща веднъж на хиляда и той имаше нужда от него. За съжаление, това бе показал и опитът. Едно време, когато отглеждаха за Селскостопанската изложба тиквата, която впоследствие се завърна в замъка като триумфален победител, той се осмели да пренебрегне Макалистър. Макалистър го напусна и той се бе принудил да му се моли, за да се върне обратно. А един работодател не може да храни надежди, че хем ще се държи по този начин, хем ще управлява с желязна десница. Кипнал от яд — по-скоро пушек, отколкото пламък — лорд Емсуърт се прокашля с кашлица, която можеше да означава само едно — бронхиално бяло знаме.

— Аз...ъ-ъ-ъ... ще обмисля предложението ти, Макалистър.

— Хм.

— Сега трябва да отида до селото. Ще се видим по-късно.

— Хм.

— Междувременно... ъ-ъ-ъ... ще си помисля.

— Хм...

Задължението да бъде съдия и оценител на цветните градинки на жителите от малкото селце Бландингс Парва беше едно от нещата, които лорд Емсуърт винаги очакваше с голямо нетърпение. Подобно задължение му доставяше същинска наслада. Но сега, дори след като успя да се измъкне от зоркото око на сестра си и се освободи от зловещото ѝ присъствие, той се зае с работата без настроение. На

гордия човек винаги му е неприятно да узнае, че вече не е господар на душата си; че неговият главен градинар-шотландец го е размазал под четиридесет и петия размер на обувката си. Обладан от тези мисли, милорд разсеяно плъзгаше оценъчен поглед из селските градинки. Чак когато стигна последната къща от списъка, в поведението му се забеляза известно оживление.

Ето тази градинка, установи той, докато надничаше през паянтовата ограда, съвсем не е лоша. Налагаше се да я разгледа по-отблизо. Милорд отвори вратата и се вмъкна вътре. Кучето, което дремеше зад кацата за вода, отвори едно око и го изгледа. Беше от онези рошави кучета с неопределено потекло, със студен, внимателен и подозрителен поглед като на борсов агент, който е убеден, че ей-сега ще го измамят.

Лорд Емсуърт не забеляза животното. Той дотътри крака до една леха с жълт шибой и се наведе да го помирише.

Като помирисване неговото бе съвсем невинно, но по неизвестни причини кучето прецени, че постъпката е от изявено криминално естество. Цялото му дремещо собственическо възмущение се разбуди. В следващия миг светът наоколо се изпълни със зловещи звуци, а лорд Емсуърт мълниеносно се отърси от разсеяността си, която се превърна в трескаво желание да отърве глезените си.

В нашата хроника на Замъка Бландингс веднъж вече стана дума, че пред непознати кучета лорд Емсуърт не се проявява в най-добрата си светлина. Освен да повтаря „Чиба, сър!“ и да подскача насам-натам с удивителна за годините си пъргавина, той не беше отбелязал никакъв напредък в отбранителната си техника. В това време вратата на къщата се отвори и отвътре излезе едно момиченце.

— Млък! — извика то.

В същия миг, само при звука на гласа ѝ, злобното псе прекрати враждебните действия, заподскача насреща ѝ, а после се затъркаля по гръб, вирнало и четирите си крака във въздуха. Гледката мъчително напомни на лорд Емсуърт за собственото му поведение в присъствието на Ангъс Макалистър.

Той премигна срещу спасителката си. Тя беше още невръстно дете, най-вероятно дванайсет или тринайсет годишно, но комбинацията от лондонски мъгли и ранни грижи беше придала на лицето ѝ мъдро майчинско изражение, което по необясним начин

накара милорд още от първата минута да я възприеме като своя връстница. Такова момиче можете да срещнете из задните лондонски улички — помъкнало бебе, тежко почти колкото него, но все още запазило достатъчно енергия, за да тътри и едно братче за ръка и да подвиква заканително на друго, някъде в далечината. Бузите ѝ лъщяха от скорошното съприкосновение със сапуна, а кадифената рокличка, която беше облякла, очевидно беше най-официалният ѝ тоалет. Косата, в предизвикателство със съвременната мода, беше силно опъната назад и завързана на къса опашчица.

— Ъ-ъ-ъ... благодаря — каза лорд Емсуърт.

— И аз ви благодаря, сър — отвърна момиченцето.

На милорд не му стана ясно тя пък за какво му благодари. По-късно, когато приятелството им укрепна, той щеше да разбере, че това странно благодарене ѝ беше навик. Тя благодареше на всички и за всичко. В началото обаче тази превзетост го изненада. Той продължи да премигва насреща ѝ през пенснето си.

Липсата на практика беше причина способностите на лорд Емсуърт да общува с противоположния пол да позакърнеят. Той трескаво търсеше тема за разговор.

— Какъв прекрасен ден.

— Да, сър. Благодаря ви, сър.

— Ти ли си... — лорд Емсуърт крадешком погледна в листа си, — ти ли си дъщерята на... ъ-ъ-ъ... Ебинизър Спрокет? — попита и за сетен път се удиви на ужасните имена, които имаха някои от неговите арендатори.

— Не, сър. Аз съм от Лондон, сър.

— О? Лондон, а? Сигурно сега там е доста горещо. — Той замълча. После припомняйки си една фраза от младежките години, продължи: — Ъ-ъ-ъ... Как бяха баловете в Лондон през този сезон?

— Благодаря, сър.

— Предполагам, че всички са се махнали в тази жега от града? От коя част на Лондон си?

— Друри Лейн, сър.

— Как се казваш?

— Гладис, сър. Благодаря ви, сър. Това е Ърн.

От къщата се беше измъкнало момченце — врял и кипял в уличния живот на Лондон екземпляр с луничаво лице, който за

изненада на милорд държеше в ръка голям красив букет. Лорд Емсуърт учтиво се поклони и с присъединяването на трети към компанията неловкостта му се стопи.

— Приятно ми е — каза. — Какви хубави цветя.

С присъствието на брат й Гладис също се освободи от стеснителността си и езикът й се развърза.

— Нали са страхотни? — въодушевено се съгласи тя. — Чопнах ги от голямата къща. Леле! Да знаеш как ме гони оня дъртак, дето живее там! Сбара ме, че ги бера, развика се, а после ме погна. Аз обаче го светнах с един камък в пиццала и докато се разтриваше, офейках.

Лорд Емсуърт можеше да я поправи, като й каже, че Замъкът Бландингс и градините му не принадлежат на Макалистър, но душата му така преливаше от възторг и признателност, че се сдържа. Стоеше и гледаше момиченцето с благоговение. Не стига, че укротяваше свирепи кучета само с една дума, ами тази свръх-жена замеряше Макалистър с камъни — нещо, което той така и не събра кураж да стори цели девет години — и дори го беше улучила по пиццала. Що за глупости пишат по вестниците за Съвременното Момиче, помисли си милорд. Ако се съдеше по това тук, Съвременното Момиче беше върховното постижение, венец на своя пол.

— Ърн — каза Гладис, като смени темата, — днес си е сложил брилянтин.

Лорд Емсуърт беше забелязал тази подробност и между другото вече отстъпваше към по-проветриво място.

— За Обесването — обясни Гладис.

— Обесването? — Това му се стори малко необичайно.

— За Обесването в парка на графа днес следобед.

— О, вие ще ходите на Увеселението?

— Да, сър, благодаря ви, сър.

За пръв път лорд Емсуърт се улови, че гледа на това отвратително светско мероприятие е нещо като благоразположение.

— Надявам се да се видим там — любезно, каза той. — Ще ме познаете ли отново? Аз ще бъда с... — той преглътна, — с... цилиндър.

— Ърн ще бъде със сламената капела, дето му я подариха.

Лорд Емсуърт огледа младия щастливец с най-искрена завист. Дори имаше известни подозрения, че тази шапка му е стара позната.

Тя вярно му бе служила цели шест години, след което сестра му Констанс я изтръгна от ръцете му и я предаде на жената на викария за благотворителния базар.

Милорд въздъхна.

— Е, довиждане.

— Довиждане, сър. Благодаря ви, сър.

Лорд Емсуърт излезе замислен от малката градинка, сви в уличката и съзря лейди Констанс.

— О, ето те и теб, Кларънс.

— Да — отвърна милорд, защото такива бяха голите факти.

— Привърши ли с оценката на градинките?

— Да.

— Аз тъкмо се канех да вляза в онази, крайната къщичка. Викарият ми каза, че там било отседнало едно момиче от Лондон. Искам да го предупредя да се държи прилично днес следобед. С останалите вече говорих.

Лорд Емсуърт разкърши рамене. Пенснето му беше малко накриво, но независимо от това погледът му бе изразителен и повелителен.

— Хм, да си мериш приказките — властно каза той. — Много внимавай какво ще говориш, Констанс.

— Какво имаш предвид?

— Знаеш какво имам предвид. Изпитвам дълбоко уважение към гореспоменатата млада дама. Съвсем наскоро, при известни обстоятелства — при две обстоятелства — тя прояви изключителна храброст и изобретателност, затова не позволявам да я ругаеш. Ясно ли е!

Официалното наименование на оргията, която се развихряше ежегодно в първия понеделник на август в парка на Бландингс, беше „Училищен празник“. Но лорд Емсуърт, който съкрушено наблюдаваше събитията изпод периферията на цилиндъра, си мислеше, че ако в училищата подобни сцени минават за удоволствие, то разбиранията им се разминаваха като два географски полюса. Именно прояви като този „Училищен празник“ разклащаха вярата му в Човека като Висше Творение на Природата.

Почтените овце и говеда, обичайни собственици на този парк, бяха изтикани в неизвестна посока, за да освободят меката тревна шир на деца с ужасяваща жизненост и възрастни, забравили и достойнство и всички ценни добродетели, необходими на човека, за да бъде стопроцентов англичанин. Вижте например мисис Роситър, съпругата на Джон Роситър — „Хранителни стоки и домашни сладка“. През всеки друг ден от годината тя беше кротка, хрисима женица, която почтително се покланяше при среща. Днес, с пламнали бузи и килнато на една страна боне, тя създаваше впечатлението, че напълно е подивяла. Щураше се насам-натам, надигаше шише с лимонада, а когато устата ѝ беше свободна, надуваше пронизителна пищялка.

Лорд Емсуърт беше потресен от всичката тази несправедливост. Та това бе неговият частен парк! С какво право тези хора нахлуват вътре и надават пронизителни писъци? На мисис Роситър щеше ли да ѝ е приятно, ако някой следобед той изведнъж нахълта в спретнатата ѝ градинка на Хай Стрийт и започне да препуска по моравата с надута пищялка?

Да не говорим, че в този ден винаги цареше адска жега. Юли можеше да завърши и със снежна буря. Но първия понеделник на август, когато той трябваше да се напъха в колосана яка, слънцето прежуряше с тропическа ярост.

Разбира се, като човек, уважаващ справедливостта, лорд Емсуърт не можеше да не признае, че всяко зло е за добро. Колкото по-горещ е денят, толкова по-бързо колосаната яка се размекваше и преставаше да реже врата му. Този следобед, например, тя незабавно се превърна в мокър компрес. Колкото и мъчителни да бяха страданията му, милорд се чувствуваше длъжен да признае, че поне тук печелеше по точки.

Властна фигура запълни зрителното му поле.

— Кларънс!

Лорд Емсуърт беше изпаднал в такова умствено и душевно състояние, че дори нашествието на сестра му Констанс не можеше да допринесе кой знае колко за страданията му.

— Кларънс, приличаш на чучело!

— Естествено. Кой няма да прилича на чучело в този карнавален костюм? Защо, за бога, винаги настояваш да...

— Моля те, не се дръж като дете. Не разбирам защо вдигаш такава врява, че един-единствен път в годината си се облякъл като

нормален английски благородник, а не като бродяга.

— Да, ама този цилиндър... Много възбужда децата.

— Какво, за бога, искаш да кажеш? Как така възбужда децата?

— Ами например преди малко минах покрай мястото, където играят футбол — господи, футбол в такава жега! — и едно момченце извика нещо непочтително и го замери с черупка от кокосов орех.

— Ако разпознаеш детето — разпалено извика лейди Констанс, — веднага ще наредя строго да го накажат.

— Как, по дяволите — не по-малко разпалено отвърна милорд, — да го позная, като всичките ми изглеждат еднакви? Но ако случайно го позная, да знаеш, че ще му стисна ръката. Момче, което замеря цилиндъра с кокосови орехи, има правилни възгледи за живота. А колосаните яки...

— Колосани ли! Точно затова съм дошла. Твоята е заприличала на пачавра. Прибери се веднага...

— Но, скъпа Констанс...

— Веднага, Кларънс. Как е възможно човек да няма капка усет за външността си! Но ти винаги си бил такъв. Спомням си като деца...

Миналото на лорд Емсуърт не беше чак толкова кристално чисто, че да слуша коментари по свой адрес от една сестра с памет на слоница.

— О, добре, добре, добре — примири се той. — Ще я сменя, ще я сменя.

— Добре, но побързай. Угощението започва.

Лорд Емсуърт потръпна.

— И аз ли трябва да вляза в шатрата?

— Разбира се, че трябва. Не ставай смешен. Кога най-сетне ще проумееш, че ти, като господар на Замъка Бландингс...

Горчивият, тъжен смях на клетия роб, така нелепо охарактеризиран, заглуши края на изречението.

Често, когато си мислеше за тези забавления, на лорд Емсуърт му се струваше, че августовската вакханалия в Замъка Бландингс достига най-отблъскващата си точка в мига, когато в голямата шатра започваше угощението. След това страданията му понамаляваха, за да се увеличат още веднъж, щом стъпеше на платформата, прочистеше гърло и започваше да се чуди какво, по дяволите, се беше приготвил да каже на

облецената насреща му тълпа. След това отново затихваха до следващия август.

Условията по време на така нареченото угощение — при положение, че шатрата цял ден се е пекла под безмилостните слънчеви лъчи — бяха от такова естество, че африканските пустини можеха да почерпят доста опит. Лорд Емсуърт, който се бе позабавил, за да оправи тоалета си, влезе по средата на угощението и със задоволство усети как и втората му яка незабавно взе да разхлабва желязната си хватка. Това обаче беше единственият лъч на щастие, който щеше да го споходи. Веднъж влязъл в шатрата, на опитното му око бе нужен само миг, за да установи, че настоящият ужас засенчва всички предишни оргии.

На младите възпитаници от училището в Бландингс Парва бе свойствена по-скоро жизненост, отколкото неудържима разюзданост. Всяко село, разбира се, имаше своя печен екземпляр — в случая с Бландингс Парва човек веднага се сеца за Уили Дрейк и Томас (Плъха) Бленкирон, но много рядко местните деца можеха да предложат нещо, което да не е по силите на помощник енорийския свещеник. Ала онова, което придаваше на настоящето пиршество поразителна прилика със сборище на санкюлоти в разгара на Френската революция, бе присъствието на младите лондончанчета.

Лондонското дете, израснало сред консервените кутии и зелевите кочани на Друри Лейн и Клеър Маркет, притежава онова жизнерадостно нехайство, с което селският му събрат не може да се похвали. Дългогодишните словесни размени с раздразненни родители и близки са го излекували и от всякакви зачатъци на свенливост. В резултат на това, когато иска нещо, то просто си го взема, а когато е развеселено от някоя съществена особеност във външния вид на представител на управляващата класа, то ни най-малко не се затруднява да облече мнението си в слова. Насядали по дългите маси, лондончани вече бурно обсъждаха кривогледите очи на помощник-енорийския свещеник, а предните зъби на една от учителките се бореха за второ място по популярност. Като правило мълниеносни прозрения рядко навестяваха лорд Емсуърт, но в този миг го осени мисълта, че ще е по-благоразумно да свали цилиндъра си преди гостенчетата да го забележат и да оценят по достойнство хумористичния му потенциал.

Това обаче се оказа излишно. Едва бе вдигнал ръка и една корава курабия изсвистя като снаряд и събори цилиндъра от главата му.

С това чашата на търпението преля. Дори лейди Констанс с цялото си неблагоуразумие не можеше да очаква от него да стои там и блажено да се хили на гостите си при такива условия. Очевидно всички условности на Цивилизацията бяха отишли по дяволите и в шатрата царствуваше Анархията. Помощник-енорийският свещеник полагаше сетни усилия да състави временно правителство от себе си и двете учителки, но единственият мъж, който можеше да се справи успешно с положението — цар Ирод — за съжаление не беше сред присъстващите. Чувствайки се като аристократ от стария френски режим, измъкващ се от народното недоволство, лорд Емсуърт се добра заднешком до изхода и се оттегли.

Извън палатката, светът беше по-ведър, но само относително. Онова, за което жадуваше лорд Емсуърт, бе усамотението, а в целия огромен парк очевидно имаше само едно място, което можеше да му го предложи. Това бе навесът, покрит с червени керемиди на брега на малкото езерце, където в по-щастливи времена подслоняваха добитъка. Милорд забърза натам и тъкмо започна да блаженствува в прохладния, ухаещ на кравешка тор полуздрач, когато от единия тъмен ъгъл неочаквано долетя тихо подсмърчане и го накара да подскочи и да си прехапе езика.

Лорд Емсуърт се обърна. Това определено беше преследване. След като ги бяха оставили да вилнеят из целия парк, защо това изчадие дяволско се бе завряло в единствената тиха обител? Милорд заговори остро и гневно. Той бе наследник на славни воители и кръвта на дедите закипя в жилите му.

— Кой е там?

— Аз сър, благодаря ви, сър.

Само един човек от познатите на лорд Емсуърт беше способен да благодари, когато му говорят с такъв тон. Гневът на милорд се стопи, за да отстъпи място на разкаянието. Все едно, че по погрешка бе ритнал любимото си куче.

— Боже господи! — възкликна той. — Какво, за бога, правиш в тази кошара?

— Моля ви, сър, сложиха ме тука, сър.

— Сложиха ли те? Какво искаш да кажеш? Защо?

— Задето свивам разни неща, сър.

— А? Какво? Какво свиваш? Удивително. Какво си... ъ-ъ-ъ... свила?

— Две кифли, два сандвича, две ябълки и парче кейк.

Момичето беше излязло от ъгъла и стоеше чинно, без да помръдва. Силата на навика го бе накарала да издекламира списъка на откраднатите лакомства със същата интонация, с която в училище рецитираше таблицата за умножение, но лорд Емсуърт разбра, че е дълбоко развълнувано. По лицето му блестяха следи от сълзи, а нито един Емсуърт не е оставал равнодушен към женските сълзи. Деветият граф видимо се развълнува.

— Издухай си носа — каза той и услужливо и подаде кърпичката си.

— Да, сър. Благодаря ви, сър.

— Та какво каза, че си свила. Две кифли...

— ... два сандвича, две ябълки и парче кейк.

— Изяде ли ги?

— Не, сър. Те не бяха за мен, а за Ърн.

— Ърн ли? Ах, да, да. Да, разбира се. Значи за Ърн, а?

— Да, сър.

— Но защо, по дяволите, Ърн не си ги... ъ-ъ-ъ... сви сам? Понеже е такъв як и силен младеж, искам да кажа.

Лорд Емсуърт, възпитаник на старата школа, не одобряваше тази склонност у съвременните младежи да оставят мръсната работа за жените.

— На Ърн не му позволиха да дойде, сър.

— Какво! Не са му позволили ли? Кой му каза да не идва?

— Господжата, сър.

— Коя господжа?

— Оная, дето дойде след като вие си отидохте сутринта.

Лорд Емсуърт яростно изпръхтя. Констанс! Какво, по дяволите, си въобразява Констанс и изобщо как си позволява да редактира списъка на гостите му без да... Хм, Констанс! Милорд изсумтя повторно. Един ден Констанс щеше да прекали и тогава...

— Чудовищно! — извика той.

— Да, сър.

— Стопроцентова тирания, по дяволите. Даде ли някакво обяснение?

— На госпожата не ѝ хареса, дето Ърн я ухапа по крака.

— Ърн я ухапа по крака?

— Да, сър. Правеше се на куче. А господжата се ядоса и не му разреши да дойде на почерпката. Тогава аз обещах да му занеса нещо хубаво.

Лорд Емсуърт задиша учестено. Не беше предполагал, че в тези упадъчни времена все още може да съществува такова изумително семейство. Сестрата цели Макалистър с камъни по пищяла, братът хапе Констанс по крака... Струваше му се, че слуша величава сага за подвизите на герои и божества.

— Помислих си, че щом аз няма да ям, значи не правя нищо лошо.

— Да не ядеш ли? — Лорд Емсуърт се стресна. — Искаш да кажеш, че нищо не си яла?

— Да, сър. Благодаря, сър. Помислих си, че ако аз не ям, какво лошо има Ърн да изяде онова, което аз бих яла, ако бях яла.

Милорд, който и без туй не беше от най-схватливите, съвсем се обърка. След малко обаче главата му се поизбистри и той схвана идеята.

— Боже господи! — извика. — Та това е отвратително и чудовищно! Веднага тръгвай с мен.

— Господжата каза да стоя тука, сър.

Лорд Емсуърт даде пълна воля на най-силното си изсумтяване за този следобед.

— Господжата да върви по дяволите!

— Да, сър. Благодаря ви, сър.

Пет минути по-късно икономът Бийч, потънал влека следобедна дрямка в стаята на домоуправителката, беше разбуден от неочакваното издрънчаване на звънеца. Откликвайки на повика, той завари господаря си в библиотеката, а с него някакво странно младо създание в кадифена рокличка, при вида на което веждите на иконома потръпнаха и ако не беше желязното му самообладание, за малко да се повдигнат.

— Бийч!

— Да, милорд?

— Младата дама желае чай.

— Много добре, милорд.

— Нали знаеш, с кифлички. И ябълки, сандвичи, кейк и всичко, което се полага.

— Много добре, милорд.

— Тя има и брат, Бийч.

— Наистина ли, милорд?

— Иска да му занесе някои неща. — Лорд Емсуърт се обърна към гостенката си. — Може би Търн няма да се откаже и от малко пилешко?

— Да, сър. Благодаря ви, сър.

— И едно-две парчета шунка?

— Да, сър. Благодаря ви, сър.

— Прекрасно! Тогава една бутилка от новата пратка портвайн, Бийч. Изпратили са ми го да го опитам — обясни милорд. — Нищо особено, нали разбираш — извини се той, — но става за пиене. Бих желал да чуя мнението на брат ти. Погрижи се всичко да бъде наредено в кошница, Бийч, и го остави на масата в салона. Ще го вземем на излизане.

Когато най-после лорд Емсуърт и гостенката му излязоха от големите врати на замъка, във вечерния въздух вече се усещаше приятна прохлада. Гладис, която с една ръка стискаше дръжките на кошницата, а с другата се държеше за милорд, въздъхна доволно. Беше се проявила добре на масата. Струваше й се, че животът нищо повече не може да й предложи.

Лорд Емсуърт не споделяше това мнение. Щедростта му още не беше изчерпана.

— Има ли още нещо, което Търн би пожелал? — попита той. — Каж ми без да се стесняваш. Бийч, ти можеш ли да се сетиш за нещо? Бийч, който почтително ги следваше, не можеше.

— Не милорд. Осмелих се да добавя на своя отговорност, милорд, няколко твърдо сварени яйца и буркан с конфитюр.

— Отлично! Сигурна ли си, че нищо друго не искаш?

Очите на Гладис се изпълниха с копнеж.

— Може ли да му занеса малко цъфтя?

— Разбира се — отвърна лорд Емсуърт. — Разбира се, разбира се, разбира се. На всяка цена. И аз точно това се канех да предложа...

ъ-Емсуърт даде пълна воля на най-ъ-ъ... какво е цъфтя?

Бийч, лингвистът, преведе.

— Мисля, че младата дама иска цветя, милорд.

— Да, сър. Благодаря ви, сър. Цъфтя.

— О? — каза лорд Емсуърт. — О? Цъфтя? — бавно повтори той.

— О, а, да. Да, да, разбирам. Хм!

Той свали пенснето си, избърса го замислено, постави го отново и със сбръчкано чело зараглежда простиращите се отпреде му градини. Цъфтя! Не можеше да отрече, че градините бяха пълни с цъфтя; в тях грееха равнен, бегония, камбанки, напръстничета, млечка, функия, мишорка, слънчоглед, ирис, лиатрис, монарда, флокс, обичниче, пламък, зимзелен и юка. Работата беше там, че откъснеше ли дори едно, Макалистър направо щеше да припадне. Рижавите му бакенбарди пламтяха като огнен меч зад прага на този рай.

Обичайната процедура за откъсване на някое и друго цветенце от Ангъс Макалистър беше следната. Изчакваш докато шотландецът изпадне в едно от редките си благосклонни настроения, после умело извърташ разговора към темата за украсата на интериора и накрая, след като издебнеш най-подходящия момент, плахо го запитваш дали би се лишил от няколко стръка, за да ги топнеш във вазите. Ала последното нещо, което би ти хрумнало, е да нахълташ в градината и да започнеш да си береш сам.

— Ами, таквоз... — започна лорд Емсуърт.

И замълча. Изведнъж, с ослепителна яркост, той се видя такъв, какъвто беше — безгръбначен, недостоен наследник на деди, които макар и да са имали трески за дялане, с положителност са знае ли как да се справят в подчинените си. „Хей, негоднико!“ и „Мери, ела тук, долна мръснице!“ са били обичайните обръщения на предишните графове Емсуърт. Разбира се, те са имали известни предимства пред него. Когато на теб принадлежи правото да раздаваш висше, средно и дребно правосъдие, това несъмнено облекчава взаимоотношенията ти с прислугата. Или, с други думи, ако главният ти градинар те раздражни, ти незабавно вземаш бойната секира и без повече въпроси го разцепваш на четирима градинари. Но въпреки това лорд Емсуърт съзнаваше, че предците му са били по-истински мъже от него и ако той допусне подлият страх от Макалистър да застане между него и възможността това прекрасно момиче и очарователният му брат да

получат всички цветя, които желаят, то той не заслужава да е техен наследник.

Лорд Емсуърт се пребори със страха си.

— Разбира се, разбира се, разбира се — каза той, макар и не без угризения. — Набери си колкото искаш.

И така се случи, че Макалистър, приклепнал в разсадника като кръвожаден звяр в бърлогата си, видя нещо, което първоначално смрази кръвта му, а после я накара да заври. Някакво момиченце с кадифена рокличка подкачаше насам-натам из неприкосновената градина и късаше съкровенията му цветя. Но онова, което го доближи с още една крачка до апоплектичния удар, бе фактът, че същото това момиченце преди два дена го беше цапардосало с камък по пищяла. Вечерната тишина се раздруса от силен рев, който избухна като парен котел и Ангъс Макалистър изхвърча от разсадника с четиридесет и пет мили в час.

Гладис не се бави излишно. Тя беше лондонско дете, тренирано от най-крехка възраст да се държи сърцато при всякакви несгоди и нападения. Това нападение обаче бе тъй внезапно, че тя за миг изгуби присъствие на духа. Метна се с ужасен писък към лорд Емсуърт, скри се зад гърба му и се вкопчи в редингота му.

— Оле-ле-eee! — пищеше Гладис.

На самия лорд Емсуърт също не му беше весело. Преди няколко минути ви показахме как черпи вдъхновение от благородството на дедите си и казва: „Така ти се пада, Макалистър!“, но сега правдивостта ни принуждава да признаем, че мъжественото му държане се дължеше до голяма степен на убеждението, че главният му градинар се намира поне на четвърт миля оттук, сред люлките и въртележките на Празненството. Видът на яростно връхлитащия го шотландец с пламтящи очи и настръхнали бакенбарди го накара да се почувствува като английски пехотинец в битката при Банокбърн. Коленете му се разтрепераха и душата му едва се побра в петите.

В този миг стана нещо, което преобърна всичко наопаки. Само по себе си, то не беше нищо особено, но имаше рядко стимулиращо въздействие върху духа на лорд Емсуърт.

А случи се това, че Гладис, която търсеше по-сигурна защита, пъкна малката си топла ръчица в неговата.

И лорд Емсуърт реши да бъде достоен за този безмълвен израз на доверие.

— Той идва — възбудено прошепна Комплекът му за малоценност.

— И какво от това? — храбро отвърна лордът.

— Дай му да се разбере! — шепнеха дедите му в другото ухо.

— Оставете го на мен — отвърна лорд Емсуърт.

Той изопна рамене и намести пенснето си. Чувствуваше се изпълнен с хладна решимост. Ако е намислил да подава проклетата си оставка, да я подава!

— Да, Макалистър? — студено каза лорд Емсуърт, свали цилиндъра и го отърка в ръкава си. — Какво има, Макалистър? — Отново постави цилиндъра на главата си. — Изглеждаш ми развълнуван, Макалистър.

И войнствено тръсна глава. Цилиндърът падна. Той го остави да лежи на земята. Освободен от противната му тежест, милорд се почувствува истински господар. Изглежда точно това е било необходимо, за да се представи в най-добрата си форма.

— Тази млада дама — продължи лорд Емсуърт, — получи моето позволение да набере колкото цветя си пожелае, Макалистър. Ако мнението ти по въпроса се разминава с моето, Макалистър, уведоми ме, за да обсъдим как ще постъпим за по-нататък, Макалистър. Тази градина, Макалистър, принадлежи на мен и ако ти... ъ-ъ-ъ... недооценяваш този факт, несъмнено ще успееш да си намериш друг работодател... ъ-ъ-ъ... който споделя възгледите ти. Високо ценя способностите ти, Макалистър, но няма да се оставя да ме командват в собствената ми градина, Макалистър. Ъ-а-ъ... таквоз! — добави милорд и изпорти цялото впечатление.

Последва дълъг миг, в който Природата замря бездиханна. Замряха равнецът, бегонията, камбанките, напръстничето, млечката, функията, мишорката, слънчогледът, ирисът, лиатрисът, монардата, флоксът, обичничето, пламъкът, зимзеленът и юката. Далеч някъде откъм парка долитаха щастливи крясъци на деца, които вероятно рушаха нещо, но дори и те звучаха приглушено. Вечерният ветрец бе стихнал.

Макалистър стоеше и гледаше кръвнишки. Държеше се като сериозно объркан човек. Навярно така би изглеждала ранобудната

птичка, ако набелязаният за закуска червей неочаквано се обърне и понечи да я захапее. И през ум не му бе минало, че господарят ще му предложи да си търси друга работа и сега, след като го бе сторил, това определено не му допадна. Замъкът Бландингс беше влязъл под кожата му. Навсякъде другаде би се чувствувал като на заточение. Макалистър опипа бакенбардите си, но и от тях не получи подкрепа.

Товага взе решение. По-добре да не е Наполеон, отколкото Наполеон на св. Елена.

— Хм! — рече той.

— Ах, да, между другото, Макалистър — каза лорд Емсуърт. — По въпроса за чакълената настилка на тисовата алея. Обмислих предложението ти и не го приемам. За нищо на света. Да съсипеш прекрасния ми мъх с този отвратителен чакъл? Да превърнеш в отвратителна грозотия най-прекрасното кътче в една от най-красивите и най-стари градини в Кралството? Категорично не. И дума да не става! И не забравяй, Макалистър, докато работиш в градините на Замъка Бландингс, че не строиш увеселителни площадки нейде в Глазгоу, Това е всичко, Макалистър. Ъ-ъ-ъ... таквоз... това е всичко.

— Хм — каза Макалистър.

Обърна се. И си тръгна. Разсадникът го погълна. Природата отново си пое дъх. Полъхна и вечерният ветрец. Из цялата градина птичките, които бяха замлъкнали, продължиха репертоара си.

Лорд Емсуърт извади кърпичка и попи чело. Беше разтърсен, но неизпитаното до днес чувство, че и той е мъж, го въодушеви. Може да беше перчене, но дори му се прииска — да, по дяволите, прииска му се, докато е в такава мъжествена форма отнякъде да се появи сестра му Констанс и да започне да му нарежда нещо.

Желанието му бе изпълнено.

— Кларънс!

Аха, ето я и нея, върви забързано насреща му по пътеката. И тя като Макалистър изглеждаше развълнувана. Очевидно бе намислила нещо.

— Кларънс!

— Престани да повтаряш „Кларънс“ като малоумен папагал — високомерно я срязва лорд Емсуърт. — Какво, по дяволите, искаш, Констанс?

— Какво ли? Ти знаеш ли колко е часът? Знаеш ли, че всички те чакат, за да чуят речта ти?

Лорд Емсуърт твърдо срещна погледа ѝ.

— Не знам — отвърна той. — И не ме интересува. Няма да произнасям никаква проклета реч. Щом толкова искаш реч, накарай викария да я произнесе, или сама си я произнеси. Реч! Що за глупости! — Той се обърна към Гладис. — А сега, мила, ако ми дадеш малко време да се отърва от тези противни дрехи и тази гадна яка, ще облека нещо по-човешко и ще слезем в селото да си побъбрим с Ърн.

ЕДНА ОТ ИСТОРИИТЕ НА БОБИ УИКЪМ

МИСТЪР ПОТЪР УКРЕПВА ЗДРАВЕТО СИ

Мистър Джон Хамилтън Потър, основател и собственик на прочутото нийоркско издателство „Д. Х. Потър“, остави ръкописа, който едва задържеше блуждаещото му внимание, и от дълбините на плетения си стол замечтано зарея поглед над зелените ливади и ослепителните цветни лехи — натам, където замъкът Скелдингс Хол се препичаше на топлото юнско слънце. Цялото му същество преливаше от кротко доволство. Водата в крепостния ров проблясваше като разтопено сребро; лек ветрец донасяше до ноздрите му аромата на току-що окосено сено; гълъбите във вековните брястове гукаха с възможно най-подходящата и благовъзпитана интонация; да не говорим, че от обяд не беше виждал Клифърд Гандъл. Мистър Потър беше убеден, че бог си е на мястото и на земята всичко е наред^[1].

И как за съвсем малко, помисли си, щеше да пропусне това възхитително старовремско спокойствие. Когато скоро след пристигането си в Англия се запозна с лейди Уикъм на една от вечерите в клуб „Перо и мастило“ и тя го покани да ѝ гостува в Скелдингс, първата му реакция бе да ѝ откаже. Тя бе жена с подчертано властна натура, а той съвсем наскоро бе излязъл от поредната нервна криза и лекарят му бе препоръчал пълно спокойствие и почивка. Затова му се струваше, че в такава близост и за по-продължителен период от време лейди Уикъм щеше да е твърде голямо натоварване за старата му нервна система. Да не говорим, че тя пишеше и романи, а инстинктът за самосъхранение, дълбоко вкоренен у всеки издател, му бе подсказал, че зад поканата ѝ се крие злокобно намерение да му ги изчете всичките и да го уговори да ги публикува в Америка. Бе приел само благодарение на любовта си към старото и живописното, подсилена от факта, че Скелдингс Хол датираше от времето на Тюдорите.

Нито за миг обаче не бе съжалил за решението си — дори когато Клифърд Гандъл, със словоохотливостта на обигран политик, излагаше пред него становището си за Златния стандарт^[2] и други животрептящи проблеми. Хвърлеше ли поглед назад към живота си

през последните осемнайсет месеца — живот прекаран в ад от дрънчащи телефони и автори, много от които жени, връхлитащи да го наругаят, че не е осигурил по-добра реклама за книгите им, почти можеше да си представи, че се е пренесъл в Рая.

На всичкото отгоре, Рай не без своите ангели. Защото в този миг през поляната към мистър Потър се зададе едно момиче, чиято походка бе така гъвкава, сякаш тялото му бе от каучук и китова кост. Фигурата му бе по момчешки стройна и грациозна, а неприкритата от шапка рижа коса приятно блестеше на слънцето.

— Здравейте, мистър Потър! — поздрави младата дама.

Издателят засия насреща ѝ. Това бе Роберта Уикъм, дъщеря на неговата домакиня, завърнала се преди два дена в бащиния си дом след гостуване нейде в Северна Англия. Дружелюбна млада особа, която от пръв поглед спечели симпатиите му.

— Я виж ти! Кой дошъл! — каза той.

— Не ставайте. Какво четете? — Боби Уикъм взе ръкописа. — „Етика на самоубийството“. Колко жизнерадостно!

Мистър Потър снизходително се засмя.

— Сигурно ви се струва странно четиво в такъв ден и в такава обстановка, но един издател никога не е свободен. Изпратиха ми го от Ню Йорк за мнение. Както виждате, не ме оставят на мира дори когато съм на почивка.

Лешниковите очи на Боби Уикъм се забулиха в размисъл.

— Самоубийството не е за пренебрегване — прошепна тя. — Ако ми се наложи по-често да виждам Клифърд Гандъл и аз бих се самоубила.

Мистър Потър подскочи. Това дете от самото начало му допадна, но и през ума не бе му минало, че са чак дотам сродни души.

— Мистър Гандъл не ви ли харесва?

— Не.

— И на мен също.

— Не само на вас, на никого — каза Боби. — С изключение на майка ми. — Очите ѝ отново потъмняха. — Според нея, той е чудесен.

— Сериозно ли говорите?

— Да.

— Виж ти! — обобщи мистър Потър. Боби се замисли.

— Нали знаете, че е член на Парламента?

— Да.

— Освен това се говори, че предстои назначаването му в Правителството.

— И той ми го намекна недвусмислено.

— А всички тези неща са пагубни за един мъж, не мислите ли? Карат го да се надува.

— Най-точната дума.

— И да важничи.

— Аз самият бих употребил същия израз — съгласи се мистър Потър. — В честите ни разговори преди да пристигнете, той се обръщаше към мен като депутат към група подчертано слабоумни избиратели.

— Често ли го виждахте преди да дойда?

— Много, въпреки че правех всичко възможно да избягвам.

— Такъв като него трудно се избягва.

— Да — мистър Потър смутено се изкиска — Искате ли да ви разкажа какво ми се случи преди ден-два? Само на никого не казвайте, разбира се. Тъкмо излизах от пушалнята една сутрин и го видях да се задава насреща ми по коридора. Какво да правя — хоп, отскочих назад и ха-ха! — скрих се в един долап.

— Изключително благоразумно.

— Да. Но за нещастие той отвори вратата на долапа и ме разкри. Получи се доста неловко.

— Какво му казахте?

— Какво можех да кажа? Боя се, че ме е сметнал за съвсем чалнат.

— Аз пък... Добре, мамо! Идвам!

Дълбокият контраалт на романистка, зовяща малкото си, бе нарушил покоя на летния следобед. Мистър Потър стреснато се огледа. На моравата беше застанала лейди Уикъм. Той наблюдаваше как младата му приятелка се приближи към майка си и му се стори, че походката ѝ вече не е така скоклива. Сякаш се движеше с неохота.

— Къде беше, Роберта? — попита лейди Уикъм, когато дъщеря ѝ се приближи достатъчно, за да не повишава глас. — Къде ли не те търсих.

— Нещо важно ли е, мамо?

— Мистър Гандъл иска да отиде до Хъртфорд. Мисля, че е най-добре да го закараш с твоята кола.

— О, мамо!

Мистър Потър, който наблюдаваше от стола си, забеляза как по лицето на лейди Уикъм пробяга особено изражение. Ако той беше нейният английски издател, а не само евентуалният ѝ американски издател, щеше да е отлично запознат с това изражение. То означаваше, че лейди Уикъм се готви да упражни прочутата сила на своя характер.

— Роберта — каза тя със застрашително тих глас, — аз изрично настоявам да закараш мистър Гандъл до Хъртфорд.

— Но нали обещах да играя тенис у Кръфтсови!

— Мистър Гандъл е далеч по-подходяща компания за теб от онзи млад непрокопсаник Олджи Кръфтс. Изтичай да му кажеш, че днес не можеш.

Няколко минути по-късно кокетна двуместна кола спря пред вратата на Кръфтсови. Седналата зад волана Боби извиси глас:

— Олджи!

Спортно облечената фигура на Олджърнън Кръфтс се появи на един от прозорците.

— Здравсти! Ей сега идвам.

След няколко минути мистър Кръфтс слезе при нея.

— Здравей! Ама ти май не си донесла ракетата, глупчо! — каза той.

— Тенисът се отлага — кратко обяви Боби. — Трябва да закарам Клифърд Гандъл до Хъртфорд. — Тя замълча. — Слушай, Олджи, искаш ли да ти кажа нещо?

— Какво?

— Но между нас да си остане.

— Естествено.

— Майка ми иска да се омъжа за Клифърд.

Олджи Кръфтс изхълцука сподавено. Толкова силно бе вълнението му, че едва не погълна първите двадесет сантиметра от цигарето си.

— Да се омъжиш за Клифърд Гандъл!

— Да. Страхотно се е навила. Твърди, че под негово влияние ще стана по-уравновесена.

— Кошмар! Послушай съвета ми и прати цялото начинание по дяволите. Нали учих заедно с него в Оксфорд. По-голям натегач светът не познава. Беше председател на студентското дискуссионно общество и на куп други ужасии.

— Всичко е толкова объркано. Не знам какво да правя.

— Тегли му един шут и му кажи да върви да се гръмне. Само така трябва да се действа.

— Но толкова е трудно да не изпълниш желанията на мама. Нали я познаваш.

— Да — отвърна мистър Кръфтс, който наистина я познаваше.

— Е, както и да е — каза Боби. — Човек не знае. Винаги съществува възможност тя внезапно да го намрази. Случвало се е така да намразва хората.

— Да — съгласи се мистър Кръфтс. Лейди Уикъм го бе намразила от пръв поглед.

— Остава да се надявам, че внезапно ще намрази Клифърд Гандъл. Но да си кажа правичката, Олджи, нещата в момента никак не са розови.

— Свиркай си — окуражи я мистър Кръфтс.

— И каква полза, тъпчо? — мрачно рече Боби.

Нощта се бе спуснала над Скелдингс Хол. Лейди Уикъм беше в кабинета си и раждаше великите мисли, които впоследствие щяха да ѝ осигурят авторско право на всички езици, включително скандинавските. Боби, успяла след вечеря да се измъкне от мистър Гандъл, се разхождаше из парка. А мистър Гандъл, озадачен, но не и победен, надяна леко сако и излезе с надеждата, че ще намери Боби.

Колкото до мистър Потър, той блаженствуваше в благословена самота в плоскодънна лодка под върбата край крепостния ров.

Хамнлтън Потър се бе влюбил в рова на Скелдингс Хол от пръв поглед. Тук, край върбата, ровът се разширяваше и почти достигаше размерите на езеро; а в отблясъците на звездите върху повърхността му и приспивното шумолене на птиците в дърветата имаше нещо безкрайно успокояващо. Целебният мрак обвиваше издателя като одеяло; прохладният нощен ветрец нежно галеше челото, по-загрято от чудесния отлежал портвайн на лейди Уикъм; и постепенно, умиротворен от заобикалящата го красота, мистър Потър си позволи да

потъне в един от бляновете, характерни в подобни мигове за издателите.

Размишляваше за обложки, непродадени екземпляри и методи на разпространение; за хонорари, реклами, каталози и търговска отстъпка. И тъкмо когато разпилените му мисли като хвърчилки на магарешки бодил се закачиха за непрестанно покачващата се цена на целулозата, отнякъде наблизко долетя глас и грубо го върна към действителността.

— О, дано земята не се продъни под краката ми, преди да съм открил онуй, що другите намират тъй прекрасно.

Скромна молба, би си помислил човек, но, независимо от това, тя подразни мистър Потър като ухапване от комар. Защото гласът бе на Клифърд Гандъл.

— Роберта — продължи гласът и мистър Потър отново си пое дъх. Бе се примирил с факта, че онзи го е открил и се обръща именно към него. Сега обаче разбра, че присъствието му не е разкрито. — Роберта — продължи мистър Гандъл. — Не мога да допусна, че си сляпа за силата на моите чувства. Не мога да допусна, че не си се досетила как именно от любов...

Хамилтън Петър се превърна в парче смразена от ужас материя. Подслушваше предложение за женитба!

Всеки чувствителен човек, попаднал в подобно положение, не може да не изпита неудобство; и колкото е по-чувствителна душата му, толкова по-голямо е неудобството. Мистър Потър, който като всички издатели по душа бе същинско венчелистче на ранена теменуга, едва не припадна. Черепът му изтръпна, ченето му увисна, а пръстите на краката му започнаха да се отварят и затварят като клапани на парен двигател.

— Сърце мое... — каза мистър Гандъл.

Мистър Потър се разтърси в конвулсия. Това стана причина прътът, подпрян на ръба на лодката, да изтрака като картечен откос.

Възцари се напрегната тишина. След малко мистър Гандъл рязко се обади:

— Има ли някой там?

Съществуват положения, при които един издател може да действа само по строго определен начин. Като се повдигна

безшумно, мистър Потър се изхлузи встрани от лодката и се спусна във водата.

— Кой е там?

С нечовешко усилие мистър Потър затвори уста, която се мъчеше да издаде страдалчески вопъл. Той никога не бе допуснал, че водата може да е толкова студена. Безшумно се отправи към отсрещния бряг. Единственото, което действуваше като балсам на душата му в тези черни мигове, бе споменът за дълбочината на рова. Лейди Уикъм му беше казала, че не надвишава метър и дваисет.

Беше пропуснала обаче да му съобщи, че на някои места има триметрови дупки. Ето защо за мистър Потър бе голяма изненада когато, след като прецапа около шест метра, се случи точно онова нещастие, което мистър Гандъл в доскорошните си молби така пламенно желаше да избегне. След поредната крачка земята се продъни под краката му.

— Ъ-ъ-ъ! — изхълца мистър Потър.

Клифърд Гандъл бе човек с невероятна интуиция. Чувайки вика и придружаващите го силни плясъци, той само с един гениален проблясък на интуитивната си мисъл стигна до заключението, че някой е паднал във водата. Спусна се по брега и откри лодката. Скочи в нея. Боби Уикъм направи същото. Мистър Гандъл грабна пръта и насочи лодката в открити води.

— Още ли сте там? — поинтересува се той.

— Бълбук! — откликна мистър Потър.

— Виждам го — каза Боби. — Малко по-наляво.

Мистър Гандъл избута спасителния съд още по-наляво и тъкмо да вкара отново пръта във водата, когато мистър Потър, който изплуваше на повърхността за трети път, го забеляза. Привързаността на удавниците към сламката е пословична; като обществена прослойка обаче те са хора с много широки възгледи и с еднаква охота биха се вкопчили във всеки попаднал им прът. Мистър Потър сграбчи пръта и силно го дръпна; а Клифърд Гандъл, който в този миг се бе облегнал с цялата си тежест върху него, не бе обезопасен срещу това, което в крайна сметка се оказа официална покана. Миг по-късно той се присъедини към мистър Потър в дълбините.

Боби Уикъм улови пръта, който вече се отдалечаваше по течението, и се взря в мрака. Под нея обстановката бе доста

неспокойна. Клифърд Гандъл бе сграбчил мистър Потър. Мистър Потър бе сграбчил Клифърд Гандъл. Всичко това поразително ѝ напомняше за една картина, която бе виждала в детството си. Наричаше се „Борещи се алигатори в реката Хугли“. Тя вдигна пръта и с най-добри намерения го мушна сред масата от тела.

Действията ѝ се оказаха резултатни. Прътът сполучливо се заби в стомаха на Клифърд Гандъл и го накара да пусне мистър Потър. От своя страна мистър Потър, който внезапно установи, че отново е в плитките води, на се поколеба нито за миг. Докато Клифърд Гандъл се изкатери в лодката, той вече беше на сушата и пъргаво шляпаше към къщата.

След оттеглянето му се възцари тишина. После мистър Гандъл, изхвърляйки последния литър вода от устата си, обобщи:

— Тоя не е с всичкия си!

Откри още вода, останала по недоглеждане, и изхвърли и нея.

— Тоя определено не е с всичкия си — повтори. — Сигурно нарочно се е хвърлил във водата.

Боби Уикъм бе зареяла поглед в нощта и ако имаше по-добра видимост, събеседникът ѝ щеше да забележи как вдъхновение озари лицето ѝ.

— Няма друго обяснение. Лодката беше та-а-м до брега, а той беше ту-у-к в средата на рова. От няколко дни подозирам, че не е уравновесен. Веднъж видях как се напъха в един долап. Клечеше вътре с безумен блясък в очите. А този занесен поглед? Този странен занесен поглед. Забелязвам го всеки път, щом заговоря с него.

Боби наруши тишината с приглушен гробовен глас.

— Нима не знаете за мистър Потър?

— Ъ?

— Че има мания за самоубийство.

Клифърд Гандъл рязко си пое дъх.

— Не можем да го виним — продължи Боби. — Как бихте се почувствували, ако един ден се приберете вкъщи и заварите жена си, двамата си братя и един братовчед мъртви около масата?

— Какво!?

— Отровени. Месото с къри. — Тя потръпна. — Тази сутрин го заварих в градината жадно да поглъща една книга, озаглавена „Етика на самоубийството“.

Клифърд Гандъл прокара пръсти през мократа ви коса.

— Трябва да направим нещо!

— Какво можете да направите? Той мисли, че ние не знаем. Ако споменете пред него, просто ще си тръгне оттук, а това ще вбеси мама, защото тя иска да ѝ публикува книгите в Америка.

— Ще го следя неотлъчно.

— Да, точно така трябва да се действа — съгласи се Боби.

С помощта на пръта тя избута лодката до брега. Мистър Гандъл, почти вкочанясал, изскочи от нея и забърза към къщата да се преоблече. Боби го последва с далеч по-спокойна крачка. В коридора пред кабинета я чакаше майка ѝ. Лейди Уикъм изглеждаше разтревожена.

— Роберта!

— Да, мамо!

— Какво става, за бога? Преди няколко минути мистър Потър изтича покрай вратата ми мокър до кости, а току-що мина и Клифърд Гандъл, от когото също капеше вода. Какво са правили?

— Сбиха се в рова, мамо.

— Сбиха се в рова ли? Какво искаш да кажеш?

— Мистър Потър скочи във водата, за да избяга от мистър Гандъл. После мистър Гандъл скочи подире му, сграбчи го за врата, двамата се счепкаха и се бориха яростно доста дълго време. Изглежда са се скарали.

— Те пък за какво имат да се карат?

— Е, нали го знаеш Клифърд Гандъл. Какъвто е сприхав...

Тази черта от характера на Клифърд Гандъл бе убягнала от вниманието на лейди Уикъм. Тя разтвори широко проницателните си очи.

— Клифърд Гандъл сприхав?

— Според мен, той е от онези хора, които най-неочаквано намразват някого.

— Глупости.

— Не знам. Всичко ми се струва доста странно — рече Боби и продължи пътя си нагоре.

Когато стигна първата площадка, тя сви по коридора и спря пред една от стаите за гости. Лекичко почука. Отвътре някой се раздвижи и на прага застана мистър Потър в халат на цветя.

— Слава богу, че се отървахте! — възкликна Боби. Развълнуваният ѝ глас трогна мистър Потър. Това дете му ставаше все по-симпатично. — Ако не бях там, когато мистър Гандъл се опитваше да ви удави...

Мистър Потър рязко подскочи.

— Опитвал се да ме удави? — изхълцука той.

Веждите на Боби въпросително се повдигнаха.

— Нима не са ви казали за мистър Гандъл? Не са ли ви предупредили? Не знаехте ли, че той е един от лудите Гандъловци?

— Един от... един от...

— От лудите Гандъловци. Нали ги знаете тези стари английски родове. От поколения наред всички Гандъловци са откачени.

— Нали не искате да кажете, че... не е възможно да... — мистър Потър преглътна. — Нали не искате да кажете, че мистър Гандъл е способен на убийство?

— Обикновено не. Но може внезапно да намрази някого.

— Мисля, че ме харесва — каза мистър Потър притеснено, но със задоволство. — Постоянно търси компанията ми, за да сподели възгледите си за... ъ-ъ-ъ... за най-различни неща.

— Прозявали ли сте се някога по време на тези разговори?

Мистър Потър пребледня.

— Това... това много ли го засяга?

— Дали го засяга! Нали си заключвате нощем вратата, мистър Потър?

— Но това е ужасно!

— Неговата стая е на същия етаж.

— Но защо не го затворят в лудницата?

— Защото все още нищо не е направил. Не можеш да затвориш някого, преди да е направил нещо.

— Лейди Уикъм знае ли?

— За бога, не казвайте на мама нито думичка. Това ще я притесни. Трябва просто да внимавате и всичко ще е наред. Правете всичко възможно да не останете насаме с него.

— Добре — каза мистър Потър. Междувременно последният от лудите Гандъловци, след като отлепи от тялото си дрехите, прогизнали в доскорошната водна вакханалия, загърна кокалестата си фигура в

оранжева пижама и насочи цялата мощ на проникателния си ум към нововъзникналите обстоятелства.

Беше висок слаб младеж, чийто закривен нос и от най-привлекателната страна на профила му придаваше израз на вечно недоволство; да не говорим, че събитията от последния час не допринасяха с нищо за смекчаването на този израз. Защото без да си кривим душата трябва да признаем, че ако някога някой луд Гандъл е имал основания да полудее, то този човек бе Клифърд Гандъл в настоящия момент. Бяха го прекъснали в съдбовния миг, когато правеше предложение за женитба. Бяха го метнали във водата и наръгали с прът в корема. Семето на простудата кълнеше в главата му. А хранеше и смътни подозрения, че е глътнал тритон. Всички тези неща не допринасят за лъчезарността на характера.

Мислите за бъдещето също не бяха в състояние да разведрят настроението му. Беше дошъл в Скеддингс да си почине и да се възстанови след изтощителна парламентарна сесия, а сега излизаше, че вместо да прекара времето си приятно в компанията на Роберта Уикъм, се налага да действува като опекун на смахнат редактор.

Да не говорим, че никак не обичаше редакторите. Взаимоотношенията му с издателство „Продър и Уигс“, продало четиридесет и три екземпляра от книгата му с политически есета „Пазачо, какво ще кажеш за нощта?“, не бяха блестящи.

Независимо от това последният представител на лудите Гандълловци беше съвестен човек и не възнамеряваше да избегне повика на дълга. Въпросът дали си струва да предотврати самоубийството на един издател изобщо не стоеше пред него.

Ето защо реакцията му, след като прочете бележката на Боби, беше мълниеносна.

Кога точно му е било изпратено посланието, Клифърд Гандъл не можеше да каже. Тежки мисли бяха завладяли съзнанието му и шумоленето на хартията, пъхната под вратата, не бе достигнало до слуха му. И чак доста по-късно, когато тръгна да си ляга, забеляза лежащия на пода плик.

Наведе се и го вдигна. Разглеждаше го със замислен поглед. Отвори го.

Бележката бе лаконична и гласеше следното:

„А бръсначите му?“

Клифърд Гандъл подскочи от ужас.

Бръсначите!

Беше ги забравил!

Той не се бави нито миг. Вече можеше да е твърде късно. Бързо излезе в коридора и почука на вратата на мистър Потър.

— Кой е?

Клифърд Гандъл въздъхна с облекчение. Не бе закъснял.

— Мога ли да вляза?

— Кой е?

— Гандъл.

— Какво искате?

— Бихте ли... ъ-ъ ми услужили с един бръснач?

— С какво?

— Бръснач.

Вътре се възцари пълна тишина. Мистър Гандъл отново почука.

— Още ли сте там?

Тишината бе нарушена от странно тътрене. Нещо тежко се блъсна във вратата. Мистър Гандъл би помислил, ако не му се струваше тъй невероятно, че този смахнат издател е подпрял вратата си със скрина.

— Мистър Потър!

Отново тишина.

— Още ли сте там, мистър Потър?

Допълнително мълчание. Мистър Гандъл, изтощен от безрезултатното бдение, реши да зареже всичко и се прибра в стаята си.

Задачата, която му предстоеше сега, бе да изчака малко и после да прескочи през балкона — общ и за двете стаи, да влезе, докато другият спи, и да отмъкне оръжието му.

Погледна часовника си. Наближаваше полунощ. Реши да даде на мистър Потър време до два часа.

Клифърд Гандъл седна и зачака.

Първата работа на мистър Потър, след като отдалечаващите се стъпки му подсказаха, че посетителят му се е оттеглил, бе да извади

няколко успокоителни хапчета от кутийката до леглото и да ги погълне. Той изпълняваше този обред, предписан от здравния му наставник, три пъти на ден от мига, в който напусна Америка. Веднъж половин час преди закуска, втори път един час преди обяд и накрая — преди да се отдаде на укрепителния нощен сън.

Независимо от хапчетата обаче, на мистър Потър му се струваше, че едва ли ще успее да потъне в забрава. След последното зловещо доказателство за патологичната неприязън на Клифърд Гандъл, той не можеше да мечтае дори за най-лека дрямка. Кошмарната мисъл за този ужасен човек, който безшумно се прокрадва край вратата му и иска бръснач, караше кръвта на Хамилтън Потър да замръзва в жилите.

И все пак положи усилия. Изгаси лампата и като затвори очи, тихо заповтаря една формула, която често му беше помагала.

— Ден след ден — мърмореше мистър Потър, — от нищо несломен, аз се подобрявам. Ден след ден, от нищо несломен, аз се подобрявам. Ден след ден, от нищо несломен, аз се подобрявам.

Ако Клифърд Гандъл, който се прозяваше в стаята си, чуеше отнякъде тези оптимистични твърдения, щеше да остане силно изненадан.

— Ден след ден, от нищо несломен, аз се подобрявам.

За съжаление в този миг мислите на мистър Потър се плъзнаха по неприятна плоскост. Цялото му тяло изтръпна от ужас. Да предположим, че наистина се подобрява. И какво от това? Какъв смисъл има да се подобрява, щом като всеки миг някой луд Гандъл може да скочи връз него с бръснача и да сложи край на всичко?

С усилие откъсна съзнанието си от тези мрачни мисли. Стисна зъби и процеди предизвикателно: „Ден след ден, от нищо несломен, аз се подобрявам. Ден след ден“...

Завладя го приятна сънливост.

— Ден след ден, от нищо несломен, аз се подобрявам. Ден след ден, от нищо несломен, аз се подобрявам. Ден след ден, от нищо несломен, аз се подобрявам. Несломен след ден, от нищо подобрен...

Мистър Потър заспа.

Часовникът над конюшните удари два часа и Клифърд Гандъл излезе на балкона.

Философите нееднократно са твърдели, че и най-добре обмисленото начинание може да рухне заради някоя дреболия. Пропадането на пътя при Угумон обрече на неуспех френската кавалерия при Ватерло. Нещо подобно провали действията и на Клифърд Гандъл, а именно — каната, в която прислужничката бе донесла на мистър Потър топла вода малко преди вечеря и я бе поставила точно под прозореца.

Клифърд Гандъл се измъкна с изключителна предпазливост през прозореца и като усети нещо твърдо под крака си, реши, че е докоснал пода и отпусна цялата си тежест върху него. В същия миг светът се сгромоляса с трясък, последван от потоп; а светлината, заляла стаята, огря мистър Потър, който седеше в леглото и премигваше.

Мистър Потър се втренчи в Клифърд Гандъл. Клифърд Гандъл се втренчи в мистър Питър.

— Ъ-а-ъ... здравейте! — каза Клифърд Гандъл.

Мистър Потър издаде чудноват звук, като котарак със заседнала в гърлото рибя кост.

— Аз... ъ-ъ-ъ... се отбих за малко — поясни Клифърд Гандъл.

Мистър Потър издаде звук като втори, по-едър котарак с по-голяма рибя кост в гърлото.

— Дойдох за бръснача — обясни Клифърд Гандъл. — А, ето го и него — довърши той, пристъпи към тоалетката и го взе.

Мистър Потър изхвъркна от леглото. Огледа се за оръжие. Единственото, което съзря, бе ръкописа на „Етика на самоубийството“, а той, макар и незаменим за шляпане на мухи, бе твърде неубедителен в настъпилата криза. Общо взето за мистър Потър се очертаваше една доста противна вечер.

— Лека нощ — каза Клифърд Гандъл.

Мистър Потър с удивление забеляза, че посетителят му се оттегля към прозореца. Невероятно. За миг си помисли дали Боби Уиким не е сгрещила по отношение на този човек. Нищо не можеше да бъде по-въздържано от поведението му в този миг.

Но когато достигна прозореца, Клифърд Гандъл взе, че се усмихна, и всички страхове на мистър Потър се върнаха.

Мнението на Клифърд Гандъл за тази усмивка бе, че тя е мила, вдъхваща увереност усмивка, която би успокоила и най-изнервения

меланхолик. За мистър Потър обаче тя бе именно онова маниакално хилене, каквото може да се очаква от умопобъркан източник.

— Лека нощ — повторно пожела Клифърд.

Усмихна се още веднъж и изчезна. А мистър Потър, след като поседя няколко минути замръзнал на място, отиде до прозореца и го затвори. След това го залости. Забеляза, че има щори и спусна и тях. Привлече стойката на легена и я подпря върху щорите. Дотътри два стола и една библиотечка и затисна с тях стойката. После си легна, като остави лампата да свети.

— Ден след ден, от нищо несломен — каза мистър Потър, — аз се подобрявам.

Но гласът му не звучеше много убедително.

Слънцето се процеждаше през щорите и песните на птичките, пърхащи из бръшляна отвън, събудиха мистър Потър рано на другата сутрин. Трябваше му обаче известно време, преди да събере сили да скочи от леглото и да посрещне настъпващия ден. След бурната нощ се чувствуваше вял и отпуснат. Когато най-сетне събра достатъчно енергия, за да стане, да размести укреплението пред прозореца и да вдигне щорите, той забеляза, че навън е великолепно утро. Слънчевата плетеница, успяла да пропълзи в стаята, съвсем слабо загатваше за изобилието от злато, което струеше навън.

В сърцето на мистър Потър обаче нямаше и следа от подобно слънчево лъчезарие. Чувствуваше се смазан както физически, така и душевно. Колкото повече размишляваше върху случилото се, толкова по-малко то му допадаше. На закуска слезе мрачен.

Според традициите на Скелдингс Хол всеки от гостите може да слезе на закуска когато пожелае, без да се съобразява с домакинята, която обичаше да си поспива по-докъсно. Когато мистър Потър слезе в трапезарията, завари там само Роберта.

Боби четеше сутрешния вестник и бодро му кимна над разтворените страници.

— Добро утро, мистър Потър. Надявам се, че сте спали добре.

Мистър Потър премигна.

— Мис Уикъм — каза той, — снощи се случи нещо ужасно.

Боби го погледна стреснато.

— Да не би да е нещо свързано с мистър Гандъл?

— Да.

— Ах, мистър Потър, какво?

— Тъкмо когато си лягах, той почука на вратата и ме попита мога ли да му услужа с бръснач. Искам да кажа, с моя бръснач.

— Не му го дадохте, нали?

— Не му го дадох — малко рязко отвърна мистър Потър. — Барикадирах вратата.

— Колко мъдро се постъпили!

— Да, но в два през нощта той влезе през прозореца!

— Какъв ужас!

— Взе ми бръснача. Защо не ме нападна, не мога да разбера. След като го докопа, ухили ми се зловещо и си излезе.

Настъпи мълчание.

— Вземете си яйце или нещо друго — приглушено го подкани Боби.

— Благодаря, ще хапна малко шунка — прошепна мистър Потър. Отново настъпи мълчание.

— Боя се, че ще трябва да си заминете — най-после каза Боби.

— Точно това си мислех и аз.

— Няма съмнение, че мистър Гандъл е започнал да изпитва към вас поредното си необуздало чувство на неприязън.

— Да.

— Според мен най-умното, което можете да сторите, е да се измъкнете незабелязано, без дори да се сбогувате, за да не разбере къде сте отишли и да не може да ви последва. После ще напишете на мама писмо и ще ѝ обясните, че се е наложило да си тръгнете поради преследванията на мистър Гандъл.

— Точно така.

— Не е необходимо да споменавате, че е луд. Тя го знае. Само ѝ кажете, че ви е бутнал в рова, а после е нахълтал в стаята ви в два през нощта и се е блещил насреща ви. Тя ще разбере.

— Да. Аз...

— Шшшт!

В трапезарията влезе Клифърд Гандъл.

— Добро утро — поздрави Боби.

— Добро утро — отвърна Клифърд Гандъл.

Той си взе от яйцата на очи. После погледна издателя, седнал насреща му, и със загриженост забеляза колко изнурен и мрачен е

видът му. Ако е имало някога човек, върху чието лице да е изписана твърда решимост да сложи край на всичко, този човек бе Джон Х. Потър.

Самият Клифърд Гандъл също не се чувствуваше в блестяща форма, защото беше от хората, чието настроение силно зависи от осемчасовия необезпокояван сън, но се насили да изглежда бодър и изпълнен с оптимизъм.

— Каква прелестна сутрин! — рече той.

— Да — съгласи се неохотно мистър Потър.

— В такова време човек не може да не се чувства доволен от живота.

— Да — не много убедено отвърна мистър Потър.

— На кой би му хрумвало да напусне този прекрасен свят?

— На Джордж Филибърт от „Аркейдия роуд“ номер 32 в град Крикълуд — обади се Боби, която отново се бе задълбочила във вестника.

— Ъ? — рече мистър Гандъл.

— Джордж Филибърт от „Аркейдия роуд“ номер 32, Крикълуд, бил предаден вчера на съда, обвинен в опит за самоубийство. Според него, той...

Мистър Гандъл я изгледа с укор. Винаги бе смятал, че за жена Роберта Уикъм е сравнително интелигентна, но сега му се стори, че доста я е надценил. Положи всички усилия да заглади нетактичната ѝ постъпка.

— Може би — каза той, — ако наистина е имал сериозна причина...

— Не мога да разбера — излезе мистър Потър от унеса, в който бе изпаднал, — защо самоубийството се смята за престъпление?

Говореше с особена напрегнатост. Авторът на „Етика на самоубийството“ притежаваше убедително перо, а и самият мистър Потър споделяше възгледите му по въпроса. А и да не беше така, в тазсутрешното му настроение подобни идеи сами биха се зародили в душата му.

— Авторът на една много интересна книга, която скоро възнамерявам да публикувам — продължи той, — сочи, че само привържениците на монотеизма разглеждат самоубийството като престъпление.

— Да — обади се мистър Гандъл, — но...

— Ако, продължава той, наказателното право забранява самоубийството, това не е аргумент за пред Църквата. Да не говорим, че самата забрана е направо смешна. Та какво наказание би уплашило онзи, който не се бои от самата смърт?

— Джордж Филибърт го осъдили на четиринайсет дни — рече Боби.

— Да, но...

— Изобщо не мога да проумея защо — каза мистър Потър — обявяват самоубийците за страхливци. Не е възможно човек без железни нерви... — Той замълча. Последните две думи бяха докоснали струна в мозъка му. Внезапно му хрумна, че вече е преполовил закуската си, а още не е изпил онова хапче, което обещавахе да направи нервите му железни и лекарят така строго му бе предписал да поглъща тридесет минути преди закуска.

— Да — каза мистър Гандъл, свали чашата от устните си и погледна към мистър Потър. — Но...

Гласът му заглъхна. Седеше облещен, онемял, замръзнал от ужас. Мистър Потър със странен, необуздан блясък в очите, тъкмо поднасяше към устните си някакъв злокобен бял хап. И още докато Гандъл го гледаше, ужасното нещо потъна в устата му, а едно помръдване на адамовата ябълка показа, че непоправимото е сторено.

— Не е възможно — продължи мистър Потър, — човек, който...

Изглежда обаче тази сутрин неумолимата Съдба бе твърдо решила той да не доизкаже това изречение. Защото Клифърд Гандъл грабна съда с горчицата, рипна на крака, изрева зловещо и с безумен поглед се нахвърли отгоре му.

Лейди Уикъм слезе долу и подобно на величествен галеон с издути платна се запъти към трапезарията. За разлика от останалите, тя беше особено весела тази сутрин. Обичаше хубавото време, а денят беше необикновено хубав. Освен това твърдо бе решила след закуска да отведе мистър Потър настрани и като използва цялата сила на властния си характер, да склучи с него нещо като устен договор.

Беше решила отначало да не иска прекалено много. Ако той се съгласи да се заеме с американското издание на „Обетът на Агата“, „Любовта на силния мъж“ и... може би „Мъж за всичко“, тя бе склонна да отложи разговора за „Ливадник“, „Веригите на съдбата“ и

останалите си произведения. Но ако той си въобразяваше, че може да яде хляба ѝ и в същото време да отбягва въпроса за „Обетът на Агата“, страхотен беше подценил силата на студените ѝ сиви очи, когато се налагаше да се размажат разни представители на животинското царство на издателите.

Затова, когато лейди Уикъм влезе в стаята, на лицето ѝ грееше щастлива усмивка. Не че пееше, но в интерес на истината, едва се съдържаше.

Ето защо доста се изненада, когато в трапезарията завари единствено дъщеря си Роберта.

— Добро утро, мамо — поздрави Боби.

— Добро утро. Мистър Потър приключи ли със закуската?

Боби се замисли над въпроса.

— Не знам дали е приключил — отвърна тя, — но нямаше вид на човек, който ще продължи да се храни.

— Къде е сега?

— Не знам, мамо.

— Кога излезе?

— Току-що.

— Тогава защо не го срещнах?

— Той излезе през прозореца.

[???] аше въл и отпузнат. Когато най- [???] Лъчезарността се смъкна от лицето на лейди Уикъм.

— Как така през прозореца?

— Според мен защото Клифърд Гандъл беше застанал между него и вратата.

— Какво искаш да кажеш? Къде е Клифърд?

— Не знам, мамо. Той също излезе през прозореца. Когато ги видях за последен път, и двамата препускаха по алеята. — Лицето на Боби придоби загрижено изражение. — Знаеш ли, мамо, тъкмо се, питах дали... Ти наистина ли си убедена, че ако се омъжи за Клифърд Гандъл, ще стана по-уравновесена? Струва ми се малко ексцентричен.

— Нищо не разбирам от това, което приказваш.

— Ами... ексцентричен е. Мистър Потър ми каза, че в два часа през нощта се прехвърлил през прозореца на стаята му, блещил се известно време насреща му, след което отново излязъл навън. Сега например...

— Блещил се е срещу мистър Потър?

— Да, мамо. Сега например, мистър Потър най-спокойно си ядеше закуската, когато Клифърд Гандъл изведнъж силно изкрещя и се нахвърли отгоре му. Мистър Потър скочи през прозореца, а Клифърд Гандъл запрепуска след него по алеята. Според мен, мистър Потър тичаше добре за възрастта си, но не вярвам това да е полезно за него и то след закуска.

Лейди Уикъм рухна върху един стол.

— Нима всички в тази къща са полудели?

— Ако питаш мен, Клифърд Гандъл с положителност. Нали знаеш — има хора, които са били блестящи студенти в университета, а после изведнъж чалдисват. Вчера например, четох за някакъв американец. Взел всички възможни награди в Харвард ли беше, къде беше, и точно когато му предричали блестящо бъдеще, ухапал леля си. Той...

— Иди да намериш мистър Потър — извика лейди Уикъм. — Трябва да говоря с него.

— Ще се опитам, но мисля, че няма да е лесно. Според мен той си замина окончателно.

Лейди Уикъм нададе съкрушен вик на тигрица, на която току-що са откънали плячката.

— Заминал!

— Каза, че има такива намерения. Не можел повече да издържа на преследванията на Клифърд Гандъл. Това беше още преди закуска, така че не вярвам да е променил решението си. Според мен изобщо няма да спре да тича.

От лейди Уикъм се изтръгна въздишка като вой на вятър в пукнатините на разбито сърце.

— Мамо — обади се Боби. — Искам да ти кажа нещо. Снощи Клифърд Гандъл ми предложи да се омъжа за него. Не успях да му дам отговор, защото веднага след предложението си той се хвърли в рова и се опита да удави мистър Потър. Но ако действително си убедена, че ще ме направи по-уравновесена...

Лейди Уикъм страдалчески изхълца.

— Да не си помислила да се омъжваш за него!

— Много добре, мамо — покорно отвърна Боби. Изправи се и се приближи до бюфета. — Искаш ли яйце, мамо?

— Не!

— Малко шунка?

— Не!

— Много добре. — Боби се задържа за малко при вратата. — Как смяташ, дали да не намеря Клифърд Гандъл и да му кажа да си събира багажа? Сигурна съм, че след всичко станало не желаяш повече да го виждаш.

Очите на лейди Уикъм замитаха мълнии.

— Ако този човек само посмее да се върне, ще го... ще го...
Кажи му да си върви. Кажи му да се маха и никога вече да не се мярка пред очите ми.

— Много добре, мамо — отвърна Боби.

---

[1] Парафраза от известно стихотворение на английския поет Робърт Браунинг (1812–1889 г.) — Б. пр. ↑

[2] Система, установена във Великобритания, а по-късно в други страни, в края на XVIII век. Характерно за нея е свободното сечене и обръщение на златни монети, обмяна на банкноти за злато. Практически отменена в годините на световната икономическа криза (1929–1933 г.) — Б. пр. ↑

НЕСРАВНИМИЯТ ДЖИЙВС И НЕГОВИТЕ ПОДОПЕЧНИ ТЪРТЕИ

ПОРЕДНАТА МАГАРИЯ НА БИФИ

— Джийвс — казах, докато се измъквах от старото корито, — ела тук.

— Да, сър.

Ощастливих го с блага усмивка. От две седмици бях в Париж, а в този град има нещо, което винаги ме кара да се чувствавам преизпълнен с еспиегльори, сиреч дяволитост, и жоа дьо вивр, което ще рече жизнерадост.

— Пригответи за господаря средно елегантна одежда, подходяща за бохемски гуляи — рекох. — Ще обядвам с един художник от другата страна на реката.

— Много добре, сър.

— И ако някой ме потърси, Джийвс, кажи, че ще се прибера в тихата привечер.

— Да, сър. Докато бяхте в банята, мистър Бифен се обади по телефона.

— Мистър Бифен? Боже господи!

Странно как човек постоянно налита на познати, когато е в чужбина, и то на хора, които не си виждал цяла вечност и можеш да се закълнеш, че са на другия край на света. Париж беше последното място, където очаквах да поникне старият Бифи. Имаше време, когато, като светски момчета, двамата бяхме неразделни. Обядвахме и вечеряхме заедно кажи-речи всеки ден. Само че преди година и половина старата му кръстница умря и му остави имение в Херифордшър, където се беше оттеглил да ходи по гамаша, да ръга кравите в ребрата и изобщо да се прави на провинциален аристократ и едър земевладелец. Оттогава почти не се бяхме виждали.

— Старият Бифи в Париж? Че какво прави тук?

— Не ми се довери, сър — отвърна Джийвс, малко хладно според мен. Човек оставаше с впечатлението, че не харесва Бифи, въпреки че навремето бяха в дружески отношения.

— Къде е отседнал?

— В хотел „Авенида“ на Рю дю Колизе, сър. Уведоми ме, че излиза на разходка и ще намине следобед.

— Добре, ако дойде докато ме няма, кажи му да почака. А сега, Джийвс, ръкавиците, или както казват тук — ме ган, мон шапо и льо бастун дьо мосю! Трябва да изчезвам.

Денят беше един път, а свободно време — бог дал, затова при Сорбоната слязох от таксито и реших да продължа пеша. Но не бях изминал още три крачки и половина, когато на тротоара пред себе си съзрях не кой да е, а стария Бифи. Ако бях довършил последната си крачка, щях да връхлетя отгоре му.

— Бифи! — извиках. — Виж ти!

Той се опули, като премигваше глуповато. Досущ като херифордшърска крава от имението му, неочаквано ръгната в ребрата, както си преживя обяда.

— Бърти! — изхълцука всеотдайно. — Слава богу! — И се вкопчи в ръкава ми. — Не ме изоставяй, Бърти. Загубен съм!

— Как така, загубен?

— Излязох на разходка и изведнъж разбрах, че изобщо не знам къде се намирам. Вече няколко часа обикалям в кръг.

— Защо не попита някого?

— Не знам дума френски.

— Добре де, защо не повика такси?

— Установих, че съм оставил всичките си пари в хотела.

— Можеш да вземеш такси и да му платиш чак в хотела.

— Да, но съм забравил и името на хотела.

Ето, това е накратко Чарлс Едуард Бифен и надали някога се е раждал по-завеян лентяй от него. Господ ми е свидетел, а леля Агата ще го подкрепи, че и аз не съм мъдрец, но в сравнение с Бифи съм велик мислител и същински Соломон.

— Бих дал цял шилинг — замечтано каза Бифи, — само да можех да науча името на този хотел.

— Дължиш ми го. Хотел „Авенида“, Рю дю Колизе.

— Бърти! Това е невероятно. Как, за бога, разбра?

— Този адрес си оставил сутринта на Джийвз.

— Вярно. Бях забравил.

— Ела да пийнем по нещо. После ще те кача на едно такси и ще те изпратя по живо, по здраво. Канен съм на обяд, но имам много

време.

Преместихме се в едно от кафенетата, с които улицата изобилствуваше, и аз поръчах подкрепление.

— Какво, за бога, правиш в Париж? — попитах.

— Бърти, стари приятелю — тържествено отвърна Бифи, — дойдох, за да забравя.

— Виждам, че си успял.

— Нищо не разбираш. Работата е там, Бърти, че сърцето ми е сломено. Ще ти разкажа цялата история.

— О, не! — запротестирах. Но вече никой не можеше да го спре.

— Миналата година — започна Бифи, — тръгнах за Канада да половя пъстърва.

Поръчах си още едно. Ако историята се окажеше рибарска, имах нужда от сериозна подкрепа.

— В парахода за Ню Йорк се запознах с едно момиче.

Бифи преглътна някак особено, като булдог, който бърза да погълне половин котлет, за да е готов за другата половина.

— Бърти, стари приятелю, не мога да ти я опиша. Просто не мога.

Тук поне имах късмет.

— Тя беше прекрасна! Разхождахме се по палубата след вечеря. Беше човек на изкуството или нещо подобно.

— Какво значи „нещо подобно“?

— Ами, позирала на художници, била е и манекен в големите модни къщи, такива работи, нали разбираш. Както и да е, спестила някоя и друга лира и тръгнала за Ню Йорк да види дали не може да си намери работа там. Разказа ми всичко за себе си. Баща ѝ бил млекуар в Клапам. Или май беше в Крикълуд. Но така или иначе, беше или млекуар, или обуцар.

— Лесно е да ги объркаш.

— Това, което се опитвам да ти внуша — рече Бифи, — е че момичето произхожда от добро, солидно и почтено семейство. В нея нямаше нищо префърцунено. Съпруга, с която всеки мъж ще се гордее.

— И чия съпруга беше?

— Ничия. Там е цялата работа. Исках да стане моя и я загубих.

— Скарали сте се, искаш да кажеш?

— Не, не сме се скарали. Загубих я в буквалния смисъл на думата. За последен път я видях на митницата в Ню Йорк. Бяхме зад една купчина сандъци и аз тъкмо ѝ направих предложение за женитба, тя тъкмо прие и всичко беше прекрасно, когато един нахален тип с фуражка дойде да ме разпитва за някакви цигари, които открил на дъното на куфара ми и бях забравил да декларирам. Междувременно беше твърде късно — акостирахме чак след десет и половина, затова казах на Мейбъл да се прибере в хотела си, а аз ще мина на другия ден да я заведа на обяд. Оттогава не съм я виждал.

— Нима я нямаше в хотела?

— Може би е била там, но...

— Само не ми казвай, че ти не си отишъл.

— Бърти, стари приятелю — изнервено рече Бифи, — не се опитвай да ми внушиш какво да кажа! Остави ме да ти го разправам със свои думи, защото ще се объркам и ще трябва да започна отначало.

— Разкажи го със свои думи — побързах да се съглася.

— Та, с една дума, Бърти, забравих името на хотела. След един час сложни пререкания за тези цигари, в мозъка ми цареше пустош. Въртеше ми се из главата, че някъде съм записал името, но явно не съм, защото го нямаше по хартийките из джобовете ми. Нямаше смисъл да търся. Тя беше изчезнала.

— Защо не предприе издирване?

— Там е работата, Бърти, че бях забравил името ѝ.

— О, не, по дяволите! — извиках. Това ми се видя прекалено дори и за Бифи. — Как си могъл да забравиш името ѝ? Освен това ти ми го каза само преди една минута. Мюриел или нещо подобно.

— Мейбъл — хладно ме поправи Бифи. — Бях забравил фамилието ѝ име. Затова заряхах всичко и заминах за Канада.

— Чакай малко — рекох. — Ти трябва да си и казал твоето име. Щом ти не си могъл да я откриеш, тя е можела да открие теб.

— Точно така. Затова всичко изглежда така дяволски безнадеждно. Тя знае и името ми, и къде живея, но изобщо не ми се обади. Предполагам, че е изтъкувала невявяването ми в хотела като деликатен намек от моя страна, че съм променил решението си.

— И аз това предполагам — рекох. Не виждах какво друго можех да предложа. — Е, май не ти остава друго освен да се развъртиш и да

опиташ да изцериш раната. Какво ще кажеш да вечеряме заедно, а после да заседнем в „Абе“, или друго подобно местенце?

Бифи поклати глава.

— Няма да ми помогне. Вече опитах. Освен това, заминавам с влака в четири часа. Утре съм се уговорил да вечерям с един човек, който проявява интерес към имението ми в Херифордшър.

— Нима се опитваш да го продадеш? Мислех, че ти харесва.

— Харесвах го. Но мисълта, че ще продължа да живея в онази огромна самотна къща след всичко, което се случи, ме ужасява, Бърти. Затова, когато сър Родерик Глопсън се появи...

— Сър Родерик Глопсън! Дали не е оня, дето лекува откачени?

— Прочутият невролог, да. Защо, познаваш ли го?

Денят беше топъл, но аз потръпнах.

— Една-две седмици бях сгоден за дъщеря му — отвърнах приглушено. — При спомена за това как се измъкнах на косъм винаги ми прималява.

— А, дъщеря ли има? — разсеяно попита Бифи.

— Има. Чакай да ти разправа...

— Не сега, старче — рече Бифи и стана. — Трябва да се връщам в хотела да си стягам багажа.

След като бях изслушал цялата му история, това бе доста подло от негова страна. Но с течение на времето човек осъзнава, че старият спортменски дух — услуга за услуга — отдавна вече не е сред нас. Затова го натъпках в едно такси и отидох да обядвам.

Не минаха и десет дни след това, когато една сутрин, както се справях е чая и препечените филийки, ми беше нанесен страхотен удар. Английските вестници тъкмо бяха пристигнали и Джийвс излизаше от стаята, оставил „Таймс“ до леглото ми. Аз пък лениво прехвърлях страниците, за да намеря спортната рубрика, когато изведнъж попаднах на параграф, който ме цапардоса като камък.

ПРЕДСТОЯЩИ ЖЕНИТВИ

Мистър Ч. Е. Бифен и мис Глосъп

Обявява се годежът на Чарлс Едуард, единствен син на мистър Е. Ч. Бифен — починал, и мисис Бифен от пл. „Пенслоу“ № 11, Мейфеър, и Хонория Джейн Луиз, единствена дъщеря на Сър Родерик и лейди Глосъп от Харли Стрийт 6 В.

— Боже господи! — възкликнах.

— Сър? — обърна се Джийвс на вратата.

— Джийвс, спомняш ли си мис Глосъп?

— Много живо, сър.

— Сгодила се е за мистър Бифен!

— Наистина ли сър? — рече той и без нито дума повече се измъкна навън. Спокойствието на този негодник ме изненада. Постъпката му говореше и за наличието на безсърдечие. А в края на краищата, той познаваше Хонория Глопсън.

Прочетох повторно съобщението. Изпитвах смесени чувства. Не знам дали ви се е случвало да видите обява за годежа на ваш приятел и момичето, за което вие самият не сте се оженили единствено с помощта на провидението. Все едно да се разхождате с приятел из джунглата и да налетите на тигрица или ягуарка. Вие се изкатервате на близкото дърво, но, поглеждайки надолу, виждате как приятелят от детинство изчезва в храсталака здраво захапан от олигавената паст на животното. Изпитвате огромно облекчение, ако ме разбирате, но в същото време примесено с чувство на съжаление. Та всичко това го разправям, за да разберете: въпреки облекчението, че не аз ще се оженя за Хонория, страдах, като виждах как едно добро старо приятелче като Бифи ще си изпати. Сръбнах чай и се замислих.

Разбира се, на този свят сигурно има мъже — силни, корави юначаги с квадратни челюсти и мятаци мълнии очи, които биха могли да се сгодят за Хонория и окото да не им мигне, но аз знаех много добре, че Бифи не е от тях. Хонория е от онези силни, енергични момичета с мускули на борец и смях като кавалерийски ескадрон, препускащ по железен мост. Човек припада при мисълта, че може цял живот да сяда срещу нея на масата за закуска. На всичкото отгоре и умна. Ще те направи на пихтия след шестнайсет сета тенис и няколко рунда голф, а после ще слезе на вечеря свежа като маргаритка и ще

очаква от теб да водиш разговор за Фройд. Ако бях останал неин годеник само една седмица още, баща й щеше да прибави нов пациент към списъците си. А Бифи е същата кротка хрисима душа като мен. Бях потресен, казвам ви, направо потресен.

Но, отново повтарям, онова, което най-силно ме впечатли, бе пълното отсъствие на всякакво съчувствие от страна на Джийвс. И понеже така се случи, че в същия миг той цъфна в стаята, дадох му последна възможност да прояви нормална човешка отзивчивост.

— Нали разбра за какво става дума, Джийвс? — рекох. — Мистър Бифен ще се жени за Хонория Глопсъп, дъщерята на оня дръвник с голата глава и рунтавите вежди.

— Да, сър. Кой костюм желаете да ви приготвя тази сутрин?

И това, забележете, от човека, който, докато аз самият бях сгоден за Глопсъпката, напрегна и последната клетка на мозъка си, за да ме измъкне.

— Синият на червени райета — отговорих хладно. Поведението ми беше подчертано високопарно, с което исках да му покажа колко ме е разочаровал.

След една седмица се върнах в Лондон и едва се бях настанил в апартамента, когато Бифи се изтърси. Само един поглед ми бе достатъчен да разбере, че замърсената рана е започнала да гнои. Видът му не беше ведър. Не, няма какво да се лъжем, за ведрина и дума не можеше да става. По-скоро насреща си зърнах изцъкленото, мъртвешки застинало изражение, което наблюдавах в огледалото по време на краткотрайния си годеж с Хонория Глопсъп. Обаче, ако човек не иска да се озовава в небрано лозе, трябва да спазва условностите, затова топло го поздравих.

— Е, старче — рекох. — Честито.

— Благодаря — отпаднало отвърна Бифи; след което се възцари тежко мълчание. — Бърти — обади се след като бяхме мълчали около три минути.

— Да?

— Вярно ли е, че...?

— Какво?

— Нищо — промълви той и разговорът отново замря. След около минута и половина: — Бърти.

— Още съм тук, старче. Какво има?

— Слушай, Бърти, вярно ли е, че си бил сгоден за Хонория?

— Вярно е.

Бифи се прокашля.

— Как се измъкна... искам да кажа, от какво естество беше трагедията, която попречи на женитбата?

— Джийвс беше майсторът. Той съчини всички подробности.

— Струва ми се, че преди да си тръгна — замислено рече Бифи, — ще намина през кухнята да си поприказвам с Джийвс.

Почувствувах, че моментът изисква пълно откровение.

— Бифи, стари приятелю, като мъж на мъж — искаш ли да се спасиш?

— Бърти, стари мошенико — искрено отвърна Бифи, — като приятел на приятел — искам!

— Тогава защо, по дяволите, се навря там?

— Не знам. Ти защо се навря?

— Аз ли... ами... така се случи.

— С мен също се случи. Нали знаеш, като му е разбито на човек сърцето... Изпадаш в летаргия. Ставаш разсеян, сваляш гарда и докато се усетиш, вече е късно. Не знам как стана, старче, но годежът е факт. Затова бих желал да ме уведомиш каква е процедурата.

— Питаш как да се измъкнеш?

— Точно. Не искам за засега никого, Бърти, но не мога и да понеса това. За около ден и половина си мислех, че нещата може да потръгнат, но сега... Нали си спомняш смеха й?

— Много добре.

— А навика й да не те оставя на мира и по цял ден да усъвършенствува познанията ти?

— Знам. Знам.

— Добре тогава. Какво предлагаш? Какво имаше предвид, когато каза, че Джийвс е свършил работата?

— Виж какво, дъртият сър Родерик, който лекува откачени, колкото и да го наричаш невролог, откри, че в рода ми има луд. Нищо сериозно. Някакъв вуйчо. Гледал зайци в спалнята си. Тогава дъртият довтаса тук на обяд, за да ме поогледа, а Джийвс така нареди нещата, че той си отиде твърдо убеден, че дъската ми хлопа.

— Ясно — замислено изрече Бифи. — Бедата е там, че в рода ни няма откачени.

— Нито един?

Струваше ми се невероятно човек да е гламав колкото скъпия стар Бифи без чужда помощ.

— Нито едно куку в списъка — мрачно каза той. — Да си имам късмета! Дъртият пристига утре на обяд, очевидно да ме провери, както е направил с теб. А аз никога не съм се чувствувал по-нормален.

Позамислих се. Перспективата да се срещна още веднъж със сър Родерик ме обливаше със студена пот, но когато трябва да се притечем на помощ на другаря, ние, Устърови, сме самото себеотрицание.

— Слушай, Бифи — рекох. — Ще ти кажа нещо. Пиши и мен в списъка на поканените. Нищо чудно като разбере, че си мой приятел, незабавно да се противопостави на бракосъчетанието.

— Току-виж си прав — пооживи се Бифи. — Ужасно мило от твоя страна, Бърти.

— Дребна работа — отвърнах. — А междувременно ще се посъветвам с Джийвс. Ще му разкажа всичко и ще го помоля за съвет. Досега не е имало случай да се провали.

Бифи се изнесе доста обнадежден, а аз отидох в кухнята.

— Джийвс — рекох. — Отново се нуждая от помощта ти. Току-що имах мъчителен разговор с мистър Бифен.

— Наистина ли, сър?

— Ето как стоят нещата — рекох аз и му разправих цялата история.

Странно, но усетих как се стегна от самото начало. По принцип, когато обсъждаме с Джийвс подобни дреболии, той е изтъкан от съчувствие и блика гениални хрумвания, но не и днес.

— Опасявам се, сър — каза той, когато свърших, — че не е моя работа да се намесвам в интимни проблеми, засягащи...

— Я, стига!

— Не, сър. Това би било нетактично от моя страна.

— Джийвс — притиснах го аз до стената. — Защо си настроен срещу стария Бифи?

— Аз ли, сър?

— Да, ти.

— Но, моля ви, сър!

— Е, добре, щом не желаеш да се включиш в спасяването на себеподобния, не мога да те карам насила. Но ще ти кажа следното.

Сега се връщам във всекидневната и се отдавам на сериозен размисъл. Ще се почувстваш ужасно глупаво, когато дойда да ти съобщя, че съм измъкнал Бифен от кашата без твоя намеса. Ужасно глупаво ще се почувствуваши!

— Да, сър. Да ви донеса ли уиски със сода, сър?

— Не. Кафе! Силно и черно. И ако някой ме търси, казвай, че съм зает и не искам да ме безпокоят.

След един час натиснах звънеца.

— Джийвс — казах високомерно.

— Да, сър?

— Бъди така любезен да се обадиш на мистър Бифен по телефона. Кажй, че мистър Устър го поздравява и въпросът му е уреден.

Когато на другата сутрин се запътих към дома на Бифи, бях повече от доволен от себе си. По правило гениалните хрумвания, които те осеняват вечер, имат навика да не изглеждат чак толкова неотразими на дневна светлина. Това обаче и на закуска ми се видя точно толкова сполучливо, колкото и преди вечеря. Огледах го от всички възможни ъгли и не видях как би могло да се провали.

Преди няколко дни Харолд, синът на леля Емили, беше празнувал шестия си рожден ден и тъй като бях изправен пред необходимостта да се явя с подарък, случайно зърнах в един магазин на „Странд“ хитроумна джунджурия. Според мен добре изчислена едновременно да забавлява детето и да предизвиква умилението на околните. Представляваше букет цветя, в чиято дръжка ловко бе прикрита гумена помпичка. При натискане тя изстрелваше около литър чешмяна вода в лицето на всеки, проявил глупостта да помирише цветята. Реших, че подаръкът е изключително подходящ за напълващия интелект на шестгодишно хлапе, та го закупих.

Когато обаче отидох у тях, заварих Харолд седнал насред такава камара скъпи и луксозни подаръци, че просто не събрах сили да чу поднеса нещо, за което бях дал само единайсет пенса и половина. Затова със завидно самообладание — и ние Устърви можем да съобразяваме при нужда — измъкнах визитната картичка на чичо Джеймс от едно самолетче, на нейно място сложих моята, а църкалото

си прибрах в джоба. Оттогава се търкаля из апартамента и сега ми се стори, че най-сетне му е дошло времето.

— Е? — нетърпеливо попита Бифи още щом престъпих прага на всекидневната му.

Клетникът направо бе позеленял от притеснение. Разпознах симптомите. Аз самият се чувствавах по този начин, докато чаках сър Родерик да обядва с мен. Как хора, които и без това не са добре с нервите, събират смелост да разговарят с този човек, умът ми не го побира. Въпреки това откачените се тълпят при него. Едва ли минава ден без да му се наложи да позвъни на санитаря за усмирителна риза. В резултат на този постоянен контакт с хора, които чоплят трески от хлопащите си дъски, той гледаше с предубеждение на всички, без оглед на пол и възраст, затова бях убеден, че Бифи трябва само да натисне църкалото, а природата ще свърши останалото.

Потупах го по рамото и рекох:

— Всичко е наред, старче.

— Какво препоръчва Джийвс? — нетърпеливо попита той.

— Джийвс не препоръчва нищо.

— Но ти току-що каза, че всичко е наред.

— Джийвс не е единственият мозък в дома на Устърови, момчето ми. Аз лично се нагърбих с малкия ти проблем и бързам да те зарадвам, че държа положението в ръцете си.

— Ти ли?

Тонът му далеч не беше ласкателен. В него по-скоро личеше липса на вяра в способностите ми, затова реших, че нагледността ще свърши повече работа от цял ден обяснения.

— Обичаш ли цветя, Бифи? — попитах.

— Ъ?!

— Я помириши.

Бифи разсеяно протегна човка, а аз натиснах църкалото, според указанията в упътването.

Обичам когато купя нещо, то да си струва парите. Единайсет пенса и половина дадох за това чудо, но и два пъти повече да ми бяха поискали, пак щеше да е евтино. Рекламата на кутията гласеше, че резултатът бил „неописуемо комичен“ и мога да свидетелствувам, че в това твърдение нямаше грам преувеличение. Клетият Бифи рипна като газела и строши една масичка.

— Видя ли! — рекох.

В първия миг старият ми приятел изгуби дар слово, но много скоро си го възвърна и започна да се изразява твърде цветисто.

— Успокой се — изчаках го да млъкне, за да си поеме дъх. — Това не е начин да убия скуката, а демонстрация. Вземи туй нещо, Бифи, с дружеската ми благословия, напълни помпичката, заври го под носа на сър Родерик, стисни силно и останалото остави на него. Гарантирам ти, че незабавно ще го осени колко не си му необходим в семейството.

Бифи се облеци насреща ми.

— Нима предлагаш да напръскам сър Родерик?

— Точно така. Добре го напръскай. Пръскай както никога досега не си пръскал.

— Но...

Той още пелтечеше насреща ми, когато на вратата се позвъни.

— Олеле! — извика Бифи, разтреперан като желе. — Ето го! Приказвай с него, докато си сменя ризата.

Едва успях да напълня помпичката и да я тикна до чинията на Бифи, когато вратата се отвори и в апартамента нахълта сър Родерик. Вдигах съборената масичка, когато той бодро се разприказва зад гърба ми.

— Добър ден. Надявам се, че не съм... Мистър Устър!

Признавам, че не се чувствах много спокоен. В този човек има нещо изчислено да всява ужас и в най-мъжествените сърца. Има огромна плешива глава, като всички косми, които би трябвало да са на нея, са слезли във веждите, а очите му пронизват като нажежени остени.

— Как сте, как сте, как сте? — рекох, преодолявайки обзелото ме спонтанно желание да рипна заднешком през прозореца. — Отдавна не сме се виждали.

— И все пак спомените ми за вас никак не са избледнели, мистър Устър.

— Това е чудесно — отвърнах. — Старият Бифи ме покани да споделя трапезата му.

Той зашава с вежди насреща ми.

— Вие да не сте приятел на Чарлс Бифен?

— Ами да, ние сме стари приятели.

Сър Родерик рязко си пое дъх и разбрах, че акциите на Бифи чувствително са спаднали. Очите му се заковаха в пода, където бяха изпопадали вещите от преобърнатата масичка.

— Случило ли се е нещо? — попита.

— Нищо сериозно — обясних. — Старият Бифи току-що получи пристъп и събори масичката. А може да беше и припадък.

— Пристъп!

— Или припадък.

— Друг път получавал ли е такива пристъпи?

Тъкмо се канех да отговоря, когато Бифи нахлу задъхан в стаята. Беше забравил да се срещне, което му придаваше обезумял вид. Видях как дъртият изпитателно впи поглед в него. Реших, че така наречената подготвителна работа е извършена задоволително и изобщо не трябва да се съмнявам в успеха на добрата стара помпичка. Влезе прислужникът на Бифи с първия поднос и тримата седнахме да обядваме.

Отначало по всичко личеше, че обедът ще премине в ледено мълчание — нещо, което неминуемо се случва на човек, който постоянно обядва навън. Бифи, изключително слаб домакин, не допринасяше с нищо за духовното извисяване на гостите си, освен с някое и друго изхълцукване, а всеки път, когато се опитвах да пусна някое остроумие, сър Родерик ме приковаваше с такъв поглед, че думите замръзваха на устните ми. За щастие обаче второто беше пилешко фрикасе с такива неописуеми вкусови качества, че дъртият, след като изгълта порцията си, подаде копаня да му сипят повторно и почти се разнежи.

— Днес съм дошъл при теб, Чарлс — започна той почти сърдечно, — с нещо, което би могло да се нарече мисия. Да, мисия. Това пиле е изключително.

— Радвам се, че ви харесва — измънка старият Бифи.

— Извънредно вкусно — потвърди сър Родерик и си допълни чинията. — Та както ти казах, мисия. Знам, че вие младите днес се задоволявате да живеете в центъра на най-красивата столица, която светът е виждал, слепи и безразлични за многобройните ѝ чудеса. Ако бях човек ла хазарта, само че не съм, щях да заложа значителна сума,

че никога в живота си не сте посетили дори такава историческа забележителност като Уестминстърското абатство. Прав ли съм?

Бифи смънка нещо в смисъл, че отдавна се канел да отиде.

— Нито Тауър?

Не, оказа се, че тъкмо се канел да посети и Тауър.

— А в същия този миг на не повече от два̀сет минути път с такси от Хайд Парк Корнър се намира възможно най-интересната и поучителна колекция от предмети, както одушевени, така и неодушевени, събрани от четирите краища на империята. Имам предвид Британското имперско изложение в Уембли.

— Вчера ми казаха един виц за Уембли — обадох се, за да допринеса за бодрия тон на разговора. — Ако сте го чували, кажете. Някакъв се приближава до един глух, застанал пред вратите на изложението, и го пита: „Това Уембли ли е?“ „Ъ?“ — рекъл глухият. „Това Уембли ли е?“ — повторил оня. „Ъ?“ — отвърнал глухият. „Това Уембли ли е?“ — пак попитал оня. „Не, четвъртък^[1]“ рекъл глухият. Ха-ха, к'во ще кажете, а?

Веселият смях замръзна на устните ми. Сър Родерик само шавна с вежда и веднага ми стана ясно, че дрънкам врели-некипели. Не съм срещал друг човек, който така ловко да те кара да се чувствуваш като боклук.

— Ходи ли вече в Уембли, Чарлс? — попита той. — Не? Така и предполагам. Е, точно това е и мисията, с която съм дошъл тук днес следобед. Хонория иска да те заведе в Уембли. Казва, че това ще обогати културата ти — мнение, което напълно споделям. Тръгваме веднага, щом се наобядваме.

Бифи ме изгледа с отчаяна молба.

— И ти ще дойдеш, нали Бърти?

В очите му имаше толкова страдание, че само миг се колебах. Приятелят си е приятел. Освен това подозирах, че ако помпичката оправдае големите надежди, които ѝ възлагах, веселият излет неминуемо ще отпадне от програмата.

— Да, разбира се — рекох.

— Няма защо да злоупотребяваме с доброто сърце на мистър Устър — каза сър Родерик с кисела физиономия.

— Няма нищо — великодушно го успокоих аз. — И без това отдавна се канех да посетя изложението. Ще отскоча до вкъщи да се

преоблека, а после ще дойда да ви взема с колата.

Настъпи мълчание. Бифи беше онемал от облекчение, че няма да му се налага да прекара следобеда насаме със сър Родерик, а сър Родерик мълчаливо неодобряваше. В същия миг погледът му се спря на букета до чинията на Бифи.

— Ааа, цветя — каза той. — Благовонни секирчета, ако не греша. Прекрасно растение — удоволствие както за окото, така и за обонянието.

Погледнах към Бифи. Очите му се бяха изцъклили и в тях проблясваха странни пламъчета.

— Обичате ли цветя, сър Родерик? — изхриптя той.

— Изключително.

— Помиришете тези.

Сър Родерик завря нос в китката и задуши. Пръстите на Бифи бавно се ключиха около помпичката. Аз затворих очи и стиснах здраво масата.

— Много приятно — чух гласа на сър Родерик. — Наистина много приятно.

Отворих очи. Бифи се беше облегал назад с мъртвешка физиономия, а букетът лежеше на покривката до него. Разбрах какво се е случило. В този кризисен за живота му миг, когато цялото му бъдеще зависеше от едно стягане на пръстите, това клето безгръбначно Бифи беше изгубил самообладание. Гениалната ми идея беше отишла по дяволите.

Когато се прибрах, Джийвс се въртеше край сандъчетата с мушката на перваза на прозореца.

— Красива гледка, нали сър? — каза той и ги изгледа бащински.

— Не ми говори за цветя — рекох. — Джийвс, сега вече знам как се чувства един пълководец, когато планира големи маневри, а войниците му го подведат в последната минута.

— Наистина ли, сър?

— Да — отвърнах и му разказах какво се случи. Той замислено ме изслуша.

— Мистър Бифен е колеблив и непостоянен млад джентълмен — беше заключението му, когато завърших. Ще имате ли нужда от мен до довечера, сър?

— Не. Отивам в Уембли. Дойдох само да се преоблека и да взема колата. Намери ми някакви поносими дрехи, които да издържат натиска на многолюдието, Джийвс, а после се обади в гаража.

— Много добре, сър. Смятам, че костюмът от сив шевиот ще е подходящ за целта. Ще бъде ли твърде нахално, ако ви помоля да ме вземете в колата, сър? Аз също бях решил да ходя днес следобед в Уембли.

— Ъ? Да, разбира се, заповядай.

— Много ви благодаря, сър.

Облякох се и отидохме до апартамента на Бифи. Те двамата със сър Родерик седнаха отзад, а Джийвс се настани на предната седалка до мен. Настроението на Бифи бе толкова неподходящо за следобедни развлечения, че сърцето ми се раздираше, като го гледах. Направих последен опит да размекна душата на Джийвс.

— Трябва да ти кажа, Джийвс — рекох, — че съм дяволски разочарован от теб.

— Съжалявам да го чуя, сър.

— Да, така е. Дяволски разочарован. И мисля, че трябва да се притечеш на помощ. Видя ли лицето на мистър Бифен?

— Извинете, че ви го казвам, сър, но ако мистър Бифен се е нагърбил с брачни обещания, които не са по вкуса му, той би трябвало да благодари само на себе си.

— Говориш глупости, Джийвс, Не по-зле от мен знаеш, че Хонория Глосъп е Наказание Свише. Все едно да обвиняваш някой, че го е сгазил камион.

— Да, сър.

— Естествено, че да! Освен това клетият шаран не е бил в състояние да се съпротивлява. Той всичко ми разказа. Загубил е единственото момиче, което някога е обичал, а ти знаеш какво представлява човек в такива случаи.

— Как е станало това, сър?

— Влюбил се в някакво момиче на кораба на път за Ню Йорк. Разделили се на митницата, като се уговорили да се срещнат на другия ден в нейния хотел. Да, ама нали го знаеш Бифи. Често не помни и собственото си име. Не записал адреса ѝ и той изцяло се изличил от съзнанието му. После се помотал известно време като зашеметен, докато един прекрасен ден се събудил сгоден за Хонория Глосъп.

— Не знаех това, сър.

— Никой освен мен не го знае. Разказа ми го в Париж.

— Предполагам, че е било възможно да направи издирвания, сър.

— Същото казах и аз. Но той забравил името й!

— Това е удивително, сър.

— И аз това му казах. Но е факт. Единственото, което си спомня, е собственото й име — Мейбъл. Е, човек не може да прерови цял Ню Йорк за момиче на име Мейбъл, нали?

— Разбирам затруднението му, сър.

— Е, видя ли сега!

— Разбирам, сър.

Междувременно пред самото изложение бяхме навлезли в гъст поток превозни средства — обстоятелство, което изискваше от мен майсторско кормуване, затова трябваше да прекратим разговора. Найсетне успях да паркирам и четиримата слязохме. Джийвс се отдалечи, а сър Родерик оглави компанията. Упъти се към Палатата на промишлеността, а ние с Бифи затътрихме крака подире му.

Не си падам много по изложенията. Гражданството като маса винаги ме е отблъсквало и след като се влачих подир множеството около четвърт час, имах чувството, че стъпвам по нажежени тухли. Милиони хора пищят от възторг при вида на препариран морски таралеж или буркан със семена от западна Австралия — но не и Бъртрам Устър. Когато се измъкнахме от Палатата на машиностроенето, всичко говореше в полза на кратка забележка по посока на симпатичния „Бар на Плантаторите“ в павилиона на Антилските острови. Сър Родерик ни беше прекарал покрай него на висока скорост — барът очевидно не докосна струна в душата му. Аз обаче успях да забележа зад тезгяха един жизнерадостен юначага, който смесваше съдържанието на разни бутилки и ги разбъркваше с пръчица във високи чаши, в които май подрънкваше лед. Закопнях да го опозная. Тъкмо се канех да дезертирам, когато усетих, че ме дърпат за ръкава. Беше Бифи с вид на човек нагледал се на всичко.

Има мигове в живота, когато думите са излишни. Аз погледнах Бифи. Бифи погледна мен. Пълно разбирателство. Две души в хармонично съзвучие:

— ?

— !

Три минути по-късно бяхме при Плантаторите. Никога не съм бил в Антилските острови, но авторитетно мога да твърдя, че в разбиранията си за живота са изпреварили съществено нашата европейска цивилизация. Човекът зад тезгяха — по-любезен тип трудно може да се срещне — като че отгатна възжеленията ни в мига, в който влязохме в зрителното му поле. Лактите ни още не бяха докоснали полираното дърво, а той вече подскачаше делово насам-натам, като с всеки подскок сваляше от лавицата нова бутилка. Очевидно плантаторът е човек, комуто не забъркаш ли поне седем вида алкохол в чашата, все една че си го държал на сухо. Е, аз съм последният човек, който ще го упрекне. Барманът ни каза, че питиетата се наричали Зелени коктейли. Ако един ден се ожения и имам син, Зелен Коктейл Устър ще бъде името, с което ще влезе в регистрите — в чест на деня, когато животът на баща му бе спасен в Уембли.

След третата чаша Бифи блажено въздъхна.

— Къде мислиш, че е сър Родерик? — попита той.

— Бифи, стари приятелю — отвърнах откровено, — въобще не ме интересува.

— Бърти, дърти мошенико — рече той, — и мен.

[???] ше да прекратим разговора. Най- [???] После въздъхна отново и наруши възцарилото се мълчание, за да си поиска от бармана сламка.

— Бърти — обади се Бифи след малко. — Току-що си спомних нещо много странно. Познаваш ли Джийвс?

Отвърнах, че го познавам.

— Та като влизахме тук се случи нещо много особено. Старият Джийвс се приближи до мен и ми каза... Никога няма да се сетиш какво.

— Не, никога няма да се сетя.

— Джийвс каза — добросъвестно започна Бифи, — цитирам думите му буквално — Джийвс каза: „Мистър Бифен“ — обръщаше се към мен, нали разбираш...

— Разбирам.

— „Мистър Бифен“ — каза, — „горещо ви препоръчвам да посетите...“

— Какво? — попитах, когато замлъкна.

— Бърти, стари приятелю — разтревожено отвърна Бифи, — забравих!

Вторачих се учудено в него.

— Хич не мога да проумея — рекох, — как успяваш да се грижиш за имението си дори един-единствен ден. Как, за бога, не забравяш да издоиш кравите и да нахраниш прасетата?

— Имението е лесна работа — наоколо се мотае сума ти народ — ратаи и слуги, нали разбираш, — които вършат цялата работа.

— А! — рекох. — Е, щом е така, дай по още един от Зелените и да се понесем към Луна парк.

Искам дебело да подчертая, че когато изрекох онези скверни слова по адрес на изложенията, нямам предвид тяхната забавна част. И никому не бих позволил да ме вини, задето одобрявам онези институции, които само срещу един шилинг ти позволяват да се пързаяш и люлееш до насита, а на летни кънки съм готов да изпреваря всички за пари, марки или орехи.

Но колкото и искрено да се забавлявам в подобни случаи, не мога да кацна и на малкия пръст на стария Бифи. Дали причината беше в Зелените коктейли, или просто в облекчението, че се е измъкнал от сър Родерик, не знам, но Бифи се хвърли във вихъра на простолюдните развлечения с плам, който почти ме уплаши. С мъка успях да го откъсна от стрелбището, а що се отнася до Влакчето на ужасите, той очевидно смяташе да прекара в него остатъка от живота си. Най-последно успях да го измъкна и докато бродеше из тълпата с грейнал поглед и се двоумеше дали да му гледат на ръка или да се повърти на виенското колело, изведнъж ме сграбчи за ръката и нададе пронизителен животински рев.

— Бърти!

— Сега пък какво има?

Той сочеше голям надпис над една постройка.

— Гледай! Дворец на красотата!

Опитах се да го отклоня. Бях започнал да се поуморявам. Пък и не съм вече толкова млад.

— Няма какво да влизаш там — рекох. — Един в клуба разправяше, че не било нищо особено, просто много момичета на едно място. Нали не ти се гледат много момичета?

— Напротив! Гледат ми се! И колкото повече, толкова по-добре! — твърдо отвърна Бифи. — Стотици момичета! Важното е да не приличат на Хонория. Освен това изведнъж си спомних, че Джийвс ми каза на всяка цена да посетя точно това място. Да, всичко си спомних. „Мистър Бифен“ — рече той, — „горещо ви препоръчвам да посетите Двореца на Красотата“. Какво е имал предвид и от какви подбуди се е ръководел не знам, но питам те, Бърти, мъдро ли е, безопасно ли е, разумно ли е да пренебрегваме и най-незначителната думичка, излязла от устата на Джийвс? Влиза се от вратата вляво.

Не знам дали ви е известен този Дворец на Красотата. Това е нещо като аквариум, който наместо с риби е пълен с представителки на нежния пол. Влизаш вътре и насреща си виждаш нещо като стъклена клетка, от която ти се блещи жена. Издокарана е в неподходящи за сезона дрехи и над клетката има надпис „Хубавата Елена“. Преминаваш към следващата, където друга жена демонстрира хватки със змия. Заглавието е „Клеопатра“. Загрявате идеята. Прочути жени през вековете. Не мога да кажа, че останах очарован. Смятам, че хубавата жена губи много от чара си, ако трябва да я гледаш през стъкло. Освен това през цялото време имах странното чувство, че съм нахълтал в чужда спалня, така че препуснах напред под пара, изгарящ от нетърпение да се измъкна, когато Бифи изведнъж откачи.

Или поне така изглеждаше. Нададе пронизителен крясък и внезапно сграбчи ръката ми с такава сила, че се уплаших да не ме е ухапал крокодил. После заломоти нещо.

— Въх! — викаше той, или нещо в този смисъл.

Наоколо се събра тълпа от любопитни. Според мен си мислеха, че ще хранят момичетата. Бифи обаче не им обръщаше внимание, а като побъркан ми сочеше една от клетките.

Забравих коя беше, но момичето вътре носеше рюш, следователно трябва да е била кралица Елизабета, или друга нейна съвременничка. Беше мило същество, само дето много се блещеше на Бифи.

— Мейбъл! — избухна Бифи като бомба в ухото ми.

Не мога да кажа, че ми беше много весело. Драмата е чудесно нещо, но ме замесваха в нея на обществено място. Чак сега осъзнах колко е обществено това място! През последните минути тълпата сякаш се беше удвоила и докато повечето съзерцаваха Бифи, не един и

двама се бяха втренчили в мен, сякаш ме смятаха за главно действащо лице.

Бифи подскачаше насам-натам като агне на пролет. Като малоумно агне.

— Бърти, това е тя! Това е тя! — Той диво се оглеждаше наоколо. — Къде, по дяволите, е вратата на това нещо? Къде е управителят? Незабавно искам да видя управителя!

А после неочаквано се юрна напред и заблъска по стъклото с бастуна си.

— Слушай, старче — започнах аз, но той ме изтика настрани.

Провинциалисти като Бифи мятат из ръце внушителни тояги вместо леките бастунчета, които елегантният светски мъж употребява в столицата; а в Херифордшър очевидно предпочитат цели цепеници.

Още с първия удар Бифи пръсна стъклото. Следващите три му разчистиха пътя, та да може да се вмъкне в клетката без да се нареже.

Преди още тълпата да е осъзнала какво чудесно представление получава срещу входния си билет, той беше вътре, потънал в дълбок разговор с момичето. В същия миг се появиха и двама огромни полицаи.

Не можеш да разчувствуващ полицията с романтични сцени. Тези двамата например не пророниха дори сълза. Влязоха в клетката, измъкнаха Бифи и го повлякоха през тълпата преди да съм успял да мигна. Забързах след тях, за да направя каквото е по силите ми и да облекча последните му мигове, а клетникът обърна към мен сияйна физиономия.

— Чизуик 60873 — изрева той с глас, разтреперан от вълнение. — Запомни го, Бърти, защото ще го забравя. Чизуик 60873. Телефонният ѝ номер!

А после изчезна, следван от около единайсет хиляди зяпачи. В този миг чух до себе си глас:

— Мистър Устър! Какво... какво означава всичко това?

До мен стоеше сър Родерик, чиито вежди бяха по-рунтави от всякога.

— Всичко е наред — отвърнах. — Само дето клетият стар Бифи се побърка.

Той залитна.

— Какво?

— Получи нещо като пристъп. Или припадък.

— Отново! — Сър Родерик шумно си пое дъх. — А аз щях да разреша на този човек да се ожени за дъщеря ми!

Чух го как си мърмори под нос. Любезно го потупах по рамото. Това ми струваше доста усилия, но забележете, че все пак го направих.

— На ваше място — рекох, — бих отменил церемонията. Задраскайте датата. Изтрийте я от съзнанието си — това е моят съвет.

Той ме изглежда мръсно.

— Не се нуждая от съветите ви, мистър Устър! И сам бях стигнал до същото решение. Мистър Устър, вие сте приятел на този човек — факт, който сам по себе си би трябвало да ми е достатъчен като предупреждение. Вие — за разлика от мен — ще го видите отново. Бъдете така любезен да го уведомите, че може да смята годежа си за невалиден.

— Разбира се — рекох и забързах след тълпата.

Имах чувството, че ще се наложи да освобождавам Бифи от пандиза.

Един час по-късно успях да се добера до мястото, където бях паркирал колата. Джийвс седеше на предната седалка и съзерцаваше космоса. Той почтително се изправи, щом се приближих.

— Тръгвате ли си, сър?

— Да.

— Ами сър Родерик, сър?

— Няма да дойде. Не издавам кой знае каква тайна, Джийвс, като ти кажа, че ние с него скъсахме дипломатическите отношения. Вече не си приказваме.

— Наистина ли, сър? А мистър Бифен? Ще го изчакате ли?

— Не. Той е в затвора.

— Нима, сър?

— Да. Опитах да го освободя, но те настояват да прекара нощта в пандиза.

— Какво престъпление е извършил, сър?

— Спомняш ли си неговото момиче, за което ти разказвах? Откри я в един от аквариумите в Двореца на Красотата и се добра до нея по най-краткия път — през стъклото. Полицията съответно го подбра и отведе.

Изглеждах го странешком. Не е лесно да хвърляш пронизващи погледи с ъгълчето на окоето си, но аз се справих.

— Джийвс — рекох, — тук има нещо. Ти си казал на мистър Бифен да отиде в Двореца на Красотата. Знаеше ли, че момичето ще бъде там?

— Да, сър.

— По дяволите, ти всичко ли знаещ?

— О, не, сър — отвърна Джийвс със снизходителна усмивка, за да направи удоволствие на младия господар.

— Все пак, откъде знаеше?

— Случайно познавам бъдещата мисис Бифен, сър.

— Ясно. Тогава си знаел всичко за онази работа в Ню Йорк?

— Да, сър. И точно по тази причина не бях благоразположен към мистър Бифен, когато първоначално бяхте така любезен да ми предложите да окажа помощ. По-точно си мислех, че той се е подиграл с чувствата на момичето, сър. Когато обаче ми разказахте как стоят нещата в действителност, осъзнах несправедливостта, с която се бях отнесъл към мистър Бифен, и положих усилия да поправа грешката.

— В такъв случай той с положителност ти е много задължен. Луд е по нея.

— Приятно е да се чуват такива констатации, сър.

— А и тя трябва да ти е доста благодарна. Стариат Бифи има доход от петнайсет хиляди на година, да не говорим за кравите, свинете, кокошките и патиците, които не знае къде да дява. Дяволски полезен зет за всяко семейство.

— Да, сър.

— Каж ми, Джийвс — рекох, — откъде познаваш това момиче?

Джийвс занесено се загледа в колите пред себе си.

— Тя е моя племенница, сър. Ако позволите да забележа, сър, не бих извъртял кормилото така внезапно. Едва не се блъснахме в този автобус.

---

[1] На английски сряда се произнася Уензди — Б.пр. ↑

ВУЙЧО ФРЕД ОТСКАЧА ДО ГРАДА

Симпатягата бе поканил госта си в по-малката и не така често посещавана пушалня на клуба „Търтеите“, за да изпият на спокойствие следобедното си кафе. В другата, поясни той, макар и разговорите да достигат удивителни висоти на интелигентност, посетителите имат неприятния навик да се замерят с бучки захар.

— Буйна кръв — отзова се гостът с разбиране. — Друго нещо си е младото животно.

— Тук животни не липсват — съгласи се Симпатягата.

— Доколкото виждам обаче, оплакването ти не важи за всички.

— Ъ?

Гостът посочи вратата, където току-що се беше появил младеж с впит в тялото спортен костюм от туид. Изглеждаше направо съсипан. Очите му безумно блуждаеха, а от устата му стърчеше празно цигаре, от което той безрезултатно се опитваше да всмукне. Целият му вид говореше за изтерзан ум, макар че в „Търтеите“ трудно можеше да се говори за наличието на какъвто и да е ум. Когато Симпатягата го повика да седне при тях, той само объркано поклати глава и изчезна яко древногръцки герой, подгонен от орисници.

— Клетият Понго! — въздъхна Симпатягата.

— Понго ли?

— Това беше Понго Туистълдън. Съсипан е заради вуйчо си.

— Умрял ли е?

— Де тоя късмет! Утре отново пристига в Лондон. Сутринта Понго получил телеграма.

— Това ли го тревожи?

— Естествено. Споменът за предишното гостуване на вуйчото още му държи влага.

— Какво се е случило?

— С право питаш.

— Разкажи, моля те.

— Хм! — каза Симпатягата.

Клетият стар Понго (започна Симпатията) често със сълзи на очи ми е разправял за вуйчо си. Цялата му титла е граф Икнъм, от имението Икнъм, графство Хампшър, където си и живее през по-голямата част от годината. От време на време обаче има отвратителния навик да се издокарва в градски дрехи и да бяга от имението. В такива случаи се натрися на Понго в апартамента му в Олбани^[1]. И всеки път младият нещастник е подложен на някое опъващо нервите изпитание. Защото вуйчо му, макар и шейсетгодишен, пристигне ли в столицата, променя възрастта си право пропорционално на духа си, което съответствува на ненавършени двадесет и две. Не знам дали си наясно с думата „изстъпления“, но тя точно пасва на действията на Понговия вуйчо Фред от провинцията, щом се озове в Лондон. Това нямаше да е страшно, ако той ограничаваше безобразията си в рамките на клуба. Ние в „Търтеите“ сме хора с широки разбирания и стига да не трошиш пианото, едва ли с нещо ще предизвикаш дори повдигане на вежди. Бедата е там, че той настоява да измъкне Понго на открито и там, пред хорските очи, да вилнее само както той си знае.

Затова, когато онзи път, за който ти разказвам, вуйчо Фред застанал, розов и жизнерадостен, на килимчето пред камината, издут до пръсване от Понговия обяд и забулен в дима на една от Понговите пури, и казал:

— А сега, момчето ми, предлагам ти един приятен и поучителен следобед, — веднага ще разбереш защо младият нещастник се изцъклил, сякаш насреща му съскала динамитна шашка със запален фитил.

— Един какво? — попитал той, а коленете му омекнали и лицето му преbledняло дори и под слънчевия загар.

— Един приятен и поучителен следобед — повторил лорд Икнъм, като изговарял думите с наслада. — Предлагам ти да оставиш всичко в мои ръце.

И тъй като обстоятелствата често принуждават Понго да влиза под кожата на дъртия негодник, за да изкрънка безкрайно необходимата десетачка, той не е в състояние да пипа с желязна десница. При тези думи обаче така го втресло, че почти се противопоставил.

— Нали няма да ме водиш пак на кучешките надбягвания?

— Не.

— Помниш какво се случи през юни.

— Много добре — доволно отвърнал лорд Икнъм. — Много добре. Макар да продължавам да твърдя, че един що-годе свестен съдия би се задоволил само с порицание.

— И нямам намерение...

— Разбира се! Нищо подобно! Просто ти предлагам да посетим дома на твоите деди.

Понго не разбрал.

— Мислех, че Икнъм е домът на моите деди.

— Това е един от домовете им. Живели са и доста по-близо до пъпа на света, в имението Мичинг Хил.

— Някъде из Лондонските предградия, искаш да кажеш.

— Е, да, сега това са предградия. Преди доста години ливадите, по които играех като дете, бяха раздробени на строителни парцели и разпродадени. Но когато аз бях малък, Мичинг Хил се намираше далеч извън града. Беше обширно хълмисто имение, собственост на дядо ти Мармадюк — човекът с най-невероятните бакенбарди. Отдавна изпитвам сантиментално любопитство да разбера как, по дяволите, изглежда сега старото имение. Сигурно ужасно! И все пак мисля, че си струва да извършим това благочестиво поклонение.

Понго сърдечно приветствувал начинанието. От душа и сърце подкрепил идеята. От плещите му се смъкнал огромен товар. На бърза ръка си направил сметката, че и най-шантавият вуйчо не може да предизвика кой знае какви сътресения в едно предградие. Знаеш какви са предградията. Не предлагат достатъчно възможности. И човек естествено е склонен да се съгласи с него.

— Чудесно! — възхитил се той. — Великолепно! Страхотно!

— Тогава нахлузвай шапката и чепиците, момчето ми, и да потегляме. Предполагам, че дотам се ходи с автобус или нещо подобно.

Понго не хранел надежди, че при вида на Мичинг Хил ще хлъцне от възхита и се оказал прав. Слезеш ли от автобуса, разправяше по-късно той, попадаш сред стройни редици долепени една до друга досущ еднакви къщи. Продължаваш да вървиш, за да се насладиш на още долепени една до друга досущ еднакви къщи. Но той не се оплаквал. Била ранна пролет, но денят явно не знаел това и си бил направо зимен. А наш Понго се бил издокарал според календара, сиреч

без палто. Освен това се канело да вали, а той нямал и чадър. Което не пречело на душата му да ликува. Часовете минавали, а вуйчо му все още нямал в актива си дори една магария. На кучешките надбягвания през юни му стигнали десет минути, за да попадне в ръцете на полицията.

В мечтите си Понго вече виждал как с малко късмет ще успее да накара дъртата напаст безобидно да пропилее времето до вечерта, когато ще го натъпче с обилна вечеря и положи в леглото. И тъй като лорд Икнъм изрично подчертал, че жена му, Понговата вуйна Джейн, недвусмислено изразила намерението си да го скалпира с тъп нож, ако не се прибере у дома в замъка на другия ден до обяд, по всичко личало, че този път гостуването можело да се размине без съществени издевателства над лондонската общественост. Тук няма да е зле да отбележим, че при тази мисъл Понго взел, че се усмихнал, а това била последната му усмивка за деня.

През всичкото това време лорд Икнъм се спирал сегиз-тогиз и като куче, надушило следа, разнежено споделял, че май точно тук бил надупчил със стрела задника на градинаря, а ей там повръщал след първата си пура. Най-после застанал пред една вила, която по неизвестни причини се наричала „Кедрите“. Лицето му било тъжно и замечтано.

— Ако не греша, точно на това място — казал той и леко въздъхнал — точно на това място, преди петдесет години на първи август, аз... Да го вземат мътните!

Последната забележка била предизвикана от факта, че дъждът, който дотогава се въздържал, внезапно шурнал отгоре им. Без повече приказки, те скочили чевръсто на верандата на вилата, където се подслонили в компанията на сив папагал, провесен в клетка на прозореца. Не че подслонът бил кой знае какъв. Вярно, че отгоре не ги валяло, но затова пък сега водните капки с въртеливо движение нахлували косо под навеса и не на шега ги подмокрjali. Понго тъкмо си бил вдигнал яката и се гушел до вратата, когато същата се отворила. На прага стояла жена с вид на прислужница и той се досетил, че вуйчо му е натиснал звънеца.

Жената била облечена в дълъг дъждобран и лорд Икнъм приветливо засиял насреща ѝ.

— Добър ден — излъгал той.

Жената му отвърнала със същата безочлива лъжа.

— Това е вила „Кедрите“, нали?

Да, потвърдила жената, това било вила „Кедрите“.

— Стопаните вкъщи ли са?

Вкъщи нямало никой, рекла жената.

— Ами? Е, няма значение. Дошъл съм — заявил лорд Икнъм и се запромъквал навътре, — да подрежда ноктите на папагала. Това е асистентът ми, мистър Уолкиншоу. Той слага упойката — добавил лордът и посочил Понго.

— Вие от магазина за птици ли сте?

— Откъде другаде? — учудил се вуйчото.

— Никой не ме е предупредил, че ще дойдете.

— Изглежда доста неща крият от вас — съчувствено рекъл лорд Икнъм. — Лошо, лошо.

И продължил да се промъква все по-навътре, докато се добрал до всекидневната. Понго го следвал като на сън, а жената следвала Понго.

— Ами тогава предполагам, че всичко е наред — казала тя. — Тъкмо излизах. Днес е почивният ми ден.

И не след дълго, макар все още да изпитвала известни съмнения, жената се изнесла, а лорд Икнъм запалил газовата камина и придърпал един стол.

— Ето ни и нас, момчето ми — споделил той с Понго. — Малко такт, малко добри обноски и вече сме на сухо и топло, вън от всякаква опасност от бяла смърт. Слушай ме и няма да сбъркаш.

— По дяволите, та ние не можем да останем тук! — възмутил се Понго.

Лорд Икнъм повдигнал вежда.

— Така ли? Да не би да ми предлагаш да изляза на дъжда? Мило момче, ти и представа си нямаш за тежките последствия от подобна постъпка! Тази сутрин на тръгване между мен и вуйна ти възникна жесток спор. Тя твърдеше, че времето е променливо и трябвало да си взема вълнения шал. Аз отвърнах, че времето не е променливо и по-скоро ще пукна, отколкото да си увия вълнен шал около врата. В крайна сметка, упражних желаяната си воля и надделях, но те моля, момчето ми, да си представиш какво ще ме споходи, ако се прибера подсмърчащ. Край на доброто ми име и следващия път, когато тръгна за Лондон, ще трябва да мъкна грейка и респиратор. Не! Оставам тук

да си препичам краката на този прекрасен огън. Не съм допускар, че газовите камини така добре греят! Целият пламтя!

Същото усещал и Понго. Челото му било оросено от честна пот. Той следва право и макар открито да си признава, че тайните на английското законодателство си остават неразбулени за него, нещо му подсказвало, че да се вмъкнеш в чужда вила под претекста, че ще подрязваш ноктите на папагала, е правонарушение и подлежи на съдебно гонение. Но дори и да пренебрегнем юридическата страна на въпроса, да не забравяме другите усложнения, като известното неудобство. Когато става дума за възпитание и какво не бива да се върши, от Понго по-вещ няма, затова положението, в което изпаднал, го карало да дъвче долната си устна и да се къпе в пот.

— Ами ако се върне собственикът на тази ужасна къща? Нали преди малко ме караше да напрегна въображението си? Защо сега ти не опиташ?

И както става обикновено, още не бил изрекъл тези думи и звънецът на външната врата вече дрънчал.

— Ето на! — огорчил се Понго.

— Не викай „Ето!“, момчето ми — укорил го лорд Икнъм, — защото така казва и вуйна ти. Не виждам повод за паника. Очевидно е неканен гостенин. Данъкоплатецът би използвал собствения си ключ. Надникни внимателно през прозореца и виж дали се вижда нещо.

— Някакъв тип с розови бузи — докладвал Понго, изпълнил заръката му.

— Колко розови?

— Порядъчно.

— Ето, видя ли, аз какво ти казах! Няма начин да е стопанинът. Обитателите на подобни къщи са бледи и изпити, защото по цял ден седят затворени в разни канцеларии. Иди виж какво иска.

— Ти иди виж какво иска.

— И двамата ще идем да видим какво иска — обобщил лорд Икнъм.

И така те дружно отворили вратата, а там, както казал Понго, стоял някакъв дребен, млад, розово бузест индивид с прогизнали рамене.

— Извинявайте — казал, — тук ли е мистър Родис?

— Не — отвърнал Понго.

— Да — опровергал го лорд Икнъм. — Не говори глупости, Дъглас. Разбира се, че съм тук. Аз съм мистър Родис — обяснил той на розовия индивид. — А това, за добро или за зло, е синът ми Дъглас. А вие кой сте?

— Името е Робинсън.

— Чие име?

— Моето.

— О, значи се казвате Робинсън? Най-послед се разбрахме. Щастлив съм да се запозная с вас, мистър Робинсън. Събувайте си галошите и влизайте.

Всички се изнизали към салона, като пътем лорд Икнъм запознал новодошлия с по-забележителните предмети в къщата, а Понго преглъщал като риба на сухо и се опитвал да влезе в крак с настъпилия обрат в сценария. Сърцето му все повече се изпълвало с черна мъка. Не му допадало да бъде анестезиолог на име Уолкиншоу, но още по-малко искал да е Родис младши. С една дума се страхувал от най-лошото. Вече не хранел съмнения, че вуйчо му се гласи да се наслаждава на един голям свой следобед и за кой ли път се питал как ще свърши всичко.

В салона розовият индивид продължил да стои на един крак и да гледа свенливо.

— Тук ли е Джулия? — попитал той и както твърди Понго, възглулаво се ухилил.

— Тук ли е? — обърнал се лорд Икнъм към Понго.

— Не — отвърнал Понго.

— Не — повторил лорд Икнъм.

— Телеграфира ми, че пристига днес.

— Чудесно, значи ще направим четворка за бридж.

Розовият индивид прехвърлил тежестта си на другия крак.

— Предполагам, че никога не сте виждали Джулия. Доколкото разбрах от нея, семейството е доста разтревожено.

— Както винаги.

— Тази Джулия, за която ви говоря, е вашата племенница Джулия Паркър. Или по-скоро племенница на жена ви.

— Всяка племенница на жена ми е и моя племенница — сърдечно отвърнал лорд Икнъм. — В нашето семейство няма мое, няма твое.

— Ние с Джулия искаме да се оженим.
— Ами женете се, де!
— Но те няма да ни разрешат.
— Кой няма да ви разреши?
— Майка ѝ и баща ѝ. И чичо Чарли Паркър, и чичо Хенри Паркър, и останалите. Мисля, че не ме одобряват.
— Разпуснатият морал на съвременната младеж не е тайна за никого.
— Имам предвид произхода си. Много са надути.
— Че за какво толкова се надуват? Графове ли са?
— Не, не са графове.
— Тогава, защо по дяволите се надуват? — разпалено попитал лорд Икнъм. — Само графовете имат право да се надуват. Защото графовете са надута работа.
— Освен това си разменихме остри реплики. Аз и баща ѝ. От дума на дума се стигна дотам, че го нарекох мухлясал дърт... Олеле!
— неочаквано извикал младежът и прекъснал разказа си.
И понеже стоял до прозореца, така чевръсто отскочил в средата на стаята, че Понго, чиито нерви вече били изопнати до скъсване и изобщо не очаквал подобна акробатика, прехапал до кръв езика си.
— Те са тук, пред вратата! Джулия, майка ѝ и баща ѝ. Не знаех, че всички се гласят да пристигнат.
— Нямате ли желание да се срещнете с тях?
— Никакво!
— Тогава гмур зад дивана, мистър Робинсън — посъветвал го лорд Икнъм, а розовият индивид преценил съвета му, намерил го за добър и незабавно го последвал. Тъкмо бил изчезнал и на вратата се позвънило.
Лорд Икнъм отново извел Понго в антрето.
— Слушай! — рекъл Понго и всеки по-наблюдателен събеседник би забелязал, че се друса като желе.
— Слушам те, мило момче.
— Искам да кажа... какво?
— Какво какво?
— Надявам се, че нямаш намерение да ги пуснеш вътре.
— Напротив. Ние Родисови държим вратите си широко отворени. И понеже те очевидно са наясно, че мистър Родис няма син,

предлагам ти да се върнем на старата версия. Ти, момчето ми, си тукашният ветеринарен лекар, дошъл да навести папагала ми. Когато се върна, искам да те намеря до клетката. Разглеждай птицата с професионално око, от време на време почуквай с молив по зъбите си и се опитай да миришеш на йодоформ. Това ще те направи особено убедителен.

Понго незабавно се инсталирал до клетката и съсредоточено се вторачил в птицата. Осъзнал, че не е сам в стаята, чак когато чул глас. Обърнал се и видял, че Проклятие номер едно на графство Хампшър се било върнало и довлякло цялата компания.

А тя се състояла от: слаба жена на средна възраст със сурова осанка, мъж на същата възраст и едно момиче. Човек може да разчита на Понговата преценка за жените. Щом като твърди, че момичето било „муцка“, значи е употребил думата в най-точния смисъл. Според него младата дама била около деветнайсетгодишна, с черно таке, тъмнозелено кожено манто, възкъса поличка, копринени чорапи и обувки на висок ток. Очите ѝ били големи и блестящи, а лицето като росна пъпка при изгрев слънце. Това са Понговите думи. Не че някога е виждал росна пъпка по изгрев слънце, защото няма сила, която да го изрита от леглото преди девет и половина и го само за закуска.

— Е — рекла жената, — сигурна съм, че не знаете коя съм. Аз съм Кони, сестрата на Лора. Това е моят съпруг, Клод, а това — дъщеря ми Джулия. У дома ли си е Лора?

— Много съжалявам, но я няма — отвърнал лорд Икнъм.

Жената го гледала така, сякаш не отговарял на очакванията ѝ.

— Мислех ви за по-млад.

— По-млад от какво? — заинтересувал се лорд Икнъм.

— По-млад, отколкото сте.

— За съжаление, никой не може да е по-млад, отколкото е — казал лорд Икнъм, — но правя усилия и трябва да ви кажа, че напоследък отбелязвам добри резултати.

Жената съзряла Понго, чийто вид също не я удовлетворил особено.

— Този пък кой е?

— Местният ветеринарен лекар. Преглежда папагала ми.

— Не мога да говоря пред него.

— Не се безпокойте — успокоил я лорд Икнъм. — Нещастникът е глух като пън.

И като махнал повелително към Понго, най-вече за да му внуши да зяпа по-малко момичетата и повече папагалите, той поканил компанията да седне.

За миг се възцарила тишина, а после се разнесло приглушено хлипане, което според Понго идвало откъм момичето. Той не можел да види, разбира се, защото бил с гръб към тях и гледал папагала, който също го гледал и то много нагло, както само тези птици умеят — с едно око.

Жената подновила атаката си:

— Въпреки, че Лора не благоволи да ме покани на сватбата си, поради което вече пет години не поддържам връзки с нея, днес нуждата ме кара да престъпя прага ѝ. Има времена, когато обидата отстъпва на заден план и роднините трябва да застанат рамо до рамо.

— Много добре ви разбирам — рекъл лорд Икнъм. — На времето и ние на фронта се поддържахме.

— Според мен, каквото било, било. Никога не бих ви обезпокоила, но неволята ме принуди. Слагам черта на миналото и се осланям на вашето милосърдие.

На Понго му замирисало на сълзи и е убеден, че и папагалът си мислел същото, защото премигнал и прочистил гърло. И двамата обаче не познали. Жената продължила:

— Бих искала вие с Лора да приютите Джулия в дома си за около една седмица, докато успея да ѝ уредя друго жилище. Тя учи пиано и изпитът ѝ е след две седмици, затова дотогава трябва да остане в Лондон. Бедата е там, че се е влюбила, или поне така си въобразява.

— Сигурна съм — обадила се Джулия.

Гласът ѝ бил тъй прекрасен, че Понго не издържал и се обърнал да я погледне още веднъж. Очите ѝ, казва, блестели като две звездици, а лицето ѝ било толкова одухотворено, че честно казано въобще не можел да проумее какво, по дяволите, толкова се е залетяла по онзи розов индивид, който дори не бил чак толкова розов. Честно казано, умът му не го побирал и той напразно се опитвал да вникне в тази тайна.

— Вчера пристигнахме с Клод от дома ни в Бексхил, за да изненадаме приятно Джулия. Естествено, отседнахме в нейния

пансион, където е вече от шест седмици. И какво мислите открихме?

— Дървеници.

— Никакви дървеници! Писмо! От млад мъж. За мой най-голям ужас установих, че някакъв млад мъж, за когото не знам нищо, се готви да се жени за дъщеря ми. Незабавно ѝ наредих да го извика и заключих, че не е за нея. Той желира змиорки!

— Какво прави?

— Работи в магазин за желирани змиорки.

— Но моля ви — възразил лорд Икнъм, — това говори много добре за него. Според мен, желирането на змиорки изисква забележителна интелигентност. Далеч не всеки е в състояние да върши тази работа. Аз например, знам, че ако някой дойде и ми каже: „Желирай тази змиорка!“, ще изпадна в затруднение. Същото, ако не греша, ще се случи и на Уинстън Чърчил.

Жената не споделяла неговото мнение.

— Тц! — рекла тя. — Какво ще каже братът на съпруга ми, Чарли Паркър, ако се съглася племенницата му да се омъжи за човек, който желира змиорки?

— А-а-х! — въздъхнал Клод, който, преди да продължим нататък, бил висок и унил екземпляр с червеникави мустаци като цедка за супа.

— Или братът на моя съпруг, Хенри Паркър.

— А-а-х! — повторил Клод. — Или братовчедът Алф Робинс например.

— Именно. Братовчедът Алфред би умрял от срам.

Джулия хълцала така сърцераздирателно, че Понго едва се сдържал да не изтича при нея, да сграбчи ръката ѝ и да я потупа утешително.

— Сто пъти ти казах, мамо, че Уилбърфорс желира змиорки само докато намери нещо по-подходящо.

— Че кое е по-подходящо от змиорката? — учудил се лорд Икнъм, който внимателно следял разговора. — За желиране, искам да кажа.

— Той е амбициозен. Няма да мине много време — казал момичето — и Уилбърфорс изведнъж ще изскочи в обществото.

И да искала, нищо по-вярно не можела да каже. Защото в същия миг розовият изскочил иззад дивана като планинска пъстърва.

— Джулия! — извикал той.

— Уилби! — откликнало момичето.

И Понго твърди, че никога в живота си не бил виждал нещо потблъсващо от начина, по който се хвърлила в обятията му и се провесила от врата му като бръшлян върху стара градинска ограда. Не че имал нещо против розовия индивид, но момичето му било направило дълбоко впечатление и никак не му било приятно, че така се беси по вратовете на хората.

Майката на Джулия, на която й било необходимо точно толкова време, колкото на една жена да се съвземе от естественото си учудване при вида на внезапно изскачащи иззад диваните змиоркожелировачи, пъргаво се размърдала и я изтръгнала от прегръдката му като рефер, разтърваващ боксьори.

— Джулия Паркър! — извикала. — Аз се срамувам от теб!

— Аз също — казал Клод.

— Червя се заради теб!

— Аз също — отново се присъединил Клод. — Как можеш да прегръщаш и целуваш човек, който нарече баща ти „мухлясал дърт никаквец“?

— Аз съм на мнение — налял масло в огъня лорд Икнъм, — че преди да продължим нататък, трябва да обсъдим този въпрос. Щом ви е нарекъл „мухлясал дърт никаквец“, трябва да решим дали има основание за подобно твърдение и откровено казано, аз мисля, че...

— Уилбърфорс ще се извини.

— Разбира се, че ще се извиня. Не е честно да се хваща човек за дума, изречена наред разгорещен спор.

— Мистър Робинсън — прекъснала го жената, — много добре знаете, че думата няма никакво значение. Ако ме слушахте какво говоря, щяхте да разберете...

— О, зная, зная. Чичо Чарли Паркър и чичо Хенри Паркър, и братовчеда Алф Робинс, и всички останали. Сбирщина от сноби!

— Какво?

— Надути и превзети сноби! До гуша ми дойде от класовите им предразсъдъци! Само защото имат пари! Бих искал да знам обаче как са се сдобили с тях!

— Какво искате да кажете!

— Няма значение какво искам да кажа.

— Ако намеквате за...

— Много добре знаеш, Кони — кротко се обади лорд Икнъм — че той е прав. Има неща, които не могат да се скрият.

Не знам дали сте виждали бултериер вчепкан в ягдтериер и тъкмо когато нещата вече се нареждат в негова полза, изневиделица се появява ирландски териер, който се промъква незабелязано и го заръфва по задните части. Когато това се случи, бултериерът пуска ягдтериера, рязко се извъръща и заковава натрапника на място с изпепеляващ поглед. Точно така постъпила и Кони, когато лорд Икнъм се намесил в разговора.

— Какво!

— Нали не си забравила как Чарли Паркър натрупа паричките си?

— За какво говорите?

— Знам, че истината е неприятна — настоял лорд Икнъм, — и по принцип тази тема се отбягва, но понеже се отвори дума, трябва да признаеш, че даването на заем с 250% лихва не е обичайно явление в изисканите среди. Ако си спомням, това бяха думите на съдията по време на делото.

— Не знаех за това! — извикала Джулия.

— Ааа... — рекъл лорд Икнъм. — Значи сте крили от детето? И правилно, правилно...

— Това е лъжа!

— Когато Хенри Паркър имаше неприятности с банката, затворът му се размина на косъм. Между нас да си остане, Кони, но редно ли е банков чиновник, пък бил той и брат на мъжа ти, да отмъкне петдесет лири от касата, за да ги заложи на конни надбягвания? Не е почтено, Кони. Не е джентълменско. Съгласен съм, че Хенри спечели пет хиляди и си оправи веднъж завинаги положението, но колкото и да хвалехме тогава прозорливостта му, не можем да си затваряме очите пред финансовите му похвати. Колкото до братовчеда Алф Робинс...

От гърлото на жената излизало странно пресекливо клокочене. Понго ми каза, че навремето имал една стара бричка, която издавала същите звуци, когато ѝ се налагало да изкачи бърчинка.

— В това няма дума истина! — изхъркала тя, след като най-сетне успяла да си разплете гласните струни. — Нито една думичка! Според

мен, вие сте полудели.

Лорд Икнъм свил рамене.

— Както искаш, Кони. Но нека все пак спомена, че макар съдебните заседатели да бяха принудени да оправдаят братовчеда Алф Робинс поради липса на доказателства в делото за контрабанда с наркотици, ние всички знаехме, че с това се занимава от години. Забележи, аз не го обвинявам. Щом като някой може да контрабандира кокаин и да се измъкне сух и невредим от водата, моите поздравления. В случая просто се опитвам да ти внуша, че надали ние сме семейството, което да си позволи лукса да се надсмива над почтените кандидати за ръцете на дъщерите ни. Ако питаш мен, трябва да сме щастливи, че имаме възможност да ги омъжим дори в средите на желиращите змиорки.

— Аз също — решително се обадила Джулия.

— Нали не вярваш на този човек!

— Вярвам на всяка негова дума.

— Аз също — присъединил се розовият.

Жената изфучала. Била обезумяла от гняв.

— Бог ми е свидетел — рекла, — че никога не съм обичала Лора, но за нищо на света не бих ѝ пожелала съпруг като вас!

— Съпруг ли? — учудил се лорд Икнъм. — Кое ви дава основание да мислите, че ние с Лора сме женени?

Възцарило се тягостно мълчание, по време на което папагалът излязъл с обща покана всички да си вземат орехче. След това проговорила Джулия.

— Сега вече ще трябва да ми разрешиш да се омъжа за Уилбърфорс. Той знае твърде много за нас.

— Поддържам твоето мнение — обадил се лорд Икнъм. — Така ще му запушим устата.

— Нали нямаш нищо против да станеш член на това морално разложено семейство, скъпи? — попитала девойката с нотка на притеснение в гласа.

— Никое семейство не е разложено, съкровище, щом е твое — отвърнал розовият индивид. — В края на краищата, не е необходимо да се виждаме с тях.

— Точно така.

— Роднините нямат значение, само ние двамата...

— Това също е вярно.

— Уилби!

— Джулия!

И те повтори сцената с бръшляна и градинската ограда. Понго твърди, че изпитал същото неприятно чувство, както и първия път, но отвращението му изобщо не можело да се сравнява с това на Кони.

— И от какво, ако смея да попитам, възнамерявате да се издържате, след като се ожените? — сръфала ги тя язвително.

Това като че ли смутило младите. Те се разделили. Спогледали се. Момичето изгледало розовия и розовият изгледал момичето. Очевидно темата била неприятна и за двамата.

— Един ден Уилбърфорс ще бъде богат!

— Е, да. Един ден!

— Ако имах сто лири — обадил се розовият, — още утре можех да стана съдружник в една от най-добрите фирми за разнасяне на мляко в южен Лондон.

— Ако! — рекла жената.

— Ако! — присъединил се Клод.

— Откъде ще ги вземете?

— Откъде? — подкрепил я Клод.

— Откъде? — настояла майката, очевидно доволна от сполучливото попадение. Не желала да го остави да отзвучи без да го повтори. — Откъде ще ги вземете?

— Там — казал Клод — е въпросът. Откъде ще вземете сто лири?

— Как откъде? — бодро се обадил лорд Икнъм — От мен, разбира се. Откъде другаде?

И пред оцъклените очи на Понго изровил от дълбините на костюма си шумоляща пачка банкноти и им я връчил. Мъката от прозрението, че дъртият пръч през цялото време е разнасял толкова пари в себе си, а той не му издрънкарал нито пени, била тъй непоносима, че преди да усети какво става, от гърдите му се изтръгнало пронизително квичене, което отекнало в стаята като вой на настъпено куче.

— Аха! — казал лорд Икнъм. — Ветеринарният иска да ми каже нещо. Да, докторе?

Това като че поозадачило розовия.

— Доколкото си спомням вие ми казахте, че този човек е ваш син.

— Ако имах син — засегнал се лорд Икнъм, — той щеше да изглежда далеч по-добре. Не, това е местният ветеринарен лекар. Може би съм казал, че го имам като мой син и това ви е заблудило.

Той се приближил до Понго и въпросително замърдал с пръсти. Понго зинал насреща му и чак когато една от ръцете на лорда ловко го смушква в ребрата, си спомнил, че е глух и също зашавал с пръсти в отговор. Само не мога да разбера защо, след като не е бил ням, а само глух, е трябвало да ръкомаха, но очевидно в живота настъпват мигове, когато на човек не му остава нищо друго, освен да шава с пръсти. Понго имал чувството, че цяла вечност е подложен на огромно психическо напрежение и следователно не трябва да го обвиняваме за проявената неразговорчивост.

— Не ми стана много ясно какво казва — обявил лорд Икнъм, — защото тази сутрин си изкълчил единия пръст и сега малко заеква. Но, доколкото разбирам, иска да си поговорим насаме. Може би на папалага му има нещо, което не му е удобно да спомене дори с езика на знаците в присъствието на млада неомъжена девойка. Нали ги знаете папалите. Ще излезем навън.

— Не, ние ще излезем навън — казал Уилбърфорс.

— Да — съгласила се Джулия. — Искам да се поразходя.

— А вие — обърнал се лорд Икнъм към жената, наречена Кони, чието изражение поразително напомняло за Наполеон пред Москва, — ще се присъедините ли към любителите на разходки?

— Аз ще остана и ще си приготвя чаша чай. Надявам се, че няма да ни откажете чаша чай?

— Напротив — любезно отвърнал лорд Икнъм. — Чувствавайте се като у дома си. Стойте тук и се наливайте до пръсване.

Отвън Джулия, която повече от всякога приличала на росна пъпка, здравата се заумилквала около дъртака.

— Просто не знам как да ви се отблагодаря — казала тя.

Розовият също казал, че не знае.

— Няма за какво, мила, няма за какво — отвърнал лорд Икнъм.

— Според мен вие сте направо чудесен. — Ами, ами...

— Наистина, направо сте великолепен.

— Хайде, хайде — рекъл лордът. — Повече не мислете за това.

Той я целунал по двете бузи, по брадичката, челото, дясната вежда и върха на носа, а Понго гледал объркан и гневен. Излизало, че всички освен него целуват това момиче. В крайна сметка унизителната сцена приключила и двамата млади се оттеглили, което най-после, дало възможност на Понго да отвори дума за онази стотачка.

— Откъде — рекъл, — имаш толкова много пари?

— Наистина, откъде? — потънал в размисъл лорд Икнъм. — Спомням си, че вуйна ти ми ги даде за нещо. Но за какво? Сигурно да платя някоя сметка.

Това поободрило Понго.

— Тя ще ти даде да се разбереш — казал той с огромно задоволство. — За нищо на света не бих желал да съм на твое място, когато кажеш на вуйна Джейн — убедено, продължил Понго, защото добре познавал емоционалния характер на вуйна си, — че си връчил цялата ѝ пачка на някакво момиче, и обясниш, защото ще се наложи да обясниш, че момичето е било като картинка. Мисля, че ще откачи от стената някое наследствено бойно топорче и ще те халоса с него по кратуната.

— Не се вълнувай, мило момче — отвърнал лорд Икнъм. — Познавам доброто ти сърце и разбирам твоята загриженост, но не се вълнувай. Ще ѝ кажа, че съм бил принуден да ти дам парите, за да откупиш пачка компрометиращи писма от една испанска куртизанка. Едва ли ще ѝ даде сърце да ме обвини, задето съм отървал любимия ѝ племенник от лапите на опасна авантюристка. Е, отначало може да ти се поразсърди и ще се наложи да изчакаш да мине време, преди отново да се веснеш в Икнъм, но понеже и без туй няма да ми потрябваш, преди началото на акцията за унищожаване на плъховете, всичко е наред.

В този миг до портата на „Кедрите“ дотопурка едър червендалест мъжага. Тъкмо се канел да влезе, когато лорд Икнъм го повикал.

— Мистър Родис?

— А?

— С мистър Родис ли разговарям?

— Да, аз съм мистър Родис.

— Аз съм мистър Булстроуд. Живея малко по-надолу — рекъл лорд Икнъм. — Това е Пърси Фрешнам, девер на сестра ми. Занимава се с внос на свинска мас.

Червендалестият казал, че му е много приятно да се запознаят. Попитал Понго дали търговията с мас е оживена, Понго отвърнал, че всичко е наред, а червендалестият му рекъл, че се радва да го чуе.

— Ние не се познаваме, мистър Родис — продължил лорд Икнъм, — но мисля, че като съсед съм длъжен да ви уведомя, че преди малко забелязах в къщата ви две подозрителни лица.

— В моята къща? Че как, по дяволите, са влезли?

— Несъмнено през някой заден прозорец. Приличаха ми на крадци. Ако надникнете предпазливо, може би ще ги видите.

Червендалестият отишъл да надникне предпазливо и като се върнал, не че бил запенен в устата, но малко му трябвало.

— Прав сте. Седят си в салона ми, сякаш са си у дома, лочат чая ми и нагъват препечени филии с масло.

— Така си и мислех.

— И са отворили буркан сладко от малини.

— Е, така по-лесно ще ги хванете на местопрестъплението. На ваше място бих извикал полиция.

— Непременно ще го сторя. Благодаря ви, мистър Булстроуд.

— Радвам се, че можах да ви направя тази малка услуга, мистър Родис — отвърнал лорд Икнъм. — Трябва да тръгвам, че ме чакат. Много е приятно след дъжда, нали? Хайде, Пърси.

И той забутал Понго пред себе си.

— Ето така, момчето ми. По време на моите отскачания до столицата винаги си поставям за цел да пръскам благодат и радост. Оглеждам се наоколо — дори в такава мръсна дупка като Мичинг Хил — и се питам как бих могъл, когато си тръгна от тази мръсна дупка, тя да бъде една по-добра и по-щастлива мръсна дупка? И видя ли възможност, вкопчвам се в нея. Ето го и нашият автобус. Скачай вътре, момчето ми, а по пътя ще нахвърлям планове за вечерта. Ако старата „Лестър Грил“ още съществува, можем да надникнем вътре. Сигурно има двайсет и пет години, откакто за последен път ме изхвърлиха оттам. Интересно кой е новият им бияч.

Ето, приключи Симпатията, такъв е Понговият вуйчо Фред от провинцията и сигурно вече се досещаш защо пристигането на телеграмата, оповестяваща неизбежната му поява в големия град, кара Понго да бледнее и да се тресе.

Цялата работа, казва Понго, била много сложна. Погледнато от една страна, добре че човекът живее в провинцията през по-голямата част от годината. В противен случай непрекъснато щял да бъде край него. От друга страна обаче, като живее в провинцията, той акумулира, така да се каже, запас от щуротии, който се отприщва със страхотна сила по време на редките му посещения в Лондон. В крайна сметка ето до какво се свежда всичко — дали е по-добре да имаш смахнат вуйчо, чиято смахнатост църцори тънко, но непрестанно, или пък друг, който си кротува в далечно имение триста и шейсет дни в годината, но пък здравата си наваксва, когато дойде в Лондон през останалите пет? Дяволски въпрос, разбира се, и Понго до ден днешен не му е намерил отговор.

Естествено, най-добре би било, ако някой завърже дъртата напаст и от първи януари до трийсет и първи декември я държи там, където и да иска не би могъл да напакости — сиреч при селяните и мотиките. Но това, признава Понго, е утопична мечта. Никой не е преследвал тази цел по-упорито от вуйна му Джейн, а тя до ден днешен не е успяла.

---

[1] Аристократична сграда на ул. „Пикадили“ в Лондон, построена през втората половина на 18 в. В нея са живели Байрон, У. Гладсон и др. — Б. пр. ↑

БЕЗ ПРАВО НА ОБЖАЛВАНЕ

Свидетелските показания бяха изслушани. Машината на закона се беше задействувала без засечка и съдията, след като закачи на клюна си пенсне, което всеки миг щеше да се плъзне надолу, се прокашля като заболяла овца и сподели с нас лошата вест:

— Подсъдимият Устър — каза той и как да ви опиша срама и мъката на Бъртрам при подобна характеристика? — ще плати глоба от пет лири.

— Разбира се! — извиках. — На всяка цена! Като едното нищо!

Бях дяволски щастлив, че се отървах на такава разумна цена. Взрях се в така нареченото море от лица, докато съзрях Джийвс, седнал на последния ред. Браво, беше дошъл да крепи морално младия господар в часа на несгодата.

— Хей, Джийвс — пропях, — имаш ли петарка, че съм позакъсал.

— Тишина! — изрева някакво служебно говедо.

— По-спокойно — рекох, — просто уреждах финансовата страна на въпроса. — Платежоспособен ли си, Джийвс?

— Да, сър.

— Ти си голяма работа!

— Приятел ли сте на задържания? — попита клюнестият.

— На служба съм при мистър Устър, ваша милост, в качеството на личен камериер.

— Тогава платете глобата на чиновника.

— Много добре, ваша милост.

Клюнестият кимна хладно в моя посока, колкото да покаже, че вече могат да свалят белезниците от ръцете ми; и след като отново окачи пенснето, метна към клетия Сипи един от най-мръсните погледи, отправяни някога в полицейския съд на Бошър Стрийт.

— Случаят със задържания Лев Троцки — име, за което — каза той и отново впи поглед в Сипи, — имам основания да храня подозрението, че е фиктивно — е по-сериозен. Обвинен е в разпуснатото поведение и оказана съпротива на полицията. Според показанията на

полицая, задържаният го ударил в корема, с което му причинил силна болка като и по други начини му пречил да изпълнява служебните си задължения. Знам, че през нощта след ежегодното състезание по водни спортове между университетите на Оксфорд и Кеймбридж, властите по традиция се отнасят по-благосклонно към лудориите на младежите, но прояви на грубо хулиганство, като тези на подследствения Троцки, не могат да бъдат пренебрегвани или омаловажавани. Ще излежи присъда от трийсет дни със средна степен на затворнически режим без право на обжалване.

— Не, ама слушайте... хей, как така... по дяволите! — запротестира клетият Сипи.

— Тишина! — изрева същото служебно говедо.

— Следващият! — рече кълонестият и с това въпросът приключи.

Цялата история беше крайно злополучна. Спомените ми не са кристално бистри, но доколкото успявам да събера две и две, случи се горе-долу следното:

Аз съм общо-взето умерен човек. Има обаче една нощ в родината, когато отлагам всички други ангажменти и съм склонен да се поотпусна и да си припомня отминалата младост, така да се каже.

Става дума за нощта след ежегодното състезание по гребане между университетите на Оксфорд и Кеймбридж, или с други думи нощта след „Гребните Гонки“.

Ако изобщо някога Бъртрам попада изцяло във властта на алкохола, това е тази нощ. Честно си признавам, че в нашия случай яко се бях натряскал. Така че когато налетях на стария Сипи при кино „Емпайър“, от мен струеше добрина и милосърдие. В подобно състояние сърцето ми не можеше да не се преобърне при вида на Сипи — обикновено един от най-дейните гуляйджии. Сега той беше далеч от обичайното си слънчево разположение на духа. Имаше вид на човек, разяждан от скрита мъка.

— Бърти — каза той, докато вървахме към площад Пикадили, — „Сърцето, що от мъка е сломено, от най-плахата надежда е окрилено“.

— Сипи си пада малко поет, макар че насъщният му зависи от дотациите на старата му леля, която живее в провинцията. Това оправдава възвишения тон на речта му. — Бедата е там, — продължи

той, — че за мен няма надежда, нито плаха, нито някаква друга. Здравата закъсах, Бърти.

— В какъв смисъл, момчето ми?

— Утре трябва да замина, за да прекарам три седмици с някакви дол... не, ще отида по-далеч и ще ги нарека низши твари, или приятели на леля ми Бърта. Тя е уредила всичко и дано проклятието на племенника ѝ настигне и последната розова пъпка в градината ѝ.

— Кой са тези дяволски изчадия? — попитах.

— Някои си Прингъл. Не съм ги виждал от десетгодишната си възраст, но си спомням, че дори тогава ми правеха впечатление на видни английски досадници.

— Кофти късмет. Нищо чудно, че нямаш настроение.

— Целият свят ми е черен. Как да се отърва от тази страшна орисия?

Тогава ме осени една от онези гениални идеи, които спохождат човека щом наближи 12 часът в нощта на „Гребните гонки“.

— Всъщност, стари приятелю, имаш въпиюща нужда — казах, — от полицейска каска.

— Наистина ли, Бърти?

— На твое място просто щях да прекося улицата и да си взема онази там.

— Но под нея има някакъв полицай. Съвсем ясно го виждам.

— Че какво от това? — учудих се аз. Направо не разбирах за какво ми го казва.

Сипи потъна за миг в размисъл.

— Мисля, че си прав — най-после каза той. — Интересно как не съм се сетил досега. Ти наистина ли ми препоръчваш да взема каската?

— Разбира се!

— Тогава ще я взема — каза той с променено, далеч по-ведро настроение.

Ето как стоят нещата и вече сигурно ви е ясно защо, напускайки подсъдимата скамейка като свободен човек, вътрешно ме разяждаха угризения. На двадесет и пет години, когато целият живот беше пред него и прочие, Оливър Рандолф Сипърли бе заврян в пандиза и то по моя вина. Аз бях този, който завлече на дъното едва напъпилата негова юност, така да се каже, и сега изникваше въпросът как да изкупя вината си.

Преди всичко трябваше да вляза във връзка със Сипи и да разбере какво е последното му желание. Пообиколих насам-натам, поразпитах и скоро се озовах в малка тъмна стаичка с бели стени и дървена скамейка. На скамейката седеше Сипи, стиснал глава в ръце.

— Как си, друже? — продумах приглушено, както се говори на болник.

— С мен е свършено — отвърна Сипи. Видът му бе на препикано мушкато.

— Хайде, хайде — рекох, — нещата не са толкова зле, колкото изглеждат. Нали съобрази да не им дадеш истинското си име. Поне във вестниците няма да пише за теб.

— Вестниците са ми последна грижа. Не ми дава мира единствено мисълта как да прекарам три седмици с Прингълви, броено от днес, когато се налага да гния В затвора, окован във вериги и с топуз на крака?

— Но нали не искаше да заминеш?

— Тук не става въпрос какво искам, тъпако. Трябва да отида. В противен случай леля ми ще разбере къде съм. А разбере ли, че излеждавам присъда от трийсет дни без право на обжалване в най-дълбокия зандан под крепостния ров — хм, представяш ли си каква съдба ме очаква?

Схванах мисълта му.

— Този проблем не е по силите ни — рекох мрачно. — Налага се да го поверим в ръцете на висш интелект. Човекът, до когото трябва да се допитаме, е Джийвс.

И след като изкопчих още няколко необходими подробности, аз му стиснах ръката, потупах го по гърба и се понесох към къщи при Джийвс.

— Джийвс — казах, след като гаврътнах живителната течност, предвидливо забъркана още преди пристигането ми. — Трябва да ти кажа нещо важно, което засяга жизнените интереси на човек, когото винаги си възприемал като... абе с една дума мистър Сипърли.

— Да, сър?

— Джийвс, мистър Сипърли е сгазил лука.

— Наистина ли, сър?

— И то благодарение на мен. Аз бях този, който в миг на криворазбрано милосърдие, ръководен единствено от желанието да го

развеселя и да вдъхна смисъл на съществуването му, предложих да свие онази полицейска каска.

— Нима, сър?

— Бъди така добър да вникнеш в същността, Джийвс. Историята и без това е ужасно объркана за човек с моя главобол и ако ме прекъсваш, ще изпусна нишката. Затова, не се обаждай, а просто кимай от време на време, за да знам, че следиш мисълта ми.

Затворих очи и се съсредоточих.

— Като начало, Джийвс, може би знаеш, а може би не, че на практика мистър Сипърли е напълно зависим от леля си Бърта.

— Това да не е мис Сипърли от имението Падок до село Беклион-дъ-Муър, в графство Йоркшър, сър?

— Да. Само не ми казвай, че я познаваш!

— Не лично, сър. Но имам братовчед, който живее в същото село и бегло познава мис Сипърли. Описва ми я като властна и избухлива възрастна дама... Извинявайте, сър, трябваше само да кимна.

— Правилно, трябваше да кимнеш. Да, Джийвс, трябваше да клюмнеш. Но сега вече е твърде късно.

И аз клюмнах. Предната нощ не се бях насладил на обичайните осем часа сън и от време на време бях склонен да изпадам в нещо като летаргия.

— Да, сър? — обади се Джийвс.

— Ъ... о... да — стреснах се аз. — До къде бях стигнал?

— Казвахте, че мистър Сипърли е изцяло зависим от мис Сипърли, сър.

— Така ли?

— Да, сър.

— Прав си, така беше. Е, тогава лесно ще разбереш, Джийвс, че той трябва дяволски да внимава да не си разваля отношенията с нея.

Джийвс кимна.

— Сега забележи: онзи ден тя изпратила на Сипи писмо, в което му съобщава, че трябва да пее на нейния селски концерт. Това било равностойно на кралска заповед, така че за отказ от негова страна и дума не можело да става. Той обаче бил пял и преди на неин концерт и съвсем недвусмислено бил освиркан, затова нямал намерение това да се повтори. Дотук ясно ли е?

Джийвс кимна.

— И какво мислиш направил той, Джийвс? Нещо, което за момента му се струвало хитроумно. Казал й, че макар да е очарован от възможността да пее на селския концерт, по нещастно стечение на обстоятелствата някакъв издател му поръчал да напише серия статии за колежа в Кеймбридж. Това го задължавало веднага да замине за там и да отсъствува за около три седмици. Дотук ясно ли е?

Джийвс отново кимна.

— В резултат на което, Джийвс, мис Сипърли му писала в отговор, че и според нея работата трябва да се поставя пред удоволствието — под удоволствие тя изглежда имала предвид песнопението в Бекли-он-дъ-Муър и осмиването на племенника й от местното селячество, — но щом заминавал за Кеймбридж, непременно трябвало да отседне при нейните приятели Прингълви. Имали къща извън града. После им драснала няколко реда, с които ги уведомила да го очакват на двайсет и осми и те й драснали в отговор, че всичко е окей. Мистър Сипърли обаче е в драголника и никой не знае как ще свърши цялата работа. Джийвс, това е достойно предизвикателство за огромния ти интелект. Разчитам на теб.

— Ще направя всичко възможно да оправдая доверието ви, сър.

— Действуй тогава. Междувременно спусни завесите, донеси още няколко възглавници и придърпай онова столче, да мога да си вдигна краката. После отиди да размишляваш и ми се обади след... да кажем два или може би три часа. Ако някой ме търси, кажи му, че съм умрял.

— Умрял ли, сър?

— Умрял. Няма да си далеч от истината.

Трябва да приближаваше привечер, когато се събудих с известно скърцане във врата, но иначе общо-взето поосвежен. Натиснах звънеца.

— Надникнах на два пъти, сър — уведоми ме Джийвс, — но и в двата случая спяхте, затова не ви обезпокоих.

— Правилно, Джийвс... Е?

— Сериозно мислих по въпроса, който ми поставихте, сър, и виждам един-единствен изход.

— Един е достатъчен. Какво предлагаш?

— Да заминете за Кеймбридж вместо мистър Сипърли, сър.

Облещих се насреща му. Вярно, че се чувствавах доста по-добре, отколкото преди няколко часа, но това съвсем не означаваше, че вече съм във форма да слушам дивотии.

— Джийвс — скастрих го остро, — стегни се. Дрънкаш врели-некипели.

— Боя се, че не мога да предложа друг план за действие, който да избави мистър Сипърли от тежкото му положение.

— Но помисли! Напрегни си мозъка! Че дори аз, въпреки прекараната нощ и последвалата я мъчителна сутрешна схватка с тъмничарите, съм в състояние да прозра колко е щура идеята ти. Да вземем само тази подробност, че Прингълви не искат да домакинстват на мен, а на мистър Сипърли. Ами че те изобщо не ме познават.

— Толкова по-добре, сър, защото ви предлагам да заминете за Кеймбридж като се представите за мистър Сипърли.

Това вече беше прекалено.

— Джийвс — рекох и не съм съвсем сигурен, че в очите ми нямаше сълзи, — не може да не виждаш, че всичко това са пълни дивотии. Не ти отива да дрънкаш безотговорно пред един болен човек.

— Струва ми се, че предложеният от мен план е крайно осъществим. Докато спяхте, успях да разменя няколко думи с мистър Сипърли и той ме уведоми, че професорът и мисис Прингъл не са го виждали от невръстната му десетгодишна възраст.

— Не са, това е вярно. Казвал го е и на мен. Но дори при това положение те с положителност ще го разпитват за леля ми — имам предвид неговата леля. Какво ще правя тогава?

— Мистър Сипърли беше така добър да сподели с мен някои данни, свързани с мис Сипърли, сър, които съм записал. С тяхна помощ и онова, което съм чувал от братовчед си за навиците на старата дама, смятам, че ще бъдете в състояние да отговорите на всеки обикновен въпрос.

Има нещо дяволски коварно в този Джийвс. Толкова пъти откак сме заедно ме е сащисвал с някое явно откачено предложение, хрумване или план за действие и след не повече от пет минути вече е успявал да ме убеди, че то не е само напълно в реда на нещата, но дори е гениално. В случая му потрябва четвърт час да ме приобщи към последното си умотворчество, което засега се оформяше като най-

налудничавато, но го направи. Удържах криво-ляво фронта, когато той ме смаза с един удар.

— Искрено ви съветвам, сър, да напуснете Лондон възможно по-скоро и да се скриете за известно време някъде, където трудно биха ви намерили.

— Ъ? Защо?

— Мисис Спенсър се обади три пъти през последните няколко часа, сър, и настояваше да разговаря с вас.

— Леля Агата! — изписах, пребледнял под бронзовия загар.

— Да, сър. От думите ѝ разбрах, че е прочела във вечерните вестници за тазсутрешната съдебна процедура, сър.

Подскочих от стола като прерийно зайче. Щом като леля Агата е изровила томахащата, налагаше се да изчезна яко дим и то незабавно.

— Джийвс — рекох, — настана време не за думи, а за дела. Събирай багажа и то бързо.

— Вече съм го събрал, сър.

— Разбери кога има влак за Кеймбридж.

— Влакът тръгва след четиридесет минути, сър.

— Повикай такси.

— Таксито чака пред вратата, сър.

— Чудесно! Води ме тогава.

Къщата на Прингълви се намираше доста далеч от Кеймбридж, на една-две мили по пътя за Тримпъртън. Когато пристигнах, всички вече се обличаха за вечеря. Така че чак когато нахлузих вечерните одежди и слязох в трапезарията, имах щастието да се срещна лице в лице с цялата глутница.

— Добър вечер! — казах, като поех дълбоко въздух. Опитвах се да говоря с ясен и звънлив глас, но настроението ми не беше от най-слънчевите. Всеки скромен и непретенциозен мъж изпитва неудобство, когато посещава за пръв път чужда къща и съвсем не му става по-леко от факта, че трябва да се преструва на друг. Осезателно усещах премаляване, за което допринесе и присъствието на Прингълви.

Сипи ми ги беше описал като видни английски досадници и по всичко личеше, че ще излезе прав. Професор Прингъл беше кльощав и плешив чичко с вид на страдащ от хронична диария и поглед на настъпена моруна, а по лицето на мисис Прингъл бе изписано

безмерно страдание, сякаш през 1900 година е получила лоша вест, от която така и не се е съвзела. Още не бях възстановил душевното си равновесие след запознанството с тези двамата, когато ме представиха на две древни старици, плътно омотани в шалове.

— Сигурно помните мама — печално каза професорът, като ми посочи музееен експонат №1.

— О... а-а-а! — измучах аз, докарал нещо като усмивка.

— И леля ми — въздъхна професорът, сякаш нещата вървяха от зле на по-зле.

— Виж ти, виж ти! — казах и пуснах втора усмивка на експонат № 2.

— Интересно, но тази сутрин тъкмо си приказвахме, че много добре ви помнят — изстена професорът, простил се с всяка надежда.

Настъпи мълчание. Цялата компания, като излязла от най-мрачните разкази на Едгар Алън По, се бе вторачила в мен и аз почувствувах как моята жизнерадост предава Богу дух още в зародиш.

— Помня го Оливър — каза експонат № 1 и изпусна тежка въздишка. — Такова хубаво дете беше. Колко жалко! Колко жалко!

Тактично, разбира се, и изчислено гостът да не почувствува капка неудобство.

— Помня го Оливър — каза и експонат № 2 и ме погледна със същата погнуса, с която кълонестият изгледа Сипи преди да нахлупи черната си шапчица. — Отвратително хлапе. Дразнеше котката ми.

— Като се има предвид, че догодина прави осемдесет и седем, леля Джейн е с прекрасна памет — прошепна мисис Прингъл с погребална гордост.

— Какво каза? — подозрително я попита експонатът.

— Казах, че имаш отлична памет.

— А! — Дъртото чудовище ми метна още един белтък. По всичко личеше, че между нея и Бъртрам няма да разцъфти красива дружба. — Той преследваше моя Тиби из цялата градина и стреляше по него с лък.

В този миг изпод канапето изпълзя котка и се упъти към мен с вирната опашка. Котките много си падат по моя милост, което прави още по-тъжен факта, че трябваше да отговарям за престъпната дейност на невръстния Сипи. Наведох се да я почеша зад ухото, какъвто бе непоклатимият ми навик, но експонатът нададе пронизителен писък.

— Спрете го! Спрете го!

Тя се метна напред необичайно пъргаво за годините си и след като загреба котката, се втрени в мен с такава злоба, сякаш ме предизвикваше на смъртен двубой. Крайно неприятно.

— Аз обичам котки — промълвих плахо.

Не мина. Симпатиите на компанията не бяха на моя страна. Разговорът съвсем се беше закучил, когато вратата се отвори и в стаята влезе едно момиче.

— Дъщеря ми Елоиз — потиснато каза професорът, сякаш това признание му тежеше като воденичен камък на душата.

Обърнах се да се изръкостискам с нея и така си останах с протегнатата ръка и увиснало чене. Не помня да ни е нанасян по-мръсен и подъл удар.

Предполагам всекиму се е случвало неочаквано да срещне човек, който поразително му напомня за друг ужасен човек. За да разберете мисълта ми ще ви дам пример. Веднъж, когато бях отишъл в Шотландия да играя голф, видях в хотела да влиза пълно копие на леля ми Агата. Може жената да е била много свестен човек, стига да бях изчакал да я опозная, но аз не чаках. Изпарих се яко дим още същата вечер, неспособен да издържам на гледката. Друг път напуснах страхотно забавен нощен бар, защото оберкелнерът ми заприлича на вуйчо Пърси. Е. Х. Прингъл зловещо приличаше на Хонория Глосъп.

Мисля, че и преди съм споменавал за дъщерята на сър Р. Глосъп. Той лекува откачени, а ние с нея бяхме сгодени за около три седмици, след което, за късмет, на дъртия му хрумна, че съм превъртял и сложи край на идилията. Оттогава само да се сетя за нея и скачам на сън с писък на уста. Та това момиче беше завършен неин образ и подобие.

— Ъ-ъ-ъ... приятно ми е — излъгах аз.

— На мен също.

Гласът ѝ ме довърши. Все едно, че чух самата Хонория. Хонория Глосъп има глас на звероукротител. Това момиче по нищо не ѝ отстъпваше. Конвулсивно отстъпих назад, но подскочих като ужилен, тъй като кракът ми потъна в нещо меко. Пронизително мяукане раздра въздуха, последвано от възмутен крясък. Обърнах се и видях как леля Джейн се опитва на четири крака да събере останките от заврялата се под канапето котка. Бабата ме погледна и ми стана ясно, че най-лошите ѝ предчувствия са се сбъднали.

В този миг съобщиха, че вечерята е сервирана — тъкмо навреме според мен.

— Джийвс — рекох, когато го заварих сам същата вечер, — не съм със слабо сърце, но съм склонен да мисля, че тази авантюра ще ми излезе през носа.

— Не ви ли е приятно тук, сър?

— Не ми е, Джийвс. Ти видя ли мис Прингъл?

— Да, сър, от далече.

— Най-добрият начин да я гледа човек. Внимателно ли я разгледа?

— Да, сър.

— Напомня ли ти за някого?

— Струва ми се, че между нея и братовчедка в Хонория Глосъп съществува поразителна прилика.

— Братовчедка ли! Да не искаш да кажеш, че е братовчедка на Хонория Глосъп?

— Да, сър. Мисис Прингъл е бившата мис Блатъруик, по-малката сестра на съпругата на сър Родерик Глосъп.

— Боже господи! Сега вече ми е ясно.

— Да, сър.

— Каква прилика, а Джийвс! Тя дори говори като мис Глосъп.

— Наистина ли, сър? Все още не съм чул мис Прингъл да говори.

— Не е голяма загуба. От което следва, Джийвс, че макар за нищо на света да не бих зарязал стария Сипи в небрано лозе, подозирам, че това гостуване ще е тежко натоварване за нервната ми система. Все някак мога да изтърпя професора и жена му. Дори бих направил върховно усилие да понеса и леля Джейн. Но да се очаква от човек да общува ежедневно с тази Елоиз — и то на гола лимонада, защото това беше единственото пиене тази вечер, е твърде много. Кажи какво да правя, Джийвс?

— Според мен, трябва възможно повече за избягвате компанията на мис Прингъл.

— Същата гениална мисъл ме осени и мен.

Много е лесно да си дрънкаш безотговорно, че ще избягваш компанията на някоя жена, но когато живеете в една и съща къща и тя не желае да ви избягва, работата не е чак толкова проста. Странно

нещо е животът. Колкото повече се опитваш да избягваш някои хора, толкова повече те се лепят по тебе. Не бяха минали и двайсет и четири часа от посещението ми, когато прозрях, че доста често ще се сблъскам с тази напаст. Тя беше от момичетата, дето вечно се мотаят в краката ти по стълби и коридори. Нямахме начин да вляза в някоя стая и тя да не се вмъкне подире ми. А тръгнах ли да се разхождам из градината, задължително изскачаше я от някой лавров храст, я от лехата с лука. Към десетия ден вече определено страдах от мания за преследване.

— Джийвс — оплаках се аз, — тази жена не се отлепя от мен. Нито за миг не мога да остана сам. Версията на Сипи беше, че трябва да прави проучване на колежите в Кеймбридж. Само тази сутрин тя ме разведе из петдесет и седем. Следобед отидох да поседя в градината, а тя изскочи от бръшляна. Вечерта ме заклеци във всекидневната. Натам е тръгнало, че ако вляза в банята и я намеря сгушена в сапунерката, изобщо няма да се изненадам.

— Твърде досадно, сър.

— Така е. Можеш ли да ми предложиш някакъв изход?

— Не веднага, сър. Но мис Прингъл наистина изглежда силно заинтересована от вас, сър. Тази сутрин ме разпитваше за начина ви на живот в Лондон.

— Какво?

— Да, сър.

Ужасен, аз провесих чене. Порази ме зловеща мисъл. Разтреперих се като листо.

Същия ден на обяд се бе случило нещо странно. Тъкмо бяхме привършили котлетите и аз се облегнах назад да си поема дъх преди полагаемото ми се парче варен пудинг, когато случайно вдигайки очи забелязах, че онази Елоиз не откъсва от мен много особен поглед. Тогава не се замислих много, защото вареният пудинг изисква пълно съсредоточаване. Сега обаче, след думите на Джийвс целият зловещ смисъл на погледа изведнъж се разкри пред смаяното ми същество. Дори тогава ми се беше сторило, че в този поглед има нещо обезпокоително познато и сега изведнъж проумях какво е то. Същия блясък бях наблюдавал в очите на Хонория Глосъп в дните, предхождащи годежа ни — поглед на тигрица, набелязала своята жертва.

— Джийвс, знаеш ли какво си мисля?

— Сър?

Преглътнах мъчително.

— Джийвс, слушай внимателно. Не искам да оставаш с впечатлението, че се имам за неотразим хубавец, който сразява всичко живо с чара си и няма момиче, което да му устои след първата минута. Дори обратното, защото момичетата, попаднали в обсега на моя магнетизъм, са по-скоро склонни да недоволствуват. Ето защо никой не би ме обвинил, че неоправдано се отдавам на панически страхове. Съгласен, нали?

— Да, сър.

— Въпреки това, Джийвс, научно доказан факт е, че съществува особена порода жени, които наистина питаят необяснима слабост към такива като мен.

— Самата истина, сър.

— Много добре знам, че грубо казано притежавам два пъти по-малко мозък от всеки редовен човек, но появи ли се момиче с два пъти повече мозък от нормалното, то по най-прекия път се мята отгоре ми с любовен блясък в очите. Не мога да го обясня, но е така.

— Може би това е вечният стремеж на природата да осигури равновесие между видовете, сър.

— Нищо чудно. Както и да е. Случвало ми се е много пъти. Същото беше и с Хонория Глосъп. В Гъртън^[1] е била прочута като мозъка на своя випуск. Но ме налапа както млад булдог — пържола.

— Доколкото знам, сър, мис Прингъл е била още по-блестяща студентка от мис Глосъп.

— Ето на! Джийвс, тя ме заглежда.

— Да, сър?

— Непрекъснато я срещам по стълби и коридори.

— Наистина ли, сър?

— Препоръчва ми дълбокомислени книги, за да съм разширял кръгозора си.

— Твърде показателно, сър.

— А тази сутрин на закуска ми каза да не ям наденичката, която бях захапал, тъй като според съвременната наука в десет сантиметрова наденичка се съдържали микроби колкото в един умрял плъх. Майчинска загриженост, нали разбираш. Тревожи се за здравето ми.

— Според мен, това е най-убедителният аргумент, сър.

Стоварих се в стола като прострелян.

— Какво ще правим, Джийвс?

— Трябва да размислим, сър.

— Ти мисли. Аз нямам подходящата апаратура.

— Ще отделя на въпроса изключително сериозно внимание, сър, и ще положа всички усилия да останете доволен.

Е, това все пак беше нещо. Аз обаче не бях спокоен. Да, Бъртрам не беше никак спокоен.

На следващата сутрин посетихме още шейсет и три колежа и следобед заявих, че се оттеглям в стаята си да полегна. След като изчаках половин час, за да се изчисти теренът, пъхнах в джоба си една книга и принадлежностите за пушене, прекрачих френския прозорец и се спуснах в градината по един много удобен за целта улук. Бях се насочил към беседката, където според мен човек можеше да прекара един-два часа без някой да му досажда.

В градината цареше голяма веселба. Слънцето печеше, минзухарите се препичаха и никъде нито следа от Елоиз Прингъл. Котката се мотаеше по поляната. Подсвирнах ѝ, тя замърка дебело и препусна насреща ми. Тъкмо я бях вдигнал на ръце и я почесвах зад ушите, когато отгоре ми се разнесе див крясък и леля Джейн увисна наполовина от прозореца. Дяволски неудобно.

— Е, добре, добре — рекох.

Пуснах котката, която изчезна нанякъде и като се преборих с изкушението да фрасна дъртата с някоя тухла, продължих към градината с храстите. Безопасно скрит от чужди погледи, аз се отправих към беседката. Не знам дали ще ми повярвате, но не бях преполовил и първата си цигара, когато над книгата ми падна сянка и кръстоската между кърлеж и репей се изпречи между мен и слънцето.

— Ето къде си бил — констатира тя.

После слезе до мен и с отблъскваща игривост измъкна фасата от цигарето ми и го запрати през вратата.

— Непрестанно пушиш! — упрекна ме като любяща млада майка, за мое добро. — Толкова ми се иска да ги откажеш. Никак не е добре за здравето ти. И не бива да седиш тук без сако. Имаш нужда от някой, който да се грижи за теб.

— Нали си имам Джийвс.

Тя се намръщи.

— Този човек никак не ми харесва — рече.

— Ъ? Защо?

— Не знам. Иска ми се да се отървеш от него.

Целият настръгнах. И ще ви кажа защо. Едно от първите неща, които направи Хонория Глопсън след като се сгодихме, беше да ме уведоми, че не харесва Джийвс и иска да го разкарам. Прималя ми от прозрението, че това момиче и Хонория си съвпадат не само физически, но и черните им души са лика-прилика.

— Какво четеш?

Тя ми измъкна книгата от ръцете и отново се намръщи. Носех си я от Лондон да се развличам във влака — сочен, енергичен опит в криминалния жанр, озаглавен „Кървавата следа“. Елоиз заобръща страниците с груба насмешка.

— Не разбирам как можеш да четеш такъв боклук. — Тя изведнъж млъкна. — Божичко!

— Какво има?

— Познаваш ли Бърти Устър?

Чак тогава забелязах, че името ми бе написано на заглавната страница и сърцето ми три пъти се преобърна.

— О... ъ-ъ-ъ... ами... искам да кажа... да, бегло.

— Трябва да е ужасен човек. Учудвам се, че можеш да имаш такъв приятел. Като оставим всичко друго настрана, той е малоумен. По едно време беше сгоден за братовчедка ми Хонория, но работата се развали, защото се оказал невменяем. Трябва да чуеш какво говори чичо Родерик за него!

Не изгарях от желание.

— Много ли сте близки?

— Доста.

— Онзи ден четох във вестниците, че го глобили за непристойно държане.

— Да, и аз прочетох.

Тя ме изгледа по един отвратителен майчински начин.

— Този човек сигурно не ти влияе добре — рече. — Толкова ми се иска да не общуваш повече с него. Обещавах ли?

— Виж какво, — започнах аз, но в същия миг старият Кътбърт, котаракът, комуто очевидно бе доскучало да клечи сам в храстите, се появи с дружелюбно вирнати мустаци и скочи в скута ми. Посрещнах го много радушно. Макар и само котарак, той все пак ставаше трети в компанията, а имах и повод да сменя темата.

— Големи симпатяги са това котките — рекох.

На нея обаче тези не й минаваха.

— Ще спреш ли да общуваш с Бърти Устър? — допита Елоиз, пренебрегвайки изцяло котешкия мотив.

— Ще ми бъде трудно.

— Глупости! Трябва само да проявиш малко воля. Не вярвам да е чак толкова интересен като приятел. Чичо Родерик казва, че е безгръбначно леке.

Аз също можех да се изкажа по адрес на чичо Родерик, но устните ми бяха запечатани, така да се каже.

— Толкова много си се променил, откакто се видяхме за последен път — укори ме тя. После се наведе и започна да чете котарака зад другото ухо. — Спомняш ли си, че като бяхме деца ми казваше, че за мен си готов на всичко?

— Така ли?

— Веднъж се разплака, защото ти се разсърдих и не позволих да ме целунеш.

Не го повярвах тогава, не го вярвам и сега. Сипи има странни възгледи в много отношения, но не е възможно дори и на десетгодишна възраст да е бил чак толкова загубен. Според мен момичето лъжеше, но това съвсем не облекчаваше положението ми. Поотместих се, вперих очи пред себе си и челото ми леко взе да се оросява.

И точно тогава, съвсем изневиделица... абе какво да ви обяснявам. От време на време всеки изпитва неудържимо желание да извърши магария. Например в претъпкания театрален салон нещо като че ли те подтиква да извикаш „Пожар!“ и да видиш какво ще стане. Или пък разговаряш кротко с някого и изведнъж се усещаш, че мислиш: „Ами ако ей сега го друсна по окото!“ Та мисълта ми беше, че в този миг, когато рамото ѝ се притискаше о моето и черната ѝ коса ме гъделичкаше по носа, изведнъж ме обзе идиотското желание да я целуна.

— Не е възможно — изграчих.

— Забравил ли си?

Тя вдигна глава и впи очи в моите. Усетих, че затъвам. Затворих очи. И тогава откъм вратата долетя най-чудният глас, който съм чувал в живота си.

— Веднага ми дай тази котка!

Отворих очи. Добрата стара леля Джейн, това украшение за своя пол, стоеше пред мен и ме пронизваше с поглед, сякаш ме бе сварила как коля любимото ѝ животно. Как ме беше проследила тази перла сред жените, нямам представа, но фактът е, че стоеше там, Бог да благослови милата ѝ стара душица, като спасителна команда в последния кадър на филма.

Не чаках нито минута. От магията не бе останал в помен и хукнах през глава. Докато се оттеглях, ангелският глас на доблестната столетница пак ме настигна.

— Той целеше моя Тиби със стрели!

През следващите няколко дни бях оставен на спокойствие. Почти не виждах Елоиз. Убедих се в безграничната стратегическа ценност на онзи улук до прозореца ми. Вече рядко напусках къщата по друг начин. Струваше ми се, че ако късметът ми все така работи, току-виж съм оцелял до края на заточението.

Когато след няколко дни слязох в гостната, цялото семейство беше в Наличност и всичко бе както трябва. Професорът, професоршата, двата експоната и Елоиз бяха разпръснати тук-там из стаята. Котката спеше на килима, канарчето — в клетката си. С една дума — вечер като всички останали.

— Здравейте, здравейте! — казах бодро. — Здравейте, здравейте!

Винаги когато влизам, обичам да произнасям няколко уводни слова, защото ми се струва, че това разведрява атмосферата и ѝ придава дружелюбност. Елоиз ме изгледа укорително.

— Къде беше цял ден? — попита тя.

— След обяд се качих в стаята си.

— В пет часа те нямаше.

— Нямаше ме. След като се потрудох над добрите стари колежи, излязох да се поразходя. Ако иска да бъде в добра форма, човек трябва да се движи.

— Здраво тяло, здрав дух — отбеляза професорът.

— Не бих се учудил — съгласих се приветливо. В този миг, когато всичко вървеше като по ноти и аз се чувствавах във върхова форма, мисис Прингъл изведнъж ме цапардоса с мокър парцал през лицето. Не в истинския смисъл на думата, но със същия успех.

— Родерик много закъсня — рече тя.

Може би ще ви се стори странно, че това име ми действа като ритник в задника, но от мен да го знаете — за всеки, който е имал вземане-даване със сър Родерик Глосъп, на света вече има само един Родерик, което е с един Родерик повече от необходимото.

— Родерик? — изхриптах сподавено.

— Зет ми, сър Родерик Глосъп, пристига в Кеймбридж тази вечер. Утре има лекция в колежа „Сейнт Лукас“. Чакаме го за вечеря.

И докато стоях и се чувствавах като героя, току-що открил, че е попаднал в бърлогата на Деветимата разбойника, вратата се отвори.

— Сър Родерик Глосъп — обяви прислужницата и той нахълта в помещението.

Една от причините, поради която този тип мигновено събужда антипатии у сваяната част от човечеството е фактът, че има глава като кубето на „Св. Павел“ и вежди, които плачат за подкастриране. Отвратително е да гледаш как тази плешиво-рунтава особа се приближава към теб, а ти не си подготвил стратегическия път за отстъпление.

В мига, в който сър Родерик влезе в стаята, аз се сгуших зад едно канапе и връчих душата си на провидението. Не беше необходимо да ми гледат на ръка, за да ми кажат, че ме очакват неприятности, свързани с тъмноок мъж. Отначало той не ме забеляза. Здрависа се е професора и жена му, целуна Елоиз и кимна енергично по посока на експонатите.

— Боя се, че позакъснях — каза. — Но едно малко произшествие по пътя, засегнало нещо, което шофьорът ми нарече...

В този миг ме забеляза как се спотайвам в далечината и стреснато изгрухтя.

— А това — започна професорът, като махна към мен.

— Ние вече се познаваме с мистър Устър.

— Това — продължи професорът, — е Оливър, племенникът на мис Сипърли. Помниш ли мис Сипърли?

— Какви ги дрънкаш? — Продължителното общуване с нервно болни бе придало рязък и повелителен маниер на речта му. — Това е онзи нещастник Бъртрам Устър. Какви са тия глупости за Оливър и Сипърли?

Професорът ме гледаше със съвсем естествено учудване. Останалите също. Аз се усмигнах немощно.

— Ами... всъщност... — промърморих. Професорът се бореше с новосъздалото се положение. Просто се чуваше как мозъкът му бръмчи.

— Той каза, че е Оливър Сипърли — изстена накрая.

— Ела тук! — изрева сър Родерик. — Трябва ли да разбирам, че си се натрапил в тази къща под предлог, че си племенник на тяхна стара приятелка?

Това всъщност беше твърде точно излагане на фактите.

— Ами... ъ-ъ-ъ... да — рекох.

Сър Родерик ме прониза с поглед. Той проникна в тялото ми някъде около горното копче на яката, позавъртя се малко вътре и излезе откъм гърба.

— Невменяем! Съвършено невменяем, както си знаех от самото начало.

— Какво каза той? — попита леля Джейн.

— Родерик казва, че този младеж е ненормален — изрева професорът.

— А! — рече лелята и закима. — И аз си го мислех. Той се спуска по улуците.

— Какво прави?

— Виждала съм го... о, колко пъти съм го виждала!

Сър Родерик изсумтя.

— Този трябва да го приберат. Недопустимо е да се остави човек в подобно състояние да скита на свобода. Следващия път спокойно може да убие някого.

Тогава реших, че дори и с риск да издам Сипи, трябва да отхвърля това ужасно обвинение.

— Позволете ми да обясня — рекох. — Сипи ме помоли да дойда тук.

— Какво ще рече това?

— Той самият не можа да дойде, защото го окошариха, когато вечерта след „Гребната гонка“ халоса едно ченге.

Не беше лесно да ги накарам да схванат за какво става дума, но дори и след това положението ми не стана по-розово. В атмосферата се възцари известен хлад и като съобщиха, че вечерята е готова, аз се самоизключих от компанията и скоростно се упътих към стаята си. Щеше ми се да хапна нещичко, но обстановката не предразполагаше.

— Джийвс — извиках, щом влетях вътре и натиснах звънеца, — улепиха ни!

— Сър?

— Адът трепери и играта свърши.

Той ме изслуша внимателно.

— Подобно развитие на събитията беше предвидено, сър. Сега единственото, което ни остава, е да предприемем следващата крачка.

— И коя е тя?

— Да отидете при мис Сипърли, сър.

— Това пък защо?

— Мисля, че би било разумно вие лично да я уведомите за станалото, сър, вместо да ѝ позволите да научи за него от писмата на професор Прингъл. В случай, че все още желаете да направите всичко по силите си, за да помогнете на мистър Сипърли.

— Не мога да изоставя Сипи. Ако смяташ, че ще има някаква...

— Бихме могли да опитаме, сър. Имам известни основания да смятам, че мис Сипърли би могла да прояви снизходителност към поведението на мистър Сипърли.

— Откъде-накъде? — учудих се аз.

— Просто така ми се струва, сър.

— Е, щом смяташ, че си заслужава да опитаме... Как се стига дотам?

— Разстоянието е около сто и петдесет мили, сър. Най-добре ще е да наемем кола.

— Погрижи се веднага.

Идеята да се отдалеча на сто и петдесет мили от Елоиз Прингъл, да не говорим за леля Джейн и Родерик Глосъп, ми се стори най-добрата, която бях чувал от години.

Имението Падок се намираше на около десетина мили от село Бекли-он-дъ-Муър и на следващата сутрин, след като закусих здраво в местната страноприемница, се упътих безстрашно натам. Предполагам, че когато на човек му мине през главата всичко преживяно от мен през последните две седмици, той закоравява до степен на непукизъм. В крайна сметка, мислех си, каквато и да е тази леля на Сипи, тя не е сър Родерик Глосъп, така че от самото начало имах изгледи за успех.

„Падок“ беше средно голяма къща с просторна и ужасно подредена градина и старателно валирана чакълена алея, виеща се сред току-що излезли от химическо чистене храсти. Хвърлящ, значи, един поглед на тази къща и веднага си казваш: „Тук живее нечия леля.“ Тръгнах по алеята и когато свих зад завоя, забелязах някаква жена, която човъркаше цветната леха с градинарска лопатка. Ако това не беше жената, която търсех, значи сериозно грешах, затова спрях, прочистих си гърлото и се обадох.

— Мис Сипърли?

Тя стоеше с гръб към мен и при звука на гласа ми изпълни сложен пирует с отскок, подобно на босонога танцьорка, настъпила кабарче наред с партията на Саломе. След малко се приземи и доста тъпо се облеци насреща ми. Едро, яко женище с червендалесто лице.

— Надявам се, че не ви стреснах — рекох.

— Кой сте?

— Казвам се Устър. Приятел съм на племенника ви Оливър. Дишането ѝ бе станало по-равномерно.

— О? — каза. — Като чух гласа ви, помислих, че е някой друг.

— Не. Аз съм. Дойдох да ви кажа за Оливър.

— Какво за Оливър?

Поколебах се. Сега, когато приближавахме същината или така да се каже гвоздеа на програмата, голяма част от безгрижната ми самоувереност се бе изпарила.

— Ами... вижте, трябва да ви предупредя, че работата е доста неприятна.

— Болен ли е? Или имате предвид злополука? — попита разтревожено и тази проява на човещина ме зарадва. Реших да си призная всичко без повече увъртане.

— А, не, не е болен. А що се отнася до злополуката, зависи какво разбирате под злополука. Той е в дранголника.

— Къде?

— В затвора.

— В затвора!

— Вината е моя. През нощта на „Голямата Гонка“ се разхождахме и аз го посъветвах да задигне една полицейска каска.

— Не разбирам.

— Ами, стори ми се потиснат, нали разбирате, и криво, или право, реших, че ще се разведри, ако изтича на отсрещния тротоар и свие каската. Той също прецени, че идеята ми е добра, и тръгна да я осъществява, само че полицаят се разсмърдя и Оливър го светна по...

— Светна?

— Светна го... скрита го в корема.

— Моят племенник Оливър е ритнал полицаи в корема!

— Право в корема. А на следващия ден го затвориха за трийсет дни в бастилията без право на обжалване.

През цялото време я наблюдавах тревожно, за да разбера как ще приеме историята и в този миг видях как от лицето ѝ остана само уста, а после лелята запреплита крака из тревата, превиваше се от смях и буйно размахваше лопатката.

Голям късмет извади, че го нямаше там сър Родерик Глосъп. На втората секунда щеше да седи на главата ѝ и да ѝ надява усмирителната риза.

— Не се ли сърдите?

— Да се сърдя ли — щастливо изкрюка тя. — Не бях чувала нищо по-забавно!

Зарадвах се и се успокоих. Надявах се новината да не я разстрои кой знае колко, но не бях допускарал, че ще се радва на такъв успех.

— Гордея се с него — каза тях.

— Това е чудесно.

— Ако всеки млад човек в Англия ритнеше по един полицаи в корема, в тази страна щеше да се живее далеч по-добре.

Не можех да схвана идеята ѝ, но всичко изглеждаше наред, затова разменихме още по една блага дума и аз се изнесох.

— Джийвс — докладвах, когато се върнах в страноприемницата, — всичко е наред, но изобщо не разбирам защо.

— Как протече срещата ви с мис Сипърли, сър?

— Казах ѝ, че Сипи е в пандиза за нападение срещу полицай, в резултат на което тя избухна в бурен смях, доволно размаха лопатката и каза, че се гордее с него.

— Мисля, че съм в състояние да дам обяснение за ексцентричното ѝ на пръв поглед поведение, сър. Имам сведения, че през последните две седмици мис Сипърли е имала неприятности с местния полицай, резултат от което е и възникналото у нея известно предубеждение към представителите на властта като цяло.

— Така ли? Какво точно се е случило?

— Полицията се попрестарал в изпълнение на служебните си задържания, сър. През последните десет дни той три пъти връчвал призовки на мис Сипърли за превишаване на скоростта, за извеждане на кучето без каишка и задето отказала да изгаси някакъв пушещ комин. И тъй като мис Сипърли е нещо като селски феодал, досега е имала навика да върши всичко това безнаказано. Ето защо усърдието на полицаия я настроило зле към цялото полицейско съсловие и съответно води до благосклонно и либерално отношение към прояви като тази на мистър Сипърли.

— Какъв невероятен късмет, Джийвс!

— Да, сър.

— Откъде научи всичко това?

— От самия полицай, сър. Той ми е братовчед.

Аз се изцъклих. Така да се каже, загрех всичко.

— Божичко, Джийвс! Нали не си го подкупил?

— О, не, сър. Но миналата седмица той имаше рожден ден и аз му направих малък подарък. Егбърт винаги ми е бил много симпатичен, сър.

— Колко?

— Само пет лири, сър.

Бръкнах в джоба си.

— Заповядай — рекох. — И още пет за късмет.

— Много благодаря, сър.

— Джийвс — казах. — Неведоми са пътищата на чудесата, които вършиш. Ще имаш ли нещо против, ако попея?

— Не, разбира се, сър — отвърна Джийвс.

[1] Известен женски колеж в Кеймбридж. Основан през 1869.
Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.